Pohjola Bank Abp:s verksamhetsberättelse och bokslut 2011

Innehåll

Styrelsens verksamhetsberättelse för 2011

Omvärlden 3
Koncernens resultat 4
Riskhantering 6
Koncernens riskposition 7
Kapitaltäckningen 9
Rating 12
Affärsrörelsernas resultat och riskposition 13
Personal och ersättningar 26
Investeringar 27
Ansvarskänsla 28
Koncernens strukturarrangemang 29
Aktier och aktieägare 30
Den ordinarie bolagsstämmans beslut 31
Förvaltning 32
Bolagsstyrningsrapport 33
Utländska filialer och representationskontor 34
Solidariskt ansvar 35
Skydd från insättningsgarantifonden och ersättningsfonden för investerare 36
Händelser efter räkenskapsperioden 37
Utsikter för 2012 38
Pohjola Bank Abp:s styrelses förslag till behandling av bolagets utdelningsbara medel 39
Nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen och nyckeltal per aktie 40
Formler för nyckeltalen 41

Koncernbokslut, IFRS

Bokslutskalkyler 44
Koncernens resultaträkning 45
Koncernens balansräkning 46
Koncernens kassaflödesanalys 47
Förändring i koncernens eget kapital 49
Uppgifter enligt rörelsesegment 50
Noter till koncernbokslutet 55
- Noter till resultaträkningen 105
- Noter till balansräkningen 120
- Noter till riskhanteringen 166
  - Information om kapitaltäckning enligt Pelare III 190
- Skadeförsäkringsrörelsens riskposition 210
- Övriga noter till balansräkningen 222
- Noter angående ansvarsförbindelser och derivat 230
- Övriga noter 244

Innehåll

Moderbolagets bokslut, FAS

Moderbolagets resultaträkning 251
Moderbolagets balansräkning 252
Moderbolagets kassaflödesanalys 255
Noter till moderbolagets bokslut 257
Noter till resultaträkningen 269
Noter till balansräkningen 283
Övriga noter 311

Underskrifter

Underskrifter 327

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse 328

Styrelsens verksamhetsberättelse för 2011

- Koncernens resultat före skatt var 258 miljoner euro (308). Resultatet utan ändringarna i beräkningsgrunden (sänkningen av diskonteringsräntan och ökningen av de försäkringstekniska avsättningarna till följd av den ökade förväntade livslängden) var 317 miljoner euro (322). Resultatet före skatt till verkligt värde var 78 miljoner euro (291). Räntabiliteten på eget kapital till verkligt värde var 3,4 % (9,3).
- Bankrörelsens resultat före skatt förbättrades till 198 miljoner euro (133). I resultatet ingår nedskrivningar av fordringar för 49 miljoner euro (105). Kreditstocken växte med 9 % och snittmarginalen var 1,34 % (1,36).
- Premieintäkterna från skadeförsäkringen ökade med 6 %. Totalkostnadsprocenten var 97,7 (96,6). Den operativa totalkostnadsprocenten utan ändringarna i beräkningsgrunden och de avskrivningar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköpet var 89,8 (89,7). Intäkterna från placeringar till verkligt värde var -0,4 % (5,1).
- Kapitalförvaltningens resultat före skatt var 27 miljoner euro (31). I jämförelseperiodens resultat ingår intäkter från företagsarrangemang för 6 miljoner euro. De förvaltade kundmedlen uppgick vid årets slut till 31,3 miljarder euro (35).
- Koncernfunktionernas resultat före skatt minskade till följd av stigande finansieringskostnader och sjunkande realisationsvinster till 24 miljoner euro (61).
- Styrelsen föreslår att utdelningen är 0,41 euro (0,40) per aktie i serie A och 0,38 euro (0,37) per aktie i serie K. Utdelningsförhållandet är 60 % av koncernens resultat.
- Utsikter: Koncernens resultat före skatt väntas 2012 bli klart större än 2011. Utsikterna finns i sin helhet under rubriken Utsikter för 2012.

Resultat före skatt

milj. e	2011	2010	Förändring, %
Bankrörelsen	198	133	49
Skadeförsäkringen	8	83	-91
Kapitalförvaltningen	27	31	-13
Koncernfunktionerna	24	61	-60
Totalt	**258**	**308**	**-16**
Förändring i fonden för verkligt värde	-180	-17	
Resultat före skatt till verkligt värde	**78**	**291**	**-73**
Resultat/aktie, e	0,67	0,72	
Resultat/aktie till verkligt värde, e	0,25	0,68	
Eget kapital/aktie, e	7,29	7,44	
Antalet anställda i genomsnitt	3 189	3 005	

Ekonomiska mål

	2011	2010	Mål
Räntabilitet på eget kapital till verkligt värde, %	3,4	9,3	13
Tier 1-kapitaltäckning, %	10,6	12,5	>9,5
Core Tier 1 , %	10,3	10,5	
Bankrörelsens operativa kostnads/intäktsrelation, %	35	35	<40
Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent	89,8	89,7	92
Skadeförsäkringens operativa driftskostnadsprocent	21,8	21,3	<20
Skadeförsäkringens solvensprocent	77	86	70
Kapitalförvaltningens operativa kostnads/intäktsrelation, %	49	53	<50
AA-rating av minst två ratinginstitut	2	3	≥ 2
Utdelningsförhållandet 50 % förutsatt att Tier 1 > 9,5 %	60 *)	55	>50

*) Styrelsens förslag

Omvärlden

Tillväxttakten för den globala ekonomin var i snitt i relativt god 2011. Den ekonomiska tillväxttakten avtog dock klart under året och präglades av osäkerhet och obalans. I Europa tillspetsades skuldkrisen under den senare delen av året, vilket försvagade omvärlden väsentligt.

I Finland var den ekonomiska tillväxttakten 2011 hyfsad. Efter den goda inledningen på året försämrades ekonomin drastiskt under slutet av året på grund av skuldkrisen inom euroområdet. Det här reflekterades dock inte i större grad på hushållens konsumtions- och investeringsbeslut. Exporten bromsades däremot upp klart under slutet av året.

Skuldkrisen dominerade finansmarknaden inom euroområdet 2011. Marknadsräntorna började under sommaren sjunka efter uppgången i början av året. Europeiska centralbanken sänkte sin styrränta till 1,0 procent i slutet av 2011. Centralbanken stödde också marknadens verksamhet genom att erbjuda extra finansiering till bankerna samt genom att köpa statslån på marknaden.

Utsikterna för den globala ekonomin 2012 är oenhetliga. Skuldkrisen kastar fortfarande en skugga över utsikterna inom euroområdet och den ekonomiska utvecklingen ser ut att bli svag. Utsikterna för ekonomin i Finland 2012 är dämpade. Europeiska centralbanken fortsätter att stöda ekonomin genom att öka likviditeten på marknaden. Euriborräntorna är exceptionellt låga.

Euroområdets skuldkris påverkade 2011 bankernas kreditgivning i Finland bara lite. Kreditstocken fortsatte växa med en årstakt på 6 procent. Trots det allt svagare förtroendet bland konsumenterna var handeln på bostadsmarknaden fortfarande livlig, och krediterna till hushåll ökade stabilt. Tillväxten i bankernas företagskreditstock accelererade en aning mot slutet av året då företagen strävade efter att trygga sin likviditet i den osäkra situationen på finansmarknaden.

Summan av fond- och försäkringsbesparingarna i Finland minskade 2011 med 7 procent till följd av den svaga utvecklingen på placeringsmarknaden. Aktiekurserna sjönk globalt i snitt med cirka 10 procent och i Finland med närmare 30 procent. Fondernas nettoteckningar minskade. Inlåningsstockens årstillväxt ökade däremot till 8 procent. De tidsbundna insättningarna ökade en aning långsammare mot slutet av året, då penningmarknadsräntorna sjönk.

Premieinkomsten från skadeförsäkringsrörelsen ökade jämnt med en årstakt på cirka 4 procent. Skadekostnaderna ökade klart mer än premieinkomsten, drygt 10 procent. Redan för andra året i följd ökade kostnaderna på grund av exceptionellt häftiga stormar och den snörika vintern. De osäkra utsikterna på placeringsmarknaden och de låga räntorna upprätthåller utmaningarna i försäkringsbolagens placeringsverksamhet.

Koncernens resultat

Koncernens resultatanalys

Milj. e	2011	2010	Förändring %
Räntenetto			
Företagsbanken och Baltikum	180	172	5
Markets	58	27	114
Övrig rörelse	38	59	-35
Totalt	276	258	7
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	161	164	-2
Nettointäkter från handel	26	35	-28
Nettointäkter från placeringsverksamhet	23	31	-25
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelsen			
Försäkringsrörelsen	332	327	2
Placeringsverksamheten	32	92	-65
Övriga poster	-46	-30	53
Totalt	318	388	-18
Övriga rörelseintäkter	41	50	-18
Intäkter totalt	**843**	**926**	**-9**
Personalkostnader	213	199	7
IT-kostnader	81	76	7
Avskrivningar	57	72	-21
Övriga kostnader	177	168	6
Kostnader totalt	**528**	**514**	**3**
Resultat före nedskrivningar av fordringar	**316**	**412**	**-23**
Nedskrivningar av fordringar	60	104	-42
Andel av intresseföretagens resultat	2	0	
Resultat före skatt	**258**	**308**	**-16**
Förändring i fonden för verkligt värde	-180	-17	
Resultat före skatt till verkligt värde	**78**	**291**	**-73**

Koncernens resultat före skatt var 258 miljoner euro (308). Resultatet utan ändringarna i beräkningsgrunden var 317 miljoner euro (322). Ändringarna i skadeförsäkringens beräkningsgrund utgjordes av en ökning i de försäkringstekniska avsättningarna till följd av att den förväntade livslängden ökade samt en sänkning av diskonteringsräntan för pensionsåtaganden, och tillsammans försvagade de resultatet med 59 miljoner euro. I jämförelseårets resultat ingick resultatförsvagande ändringar i beräkningsgrunden och andra poster av engångsnatur för 14 miljoner euro netto. Koncernens intäkter minskade med 9 % och kostnaderna ökade med 3 %. Nedskrivningarna av fordringar minskade till 60 miljoner euro (104).

Den instabila ekonomiska situationen minskade fonden för verkligt värde från början av året med 180 miljoner euro. Resultatet före skatt till verkligt värde var 78 miljoner euro (291).

Koncernens räntenetto ökade med 7 %. Företagsbankrörelsens räntenetto ökade till följd av att kreditstocken ökade. Företagskreditstockens snittmarginal låg på samma nivå som jämförelseårets. Räntenettot för övriga funktioner belastades av de lägre räntorna och högre finansieringskostnaderna.

Räntenettot för affärsområdet Markets växte, men nettointäkterna från handeln minskade.

Provisionsintäkterna och -kostnaderna var en aning mindre än under jämförelseåret. Provisionsintäkterna från kapitalförvaltningen minskade, men provisionsintäkterna från kreditgivningen och värdepappersförmedlingen ökade.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten var en fjärdedel mindre än under jämförelseåret. I nettointäkterna från placeringsverksamheten ingick realisationsvinster för 14 miljoner euro (29). Vinstutdelningarna var 6 miljoner euro större än under jämförelseåret.

Nettointäkterna från skadeförsäkringsrörelsen minskade med 70 miljoner euro från jämförelseåret. Ändringarna i beräkningsgrunden försämrade nettointäkterna från försäkringsrörelsen med 59 miljoner euro (20). Premieintäkterna fortsatte att växa och den operativa lönsamheten förblev god. De resultatförda intäkterna från placeringsverksamheten var 60 miljoner euro mindre än under jämförelseåret. Intäkterna från placeringar till verkligt värde var -0,4 % (5,1).

Personalkostnaderna ökade med 7 % från jämförelseåret. Koncernen hade vid slutet av året 3 380 anställda, dvs. 364 fler än ett år tidigare. Personalresurser har tillförts särskilt försäljningen av skadeförsäkringar och ersättningstjänsterna för att förbättra betjäningen då kunderna ökar. Också inom välbefinnandetjänsterna har resurserna stärkts med ungefär 40 experter inom välbefinnande i arbete. Nedskrivningarna av immateriella tillgångar i anslutning till företagsköp var 8 miljoner euro mindre än under jämförelseåret.

Riskhantering

Riskhanteringens uppgift är att identifiera de hot och möjligheter som inverkar på hur strategin fullföljs. Riskhanteringens mål är att ge stöd för att de mål som ställts i strategin ska uppnås genom att övervaka att riskerna står i rätt proportion till riskhanteringsförmågan.

De viktigaste riskerna i Pohjola-koncernens verksamhet är kreditrisken, marknadsrisken, och likviditetsrisken samt valutakursrisken. De strategiska och operativa riskerna såsom förändringarna i omvärlden, konkurrensläget eller kundbeteendet gäller i hög grad alla affärsrörelser.

Principerna för riskhantering beskrivs i bokslutsnoten Principer för riskhantering och kapitalutvärdering.

Koncernens riskposition

Koncernens riskposition var fortfarande god. Nedskrivningarna under hela året var klart mindre än under det föregående året. Exponeringarna på investeringsnivå var fortfarande goda och bland kreditvärdigheten hos kunder med sämre klassificering skedde en viss stabilisering. Problemfordringarna var få i relation till kredit- och garantistocken. Marknadsriskerna hölls moderata under hela räkenskapsperioden.

Finansieringsläget och likviditeten är goda. Den kortfristiga kapitalanskaffningen fungerade bra, men staternas skuldkris har försämrat bankernas tillgång på långfristig kapitalanskaffning. OP-Pohjola-gruppens kapitalanskaffning har dock fungerat som väntat trots det svåra marknadsläget. Pohjola Bank Abp förvaltar OP-Pohjola-gruppens likviditetsreserver som främst består av skuldebrev som godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering. Den av Pohjola förvaltade likviditetsreservsportföljen utgör tillsammans med OP-Pohjola-gruppens övriga poster i balansräkningen som godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering en reserv med vilken man vid behov kan täcka hela gruppens partikapitalanskaffning som förfaller under minst 24 månader.

De finansiella instrument i likviditetsreservsportföljen som ska redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och som hör till gruppen finansiella instrument som kan säljas har värderats med noteringar från marknaden (mark to market).

Beloppet av nettokreditförlusterna och nettonedskrivningarna inverkade negativt på resultatet med 60 miljoner euro (104), vilket utgjorde 0,40 % (0,73) av kredit- och garantistocken. Slutgiltiga kreditförluster bokfördes för totalt 47 miljoner euro (45) och nedskrivningar för 84 miljoner euro (111). Avdragen för återförda kreditförluster och nedskrivningar var totalt 71 miljoner euro (52).Största delen av nettokreditförlusterna och nedskrivningarna bestod av kundvisa nedskrivningar.

Problemfordringarna ökade under året med 19 miljoner euro till 62 miljoner euro och var i relation till kredit- och garantistocken 0,41 % (0,30).

Det har inte skett några väsentliga förändringar i skadeförsäkringens försäkringstekniska risker. Riskpositionen påverkades av sänkningen av diskonteringsräntan för pensionsåtaganden och ökningen av de försäkringstekniska avsättningarna till följd av den ökade förväntade livslängden. Risken i placeringsportföljen hölls oförändrad.

Osäkerheten i anslutning till konjunkturutsikterna och omvärlden i allmänhet gör det svårare att uppskatta utvecklingen av riskpositionen.

Operativa risker

De viktigaste operativa risker som identifierats hänför sig till system, affärsrörelseprocesser, korrekt dokumentering samt resurserna för verksamheten. De realiserade operativa riskerna medförde kostnader för 3 miljoner euro (3) 2011.

Länderrisk

En väsentlig del av Pohjola-koncernens länderrisk består av likviditetsreservsportföljen och skadeförsäkringsrörelsens placeringsportfölj. Beloppet av den sekundära länderrisken, exklusive Finland, Estland, Lettland och Litauen, var vid slutet av året 11,0 miljarder euro, vilket var 1,2 miljarder mindre än ett år tidigare. Största orsaken till minskningen i länderrisken var nettningen av derivatinstrument som togs i bruk under årets andra kvartal och som minskade på exponeringarna av de utländska motpartsderivaten.

Områdesvis granskat riktades största delen av länderrisken till EU-länder. Länder utanför EU stod för 17 % av länderrisken.

I följande tabell presenteras Pohjola-koncernens direkta placeringar i GIIPS-staternas lån. Placeringarna har värderats till marknadspris.

	Bankrörelsen	Skadeförsäkringen	Koncern-funktionerna	Totalt
Grekland	0	12	0	12
Italien	0	29	0	29
Irland	0	5	0	5
Portugal	0	17	0	17
Spanien	0	17	0	17
Totalt	0	79	0	79

Kapitaltäckningen

Kapitaltäckningen i enlighet med kreditinstitutslagen var 10,6 % (13,3), då det lagstadgade kapitalkravet var 8 %. Primärkapitalrelationen var 10,6 % (12,5). Pohjola-koncernens mål för Tier 1 under konjunkturcykeln är minst 9,5 %. Core Tier 1 var 10,3 % (10,5).

Det primära kapitalet var 1 521 miljoner euro (1 692) och kapitalbasen totalt uppgick till 1 521 miljoner euro (1 803). Det primära kapitalet minskade av ett Tier 2-underskott på 238 miljoner euro. Kapitallånens andel av det primära kapitalet var 274 miljoner euro (274).

Pohjola Bank Abp löste in undre Tier 2-lån för 150 miljoner euro i mars och för 325 miljoner dollar (USD) i september. Pohjola Bank Abp emitterade ett undre Tier 2-lån på 100 miljoner schweiziska franc i juli och ett annat på 100 miljoner euro i september. De fyra ovan nämnda Lower Tier 2-lånearrangemangen minskade nettot av Pohjola-koncernens kapitaltäckning med 1,5 procentenheter, Tier 1-kapitaltäckning med 1,1 procentenheter och kapitaltäckning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat med 0,16.

De riskvägda posterna uppgick vid slutet av året till 14 409 miljoner euro, medan motsvarande tal vid slutet av 2010 var 13 530 miljoner euro. De riskvägda posterna ökade under året med 7 %, dvs. 889 miljoner euro. Pohjola har 31.12.2011 börjat tillämpa internmetoden för hushålls- och institutsexponeringar. Från och med september 2008 har internmetoden varit tillåten för Pohjolas företags- och samfundsexponeringar. Till följd av nettningen av derivatinstrument, som inleddes under året, minskade de riskvägda posterna avsevärt.

Pohjola-koncernen ingår i OP-Pohjola-gruppen, vars kapitaltäckning övervakas i enlighet med lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat. För Pohjola-koncernens del minskade kapitaltäckningen enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat räknad enligt konsolideringsmetoden till 1,41 (1,71).

Europeiska bankmyndigheten (EBA) fastställde hösten 2011 minimikravet för Core Tier 1 till 9 procent hos betydande europeiska banker. I EBAs test i oktober uppfyllde OP-Pohjola-gruppen de åtstramade kriterierna för testet med stor marginal, eftersom gruppens kapitaltäckning är stark och riskerna med statslånen är små. Med de uppgifter som användes i EBAs test vid utgången av juni var gruppens Core Tier 1-kapitaltäckning då 11,5 procent. Pohjolas uppgifter ingick i OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckningsanalys.

Till följd av finanskrisen kommer bankernas kapitaltäckningsregler att skärpas. Målet med ändringarna är bland annat att förbättra kvaliteten på kapitalbasen, göra kapitalkravet mindre cykliskt och minska på bankernas skuldsättning samt att ställa kvantitativa begränsningar för likviditetsrisken. De förändringar som planerats träda i kraft under 2013–2019 är fortfarande under beredning och deras eventuella effekter kan inte ännu entydigt bedömas. De mest betydande ändringarna i de nya bestämmelserna ur Pohjolas synvinkel gäller avdrag för innehav i försäkringsföretag och kraven på likviditetsrisker, vilkas slutliga hantering torde avgöras först i den nationella lagstiftningen.

Kapitalbas och kapitaltäckning

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Primärt kapital (Tier 1)		
Eget kapital	2 331	2 377
Försäkringsbolagens inverkan på koncernens eget kapital avdras (eget kapital och koncernelimineringar)	111	93
Fonden för verkligt värde, överföring till Tier 2	136	36
Obegränsat primärt kapital (Core Tier 1) före avdrag och kapitallån	**2 578**	**2 505**
Immateriella tillgångar	-171	-165
Överskott i pensionsåtaganden och förvaltningsfastigheternas värdeförändring	-32	-30
Styrelsens förslag till utdelning	-129	-126
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-704	-705
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-56	-61
Core Tier 1-kapitalbas	**1 486**	**1 418**
Kapitallån	274	274
Underskott i det supplementära kapitalet	-238	
Primärt kapital (Tier 1) för kapitaltäckningsändamål	**1 521**	**1 692**
Supplementärt kapital (Tier 2)		
Fonden för verkligt värde (exkl. värdering av säkringen av kassaflöde)	-146	-29
Eviga lån	294	299
Debenturlån	375	608
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-704	-705
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-56	-61
Överföring till primärt kapital	238	
Supplementärt kapital (Tier 2) för kapitaltäckningsändamål		**111**
Kapitalbas totalt	**1 521**	**1 803**
Avdrag från primärt och supplementärt kapital		
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-1 408	-1 410
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-112	-122
Totalt	-1 521	-1 531
Riskvägda poster	**14 409**	**13 520**
Core Tier 1-kapitaltäckning, %	**10,3**	**10,5**
Primärkapitalrelation, %	**10,6**	**12,5**
Kapitaltäckning, %	**10,6**	**13,3**

Kapitalbasen och kapitaltäckningen har beräknats enligt Basel II-standarderna. På företags-, instituts- och hushållsexponeringarna har tillämpats internmetoden (IRBA) från och med 31.12.2011. IRBA har tillämpats på företagsexponeringarna 31.12.2010. På övriga exponeringsklasser har tillämpats schablonmetoden för kreditrisken.

OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckning enligt kreditinstitutslagen var 14,0 % och primärkapitalrelationen var 14,0 %.

Kapitaltäckningen enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Pohjola-koncernens egna kapital	2 331	2 377
Kapitallån, eviga lån och debenturlån	992	1 230
Övriga branschvisa poster som inte ingår i kapitalbasen	-2	
Goodwill och immateriella tillgångar	-869	-862
Utjämningsbelopp	-266	-314
Planerad utdelning	-129	-126
Poster som enligt IFRS dras av från kapitalbasen*	-53	-30
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-112	-122
Konglomeratets kapitaltäckning totalt	**1 891**	**2 154**
Kapitalkravet i kreditinstitutsverksamheten**	1 153	1 082
Kapitalkravet i försäkringsrörelsen***	186	177
Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas totalt	**1 339**	**1 259**
Konglomeratets kapitaltäckning	**552**	**895**
Konglomeratets kapitaltäckningsgrad (kapitalbasen/minimibeloppet av kapitalbasen)	**1,41**	**1,71**

* Överskott i pensionsåtaganden, Förvaltningsfastigheternas värdeförändring, Värdering av säkringen av kassaflöde från fonden för verkligt värde

** Riskvägda poster x 8 %

*** Verksamhetskapitalets minimibelopp

OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckning var 1,80.

Rating

Pohjola Bank Abp:s rating

Ratinginstitut	Kortfristig kapitalanskaffning	Långfristig kapitalanskaffning	Utsikter
Standard & Poor's	A-1+	AA-	Stabila
Fitch	F1	A+	Stabila
Moody's	P-1	Aa2 *)	Negativa

*) Ratingen har tagits upp för granskning med tanke på en eventuell sänkning

Pohjola Försäkring Ab:s rating

Ratinginstitut	Rating	Utsikter
S&P	AA-	Stabila
Moody's	A2*	Negativa

*) Ratingen har tagits upp för granskning med tanke på en eventuell sänkning

Följande ändringar har skett i Pohjola Bank Abp:s, OP-Pohjola-gruppens och Pohjola Försäkring Ab:s rating under 2011.

Ratinginstitutet Fitch sänkte 15.12.2011 som en del av en större granskning av den globala och den europeiska banksektorn Pohjola Bank Abp:s och OP-Pohjola-gruppens rating för långfristig kapitalanskaffning från AA- till A+ och för kortfristig kapitalanskaffning från F1+ till F1. Ratingutsikterna är stabila. Den allmänna utvecklingen i den globala ekonomin och den väsentliga förändringen i marknadens förtroende för hela banksektorn var de huvudsakliga orsakerna till sänkningen av ratingen. Fitch konstaterade att OP-Pohjola-gruppen har en stark omslutning, god likviditet och stark kapitaltäckning.

Ratinginstitutet Standard & Poor's bekräftade 8.12.2011 Pohjola Bank Abp:s långfristiga rating till AA- och kortfristiga rating till A-1+. Ratinginstitutet behöll utsikterna stabila. Dessutom höjde Standard & Poor's Pohjola Försäkring Ab:s rating till AA- (tidigare A+). Standard & Poor's poängterade att Pohjolas rating reflekterar bolagets goda marknadsposition, kapitaltäckning och resultatkapacitet.

Moody's Investors Service tog 10.8.2011 upp Pohjolas Aa2-rating för långfristig kapitalanskaffning, OP-Pohjola-gruppens individuella rating B- (BFSR) och Pohjola Försäkrings A2-rating (IFSR) för granskning med tanke på en eventuell sänkning. Enligt Moody's uppskattning sänks den rating som beskriver OP-Pohjola-gruppens ekonomi respektive Pohjola Bank Abp:s långfristiga krediter med högst en klass. Moody's uppskattar att OP-Pohjola-gruppens resultatkapacitet har försvagats jämfört med nivån före finanskrisen 2008 och fäster uppmärksamhet vid problemkrediternas nivå och branschkoncentrationer. Kvaliteten på gruppens omslutning bedömer Moody's dock som stark.

Affärsrörelsernas resultat och riskposition

Bankrörelsen

- Bankrörelsens resultat före skatt var 198 miljoner euro (133).
- Kreditstocken växte med 9 % och företagskreditstockens marknadsandel ökade till över 20 %.
- Företagskreditstockens snittmarginal var 1,34 % (1,36).
- Nedskrivningarna av fordringar minskade med 55 miljoner euro till 49 miljoner euro (105).
- Den operativa kostnads/intäktsrelationen var 35 % (35), dvs. klart bättre än det strategiska målet 40 %.

Bankrörelsens resultat och nyckeltal

Milj. e	2011	2010	Förändring %
Räntenetto			
Företagsbanken och Baltikum	180	172	5
Markets	58	27	114
Totalt	238	199	19
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	97	93	4
Nettointäkter från handel	18	47	-61
Övriga intäkter	31	29	7
Intäkter totalt	**384**	**368**	**4**
Kostnader			
Personalkostnader	57	54	4
IT-kostnader	26	24	11
Avskrivningar	21	25	-16
Övriga kostnader	32	27	18
Kostnader totalt	**136**	**130**	**4**
Resultat före nedskrivningar av fordringar	**248**	**238**	**4**
Nedskrivningar av fordringar	49	105	-53
Resultat före skatt	**198**	**133**	49
Resultat före skatt till verkligt värde	188	133	42
Kreditstock, mrd. e	12,4	11,4	9
Garantistock, mrd. e	2,6	2,6	-1
Företagskrediternas snittmarginal, %	1,34	1,36	-1
Problemfordringar av kredit- och garantistocken, %	0,41	0,31	
Nedskrivningar av fordringar av kredit- och garantistocken, %	0,33	0,75	
Operativ kostnads-/intäktsrelation, %	35	35	
Antal anställda	748	657	14

Resultat

Bankrörelsens resultat före skatt var 198 miljoner euro (133). Nedskrivningarna av fordringar minskade till 49 miljoner euro (105).

Kreditstocken ökade från årsskiftet med 1,0 miljarder euro, dvs. 9 %, och uppgick till 12,4 miljarder euro. Under 2011 ökade företagskreditstockens marknadsandel för första gången till över 20 %. Garantistocken var lika stor som under jämförelseperioden. De bindande outtagna kreditlimiterna ökade med drygt 0,4 miljarder euro till 3,3 miljarder euro.

Företagskreditstockens snittmarginal var vid slutet av december 1,34 %, dvs. 2 räntepoäng lägre än ett år tidigare. Företagskreditstockens snittmarginal hölls stabil hela året. Trots att finansieringskostnaderna var större än under jämförelseåret ökade företagsbankrörelsens räntenetto med 5 % till följd av att stocken ökade.

Provisionsintäkterna var 4 % större än året innan. Provisionsintäkterna från utlåning och garantier var totalt över 1 miljon euro större än året innan. Nettoprovisionsintäkterna från värdepappersförmedling ökade med 1 miljon euro.

Kostnaderna ökade med 4 % främst på grund av högre personal- och IT-kostnader.

Resultat före skatt

Milj. e	2011	2010	Förändring, %
Företagsbanken	140	82	72
Markets	60	55	8
Bankrörelsen i Baltikum	-2	-4	
Totalt	**198**	**133**	**49**

Förbättringen i företagsbankens resultat berodde på att nedskrivningarna halverats. Räntenettot och provisionsintäkterna ökade särskilt till följd av de syndikerade kreditarrangemangen där Företagsbankens position ytterligare har stärkts. Provisionsintäkterna från de syndikerade krediterna ökade med 25 % från jämförelseperioden.

Trots den osäkra ekonomin höll sig kundhandelsvolymerna inom affärsområdet Markets på samma nivå som året innan. Nettointäkterna från poster som värderas till verkligt värde ökade trots det krävande marknadsläget under året.

Bankrörelsen i Baltikum utvecklades gynnsamt även om resultatet blev 2 miljoner euro negativt. Kreditstocken fördubblades från slutet av det föregående året till 0,2 miljarder euro.

Bankrörelsens riskposition

Kreditriskposition

I granskningen av kreditrisker följs utvecklingen av de totala exponeringarna och kundernas kreditvärdighet upp. Med totala exponeringar avses det totala beloppet av fordringar och poster utanför balansräkningen som är utsatt för kreditrisk. I de totala exponeringarna ingår både ränta och kapital, från vilka de individuella nedskrivningarna har dragits av.

Bankrörelsens riskposition hölls god då beloppet av nettokreditförlusterna och nedskrivningarna minskade och ratingfördelningen för exponeringarna var god.

De totala exponeringarna ökade under året med 0,6 miljarder euro till 22,5 miljarder euro. De totala exponeringarna inom bankrörelsen minskade avsevärt på grund av nettningen av derivatinstrument, som inleddes det andra kvartalet, samt av att CSA-säkerheterna började beaktas. De här åtgärderna minskade exponeringarna med totalt 3,0 miljarder euro. Ändringarna syns särskilt i exponeringarna inom sektorn finansiella institut och försäkringsbolag. Den jämförbara ökningen i totalexponeringarna var 3,6 miljarder euro.

De totala exponeringarna per motpart

Mrd. e	31.12.2011	31.12.2010	Förändring, %
Företag och bostadssammanslutningar	18,4	16,6	11 %
Finansiella institut och försäkringsbolag	1,9	3,1	-40 %
Andelsbankerna och OP-Pohjola anl	0,1	0,1	15 %
Offentliga samfund	1,0	1,1	-9 %
Hushåll	0,9	0,8	14 %
Icke vinstsyftande samfund	0,2	0,2	11 %
Totalt	**22,5**	**21,8**	**3 %**

De totala exponeringarna delas per motpart upp i sex kundgrupper. Den största kundgruppen var företagskunderna, vilkas andel av de totala exponeringarna var 82 % (76). Företagsexponeringarna ökade under året med 1,8 miljarder euro, dvs. med 11 %. Av företagsexponeringarna stod krediterna och garantierna för 58 %, finansbolagsprodukterna för 14 % samt de outnyttjade limiterna och outtagna krediterna för 21 %.

De totala exponeringarna per ratingklass

Ratingklass	31.12.2011	31.12.2010	Förändring, mrd. e
1–2	2,3	2,4	-0,1
3–5	11,6	11,8	-0,2
6–7	5,1	4,2	1,0
8–9	1,9	2,1	-0,2
10	0,1	0,1	0,0
11–12	0,3	0,4	-0,1
Oklassificerade	0,2	0,2	0,0
Hushåll	0,9	0,8	0,1
Totalt	**22,5**	**21,8**	**0,6**

Exponeringar som till sin rating räknas till investeringsnivån, dvs. ratingklasserna 1-5, exklusive privatkunder, stod för 65 % (67) av de totala exponeringarna, klasserna 11–12 för 1,3 % (1,7) och de oklassificerade exponeringarna för 1,1 % (1,0). Nettningens inverkan syns särskilt som en minskning av exponeringar till investeringsnivån.

Ratingfördelningen för exponeringar inom sektorn företag och bostadssammanslutningar hälls god under året då kreditgivningen koncentrerades till motparter med god rating. Exponeringarna på investeringsnivå av företagsexponeringar var god, dvs. 61 % (61). Exponeringarna i de två svagaste ratingklasserna uppgick till 0,3 (0,4) miljarder euro, dvs. 1,5 % av företagsexponeringarna (2,2). De oklassificerade företagsexponeringarna uppgick till cirka 0,2 miljarder euro (0,2), dvs. cirka 1,1 % (1,0) av företagsexponeringarna.

Exponeringar inom sektorn företag och bostadssammanslutningar per ratingklass

Ratingklass	31.12.2011	31.12.2010	Förändring, mrd. e
1–2	1,0	0,8	0,2
3–5	10,3	9,2	1,0
6–7	4,7	3,9	0,8
8–9	1,8	2,0	-0,2
10	0,1	0,1	0,0
11–12	0,3	0,4	-0,1
Oklassificerade	0,2	0,2	0,0
Totalt	**18,4**	**16,6**	**1,8**

De tre största branscherna utgjordes av uthyrning och förvaltning av bostäder, maskin- och apparattillverkning samt handel. Av företagsexponeringarna stod uthyrning och förvaltning av bostäder för 10,5 %, maskin- och apparattillverkning för 9,9 % och handeln för 9,1 %. Mätt i euro växte energibranschen samt maskin- och apparattillverkning mest. Tillväxten inom företagsexponeringarna riktades till flera olika branscher, vilket ytterligare ökade företagsexponeringarnas breda spridning branschvis.

Exponeringarna för affärsrörelsen i Baltikum uppgick vid slutet av december till 0,3 miljarder euro (0,1), vilket är 1,5 % (0,6) av de totala exponeringarna i bankrörelsen.

Stora exponeringar mot kunder

Som stora exponeringar mot kunder räknas företagskunders och icke vinstsyftande kunders direkta exponeringar som överstiger 10 % av koncernens kapitalbas. Koncernens kapitalbas för beräkningen av stora exponeringar minskade från 1 925 miljoner euro till 1 634 miljoner euro, dvs. med 15 %.

De företagsexponeringar som förknippaas med stora exponeringar ökade till 4,5 miljarder euro (3,4) främst till följd av att koncernens kapitalbas minskade. De stora företagskundexponeringarna bestod av 19 kundkoncerners (13) exponeringar och deras andel av kapitalbasen var 274 % (176). Av de stora exponeringarna var 74 % (77) exponeringar på investeringsnivån.

Förfallna betalningar och problemfordringar

De förfallna betalningarna ökade med 6 miljoner euro till 23 miljoner euro och deras andel av kredit- och garantistocken var 0,15 % (0,12).

Problemfordringarna, dvs. de oreglerade fordringarna, nollräntefordringarna och fordringarna till underpris ökade med 19 miljon euro till 62 miljoner euro. Problemfordringarnas andel av kredit- och garantistocken var fortfarande liten, dvs. 0,41 % (0,31).

Nedskrivningar som minskar fordringarna fanns vid slutet av året för 190 miljoner euro (187). Av nedskrivningarna var 16 miljoner euro (12) gruppvisa nedskrivningar. Av nedskrivningarna allokerades 59 miljoner euro (14) till oreglerade fordringar.

Beloppet av nettokreditförlusterna och nedskrivningarna i bankrörelsen inverkade negativt på resultatet med 49 miljoner euro (105), vilket utgjorde 0,33 % (0,75) av kredit- och garantistocken. Affärsrörelsen i Baltikum stod för -1 miljon euro (1) av nettokreditförlusterna och nedskrivningarna.

Marknadsriskposition

Bankrörelsens affärsområde Markets utsätts för förändringar i marknadsprisen på ränte-, valuta-, råvaru- och kreditriskpremier av vilka de väsentligaste riskfaktorerna är ränte- och kreditriskerna.

Ränterisken var från början av året i genomsnitt 8,1 miljoner euro mätt med mätaren för en förändring på 1 %-enhet.

Over night-valutapositionen och dess risk var låga hela året. Vid årsskiftet uppgick nettovalutapositionen till cirka 35 miljoner euro (5). Valutahandeln koncentrerade sig i huvudsak på dagsintern handel.

Marknadsriskens känslighetsanalys

Bankrörelse, milj. e	Riskparameter	Förändring	31.12.2011	31.12.2010
Ränterisk	Ränta	1 %-enhet	4	4
Valutarisk	Marknadsvärde	20 %-enheter	7	1
Volatilitetsrisk				
Räntevolatilitet	Volatilitet	20 %-enheter	1	2
Valutavolatilitet	Volatilitet	10 %-enheter	0	0
Kreditriskpremie *)	Kreditriskmarginal	0,5 %-enheter	7	12

Känslighetstalen har räknats som summan av valutornas absolutvärden.

*) Kreditriskpremien har räknats på basis av de skuldebrev som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och de skuldebrev som kan säljas, vilka ingår i likviditetsreservsportföljen.

Derivatrörelsen

I bokslutsnoterna redovisas derivatinstrumenten specificerade enligt syfte.

Skadeförsäkringsrörelsen

- Skadeförsäkringens resultat före skatt var 8 miljoner euro (83). Resultatet utan ändringarna i beräkningsgrunden var 66 miljoner euro (103). Placeringsintäkterna blev på grund av det svåra marknadsläget 50 miljoner euro mindre än under jämförelseåret.
- Premieintäkterna ökade med 6 procent (2) till över en miljard euro.
- Den försäkringstekniska lönsamheten utan ändringarna i beräkningsgrunden var likadan som under jämförelseåret. Den operativa totalkostnadsprocenten var 89,8 (89,7).
- Intäkterna från placeringarna till verkligt värde var -0,4 procent (5,1).

Skadeförsäkringsrörelsens resultat och nyckeltal

Resultat, milj. e	2011	2010	Förändring, %
Premieintäkter	1 024	964	6
Försäkringsersättningar	-754	-694	9
Driftskostnader	-223	-205	9
Avskrivningskorrigering av immateriella	-22	-31	-28
Försäkringstekniskt bidrag	**24**	**33**	**-29**
Placeringsintäkter och -kostnader	36	87	-59
Övriga intäkter och kostnader	-52	-37	38
Resultat före skatt	**8**	**83**	**-91**
Resultat före skatt till verkligt värde	-39	139	
Totalkostnadsprocent	97,7	96,6	
Operativ totalkostnadsprocent	89,8	89,7	
Operativ driftskostnadsprocent	21,8	21,3	
Intäkter från placeringar till verkligt värde, %	-0,4	5,1	
Solvensprocent	77	86	
Antal anställda	2 355	2 090	13

Resultat

Resultatet före skatt var 8 miljoner euro (83). Resultatet utan ändringarna i beräkningsgrunden var 66 miljoner euro (103). Ändringarna i beräkningsgrunden försvagade resultatet med totalt 59 miljoner euro. Diskonteringsräntan för pensionsåtaganden sänktes från 3,5 % till 3,3 %, vilket ökade de försäkringstekniska avsättningarna med 32 miljoner euro. Ökningen i den förväntade livslängden ökade de försäkringstekniska avsättningarna med 27 miljoner euro. Under jämförelseåret ökade de försäkringstekniska avsättningarna med 35 miljoner euro på grund av ökningen i den förväntade livslängden och de övriga intäkterna med 15 miljoner euro till följd av upplösningen av garantiavgiftsposten. Tillsammans försämrade de resultatet med 20 miljoner euro netto.

I Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbunds och Trafikförsäkringscentralens gemensamma aktuarieprojekt inleddes våren 2010 en nationell utredning om den dödlighetsmodell som används allmänt av finländska försäkringsbolag och som tillämpas i trafikförsäkringen och i den lagstadgade olycksfallsförsäkringen är tidsenlig. Utgående från de preliminära resultaten av utredningen ökades Pohjolas försäkringstekniska avsättningar med 35 miljoner euro redan 2010. Enligt de slutgiltiga resultaten av utredningen har finländarnas förväntade livslängd ökat mer än beräknat, varför de försäkringstekniska avsättningarna utökades med ytterligare 27 miljoner euro.

Försäkringsverksamheten

Premieintäkterna fortsatte öka och den försäkringstekniska lönsamheten utan ändringarna i beräkningsgrunden var likadan som under jämförelseåret. Premieintäkterna ökade med totalt 6 % (2 %). Det operativa försäkringstekniska bidraget var 105 miljoner euro (99) och den operativa totalkostnadsprocenten var 89,8 (89,7). De operativa nyckeltalen innehåller inte ändringarna i beräkningsgrunden och de avskrivningar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp. Totalkostnadsprocenten, inklusive ovan nämnda poster, var 97,7 (96,6).

Premieintäkter

Milj. e	2011	2010	Förändring, %
Privatkunder	503	470	7
Företagskunder	472	445	6
Baltikum	48	49	-2
Totalt	**1 024**	**964**	**6**

Marknadspositionen bland privatkunder stärktes ytterligare. Pohjola blev marknadsledare inom försäkring av privatkunders fordon. Antalet trafikförsäkringar ökade till över en miljon. Antalet preferenskundshushåll ökade med 42 731 hushåll (46 485).

Vid slutet av december var antalet preferenskundshushåll 523 336. Av dem har 66 % koncentrerat också sina bankärenden till OP-Pohjola-gruppen. Kunderna i gruppens andelsbanker och i Helsingfors OP Bank kan använda den bonus som samlas för banktjänsterna för betalning av Pohjolas skadeförsäkringar. Bonus samlas också för försäkringspremier för hemmet, familjen och fordon. År 2011 användes OP-bonus för 1 391 000 försäkringsräkningar, av vilka 209 000 betalades helt med bonus. De försäkringspremier som betalats med bonus uppgick till 66 miljoner euro.

Inom affärsområdet Företagskunder ökade premieintäkterna med 6 %. Ökningen var kraftigast bland små och medelstora företag. I Baltikum minskade premieintäkterna en aning.

Sänkningen av diskonteringsräntan och den ökade förväntade livslängden ökade försäkringsersättningarna med totalt 59 miljoner euro. Den ökade förväntade livslängden ökade försäkringsersättningarna med totalt 35 miljoner euro under jämförelseåret. Utan de här ändringarna i beräkningsgrunden ökade försäkringsersättningarna med 6 %. Ökningen inom försäkringsbeståndet och i synnerhet de ökade egendomsskadorna hos privatkunder ökade försäkringsersättningarna. Antalet anmälda skador ökade totalt med 8 % till 420 000 skador. Stormen i slutet av december var en av de största skadeförorsakarna någonsin, men tack vare gott återförsäkringsskydd blev dess inverkan på resultatet bara 8 miljoner euro. Den totala skadekostnaden för storskador blev mindre än under jämförelseåret. År 2011 registrerades 234 nya (224) stora eller medelstora skador, vilkas skadekostnad för egen räkning var totalt 92 miljoner euro (109). Till den här klassen räknas skador på över 0,1 miljoner euro och beträffande pensionsåtaganden skador på över 0,5 miljoner euro. Av avsättningen för oreglerade skador som inträffat under tidigare räkenskapsår upplöstes utan inverkan av ändringarna i beräkningsgrunden 25 miljoner euro (33). Den operativa skadeprocenten var 68,0 (68,4). Riskprocenten exklusive indirekta skaderegleringskostnader var 61,9 (62,5).

Den operativa driftskostnadsprocenten var 21,8 (21,3). Personalökningen ledde till ökade driftskostnader. Personalresurser har tillförts såväl försäljningen som ersättningstjänsterna för att förbättra betjäningen då kunderna ökar. Resurserna inom Pohjola Försäkrings välbefinnandetjänster stärktes med cirka 40 experter inom välbefinnande i arbetet. Merparten kom via köpet av Excenta. Den operativa omkostnadsprocenten inklusive de indirekta skaderegleringskostnaderna var 27,9 (27,2).

Operativt försäkringstekniskt bidrag och totalkostnadsprocent (CR)

	2011		2010	
	Bidrag milj. €	CR, %	Bidrag milj. €	CR, %
Privatkunder	60,0	88,1	76,1	83,8
Företagskunder	47,1	90,0	23,9	94,6
Baltikum	-2,6	105,3	-0,7	101,5
Totalt	**104,5**	**89,8**	**99,3**	**89,7**

Lönsamheten inom privatkunder förblev god trots en ökning av försäkringsersättningarna. Företagskundernas operativa försäkringstekniska bidrag förbättrades till följd av den gynnsamma skadeutvecklingen. I Baltikum försvagades bidraget då försäkringsersättningarna ökade och premieintäkterna minskade.

Placeringsverksamheten

Osäkerheten på placeringsmarknaden syntes i placeringsverksamhetens resultat. Intäkterna från placeringarna till verkligt värde var -0,4 % (5,1). De resultatförda nettointäkterna från placeringarna var 36 miljoner euro (87). Nedskrivningar resultatfördes för 42 miljoner euro (40), varav 34 miljoner euro hänförde sig till grekiska statens obligationslån. Resultatet försvagades dessutom av realisationsförluster. Intäkterna till verkligt värde var -11 miljoner euro (143).

Placeringsbeståndets fördelning

%	2011	2010
Obligationslån och räntefonder	72	71
Alternativa placeringar	5	7
Aktier	10	12
Kapitalplaceringar	3	2
Fastigheter	9	7
Penningmarknaden	2	1
Totalt	**100**	**100**

Skadeförsäkringens placeringsbestånd uppgick vid slutet av december till 2 863 miljoner euro (2 924). Ränteportföljens ratingfördelning var god. Placeringarna på investeringsnivån stod för 91 % (91), och 75 % av placeringarna hade en rating på minst A-. Ränteportföljens återstående genomsnittliga löptid var 4,8 år (5,3) och durationen 3,9 år (4,1).

Skadeförsäkringsrörelsens riskposition

Vid slutet av 2011 uppgick skadeförsäkringens solvenskapital till 787 miljoner euro (832). Solvenskapitalet i relation till premieintäkterna var 77 % (86).

Styrelsen har som mål för skadeförsäkringen ställt en A-rating. Pohjola Försäkring Ab:s rating är: Moody's A2 (negativa utsikter) och Standard & Poor's AA- (stabila utsikter).

Försäkringarnas riskposition

Återförsäkringen av skadeförsäkringen har skötts centralt. Både den självbehållna andelen av de riskspecifika återförsäkringarna och katastrofåterförsäkringarna är högst 5 miljoner euro. Kapaciteten hos katastrofåterförsäkringen som ger skydd i händelse av kumulskador är 95 miljoner euro. Dessutom finns ett årsaggregatskydd för storskador i den kortsvansade försäkringsrörelsen på den självbehållna andelen, vars kapacitet 2011 var 11 miljoner euro. Det här skyddet tas i bruk då storskadeutgifterna för ett år är större än normalt.

De normala variationerna i affärsrörelsen medför variationer i resultatet och eget kapital. I tabellen nedan beskrivs olika riskvariablers inverkan på resultatet och solvenskapitalet.

Försäkringarnas riskposition

Riskvariabel	Totalbelopp 2011, milj. e	Förändring i riskvariabel	Inverkan på eget kapital, milj. e	Inverkan på totalkostnads-procenten
Försäkringsbestånd eller premieinkomst	1 024	Ökar 1 %	10	Förbättras 0,9 % -enheter
Ökning i försäkringsersättningarna	754	Ökar 1 %	-8	Försvagas 0,7 %-enheter
Storskada över 5 milj. e		1 stycke	-5	Försvagas 0,5 %-enheter
Personalkostnader	120	Ökar 8 %	-10	Försvagas 0,9 %-enheter
Funktionsvisa kostnader *)	286	Ökar 4 %	-11	Försvagas 1,1 %-enheter

*) Funktionsvisa kostnader för skadeförsäkringen exkl. skötselkostnader för placeringar och kostnader för produktion av övriga tjänster.

Antalet skador och deras storlek varierar från år till år. Skadekostnaden för storskador förklarar en betydande del av den årliga variationen i försäkringsrörelsens resultat. Under 2011 kom 234 stora och medelstora skador (224) till

kännedom och deras skadekostnad för egen räkning var totalt 92,5 miljoner euro (109). Beloppen för egen räkning 2010 och 2011 har beaktats som värden efter aggregatskyddet.

Största delen av skadeförsäkringens försäkringstekniska avsättningar är pensionsåtaganden som påverkas av den uppskattade dödlighetsintensiteten, inflationen samt den använda diskonteringsräntan.
I Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbunds och Trafikförsäkringscentralens gemensamma aktuarieprojekt inleddes våren 2010 en nationell utredning om den dödlighetsmodell som används allmänt av finländska försäkringsbolag och som tillämpas i trafikförsäkringen och i den lagstadgade olycksfallsförsäkringen är tidsenlig med tanke på att den genomsnittliga livslängden har stigit. De preliminära resultaten av utredningens första fas har blivit klara i oktober 2010. På basis av dem kunde noteras att den förväntade livslängden i Finland ökat och att det föreligger ett behov att uppdatera den dödlighetsmodell som allmänt används av försäkringsbolagen. Utgående från de preliminära resultaten av utredningen ökades Pohjolas försäkringstekniska avsättningar med 35 miljoner euro redan 2010. I det andra skedet av utredningen uppdaterades den allmänna dödlighetsmodellen. Resultaten blev färdiga i oktober 2011. På basis av utredningens andra fas var förlängningen av livstiden kraftigare än man beräknat i den första fasen. Den nya dödlighetsmodellen inverkar på avsättningarna för ersättningar av pensionstyp till ett belopp om sammanlagt 62 miljoner euro, varav ändringsbehovet 2011 var 27 miljoner euro.

I tabellen nedan presenteras de försäkringstekniska avsättningarnas känslighet i relation till de storheter som bedöms.

Riskvariabel	Förändring i riskvariabel	milj. e
Inflation	ökar 0,25 %-enheter	-4
Livstid	ökar 1 år	-33
Diskonteringsränta	minskar 0,1 %-enheter	-16

De diskonterade försäkringstekniska avsättningarna var 1 430 miljoner euro (1 381). De har diskonterats med en ränta på 3,3 % (3,5) och deras duration är 12,1 år (11,9). I övrigt är de försäkringstekniska avsättningarna på 935 miljoner euro (842) odiskonterade och deras duration är 2,1 år (2,4).

Placeringarnas riskposition

Skadeförsäkringens placeringar uppgick vid utgången av 2011 till 2 863 miljoner euro (2 924). Placeringsbeståndet inkluderar de placeringar som utgör täckning för de försäkringstekniska avsättningarna och för solvenskapitalet. Masslånens andel av placeringsportföljen var 72 % (71) medan noterade aktiers och kapitalinvesteringars andel var 13 % (14).

Allokering av skadeförsäkringens placeringsbestånd

	31.12.2011		31.12.2010	
Allokering	Verkligt värde, milj. e*	%	Verkligt värde, milj. e*	%
Penningmarknaden totalt	48	2	14	0
Obligationslån och räntefonder totalt	2 050	72	2 074	71
Aktier och kapitalinvesteringar	379	13	422	14
Alternativa placeringar totalt	132	5	207	7
Fastighetsinvesteringar totalt	254	9	207	7
Totalt	**2 863**	**100**	**2 924**	**100**

Skadeförsäkringens ränteportföljs genomsnittliga rating var enligt S&P:s rating AA- (A+) och enligt Moody's rating Aa3 (A1), dvs. något högre än ett år tidigare. Ränteportföljens återstående genomsnittliga löptid var 4,8 år (4,9) och durationen 3,9 år (3,3). Vid årsskiftet var den löpande räntan i ränteportföljen 3,4 %.

Skadeförsäkringens ränteportfölj, fördelning enligt löptid och rating 31.12.2011, milj. e

År	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Totalt	Andel, %
Aaa	40	202	215	125	116	86	784	37,6
Aa1–Aa3	132	50	94	30	11	29	345	16,6
A1–A3	24	171	142	32	25	31	426	20,4
Baa1–Baa3	48	123	57	69	23	14	334	16,0
Ba1 eller lägre	28	56	47	29	16	3	180	8,6
Intern rating	2	1	0	8	5	0	17	0,8
Totalt	**273**	**603**	**556**	**294**	**196**	**163**	**2 085**	**100,0**

Fördelningen omfattar inte kreditderivat

Skadeförsäkringens öppna valutaposition var 196 miljoner euro (242) eller 7 % av placeringsbeståndet. Valutarisken har säkrats aktivt med valutaderivat.

Avkastningen på skadeförsäkringsrörelsens placeringsportfölj till verkligt värde var -0,4 % (5,1), dvs. svagare än den förväntade avkastningen på sikt.

Följande tabell beskriver placeringsriskernas känslighet och deras inverkan på det egna kapitalet:

			Inverkan på eget kapital, milj. e	
Placeringsklass	**Riskparameter**	**Förändring**	**31.12.2011**	**31.12.2010**
Obligationslån och räntefonder 1)	ränta	1 %-enhet	84	92
Aktier 2)	marknadsvärde	20 %-enheter	70	83
Kapitalfonder och onoterade aktier	marknadsvärde	20 %-enheter	19	16
Råvaror	marknadsvärde	20 %-enheter	0	5
Fastigheter	marknadsvärde	10 %-enheter	25	21
Valuta	valutavärde	20 %-enheter	39	48
Kreditriskpremie 3)	kreditriskmarginal	0,5 %-enheter	42	47
Derivat 4)	volatilitet	10 %-enheter	4	0

1) Inkluderar penningmarknadsplaceringar, konvertibla skuldebrev och räntederivat

2) Inkluderar hedge-fonder och aktiederivat

3) Inkluderar obligationslån och penningmarknadsplaceringar inklusive obligationslån och räntederivat emitterade av utvecklade stater.

4) 20 %-enheter i aktiederivat, 10 %-enheter i räntederivat, 5 %-enheter i valutaderivat

Kapitalförvaltningen

- Kapitalförvaltningens resultat före skatt var 27 miljoner euro (31). I jämförelseårets resultat ingick intäkter från företagsarrangemang med en nettoeffekt på 6 miljoner euro.
- De förvaltade kundmedlen sjönk med 11 % och var 31,3 miljarder euro (35,0).
- Den operativa kostnads/intäktsrelationen förbättrades till 49 % (53).

Kapitalförvaltningens resultat och nyckeltal

Resultat, milj. e	2011	2010	Förändring, %
Provisionsintäkter, netto	50	58	-13
Övriga intäkter	6	9	-40
Intäkter totalt	**56**	**67**	**-16**
Personalkostnader	18	21	-14
Övriga kostnader	13	15	-12
Kostnader totalt	**31**	**35**	**-13**
Andel av intresseföretagens resultat	2		
Resultat före skatt	**27**	**31**	**-13**
Resultat före skatt till verkligt värde	27	31	-13
Förvaltade kundmedel, mrd. e	31,3	35,0	-11
Operativ kostnads/intäktsrelation, %	49	53	
Antal anställda	149	144	3

Resultat

Kapitalförvaltningens resultat före skatt var 27 miljoner euro (31). Jämförelseårets resultat omfattade intäkter från företagsarrangemang med en nettoeffekt på 6 miljoner euro.

De avkastningsrelaterade provisionerna uppgick till 1 miljon euro (4). I resultatet ingår en andel på 2 miljoner euro av nettoresultatet för intresseföretaget Access Capital Partners Group SA.

I resultatet för jämförelseåret ingick intäkterna och kostnaderna fram till försäljningstidpunkten för de bolag som såldes i december 2010, dvs. Pohjola Capital Partners Ab och Pohjola Private Equity Funds Ab. De sålda bolagen ökade jämförelseårets resultat före skatt med 4 miljoner euro. Den operativa kostnads/intäktsrelationen var 49 % (53).

De förvaltade kundmedlen minskade under 2011 med 11 % och uppgick vid årets slut till 31,3 miljarder euro (35,0). Minskningen på 3,7 miljarder euro i de förvaltade medlen beror främst på den kraftiga nedgången på marknaden och den negativa nettoförsäljningen till följd av det osäkra marknadsläget.

Förvaltade kundmedel

mrd. e	2011	2010
Institutionella kunder	18,5	19,5
OP-fonder	9,9	12,0
Private	2,8	3,4
Totalt	**31,3**	**35,0**

Fördelning av förvaltade kundmedel

%	2011	2010
Penningmarknadsplaceringar	17	14
Obligationslån	39	39
Aktier	26	29
Övriga	19	18
Totalt	**100**	**100**

Koncernfunktionerna

- Resultatet före skatt var 24 miljoner euro (61). Resultatet försvagades av att räntenettot samt realisationsvinsterna för skuldebrev minskade och av att nedskrivningarna av skuldebrev ökade.
- Resultatet före skatt till verkligt värde försvagades med 86 miljoner euro från jämförelseperioden och var -98 miljoner euro (-12).
- Likviditeten och tillgången på finansiering förblev goda.

Koncernfunktionernas resultat och nyckeltal

Milj. e	2 011	2 010	Förändring, %
Räntenetto	35	64	-46
Nettointäkter från handel	3	-9	
Nettointäkter från placeringsverksamhet	18	31	-43
Övriga intäkter	11	12	-6
Intäkter totalt	**67**	**98**	**-32**
Personalkostnader	13	15	-15
Övriga kostnader	18	23	-20
Kostnader totalt	**31**	**38**	**-18**
Resultat före nedskrivningar av fordringar	**36**	**60**	**-41**
Nedskrivningar av fordringar	11	-1	
Resultat före skatt	**24**	**61**	**-60**
Resultat före skatt till verkligt värde	-98	-12	
Likviditetsreservsportföljen, mrd. e	12,6	9,5	33
Fordringar på och skulder till OP-Pohjola-gruppens företag, netto, mrd. e	1,7	3,4	-50
Centralbanksrörelsens resultat, milj. €	13	12	12
Antal anställda	129	126	2

Resultat

Resultatet före skatt minskade med 37 miljoner euro till 24 miljoner euro (61). Minskningen i räntenetto berodde på att räntorna sjunkit och att finansieringskostnaderna stigit. I nettointäkterna från placeringsverksamheten ingick realisationsvinster från skuldebrev för 7 miljoner euro (29). Intäkter från vinstutdelningar ingick i resultatet för 10 miljoner euro (4). För aktier och andelar som bokförts bland finansiella tillgångar som kan säljas resultatfördes nedskrivningar på totalt 1 miljon euro (4). Nedskrivningarna av obligationslån uppgick till 11 miljoner euro (-1), vilket är 12 miljoner euro mer än under jämförelseåret.

Pohjolas tillgång på finansiering har hållits god trots det exceptionella marknadsläget. Pohjola ökade sin långfristiga kapitalanskaffning med en senioremission av ett obligationslån på 500 miljoner euro på den internationella kapitalmarknaden. Löptiden för lånet är fem år. Dessutom emitterade OP-Bostadslånebanken två obligationslån med säkerhet i fastigheter på 1 miljard euro. Deras löptid är fem respektive sju år.

Snittmarginalen för skuldebreven inom partikapitalanskaffningen till seniorvillkor var vid slutet av året 27 räntepoäng (22).

Resultatet till verkligt värde var 98 miljoner euro negativt, dvs. 86 miljoner euro mindre än jämförelseårets resultat. På grund av att kreditriskmarginalerna på marknaden breddats till följd av skuldkrisen inom euroområdet försvagades fonden för verkligt värde.

Koncernfunktionernas riskposition

Kreditriskposition

Koncernfunktionernas totala exponeringar uppgick vid slutet av 2011 till totalt 20,1 miljarder euro och bestod av likviditetsreservsportföljen samt fordringar på andelsbankerna. Av Koncernfunktionernas exponeringar kom 98 % (99) från motparter på investeringsnivån.

Andelsbankerna och OP-Pohjola anl jämte dotterföretag utgör en betydande kundgrupp för Pohjola Bank Abp som centralbank för OP-Pohjola-gruppen. Andelsbankernas och OP-Pohjola anl:s exponeringar minskade under året med 0,7 miljarder euro eller cirka 8 %. Andelsbankernas och OP-Pohjola anl:s åtaganden hör till investeringsnivån.

I koncernfunktionerna upprätthålls en likviditetsreservsportfölj för att trygga OP-Pohjola-gruppens likviditetsreserv. Likviditetsreservsportföljen uppgick vid slutet av december till 12,6 miljarder euro (9,5). Tillgångarna består främst av skuldebrev emitterade av stater, kommuner, finansiella institut och företag med god rating samt i värdepapperiserade fordringar.

Finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt balanspost 31.12.2011, milj. e

Milj. e	31.12.2010	31.12.2011
Kontanta medel	4 243	1 500
Kortfristiga skuldebrev	18	66
Långfristiga skuldebrev		
Finansiella tillgångar för handel	271	457
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	13	12
Finansiella tillgångar som kan säljas	6 505	5 296
Investeringar som hålls till förfall	716	928
Lån och övriga fordringar	881	1 208
Likviditetsreserver totalt	12 647	9 466

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt löptid och rating 31.12.2011, milj. e

År	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Totalt	%
Aaa	4 375	973	1 835	966	513	21	8 683	69 %
Aa1–Aa3	154	850	385	158	209	0	1 756	14 %
A1–A3	271	703	173	10	10	0	1 166	9 %
Baa1–Baa3	221	191	167	15	0	0	593	5 %
Ba1 eller lägre	45	119	11	14	0	0	188	1 %
Endast intern rating	81	54	92	35	0	0	261	2 %
Totalt	**5 147**	**2 888**	**2 662**	**1 198**	**731**	**21**	**12 647**	**100 %**

Beräkning enligt bokförda värden

Den genomsnittliga återstående löptiden för likviditetsreservsportföljen var 3,6 år. Finansiella tillgångar med intern rating utgörs främst av obligationslån emitterade av finländska företag och samfund.

Marknadsriskposition

Koncernfunktionernas mest betydande marknadsrisker utgörs av likviditetsreservsportföljens kreditriskmarginal samt ränterisken i den finansiella balansräkningen.

Ränterisken var under det fjärde kvartalet i genomsnitt 30,9 miljoner euro och från början av året i genomsnitt 17,3 miljoner euro mätt med mätaren för en förändring på 1 %-enhet.

Aktie- och kapitalinvesteringsfondernas marknadsvärde var vid slutet av året 29 miljoner euro (38), av vilket kapitalinvesteringsfonderna jämte placeringslöften stod för 24 miljoner euro (29). Vid slutet av 2011 var kapitalet uppbundet i fastighetsinnehav 35 miljoner euro (35), av viket fastigheter i eget bruk stod för 3 miljoner euro (3).

Marknadsriskens känslighetsanalys

			31.12.2011		31.12.2010	
Koncernfunktionerna, milj. e	**Riskparameter**	**Förändring**	**Inverkan på resultatet**	**Inverkan på eget kapital**	**Inverkan på resultatet**	**Inverkan på eget kapital**
Ränterisk	Ränta	1 %-enhet	25	0	6	0
Räntevolatilitet	Volatilitet	20 %-enheter	0		0	
Kreditriskpremie *	Kreditriskmarginal	0,5 %-enheter	0	116	0	121
Prisrisk						
Aktieportfölj	Marknadsvärde	20 %-enheter		1		2
Kapitalfonder	Marknadsvärde	20 %-enheter		5		6
Fastighetsrisk	Marknadsvärde	10 %-enheter	3		4	

Känslighetstalen har räknats som summan av valutornas absolutvärden.

* Kreditriskpremien har räknats på basis av de skuldebrev som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och de skuldebrev som kan säljas, vilka ingår i likviditetsreservsportföljen.

Personal och ersättningar

Koncernen hade vid slutet av året 3 380 anställda, dvs. 364 fler än ett år tidigare.

Inom Bankrörelsen arbetade 748 anställda (657), Skadeförsäkringsrörelsen 2 355 (2 090), Kapitalförvaltningen 149 (144) och Koncernfunktionerna 129 (126). Av koncernens anställda arbetade totalt 360 anställda (348) utomlands.

OP-Pohjola-gruppens och Pohjolas rörliga ersättningar fördelar sig på kortsiktiga företagsvisa ersättningar och långsiktiga ersättningar på grupplanet. I bokslutet 2011 har gruppen avsatt totalt 27 miljoner euro (28) för betalningen av rörliga ersättningar för det gångna året. Av det här beloppet står de kortsiktiga programmen för 21 miljoner euro (22).

OP-Pohjola-gruppens nya långsiktiga ersättningssystem på grupplanet består av ett ersättningssystem avsett för ledningen samt en personalfond avsedd för den övriga personalen. De ersättningar som periodiserats för 2011 enligt ledningens långsiktiga program uppgår till 2 miljoner euro (2), och till personalfonden har periodiserats en ersättning på 4 miljoner euro (4).

Ersättningssystemet för ledningen består av intjänandeperioder på tre år, av vilka den första infaller 2011–2013. Cirka 372 personer i hela OP-Pohjola-gruppen omfattas av det aktiebaserade systemet. De personer som omfattas av ersättningssystemet kan få ett visst antal A-aktier i Pohjola Bank Abp om de för intjänandeperioden uppställda målen, som baserar sig på OP-Pohjola-gruppens strategi, uppnås. Ersättningen betalas ut som en kombination av aktier och pengar och i tre poster efter det att intjänandeperioden gått ut 2015, 2016 och 2017, förutsatt att gruppens kapitaltäckning vid betalningsögonblicket överstiger de interna minimikraven. Till utbetalningen av ersättningen ansluter sig villkor som gäller anställningstiden. Närmare upplysningar om ersättningarna finns i not 96 i koncernbokslutet.

Investeringar

De totala investeringarna 2011 var 33 miljoner euro (17). Av de här investeringarna ansluter sig 12 miljoner euro (6) till Bankrörelsen, 20 miljoner euro (9) till Skadeförsäkringsrörelsen, 1 miljon euro (1) till Kapitalförvaltningen och 1 miljon euro (1) till Koncernfunktionerna. Investeringarna var i huvudsak investeringar i datasystem.

Ansvarskänsla

Samhällsansvaret är en fast del av OP-Pohjola-gruppens affärsrörelse. OP-Pohjola anl:s direktion fattar besluten om riktlinjerna för gruppens samhällsanasvar och godkänner gruppens samhällsansvarsprogram. Samhällsansvaret utvecklas som en del av OP-Pohjola-gruppens ansvarskänsla och strategi.

Strategin och samhällsansvarsprogrammet som görs upp på basis av strategin drar upp de gemensamma riktlinjerna för Pohjolas och hela OP-Pohjola-gruppens internationella ekonomiska och sociala principer samt miljöprinciper. Gruppen har förbundit sig till ansvarsfull verksamhet. I programmet fastställs teman för gruppens samhällsansvar, prioritetsområden samt åtgärdsförslag och utgående från dem fastställs också mål och mätare som kan mätas.

Pohjolas representanter har deltagit i uppgörandet av gruppens ansvarsprogram och målen i anslutning till det. Pohjola strävar efter att iaktta sitt miljöansvar bland annat genom att i framtiden erbjuda sina kunder mångsidiga produkter och tjänster som bidrar till att bromsa upp klimatförändringen.

Inom finansbranschen poängteras aspekterna för det ekonomiska ansvaret. För det har OP-Pohjola-gruppen omfattande lednings- och uppföljningsmetoder. Det ekonomiska ansvaret realiseras t.ex. genom att sköta riskhanteringen väl och se till att bolagsstyrning tillämpas.

OP-Pohjola-gruppen respekterar och tillämpar FN:s Global Compact-förbindelse. Dessutom har Pohjola Kapitalförvaltning och OP-Fondbolaget undertecknat FN:s principer för ansvarsfull placering samt det internationella investerarsamfundets Carbon Disclosure Project och Water Disclosure Project-förbindelser. OP-Pohjola-gruppen rapporterar om sitt samhällsansvar regelbundet i enlighet med Global Reporting Initiative (GRI)-riktlinjerna.

Ytterligare upplysningar om OP-Pohjola-gruppens samhällsansvarsprogram finns i OP-Pohjolas och Pohjolas årsredovisningar för 2011.

Koncernens strukturarrangemang

Pohjola Försäkring köpte i maj tjänsteföretaget Excenta av Elisa Abp och bolagets operativa ledning. Företagsförvärvet stärkte Pohjolas nya affärsrörelse inom välbefinnandetjänster och utökade Pohjola Hälsas tjänster för företagssektorn.

I Baltikum fortsatte strukturarrangemanget inom skadeförsäkringsrörelsen för att förtydliga skadeförsäkringens koncernstruktur och effektivisera koncernens kapitalanvändning. Joint Stock Insurance Company Seesam Latvia och Joint Stock Insurance Company Seesam Lithuania fusionerades 1.12.2011 med bolaget Seesam Insurance AS. Efter det fungerar verksamheten i Lettland och Litauen vid filialer till Seesam Insurance AS, som registrerats i Estland.

Aktier och aktieägare

Pohjola Bank Abp:s aktier fördelar sig på serierna A och K. Aktierna i serie A kan överlåtas fritt och de noteras på NASDAQ OMX Helsingfors. Aktierna i serie K kan innehas endast av företag som hör till OP-Pohjola-gruppen. På bolagsstämman medför varje aktie i serie A en röst och varje aktie i serie K fem röster. Dessutom berättigar aktierna i serie A till en årlig vinstutdelning som per aktie är minst tre cent högre än vinstutdelningen per aktie i serie K.

Vid slutet av 2011 uppgick antalet aktier till sammanlagt 319 551 415 aktier. Antalet A-aktier uppgick till 251 169 770 aktier. Deras andel var 78,6 % av alla aktier och 42,4 % av röstetalet. Antalet K-aktier uppgick till 68 381 645 aktier och K-aktiernas andel var 21,4 % av alla aktier och 57,6 % av röstetalet. Det sammanlagda röstetalet för aktierna i bolaget är 593 077 995. Under 2011 skedde inga förändringar i antalet aktier i Pohjola.

Vid slutet av 2011 hade Pohjola Bank Abp 33 962 registrerade aktieägare. Antalet var 948 mindre än ett år tidigare. Av aktieägarna var 95 % privatpersoner. Den största enskilda aktieägaren är bolagets moderbolag OP-Pohjola anl, vars andel av aktierna var 37,24 % och av rösterna 60,96 %. De förvaltarregistrerade aktiernas andel av A-aktierna var 20,2 % (20,1).

Vid slutet av 2011 innehade styrelseledamöterna och ledamöterna i koncernens ledningsgrupp 148 028 aktier i serie A (157 249), vilket står för totalt 0,05 % (0,05) av bolagets hela aktiestock och 0,02 % (0,03) av röstetalet.

Vid slutet av 2011 var kursen för Pohjolas aktie 7,51 euro, medan den ett år tidigare var 8,97 euro. Årets högsta kurs var 10,28 euro och lägsta 6,47 euro.

Aktieomsättningen i euro växte under 2011. Omsättningen i euro var 1 514 miljoner euro, medan den under motsvarande period året innan var 1 311 miljoner euro. Likaså ökade antalet omsatta aktier och under året bytte 174 miljoner aktier ägare. Året innan var motsvarande antal 154 miljoner aktier.

År 2011 gavs ett flaggningsmeddelande. Ömsesidiga Livförsäkringsbolaget Suomi (Suomi-bolaget) och OP-Pohjola anl (OP-Pohjola) underrättade 5.5.2011 Pohjola Bank Abp (Pohjola) om värdepappersaffärer genom vilka Suomi-bolaget 5.5.2011 till OP-Pohjola hade sålt alla A-aktier i Pohjola som Suomi-bolaget innehaft. Ifrågavarande aktier motsvarar en andel på 7,26 procent av aktiestocken och 3,91 procent av röstetalet. Suomi-bolagets innehav sjönk till följd av affärerna under gränsen på en tjugondedel (1/20) och OP-Pohjolas andel steg över gränsen på tre tiondelar (3/10). Efter affären och 31.12.2011 var OP-Pohjola anl:s innehav i Pohjola Bank Abp 37,24 % av alla aktier och 60,96 % av det totala röstetalet.

Bolagsstämman bemyndigade 29.3.2011 styrelsen att besluta om en eller flera emissioner mot vederlag. Det sammanlagda antalet aktier som kan tilldelas genom en aktieemission får i serie A uppgå till högst 24 000 000 aktier och i serie K till högst 6 000 000 aktier. Bemyndigandet innehåller också en rättighet för styrelsen att avvika från aktieägarnas företrädesrätt till aktier i bolaget (riktad emission), om det från bolagets synpunkt finns sådana vägande ekonomiska skäl för det som avses i aktiebolagslagen. Bemyndigandet kan i så fall utnyttjas för företagsförvärv eller för att finansiera och genomföra arrangemang som hör till affärsrörelsen. Bemyndigandet innehåller en rättighet för styrelsen att besluta om villkoren för aktieemissionen jämte omständigheter i anslutning till åtgärderna. Styrelsen har också rätt att bestämma om teckningspriset helt eller delvis ska avsättas till bolagets fond för inbetalt fritt eget kapital eller tas upp i aktiekapitalet. Bemyndigandet gäller till 29.3.2012. Styrelsen har inte fattat beslut om någon emission med stöd av bemyndigandet. Sådana bemyndiganden från tidigare år har inte heller varit i kraft 2011.

Pohjola Bank Abp:s bolagsstämma fattade under 2011 inga beslut om förvärv av egna aktier och gav inte heller några bemyndiganden för det. Sådana bemyndiganden från tidigare år har inte heller i övrigt varit i kraft 2011.

Uppgifterna om fördelningen av aktieinnehavet specificeras i noterna till moderbolagets bokslut.

Tidsserierna som presenterar nyckeltalen per aktie presenteras i verksamhetsberättelsens kapitel "Nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen och nyckeltal per aktie".

Den ordinarie bolagsstämmans beslut

Pohjola Bank Abp:s ordinarie bolagsstämma 29.3.2011 fastställde bokslutet för 2010, beviljade styrelseledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet och beslöt att i utdelning betala 0,40 euro per aktie i serie A och 0,37 euro per aktie i serie K. Bolagsstämman fastställde antalet styrelseledamöter till åtta. Dessutom godkände bolagsstämman styrelsens förslag till ändring av bolagsordningen och emissionsbemyndigande för styrelsen.

Till revisor valdes CGR-sammanslutningen KPMG Oy Ab, som angett Sixten Nyman, CGR, som huvudansvarig revisor.

Förvaltning

Till bolagets styrelse omvaldes till slutet av följande ordinarie bolagsstämma vice verkställande direktör Merja Auvinen, verkställande direktör Jukka Hienonen, verkställande direktör Simo Kauppi, föreståndare Satu Lähteenmäki, verkställande direktör Harri Sailas och diplomingenjör Tom von Weymarn.

Utöver de personer som nämnts ovan ingår i styrelsen med stöd av lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ordförande för bolagets moderbolag OP-Pohjola anl:s direktion, chefdirektör Reijo Karhinen, som ordförande och med stöd av bolagsordningen vice ordförande för OP-Pohjola anl:s direktion, affärsrörelsedirektör Tony Vepsäläinen, som vice ordförande.

Vid styrelsens konstituerande möte efter Pohjola Bank Abp:s ordinarie bolagsstämma 29.3.2011 valdes ledamöter till styrelsens utskott och bedömdes ledamöternas oberoende.

Ledamöterna i ersättningsutskottet är: chefdirektör Reijo Karhinen (ordförande), affärsrörelsedirektör Tony Vepsäläinen (vice ordförande) och handelshögskolans föreståndare Satu Lähteenmäki.

Ledamöterna i riskhanteringsutskottet är: affärsrörelsedirektör Tony Vepsäläinen (ordförande), verkställande direktör Simo Kauppi (vice ordförande) och verkställande direktör Harri Sailas.

Ledamöterna i revisionsutskottet är: diplomingenjör Tom von Weymarn (ordförande), vice verkställande direktör Merja Auvinen (vice ordförande) och verkställande direktör Jukka Hienonen.

Styrelsen har bedömt ledamöternas oberoende och konstaterat att Jukka Hienonen, Satu Lähteenmäki och Tom von Weymarn är oberoende av såväl bolaget som de betydande aktieägarna i bolaget.

Pohjola Bank Abp:s verkställande direktör Mikael Silvennoinen var sjukskriven 1.1–21.3.2011. Under den här tiden vikarierades Silvennoinen av Pohjola Försäkrings verkställande direktör Jouko Pölönen.

EM Vesa Aho utnämndes till Pohjola-koncernens ekonomi- och finansdirektör (CFO) från 1.3.2011. Han efterträder EM Jouko Pölönen som utsågs till ny verkställande direktör för Pohjola Försäkring Ab. Till ny personaldirektör för Pohjola-koncernen utsågs EM Tarja Ollilainen från 1.1.2012.

Till koncernens ledningsgrupp hör som ordförande verkställande direktör Mikael Silvennoinen och som ledamöter Vesa Aho, Mikko Koskimies, Jouko Pölönen, Reima Rytsölä, Petri Viertiö och från 1.1.2012 Tarja Ollilainen. Eva Valkama hörde till koncernens ledningsgrupp till utgången av 2011.

Bolagsstyrningsrapport

Pohjola Bank Abp har lämnat en separat bolagsstyrningsrapport som finns på bolagets internetsidor www.pohjola.fi.

Utländska filialer och representationskontor

Pohjola Bank Abp har ett representationskontor i S:t Petersburg och filialer i Estland, Lettland och Litauen. Dessutom har Pohjola Bank Abp dotterbolag som bedriver finansbolagsverksamhet i Estland, Lettland och Litauen. Pohjola Försäkring har ett dotterbolag som bedriver skadeförsäkringsrörelse i Estland. Dotterbolaget har filialer i Lettland och Litauen.

Solidariskt ansvar

Pohjola Bank Abp är medlem av centralinstitutet (OP-Pohjola anl) för en sådan sammanslutning av inlåningsbanker som avses i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker och hör till en sådan sammanslutning.

Till sammanslutningen hör vid sidan av Pohjola Bank Abp sammanslutningens centralinstitut OP-Pohjola anl, övriga företag som hör till centralinstitutets finansiella företagsgrupp, medlemskreditinstituten i centralinstitutet och företagen i medlemskreditinstitutens finansiella företagsgrupper samt sådana kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag av vilkas röster de ovan nämnda företagen tillsammans innehar över hälften. Pohjola-koncernens försäkringsbolag hör inte till ovan nämnda sammanslutning.

De medlemskreditinstitut som hör till sammanslutningen (över 200 andelsbanker, Pohjola Bank Abp, Helsingfors OP Bank Abp, OP-Bostadslånebanken Abp och OP-Kotipankki Oyj) och centralinstitutet bär solidariskt ansvar för varandras skulder. En borgenär som inte av ett medlemskreditinstitut har fått betalning för en fordran som förfallit till betalning, kan kräva betalning av centralinstitutet när huvudskulden har förfallit till betalning. I nämnda fall ska centralinstitutet upprätta ett i lagen avsett fördelningsschema för varje medlemskreditinstituts ansvarsandel. Det solidariska ansvaret fördelas i förhållande till kreditinstitutens senast fastställda balansräkningar.

Medlemskreditinstituten, inklusive Pohjola Bank Abp, är skyldiga att i enlighet med kapitel 5 i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker delta i stödåtgärder för att förhindra att ett annat medlemskreditinstitut försätts i likvidation samt i betalningen av skulder som centralinstitutet betalat för ett medlemskreditinstituts räkning .

Om centralinstitutet är insolvent har medlemskreditinstituten dessutom enligt lagen om andelslag en obegränsad tillskottsplikt för centralinstitutets skulder.

Centralinstitutet övervakar medlemskreditinstitutens verksamhet i enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker, fastställer för dem de allmänna principer för verksamhet som avses i 5 § i ovan nämnda lag samt ger medlemskreditinstituten för tryggande av dess likviditet och kapitaltäckning anvisningar om hantering av kapitaltäckningen och riskerna, tillförlitlig förvaltning och intern kontroll samt anvisningar om enhetliga redovisningsprinciper vid upprättande av sammanslutningens konsoliderade bokslut.

Skydd från insättningsgarantifonden och ersättningsfonden för investerare

Enligt lagstiftningen om insättningsgarantifonden betraktas inlåningsbankerna inom sammanslutningen av andelsbanker (andelsbankerna, Pohjola Bank Abp, Helsingfors OP Bank och OP-Kotipankki Oyj) som en enda bank vad gäller insättningsgarantin. Av insättningsgarantifondens medel ersätts en kunds fordringar på inlåningsbankerna inom sammanslutningen av andelsbanker högst till ett belopp av 100 000 euro.

Pohjola Bank Abp hör till ersättningsfonden för investerare. Ersättningsfonden skyddar utbetalningen av placerarnas ostridiga och förfallna tillgodohavanden då ett värdepappersföretag eller ett kreditinstitut på grund av annan än tillfällig betalningsoförmåga inte klarar av att betala placerarnas tillgodohavanden inom en viss tidsfrist.

En placerare får 90 % av sina fordringar upp till 20 000 euro i ersättning. Beträffande investerarskyddet betraktas de kreditinstitut som hör till sammanslutningen av andelsbanker som ett enda kreditinstitut. Fonden ersätter inte förluster till följd av förändringar i värdepapprens kurser eller felaktiga placeringsbeslut. Ersättningsfonden ersätter endast icke-professionella placerares tillgodohavanden.

Händelser efter räkenskapsperioden

Pohjola Hälsa Ab fusionerades 1.1.2012 med Excenta Oy och bolaget fortsätter under namnet Pohjola Hälsa Ab.

Utsikter för 2012

Inom Bankrörelsen växte kreditstocken kraftigt 2011. Tillväxten väntas fortsätta 2012 men inte längre lika stark som 2011. Företagskreditstockens snittmarginal väntas hålla sig åtminstone på den nuvarande nivån. Omvärlden fortsätter att vara krävande för företagen. De största osäkerhetsfaktorerna för resultatutvecklingen i bankrörelsen 2012 ansluter sig till omfattningen av de framtida nedskrivningarna i kreditportföljen.

Premieintäkterna förväntas öka snabbare än marknaden. Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent beräknas ligga mellan 89 och 94, om storskadorna inte blir avsevärt fler än 2011. Intäkterna från placeringsverksamheten beror i hög grad på hur placeringsmarknaden utvecklas. De största osäkerhetsfaktorerna beträffande skadeförsäkringens resultatutveckling 2012 är placeringsmarknadens utveckling och storskadornas inverkan på försäkringsersättningarna.

De största osäkerhetsfaktorerna beträffande kapitalförvaltningens resultatutveckling 2012 är realiseringen av de resultatbundna provisionerna för placeringsverksamheten samt beloppet av de kundmedel som förvaltas.

De viktigaste faktorer som inverkar på koncernfunktionerna är det räntenetto som uppkommer i likviditetsreservsportföljen, de uppkomna realisationsvinsterna och -förlusterna på skuldebrev samt eventuella nedskrivningar av skuldebrev med resultatinverkan.

Koncernens resultat före skatt väntas 2012 bli klart större än 2011.

Pohjola-koncernens kapitaltäckning påverkas väsentligt av hanteringen av investeringar i försäkringsföretag i kapitaltäckningsanalysen. Reviderade bestämmelser om det här väntas preciseras under 2012.

Osäkerheten i anslutning till konjunkturutsikterna och omvärlden i allmänhet är fortfarande stor. En betydande risk i utsikterna är att den offentliga ekonomin håller på att gå i kris i vissa euroländer. Krisen kan med konsekvenser väsentligt inverka på hela finansbranschens verksamhetsförutsättningar.

Alla bedömningar som presenteras i den här rapporten grundar sig på de rådande uppfattningarna om utvecklingen av omvärlden, koncernen och dess funktioner, och de faktiska resultaten kan avvika betydligt.

Pohjola Bank Abp:s styrelses förslag till behandling av bolagets utdelningsbara medel

Pohjola Bank Abp:s eget kapital 31.12.2011 var 1 483 174 404,31 euro, varav det utdelningsbara egna kapitalet var 367 775 016,60 euro.

Bolagsstämmans disponibla utdelningsbara medel

	euro
Vinsten för räkenskapsperioden 2011	103 733 682,96
Balanserad vinst	69 936 778,10
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	307 931 364,75
Övriga fria fonder	23 449 472,31
Avdrag av den negativa fonden för verkligt värde	-137 276 281,52
Totalt	**367 775 016,60**

Bolagets utdelningsbara medel föreslås delas ut som utdelning till aktieägarna på följande sätt:

- 0,41 euro på 251 169 770 aktier i serie A, dvs. 102 979 605,70 euro och 0,38 euro på 68 381 645 aktier i serie K, dvs. 25 985 025,10 euro, vilket innebär att den föreslagna utdelningen är totalt 128 964 630,80 euro.

För utdelningen föreslås användas vinsten för räkenskapsperioden 2011, dvs. 103 733 682,96 euro och 25 230 947,84 euro av den balanserade vinsten. Härvid kvarstår 238 810 385,80 euro i utdelningsbart eget kapital. I Pohjola Bank Abp:s balansräkning ingår 691 miljoner euro i reserver som kan upplösas för att öka de utdelningsbara medlen med 521 miljoner euro.

Dessutom föreslår styrelsen att det av de utdelningsbara medlen för styrelsen reserveras högst 150 000 euro som gåvor för allmännyttiga eller därmed jämförbara ändamål.

Det har inte skett några väsentliga förändringar i bolagets ekonomiska ställning efter räkenskapsperiodens slut. Bolagets likviditet är god och den föreslagna utdelningen äventyrar inte enligt styrelsen bolagets betalningsförmåga.

Styrelsen föreslår att utdelning betalas till varje aktieägare som på avstämningsdagen för utdelningen, 30.3.2012, är införd som aktieägare i bolagets aktieägarförteckning, som förs av Euroclear Finland Ab, och att utdelningen betalas i värdeandelssystemet 10.4.2012.

Nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen och nyckeltal per aktie

	2007	2008	2009	2010	2011
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	11,5	5,0	10,0	9,9	9,1
Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %	9,3	-5,6	19,2	9,3	3,4
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,9	0,3	0,6	0,6	0,6
Soliditet, %	7,2	5,1	6,4	6,6	5,7
Antal anställda i genomsnitt	3 006	3 085	2 966	3 005	3 189
Kostnadernas andel av intäkterna, %	60	76	56	56	62

Koncernens nyckeltal per aktie	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**
Resultat/aktie (EPS), euro					
A-aktie **)	0,85	0,36	0,66	0,72	0,68
K-aktie **)	0,84	0,33	0,63	0,69	0,65
Resultat/aktie (EPS) till verkligt värde	0,69	-0,39	1,27	0,68	0,25
Eget kapital/aktie, euro **)	7,51	6,58	7,09	7,44	7,29
Utdelning/aktie, euro *) **)	0,53	0,18	0,33	0,39	0,40
Utdelning/resultat, % *) **)	61,7	51,4	50,7	54,9	59,9
Direktavkastning, % (Pohjola A) *) **)	5,0	2,4	4,5	4,5	5,5
Vinstmultiplikator (P/E) **)	12,5	22,4	11,5	12,5	11,2
Aktiens kursutveckling (Pohjola A) **)					
medelkurs, euro **)	11,08	9,15	6,32	8,61	8,52
lägsta kurs, euro **)	9,64	6,28	3,80	6,97	6,47
högsta kurs, euro **)	12,34	11,43	9,31	9,79	10,28
kurs vid årets slut, euro **)	10,56	7,88	7,55	8,97	7,51
Aktiestockens marknadsvärde (Pohjola A), milj.e	2 086	1 556	1 896	2 253	1 886
Aktieomsättning (Pohjola A), 1 000 st.	147 303	118 771	174 863	153 845	174 151
% av aktiestocken (Pohjola A)	92,3	74,4	74,8	61,3	69,3
Aktiernas emissionsjusterade antal (alla)					
i genomsnitt under räkenskapsperioden, st. **)	249 057 242	249 057 242	295 795 845	319 551 415	319 551 415
vid räkenskapsperiodens slut, st. **)	249 057 242	249 057 242	319 551 415	319 551 415	319 551 415
Antal aktier (alla)					
i genomsnitt under räkenskapsperioden, st.	203 350 900	203 350 900	295 795 845	319 551 415	319 551 415
vid räkenskapsperiodens slut, st. **)	203 350 900	203 350 900	319 551 415	319 551 415	319 551 415

*) Styrelsens förslag: 0,41 euro per aktie i serie A och 0,38 euro per aktie i serie K

**) Nyckeltalen per aktie har justerats retroaktivt med en emissionskoefficient på grund av Pohjola Bank Abp:s aktieemission och de nya aktier som införts i handelsregistret 4.5.2009.

Formler för nyckeltalen

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %

Räkenskapsperiodens vinst / Eget kapital (medeltalet vid räkenskapsperiodens början och slut) x 100

Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %

Räkenskapsperiodens vinst + förändringar i fonden för verkligt värde efter skatt /
Eget kapital (medeltalet vid räkenskapsperiodens början och slut) x 100

Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %

Räkenskapsperiodens vinst / Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid räkenskapsperiodens början och slut) x 100

Soliditet, %

Eget kapital / Balansomslutning x 100

Kostnadernas andel av intäkterna, %

Personalkostnader + övriga administrationskostnader + övriga rörelsekostnader /
(Räntenetto + nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse + provisionsintäkter och -kostnader, netto + nettointäkter från handel + nettointäkter från placeringsverksamhet + övriga rörelseintäkter) x 100

Resultat/aktie (EPS)

Räkenskapsperiodens resultat hänförligt till moderbolagets ägare / Aktiernas emissionsjusterade antal i genomsnitt under räkenskapsperioden

Resultat/aktie (EPS) till verkligt värde

(Räkenskapsperiodens resultat hänförligt till moderbolagets ägare + förändring i fonden för verkligt värde) /
Aktiernas emissionsjusterade antal i genomsnitt under räkenskapsperioden

Eget kapital/aktie

Eget kapital / Aktiernas emissionsjusterade antal på balansdagen

Utdelning/aktie

Utdelning för räkenskapsperioden / Aktiernas emissionsjusterade antal på balansdagen

Utdelning/resultat, %

Utdelning per aktie / Resultat per aktie x 100

Direktavkastning, %

(Utdelning/aktie) / Emissionsjusterad sista avslutskurs under räkenskapsperioden x 100

Vinstmultiplikator (P/E)

Emissionsjusterad sista avslutskurs under räkenskapsperioden / Resultat/aktie

Medelkurs

Total omsättning i euro för aktien / Aktieomsättning, st.

Aktiestockens marknadsvärde

Antalet aktier x sista avslutskurs under balansdagen

Kapitaltäckningsgraden enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

Konglomeratets kapitalbas totalt / Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas totalt

Kapitaltäckning, %

Kapitalbas totalt / Totalt kapitalkrav x 8

Primärkapitalrelation, %

Primärt kapital totalt / Totalt kapitalkrav x 8

Core Tier 1, %

Primärt kapital totalt exkl. kapitallån och underskott i sekundärt kapital som täcks med kapitallån /
Totalt kapitalkrav x 8

SKADEFÖRSÄKRINGENS NYCKELTAL

Skadeförsäkringens nyckeltal har beräknats på basis av Finansinspektionens föreskrifter och i tillämpliga delar motsvarande IFRS-uppgifter. Vid beräkningen av nyckeltalen används Skadeförsäkringsbolagens rörelsevisa kostnader, som inte redovisas enligt samma principer i koncernens resultaträkning.

Skadeprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)

Ersättningar och skaderegleringskostnader / Premieintäkter (netto) x 100

Driftskostnadsprocent

Driftskostnader + avskrivningar/justeringar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp /
Premieintäkter (netto) x 100

Riskprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)

Ersättningar exkl. skaderegleringskostnader / Premieintäkter (netto) x 100

Omkostnadsprocent

Driftskostnader och skaderegleringskostnader / Premieintäkter (netto) x 100

Totalkostnadsprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)

Skadeprocent + driftskostnadsprocent
Riskprocent + omkostnadsprocent

Solvensprocent

(+ Skadeförsäkringens nettotillgångar
+ Kapitallån
+ Räkenskapsperiodens skatteskuld (netto)
- Uppskjuten skatt som realiseras i en nära framtid och andra poster som dras av från verksamhetskapitalet
- Immateriella tillgångar)/
Premieintäkter x 100

OPERATIVA NYCKELTAL

Operativ kostnads/intäktsrelation

(+ Personalkostnader
+ Övriga administrationskostnader
+ Övriga rörelsekostnader exkl. avskrivningar av de immateriella tillgångar och den goodwill som uppkommit vid anskaffningen av Pohjola) /
(+ Räntenetto
+ Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse
+ Provisionsintäkter och -kostnader, netto
+ Nettointäkter från handel
+ Nettointäkter från placeringsverksamhet
+ Övriga rörelseintäkter) x 100

Operativ skadeprocent

Ersättningar exkl. förändringar i beräkningsgrunden /
Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto) x 100

Operativ driftskostnadsprocent

Driftskostnader / Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto) x 100

Operativ totalkostnadsprocent

Operativ skadeprocent + operativ driftskostnadsprocent

Grunder för beräkningen av nyckeltalen

Skadeförsäkringen, milj.e	**2011**	**2010**
Skadeförsäkringens nettotillgångar	1 490	1 564
Räkenskapsperiodens skatteskuld (netto)	4	-13
Egna kapitallån	50	50
Uppskjuten skatt som realiseras i en nära framtid och andra poster som dras av från bolagens verksamhetskapital	-5	2
Immateriella tillgångar	756	767

Förändring i beräkningsgrunderna och övriga kostnadsposter av engångsnatur, milj. e	**2011**	**2010**
Ökning i avsättningarna för oreglerade skador till följd av ökningen av den förväntade livslängden	-27	-35
Ändring av diskonteringsräntan	-32	
Upplösning av garantiavgiftspost		15
Poster i anslutning till företagsarrangemang (Kapitalförvaltningen)		6

Koncernbokslut, IFRS

- Koncernens resultaträkning
- Koncernens balansräkning
- Koncernens kassaflödesanalys
- Förändring i koncernens eget kapital
- Uppgifter enligt rörelsesegment
- Noter till koncernbokslutet

BOKSLUTSKALKYLER

Koncernens resultaträkning

Milj. e	Not	2011	2010
Räntenetto	3	276	258
Nedskrivningar av fordringar	4	60	104
Räntenetto efter nedskrivningar		**215**	**154**
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	5	318	388
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	6	161	164
Nettointäkter från handel	7	26	35
Nettointäkter från placeringsverksamhet	8	23	31
Övriga rörelseintäkter	9	41	50
Intäkter totalt		**783**	**822**
Personalkostnader	10	213	199
IT-kostnader		81	76
Avskrivningar		57	72
Övriga kostnader		177	168
Kostnader totalt		**528**	**514**
Andel av intresseföretagens resultat		2	0
Resultat före skatt		**258**	**308**
Inkomstskatt	13	42	79
Periodens resultat		**215**	**229**
Periodens resultat hänförligt till moderföretagets ägare		215	229
Totalt		**215**	**229**
Resultat/aktie (EPS), eur			
A-aktien	14	0,68	0,72
K-aktien	14	0,65	0,69

Koncernens rapport över totalresultat

Milj. e	Not	2011	2010
Periodens resultat		**215**	**229**
Förändring i fonden för verkligt värde			
Värdering till verkligt värde		-202	-8
Säkring av kassaflöde		22	-8
Omräkningsdifferenser		1	0
Inkomstskatt			
Värdering till verkligt värde		-49	-2
Säkring av kassaflöde		5	-2
Periodens totalresultat		**80**	**216**
Periodens totalresultat hänförligt till moderföretagets ägare		80	216
Totalt		**80**	**216**

Bokslutskalkyler

Koncernens balansräkning

Milj. e	Not	31.12.2011	31.12.2010
Kontanta medel	15	4 247	1 501
Fordringar på kreditinstitut	16	7 367	8 033
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	17		
Finansiella tillgångar för handel		170	410
Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen		13	12
Derivatinstrument	18	3 326	1 962
Fordringar på kunder	19	12 701	12 433
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse	20	3 256	3 198
Investeringstillgångar	21	7 341	6 339
Investeringar i intresseföretag	23	27	25
Immateriella tillgångar	24	920	925
Materiella tillgångar	25	82	97
Övriga tillgångar	26	1 604	1 208
Skattefordringar	27	87	40
Tillgångar totalt		**41 142**	**36 184**

Milj. e	Not	31.12.2011	31.12.2010
Skulder till kreditinstitut	28	5 935	4 960
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	29		
Finansiella skulder för handel		1	0
Derivatinstrument	30	3 460	2 054
Skulder till kunder	31	8 025	4 231
Skulder för skadeförsäkringsrörelse	32	2 508	2 351
Skuldebrev emitterade till allmänheten	33	15 179	16 685
Avsättningar och övriga skulder	34	2 234	1 816
Skatteskulder	35	418	455
Efterställda skulder	36	1 050	1 255
Skulder totalt		**38 811**	**33 807**
Eget kapital	37		
Moderföretagets ägares andel			
Aktiekapital		428	428
Fonder		945	1 081
Ackumulerade vinstmedel		959	868
Eget kapital totalt		**2 331**	**2 377**
Skulder och eget kapital totalt		**41 142**	**36 184**

Bokslutskalkyler

Koncernens kassaflödesanalys

Milj. e	2011	2010
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens resultat	215	229
Justeringar i periodens resultat	238	318
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	**-1 100**	**-2 021**
Fordringar på kreditinstitut	771	-296
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	181	972
Derivatinstrument	-9	-89
Fordringar på kunder	-320	-1 241
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse	-189	-92
Investeringstillgångar	-1 141	-1 133
Övriga tillgångar	-393	-140
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	**5 294**	**672**
Skulder till kreditinstitut	954	-28
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	1	-71
Derivatinstrument	34	94
Skulder till kunder	3 794	98
Skulder för skadeförsäkringsrörelse	95	54
Avsättningar och övriga skulder	416	525
Betald inkomstskatt	-83	-79
Erhållna utdelningar	40	25
A. Kassaflöde från rörelsen totalt	**4 604**	**-855**
Kassaflöde från investeringar		
Likvida medel som hålls till förfall, minskningar	217	165
Anskaffning av dotterföretag och intresseföretag med avdrag för likvida medel vid anskaffningstidpunkten	-4	-28
Försäljning av dotterföretag och intresseföretag med avdrag för likvida medel vid försäljningstidpunkten	0	14
Överlåtelseinkomster från övriga placeringar	0	2
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-34	-17
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar	1	2
B. Kassaflöde från investeringar totalt	**180**	**138**
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, ökningar	181	77
Efterställda skulder, minskningar	-388	-130
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökningar	36 482	45 401
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	-38 081	-46 016
Betalda utdelningar	-126	-107
Övriga finansiella minskningar i eget kapital	0	0
C. Kassaflöde från finansiering totalt	**-1 931**	**-775**
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	**2 853**	**-1 492**
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden	**1 758**	**3 250**
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden	**4 612**	**1 758**
Erhållna räntor	**2 135**	**1 546**
Betalda räntor	**-1 838**	**-1 286**

Justeringar i periodens vinst		
Poster med transaktioner som inte medför betalningar och övriga justeringar		
Nedskrivningar av fordringar	61	105
Orealiserade nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	147	123
Förändring av verkligt värde för handel	60	99
Orealiserade nettointäkter från valutaverksamhet	142	-114
Förändring av förvaltningsfastigheternas verkliga värde	0	-1
Avskrivningar enligt plan	57	72
Andel av intresseföretagens resultat	-2	0
Övriga	-226	42
Poster som redovisas på annat håll än i kassaflödet från rörelsen		
Realisationsvinster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	0	-7
Realisationsförluster, andel som hör till kassaflödet från investeringar		1
Justeringar totalt	**238**	**318**
Likvida medel		
Kontanta medel*	4 253	1 505
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	359	253
Totalt	**4 612**	**1 758**

* Varav kontanta medel i skadeförsäkringsrörelse 6 miljoner euro (4).

Bokslutskalkyler

Förändring i koncernens eget kapital

		Fonden för verkligt värde				
Milj. e	**Aktie-kapital**	**Värdering till verkligt värde**	**Säkring av kassa-flöde**	**Övriga fonder**	**Ackumu-lerade vinstmedel**	**Eget kapital totalt**
Eget kapital 1.1.2010	**428**	**0**		**1 093**	**746**	**2 267**
Periodens totalresultat		-6	-6	0	229	216
Vinstutdelning					-107	-107
på A-aktien 0,34 eur/aktie					-85	-85
på K-aktien 0,31 eur/aktie					-21	-21
Aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument					1	1
Övriga					0	0
Eget kapital 31.12.2010	**428**	**-6**	**-6**	**1 093**	**868**	**2 377**

		Fonden för verkligt värde				
Milj. e	**Aktie-kapital**	**Värdering till verkligt värde**	**Säkring av kassa-flöde**	**Övriga fonder**	**Ackumu-lerade vinstmedel**	**Eget kapital totalt**
Eget kapital 1.1.2011	**428**	**-6**	**-6**	**1 093**	**868**	**2 377**
Periodens totalresultat		-152	16	0	216	80
Vinstutdelning					-126	-126
på A-aktien 0,40 eur/aktie					-100	-100
på K-aktien 0,37 eur/aktie					-25	-25
Aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument					1	1
Övriga					0	0
Eget kapital 31.12.2011	**428**	**-159**	**10**	**1 093**	**959**	**2 331**

Uppgifter enligt rörelsesegment

Uppgifterna enligt rörelsesegment har upprättats i enlighet med standarden IFRS 8 Rörelsesegment. Utgångspunkten för standarden är den ekonomiska information som den högsta verkställande beslutsfattaren regelbundet följer upp. Segmentindelningen och presentationen baserar sig på ledningens rapportering.

Pohjola-koncernen är organiserad i tre rörelsegrenar: Bankrörelsen, Skadeförsäkringen och Kapitalförvaltningen. Rörelsegrenarna bildar tillsammans med Koncernfunktionerna koncernens rörelsesegment. Pohjola Bank Abp:s styrelse är koncernens högsta verkställande beslutsfattare som tilldelar rörelsesegmenten resurser och utvärderar deras resultat.

Principer för upprättande av segmentrapporteringen

Segmentrapporteringen följer principerna för upprättande av koncernbokslutet. Till segmenten har allokerats de intäkter, kostnader, tillgångar och skulder som direkt anses höra till eller som på goda grunder kan allokeras till respektive rörelsesegment. De intäkter, kostnader, investeringar och kapital som inte har allokerats till rörelsegrenarna redovisas bland Koncernfunktionerna. Koncernelimineringar mellan segmenten rapporteras i kolumnen för elimineringar. Priserna på de koncerninterna överföringarna baserar sig på marknadspriserna. Som investeringar har redovisats anskaffningsvärdet av immateriella och materiella anläggningstillgångar. Antalet anställda i segmenten är antalet anställda vid utgången av perioden.

Kapitaliseringen av rörelsesegmenten baserar sig på Pohjola-koncernens kapitaltäckningsanalys enligt kreditinstitutslagen. Kapitalkraven enligt kapitaltäckningsanalysen har fördelats på rörelsesegmenten. Kapital har allokerats till rörelsesegmenten så att Tier 1-kapitaltäckningen är 8 % och den totala kapitaltäckningen 11,5 %.

Bankrörelsen

Pohjolas Bankrörelse erbjuder tjänster för företagens och samfundens finansieringsbehov och ekonomihantering. Bankrörelsens affärsområden är Företagsbanken, Markets och Bankrörelsen i Baltikum.

Företagsbanken tillhandahåller företags- och samfundskunder finansierings- och kassahanteringstjänster samt tjänster för finansiering av utrikeshandeln. Den beviljar krediter, garantier samt finansiering mot fordrings- och objektssäkerhet. Intäkterna härrör främst från kreditgivningens marginaler samt från provisionsintäkter från finansieringsarrangemang och skötsel av betalningsrörelsen.

Till affärsområdet Markets tjänsteutbud hör skuldemissioner, corporate finance-tjänster, custody-, aktie-, valuta-, penningmarknads- och derivatprodukter samt placeringsanalys. Markets utför både kundernas och bankens egna uppdrag på den internationella marknaden. Dessutom är Kapitalmarknaden en aktiv aktör på den internationella derivatmarknaden, på obligationslånemarknaden för staterna inom euroområdet samt på företagslånemarknaden. Intäkterna från verksamheten består av nettoprovisionsintäkter samt intäkter från trading-verksamhet.

Bankrörelsen i Baltikum tillhandahåller finansbolagsprodukter i Estland, Lettland och Litauen. Pohjolas filial i Estland inledde sin kundbetjäning 2011 och affärsrörelsen där ökar kraftigt särskilt tack vare efterfrågan på betalningsrörelsetjänster.

Skadeförsäkringsrörelsen

Skadeförsäkringsrörelsen bedrivs i tre bolag i Finland. Pohjola Försäkring är ett allround-skadebolag, A-Försäkring koncentrerar sig på skadeförsäkring för den yrkesmässiga trafiken och Europeiska på reseförsäkringar. I Estland bedrivs skadeförsäkringsrörelse av Seesam-bolaget som har filialer i Lettland och Litauen. År 2011 har till Skadeförsäkringsrörelsen inkluderats Pohjola Hälsa och Excenta som erbjuder sina kunder lösningar för strategisk ledning av välbefinnande i arbetet.

Till Skadeförsäkringsrörelsens produkter hör skadeförsäkringar som säljs till företags- och privatkunder. Servicenätet i Finland säljer också OP-Pohjola-gruppens liv- och pensionsförsäkringar och Ilmarinens arbetspensionsförsäkringar till företag samt sköter Suomi-bolagets och Ilmarinens kundbetjäning. Dessutom erhålls provisionsintäkter från skötseln av vissa lagstadgade avgifter och riskhanteringstjänsterna.

Skadeförsäkringens resultat före skatt utgörs av det försäkringstekniska bidraget, intäkterna från placeringsverksamheten samt övriga intäkter och kostnader. Det försäkringstekniska bidraget fås genom att man drar av ersättnings- och driftskostnaderna från premieintäkterna. Den viktigaste lönsamhetsmätaren är totalkostnadsprocenten som anger ersättnings- och driftskostnaderna i relation till premieintäkterna. Syftet med skadeförsäkringens placeringsverksamhet är att placera de tillgångar som utgör täckning för de försäkringstekniska avsättningarna och det egna kapitalet tryggt, räntabelt och med en tillräcklig spridning av riskerna.

Kapitalförvaltningen

Pohjola Kapitalförvaltning tillhandahåller kapitalförvaltningstjänster på basis av diskretionär portföljförvaltning och konsultativ portföljförvaltning för finländska institutionella kunder och förmögna privatpersoner. Dessutom har portföljförvaltningen av OP-Fondbolagets fonder i huvudsak koncentrerats till Pohjola Kapitalförvaltning. Utöver den omfattande egna portföljförvaltningen har Pohjola Kapitalförvaltning cirka 30 internationella samarbetsparter som tillhandahåller fonder för såväl institutionella kunders som private-kunders behov.

Pohjola Kiinteistösijoitus har koncentrerat sig på att placera i fastigheter i Finland och på att välja fastighetskapitalfonder på den internationella marknaden.

Affärsområdets intäkter består till största delen av kapitalförvaltningsprovisioner.

Koncernfunktionerna

Till Koncernfunktionerna har de funktioner som stöder koncernen och dess affärsrörelse koncentrerats. Funktionerna är Ekonomi och finansiering, Riskhantering, Personaltjänster och Kommunikation.

Koncernfunktionerna ansvarar för finansieringen av OP-Pohjola-gruppens detaljistbanker och Pohjola-koncernen samt för hanteringen av deras likviditet. De ansvarar också för gruppens partikapitalanskaffning.

De intäkter, kostnader, placeringar och kapital som inte har allokerats till rörelsesegmenten redovisas bland Koncernfunktionerna. Koncernens skatter allokeras helt och hållet till koncernfunktionerna.

Elimineringar

Elimineringarna mellan affärsrörelserna redovisas i kolumnen för elimineringar.

Uppgifter enligt rörelsesegment

2011, milj. e	Bank-rörelsen	Skade-försäk-ringen	Kapital-förvalt-ningen	Koncern-funktio-nerna	Elimi-neringar	Koncernen totalt
Räntenetto						
Företagsbanken och Baltikum	180					180
Markets	58					58
Övrig rörelse		-2	3	35	2	38
Totalt	238	-2	3	35	2	276
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	97	20	50	-2	-4	161
Nettointäkter från handel	18		0	3	4	26
Nettointäkter från placeringsverksamhet	5	0	0	18		23
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse						
Försäkringar		332				332
Placeringar		36			-3	32
Övriga		-46				-46
Totalt		321			-3	318
Övriga rörelseintäkter	25	5	2	13	-5	41
Intäkter totalt	**384**	**344**	**56**	**67**	**-6**	**843**
Personalkostnader	57	125	18	13		213
IT-kostnader	26	46	2	6	0	81
Avskrivningar av immateriella tillgångar som uppstått i samband med företagsköp		21	2			24
Övriga avskrivningar och nedskrivningar	21	10	1	1		33
Övriga kostnader	32	133	7	11	-6	177
Kostnader totalt	**136**	**336**	**31**	**31**	**-6**	**528**
Resultat före nedskrivningar av fordringar	**248**	**8**	**25**	**36**	**0**	**316**
Nedskrivningar av fordringar	49			11		60
Andel av intresseföretagens resultat		0	2		0	2
Resultat före skatt	**198**	**8**	**27**	**24**	**0**	**258**
Förändring i fonden för verkligt värde	-10	-47	0	-122	-1	-180
Resultat före skatt till verkligt värde	**188**	**-39**	**27**	**-98**	**-1**	**78**

2010, milj. e	Bank-rörelsen	Skade-försäk-ringen	Kapital förvalt-ningen	Koncern-funktio-nerna	Elimi-neringar	Koncernen totalt
Räntenetto						
Företagsbanken och Baltikum	172					172
Markets	27					27
Övrig rörelse		-6	0	64	1	59
Totalt	199	-6	0	64	1	258
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	93	19	58	-1	-5	164
Nettointäkter från handel	47		0	-9	-3	35
Nettointäkter från placeringsverksamhet	0		0	31		31
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse						
Försäkringar		327				327
Placeringar		87			5	92
Övriga		-30				-30
Totalt		383			5	388
Övriga rörelseintäkter	29	3	9	13	-4	50
Intäkter totalt	**368**	**399**	**67**	**98**	**-6**	**926**
Personalkostnader	54	109	21	15	0	199
IT-kostnader	24	43	2	7	0	76
Avskrivningar av immateriella tillgångar som uppstått i samband med företagsköp		29	3			31
Övriga avskrivningar och nedskrivningar	25	14	1	1		41
Övriga kostnader	27	123	9	15	-6	168
Kostnader totalt	**130**	**316**	**35**	**38**	**-6**	**514**
Resultat före nedskrivningar av fordringar	**238**	**82**	**31**	**60**	**0**	**412**
Nedskrivningar av fordringar	105	0		-1		104
Andel av intresseföretagens resultat		0				0
Resultat före skatt	**133**	**83**	**31**	**61**	**0**	**308**
Förändring i fonden för verkligt värde	0	56	0	-72	0	-17
Resultat före skatt till verkligt värde	**133**	**139**	**31**	**-12**	**0**	**291**

31.12.2011, milj. e	Bank-rörelsen	Skade-försäk-ringen	Kapital-förvalt-ningen	Koncern-funktio-nerna	Elimi-neringar	Koncernen totalt
Fordringar på kunder	12 627			207	-132	12 701
Fordringar på kreditinstitut	363	0	3	11 261	-13	11 614
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	250			-67		183
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse		3 352			-97	3 256
Placeringstillgångar	281	16	28	7 026	-11	7 341
Investeringar i intresseföretag		2	25			27
Övriga tillgångar	3 875	780	115	1 303	-53	6 020
Tillgångar totalt	**17 396**	**4 150**	**171**	**19 730**	**-306**	**41 142**
Skulder till kunder	3 084			4 989	-48	8 025
Skulder till kreditinstitut	924			5 143	-132	5 935
Skulder för skadeförsäkringsrörelse		2 543			-36	2 508
Skuldebrev emitterade till allmänheten				15 202	-23	15 179
Efterställda skulder		50		1 005	-5	1 050
Övriga skulder	4 252	67	14	1 842	-61	6 114
Skulder totalt	**8 261**	**2 661**	**14**	**28 181**	**-305**	**38 811**
Eget kapital						**2 331**
Antal anställda	748	2 355	149	129		3 380
Investeringar, milj. e	12	20	1	1		33

31.12.2010, milj. e	Bank-rörelsen	Skade-försäk-ringen	Kapital-förvalt-ningen	Koncern-funktio-nerna	Elimi-neringar	Koncernen totalt
Fordringar på kunder	11 544			977	-88	12 433
Fordringar på kreditinstitut	249	2	1	9 300	-18	9 534
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	483			-60		422
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse		3 307			-109	3 198
Placeringstillgångar	83	16	41	6 231	-32	6 339
Investeringar i intresseföretag		2	23			25
Övriga tillgångar	2 505	788	122	919	-101	4 232
Tillgångar totalt	**14 865**	**4 115**	**186**	**17 366**	**-348**	**36 184**
Skulder till kunder	1 391			2 914	-74	4 231
Skulder till kreditinstitut	1 245			3 804	-88	4 960
Skulder för skadeförsäkringsrörelse		2 357			-6	2 351
Skuldebrev emitterade till allmänheten				16 760	-75	16 685
Efterställda skulder		50		1 205		1 255
Övriga skulder	2 811	143	17	1 460	-105	4 325
Skulder totalt	**5 446**	**2 550**	**17**	**26 142**	**-349**	**33 807**
Eget kapital						**2 377**
Antal anställda	657	2 090	144	126		3 016
Investeringar, milj. e	6	9	1	1		17

Noter för koncernbokslutet

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- Not 1. Principer för upprättandet av Pohjola-koncernens bokslut
- Not 2. Pohjola-koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

- Not 3. Ränteintäkter och -kostnader
- Not 4. Nedskrivningar av fordringar
- Not 5. Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse
- Not 6. Provisionsintäkter och -kostnader
- Not 7. Nettointäkter från handel
- Not 8. Nettointäkter från placeringsverksamhet
- Not 9. Övriga rörelseintäkter
- Not 10. Personalkostnader
- Not 11. Övriga administrationskostnader
- Not 12. Övriga rörelsekostnader
- Not 13. Inkomstskatt
- Not 14. Resultat per aktie

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

- Not 15. Kontanta medel
- Not 16. Fordringar på kreditinstitut
- Not 17. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen
- Not 18. Derivatinstrument
- Not 19. Fordringar på kunder
- Not 20. Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse
- Not 21. Investeringstillgångar
- Not 22. Omklassificerade skuldebrev
- Not 23. Investeringar i intresseföretag
- Not 24. Immateriella tillgångar
- Not 25. Materiella tillgångar
- Not 26. Övriga tillgångar
- Not 27. Skattefordringar
- Not 28. Skulder till kreditinstitut
- Not 29. Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen
- Not 30. Derivatinstrument
- Not 31. Skulder till kunder
- Not 32. Skulder för skadeförsäkringsrörelse
- Not 33. Skuldebrev emitterade till allmänheten
- Not 34. Avsättningar och övriga skulder
- Not 35. Skatteskulder
- Not 36. Efterställda skulder
- Not 37. Eget kapital

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

- Not 38. Tillgångar och nedskrivningar av sådana under räkenskapsperioden
- Not 39. Fördelningen av nedskrivningar per riskslag

- Not 40. Åtaganden
- Not 41. Åtaganden sektorvis
- Not 42. Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar
- Not 43. Utvecklingen av kreditförluster och nedskrivningar
- Not 44. Företagsexponeringar branschvis
- Not 45. Företagsexponeringar per ratingklass
- Not 46. Företagsexponeringarnas fördelning enligt kundens åtaganden
- Not 47. Exponeringar hos finansiella företag (inkl. försäkringsföretag) per ratingklass
- Not 48. Den sekundära länderrisken per länderriskgrupp exkl. Finland
- Not 49. Erhållna säkerheter per säkerhetsslag
- Not 50. Kapitalanskaffningens struktur
- Not 51. Löptidsinformation om tillgångar och skulder enligt återstående löptid
- Not 52. Likviditetsreservsportföljen
- Not 53. Löptider för tillgångar och skulder enligt förfall eller omprissättning
- Not 54. Marknadsriskens känslighetsanalys
- Not 55. Aktierisk
- Not 56. Fastighetsrisk
- INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III
- Not 57. Kapitalbas
- Not 58. Kapitalkravet
- Not 59. Nyckeltal för kapitaltäckningen
- Not 60. Exponeringarnas totala belopp enligt exponeringsklasser
- Not 61. Exponeringarnas geografiska fördelning enligt exponeringsklasser
- Not 62. Exponeringarnas återstående löptid enligt exponeringsklasser
- Not 63. Företagsexponeringar branschvis
- Not 64. Exponeringar enligt riskvikt enligt schablonmetoden för kreditrisken före och efter kreditriskreducering
- Not 65. Företagsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)
- Not 66. Institutsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)
- Not 67. Aktieexponeringar enligt rating- och PD-klasser (IRBA)
- Not 68. Förväntade förluster och realiserade nedskrivningar
- Not 69. Aktieexponeringar, förenklad metod
- Not 70. Säkerheter som utnyttjats i kapitaltäckningsanalysen
- Not 71. Derivatinstrument och motpartsrisken
- Not 72. Positioner i värdepapperisering

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

- Not 73. Risktäckningskapacitet
- Not 74. Skadeförsäkringsrörelsens riskkänslighet
- Not 75. Premieinkomstens och försäkringsbeloppens klassfördelning
- Not 76. Storskadeutvecklingen
- Not 77. Försäkringsrörelsens lönsamhet
- Not 78. Känslighetsanalys av försäkringstekniska avsättningar samt information som beskriver deras karaktär
- Not 79. Uppskattad löptidsfördelning för de försäkringstekniska avsättningarna
- Not 80. Placeringsverksamhetens riskposition
- Not 81. Känslighetsanalys av placeringsriskerna
- Not 82. Ränterisk
- Not 83. Valutarisk
- Not 84. Motpartsrisk

ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

- Not 85. Klassificering i balansräkningen
- Not 86. Klassificering av finansiella instrument värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod
- Not 87. Ställda säkerheter
- Not 88. Erhållna finansiella säkerheter

NOTER ANGÅENDE ANSVARSFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

- Not 89. Åtaganden utanför balansräkningen
- Not 90. Derivatinstrument
- Not 91. Eventualförpliktelser och eventualtillgångar
- Not 92. Operationella leasingavtal
- Not 93. Kapitalförvaltning
- Not 94. Innehav i andra företag

ÖVRIGA NOTER

- Not 95. Närståendetransaktioner
- Not 96. Rörliga ersättningar

Noter för koncernbokslutet

Not 1. Principer för upprättandet av Pohjola-koncernens bokslut

Allmänt

Pohjola är den ledande skadeförsäkraren och institutionella kapitalförvaltaren samt en av de ledande företagsbankerna i Finland. Pohjola har en etablerad och bred kundkår som består av företag och institutioner till vilka Pohjola erbjuder ett vältäckande urval av bank-, skadeförsäkrings- och kapitalförvaltningstjänster. Dessutom tillhandahåller Pohjola skadeförsäkrings- och kapitalförvaltningsprodukter och -tjänster för privatkunder. Pohjola fungerar också som centralbank för OP-Pohjola-gruppens andelsbanker.

Pohjola har fyra rörelsesegment: Bankrörelsen, Skadeförsäkringen, Kapitalförvaltningen och Koncernfunktionerna. Bankrörelsen erbjuder företag och institutioner internationella finansierings-, placerings- och betalningsrörelsetjänster. Skadeförsäkringen erbjuder företags- och privatkunderna både lagstadgade och frivilliga skadeförsäkringar. Kapitalförvaltningen svarar för OP-Pohjola-gruppens största institutionella kunders och privatkunders kapitalförvaltning. Dessutom har portföljförvaltningen av OP-fonderna koncentrerats till Kapitalförvaltningen. Utöver de här tre rörelsesegmenten inkluderar Pohjola resultatet för centralbanksrörelsen och treasury samt för de administrativa funktionerna i Koncernfunktionerna.

Pohjola Bank Abp hör till OP-Pohjola-gruppen, som består av 205 andelsbanker och deras centralinstitut OP-Pohjola anl (tidigare OP-Centralen anl) jämte dotterföretag. OP-Pohjola-gruppens medlemskreditinstitut utgörs av Pohjola, Helsingfors OP Bank Abp, OP-Kotipankki Oyj, OP-Bostadslånebanken Abp och OP-Pohjola anl:s medlemsandelsbanker.

I enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ansvarar medlemskreditinstituten, inklusive Pohjola, och OP-Pohjola anl i sista hand solidariskt för varandras skulder och förbindelser. Om kapitalbasen i ett medlemskreditinstitut på grund av förluster minskar så att de i lagen uppställda förutsättningarna för likvidation uppfylls, har OP-Pohjola anl rätt att ta ut extra avgifter av medlemskreditinstituten på basis av den sammanräknade omslutningen i de balansräkningar som senast fastställts.

Pohjolas hemort är Helsingfors och bolaget är registrerat på adressen Industrigatan 1 b, 00510 Helsingfors. Pohjolas registrerade postadress är PB 308, 00013 Pohjola. En kopia av Pohjola-koncernens bokslut kan fås på internetadressen www.pohjola.fi eller från bolagets huvudkontor.

Pohjolas moderbolag är OP-Pohjola anl och Pohjola-koncernens uppgifter konsolideras i OP-Pohjola anl:s koncernbokslut.

En kopia av OP-Pohjola anl:s bokslut kan fås av bolaget på adressen Industrigatan 1b, 00510 Helsingfors.

OP-Pohjola-gruppens bokslut kan fås på internetadressen www.pohjola.fi eller från bolagets huvudkontor.

Pohjolas styrelse godkände att bokslutet offentliggörs 8.2.2012.

Grund för upprättande av bokslutet

Koncernbokslutet har upprättats enligt internationella IFRS-standarder (International Financial Reporting Standards). Vid upprättandet av bokslutet iakttas de IAS- och IFRS-standarder samt de SIC- och IFRIC-tolkningar, som gällde 31.12.2011. Med de internationella redovisningsstandarderna avses de standarder och tolkningar som har antagits i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002. Utöver IFRS-standarderna tillämpas 9 kapitlet 146 paragrafen 6 momentet i kreditinstitutslagen på upprättandet av Pohjola-koncernens bokslut.

Pohjola började 2011 tillämpa följande IFRS-standarder och tolkningar:

- Förbättringar av IFRS-standarderna (antagna i maj 2010). Ändringarna har ringa inverkan på Pohjola-koncernens

bokslut.

Följande standarder och tolkningar har enligt vår bedömning inte inverkat väsentligt på Pohjola-koncernens bokslut:

- Ändring av IAS 32 Klassificering av teckningsrätter (i kraft 1.2.2010)
- IAS 24 (reviderad) Upplysningar om närstående i bokslutet (i kraft 1.1.2011).
- IFRIC 14 IAS 19 (ändrad). Begränsningen av en förmånsbestämd tillgång, lägsta fonderingskrav och samspelet dem emellan (i kraft 1.1.2011)

Pohjola-koncernens bokslut är upprättat enligt ursprungliga anskaffningsvärden med undantag för finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, finansiella tillgångar som kan säljas, säkringsobjekt vid säkring av verkligt värde, derivatinstrument som säkringsredovisning tillämpas på, förvaltningsfastigheter och som skuld klassificerad aktiebonus, vilka är värderade till verkligt värde.

Uppgifterna i bokslutet anges i miljoner euro.

Pohjola-koncernen presenterar i enlighet med Finansinspektionens standard 4.5 information om kapitaltäckning enligt Pelare 3 som en del av bokslutet och i tillämpliga delar i verksamhetsberättelsen.

Användningen av bedömningar

Upprättandet av bokslutet enligt IFRS-standarderna förutsätter att ledningen bedömer och överväger tillämpningen av redovisningsprinciperna. De redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och övervägning behandlas detaljerat nedan i avsnittet “Redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och centrala osäkerhetsfaktorer i anslutning till bedömningarna”.

Ändringar i klassificeringarna

Under den andra hälften av 2008 omklassificerades en del av de skuldebrev som ingår i Pohjolas likviditetsreserver och Skadeförsäkringens företagslåneportfölj. Målet med omklassificeringen är att ge en klarare bild än tidigare av det faktiska syftet med skuldebreven. Omklassificeringen möjliggjordes av förordning (EG) nr 1004/2008 som Europeiska gemenskapernas kommission offentliggjorde i oktober 2008. Förordningen gäller redovisningsstandarderna IAS 39 och IFRS 7. Syftet med förordningen var att underlätta omklassificeringen av finansiella instrument under exceptionella omständigheter. Bakgrunden till förordningen bestod av instabiliteten på finansmarknaden som medfört att tillförlitliga marknadspris inte fanns att få över läget vid slutet av september 2008 för alla finansiella instrument. Omklassificeringen kunde ske från 1.7.2008.

Omklassificeringarna hade ingen inverkan på resultaten för tidigare perioder. I omklassificeringen har använts verkliga värden per 1.7.2008.

En närmare beskrivning av ändringarna i klassificeringen finns i not 22.

Konsolideringsprinciper

I koncernbokslutet ingår moderbolaget, Pohjola Bank Abp, och dotterföretag, i vilka moderbolaget antingen direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av det röstetal som aktiestocken medför eller i vilka moderbolaget annars har bestämmande inflytande. Med bestämmande inflytande avses rätten att bestämma över principerna för ett annat bolags ekonomi och affärsrörelse för att dra nytta av dess verksamhet. Koncerninterna aktieinnehav har eliminerats enligt förvärvsmetoden. Det vederlag som getts och de tillgångar och övertagna skuldåtaganden i ett förvärvat bolag som kan särskiljas har värderats till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Den andel av anskaffningsvärdet som överskrider nettotillgångarna redovisas som goodwill. Om anskaffningsvärdet är mindre än det verkliga värdet av nettotillgångarna, intäktsförs skillnaden omedelbart.

Utgifter i anslutning till förvärv kostnadsförs. I det vederlag som getts inkluderas inte affärstransaktioner som ska behandlas separat från förvärvet, utan effekten av dem beaktas separat. En eventuell tilläggsköpesumma värderas till verkligt värde och klassificeras antingen som skuld eller eget kapital. En tilläggsköpesumma som klassificerats som skuld värderas till verkligt värde via resultaträkningen på rapportperiodens slutdag.

Intresseföretag där Pohjola innehar 20–50 procent av det röstetal som aktiestocken medför och i vilka Pohjola har betydande inflytande, men inte bestämmande inflytande, konsolideras i koncernbokslutet enligt kapitalandelsmetoden.

Ömsesidiga fastighetsbolag konsolideras som sådana gemensamma tillgångar som avses i standarden IAS 31 enligt proportionen hos innehavet.

Dotterföretag eller intresseföretag som förvärvats under räkenskapsperioden konsolideras i koncernbokslutet från den tidpunkt då koncernen har fått bestämmande inflytande eller betydande inflytande och företag som avyttrats konsolideras på motsvarande sätt tills det bestämmande inflytandet eller det betydande inflytandet upphör.

Koncernens interna transaktioner, fordringar, skulder och vinstutdelningar elimineras då koncernbokslutet upprättas.

Orealiserade vinster mellan koncernen och ett intresseföretag eller ett samföretag har eliminerats enligt koncernens innehav. Orealiserade förluster elimineras inte, om förlusten beror på nedskrivningar.

Förvärv som skett före 1.1.2010 har behandlats enligt de bestämmelser som då gällde.

Innehav utan bestämmande inflytande

Fördelningen av räkenskapsperiodens resultat mellan moderföretagets ägare och innehav utan bestämmande inflytande presenteras i resultaträkningen och fördelningen av totalresultatet presenteras i den separata rapporten över totalresultat.

Räkenskapsperiodens resultat och totalresultatet hänförs till innehav utan bestämmande inflytande också i de fall där det leder till att innehavet utan bestämmande inflytande blir negativt. Eget kapital hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande presenteras i balansräkningen som en del av det egna kapitalet.

Det innehav utan bestämmande inflytande som berörs av Pohjola-koncernens absoluta skyldighet att återinlösa placeringar hänförliga till innehav utan bestämmande inflytande, har behandlats som skuldinstrument.

Innehav utan bestämmande inflytande hänförligt till det objekt som förvärvas kan värderas till antingen det verkliga värdet eller som en relativ andel av nettotillgångarna hos det objekt som förvärvas. Värderingsprincipen fastställs separat för varje förvärv.

Poster i utländsk valuta

Koncernbokslutet upprättas i euro, som är den funktionella valutan och rapportvalutan för koncernens moderbolag. Transaktioner i utländsk valuta redovisas i euro till transaktionsdagens kurs eller rapportmånadens medelkurs.

På balansdagen omräknas monetära balansposter i utländsk valuta till euro till den kurs som gäller på balansdagen. Icke-monetära balansposter som värderas till det ursprungliga anskaffningsvärdet redovisas till transaktionsdagens kurs.

Kursdifferenser som uppkommer då transaktioner i utländsk valuta och monetära balansposter omräknas till euro redovisas som valutakursvinster eller -förluster på resultatposten Nettointäkter från handel.

Utländska dotterföretags resultaträkningar med annan funktionell valuta än euro omräknas till euro enligt räkenskapsperiodens medelkurs och balansräkningarna till kurserna på balansdagen. De resulterande kursdifferenserna tas upp som omräkningsdifferens i rapporten över totalresultat. Omräkningsdifferenserna från de poster av eget kapital som uppkommit efter att anskaffningsvärdet för utländska dotterföretag eliminerats efter förvärvet bokförs i rapporten över totalresultat. Då ett dotterföretag säljs, bokförs de omräkningsdifferenser som uppkommit i resultaträkningen som en del av realisationsvinsten eller -förlusten.

Finansiella instrument

Fastställande av verkligt värde

Det verkliga värdet är det penningbelopp som en tillgångspost kan omsättas till eller som en skuld kan betalas med mellan parter som är informerade om omständigheterna, villiga att genomföra transaktionen och oberoende av varandra. Det verkliga värdet av ett finansiellt instrument fastställs antingen med prisnoteringar på en fungerande

marknad eller, om ingen fungerande marknad finns, med hjälp av värderingsmetoder. Marknaden anses vara fungerande, om prisnoteringar finns att få enkelt och regelbundet och de beskriver faktiska och regelbundna marknadstransaktioner mellan parter som är oberoende av varandra. Som noterat marknadspris på finansiella tillgångar används köpkursen vid respektive tidpunkt.

Om det på marknaden finns en etablerad värderingspraxis för finansiella instrument som inte direkt får ett marknadspris, baserar sig det verkliga värdet på den marknadspriskalkyl och de marknadsnoteringar som allmänt tillämpas på marknaden.

I de exceptionella fall där ingen värderingspraxis har etablerats på marknaden, fastställs marknadsvärdet på basis av en egen värderingsmall för respektive produkt. Värderingsmallarna bygger på allmänt tillämpade kalkyler och de omfattar alla delfaktorer som marknadsparterna skulle beakta då de fastställer priset. De stämmer överens med de ekonomiska metoder som är godkända vid prissättningen av finansiella instrument.

Som värderingsmetoder används priserna i marknadstransaktioner mellan parter som är informerade om omständigheterna och villiga att genomföra transaktionen, metoden med diskonterat kassaflöde och det verkliga värdet vid balanstidpunkten på andra till relevanta delar liknande instrument. I värderingsmetoderna beaktas bedömningen av kreditrisk, de diskonteringsräntor som används, möjligheterna till återbetalning i förtid och andra sådana faktorer som påverkar fastställandet av ett verkligt värde för ett finansiellt instrument på ett tillförlitligt sätt.

Det verkliga värdet för finansiella instrument delas in i tre nivåer enligt hur deras verkliga värde har bestämts:

- noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder (nivå 1)
- verkliga värden som bestämts på basis av andra indata än de noterade priser som ingår i nivå 1, som är observerbara för tillgången eller skulden antingen direkt (t.ex. som priser) eller indirekt (t.ex. härledda från priser) (nivå 2)
- verkliga värden som bestämts på basis av indata för tillgången eller skulden, som inte bygger på observerbara marknadsdata (nivå 3).

Typiskt för olikvida produkter är att det pris som beräknats enligt en prissättningsmall avviker från den faktiska köpesumman. Den faktiska köpesumman är dock det bästa beviset på en produkts verkliga värde. Differensen mellan den faktiska köpesumman och det pris som beräknats enligt en prissättningsmall som använder marknadspris, dvs. Day 1 profit/loss, periodiseras i resultaträkningen enligt avtalets giltighetstid eller en kortare tid med beaktande av produktens struktur och motpart. Den operiodiserade andelen intäktsförs dock genast, om ett verkligt marknadspris finns att få på produkten eller om en prissättningspraxis etableras på marknaden. Beloppet av dylika finansiella tillgångar är obetydligt i balansräkningen.

Värdenedgång hos finansiella tillgångar

Vid slutet av varje rapportperiod bedöms huruvida det finns objektiva belägg för att värdet har sjunkit på en post bland finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

Värdet på en finansiell tillgångspost har sjunkit, om det finns objektiva belägg på en värdenedgång till följd av en eller flera händelser efter det första redovisningstillfället av tillgångsposten och det här enligt tillförlitliga bedömningar inverkar på kassaflödet från de finansiella tillgångarna i framtiden.

Som objektiva belägg på en värdenedgång kan betraktas bl.a.:

- en betydande försvagning av en emittents resultat, rating, omslutning, betalningsbeteende eller affärsplaner samt negativa förändringar i emittentens ekonomiska omvärld eller verksamhetsmiljö
- ett bona fide-anbud att köpa samma eller identiska placeringar på marknaden under anskaffningsvärdet
- händelser eller omständigheter som avsevärt försvagar en emittents verksamhetsmöjligheter och fortlevnad (going concern), t.ex. negativa kassaflöden från verksamheten, otillräckliga kapital, litet driftskapital
- en gäldenärs avtalsbrott
- en eftergift som beviljats en gäldenär
- en nedskrivning som bokförts tidigare

- den aktiva marknaden för ett finansiellt instrument har upphört

För egetkapitalinstruments del är en väsentlig eller långvarig värdenedgång under anskaffningsvärdet ett objektivt belägg på en värdenedgång.

De nedskrivningar som bokförts för värdenedgångar beskrivs närmare i samband med de olika klasserna av finansiella instrument.

Avtal om köp och försäljning av värdepapper

Inköpspriset för värdepapper som har köpts på ömsesidigt bindande återförsäljningsvillkor tas i balansräkningen upp som fordran i balansposter enligt motparten. Differensen mellan inköps- och återförsäljningspriset periodiseras som ränteintäkt på avtalets löptid.

Försäljningspriset för värdepapper som har sålts på ömsesidigt bindande återköpsvillkor tas upp som finansiell skuld i balansposter enligt motparten. Differensen mellan försäljningspriset och återköpspriset periodiseras som räntekostnad på avtalets löptid. Värdepapper som har sålts på återköpsvillkor och motsvarande värdepapper som har ställts som marginalsäkerhet tas trots avtalet upp i den ursprungliga balansposten.

Kategorisering och redovisning av finansiella instrument i koncernens balansräkning

De finansiella tillgångarna och skulderna kategoriseras i samband med det första redovisningstillfället i följande klasser: finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, lån och övriga fordringar, investeringar som hålls till förfall, finansiella tillgångar som kan säljas, finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och övriga finansiella skulder. Klassificeringen beror på för vilket syfte ifrågavarande finansiella tillgångar och skulder har förvärvats.

Köp och försäljning av finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålls till förfall och finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i balansräkningen på avslutsdagen, dvs. den dag man förbinder sig att köpa eller sälja en post som hör till de här finansiella tillgångarna eller skulderna. Skuldebrev som kategoriserats i klassen Lån och övriga fordringar redovisas som finansiella tillgångar på avslutsdagen och givna lån redovisas enligt den dag då kunden tar ut lånet.

Finansiella tillgångar och skulder kvittas inte, om det inte finns en lagstadgad grund för att kvitta dem och om avsikten är att inte utnyttja kvittningsmöjligheten.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när den avtalsbaserade rätten till kassaflödena från en post bland de finansiella tillgångarna löper ut eller då rättigheterna har överförts till en annan part så att riskerna och förmånerna med innehavet har överförts i väsentlig omfattning. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen då skyldigheterna på basis av dem har uppfyllts och de har löpt ut.

Finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen

Balansposter som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen är finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel, derivatinstrument som innehas för handel samt finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Finansiella tillgångar och skulder för handel samt derivatinstrument

Som tillgångar som innehas för handel kategoriseras skuldebrev, aktier och andelar som har förvärvats i syfte att dra nytta av förändringar i marknadspriserna på kort sikt. Skulder som innehas för handel är skyldigheter att till en motpart leverera värdepapper som har sålts men som inte innehas vid försäljningstidpunkten (blankning). Som instrument som innehas för handel behandlas derivat som inte är identifierade och effektiva säkringsinstrument eller garantiavtal.

Tillgångarna och skulderna för handel samt derivatinstrumenten värderas i balansräkningen till verkligt värde, och förändringarna i det verkliga värdet liksom realisationsvinster och realisationsförluster, ränteintäkter och räntekostnader samt utdelningar redovisas i resultaträkningen.

Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Som finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen kategoriseras sådana finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället oåterkalleligt definieras som sådana. Sådana finansiella tillgångar värderas i balansräkningen till verkligt värde, och förändringarna i det verkliga värdet liksom realisationsvinster och realisationsförluster, ränteintäkter och räntekostnader samt utdelningar redovisas i resultaträkningen.

De finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen är obligationslån som används för likviditetshanteringen. I enlighet med koncernens riskhanteringsprinciper administreras de här placeringarna och resultatet av dem bedöms till verkligt värde för att en så korrekt och tidsenlig bild som möjligt ska fås av placeringsverksamheten. Rapporteringen till koncernens ledning sker till verkligt värde.

Arten av rörelsen är placeringsverksamhet på längre sikt, varför de finansiella tillgångarna redovisas separat från de finansiella tillgångar som innehas för handel.

Till kategorin finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen hör också sådana sammansatta instrument i vilka man inte separat kan fastställa det verkliga värdet av ett inbäddat derivat samt inom försäkringsrörelsen sådana placeringar i intresseföretag där aktörerna är venture capital-investerare.

I koncernens balansräkning redovisas sådana finansiella tillgångar som finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen eller som tillgångar i skadeförsäkringsrörelse.

Lån och övriga fordringar

Med finansiella tillgångar som kategoriseras som lån och övriga fordringar avses finansiella tillgångar som inte är derivat med ett fastställt eller fastställbart kassaflöde och som inte noteras på en aktiv marknad.

Fordringar som ansluter sig till försäkringsavtal, avtal om skötsel av ersättningar och försäljning av placeringar redovisas under den här klassen. I koncernbalansräkningen redovisas sådana finansiella tillgångar som fordringar på kunder, kreditinstitut och finansiella institut eller tillgångar i skadeförsäkringsrörelse.

Lån och övriga fordringar bokförs vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärdet, som är det verkliga värdet för det vederlag som getts, med tillägg av de transaktionskostnader som direkt kan allokeras till dem. Efter det första redovisningstillfället värderas lån och övriga fordringar enligt det upplupna anskaffningsvärdet. Nedskrivningar av lån och övriga fordringar bokförs individuellt och gruppvis. En nedskrivning beräknas och bokförs individuellt, om beloppet av kundens åtaganden är betydande. I övrigt beräknas och bokförs nedskrivningar gruppvis.

En nedskrivning bokförs då det finns objektiva belägg för att kundens betalningsförmåga försvagats efter det fordran ursprungligen bokfördes i balansräkningen. Värdet av en fordran har försämrats om det inkommande kassaflödet från fordran – med beaktande av säkerhetens verkliga värde – är mindre än summan av det bokförda värdet av krediten och

kreditens obetalda räntor. Det inkommande kassaflödet diskonteras med kreditens ursprungliga ränta. Om krediten har rörlig ränta, används den avtalsenliga räntan vid granskningstidpunkten som diskonteringsränta. Som nedskrivning bokförs differensen mellan kreditens bokförda värde och det lägre återvinningsvärdet av kassaflödet. Som nedskrivning av skuldebrev som kategoriserats i klassen Lån och övriga fordringar bokförs differensen mellan skuldebrevets bokförda värde och det lägre återvinningsvärdet av kassaflödet.

För granskningen av gruppvisa nedskrivningar kategoriseras fordringarna i kreditklasser enligt kreditrisk. För varje kreditklass bokförs en gruppvis nedskrivning som baserar sig på en erfarenhetsbaserad genomsnittlig uppskattning av beloppet av framtida förluster och sannolikheten för dem.

Nedskrivningarna bokförs som avdrag från krediternas balanspost och i resultaträkningen på posten Nedskrivningar av fordringar. Efter nedskrivningen fortsätter räntan att intäktsföras på det nedskrivna beloppet.

Ett lån tas bort ur balansräkningen då alla indrivningsåtgärder har slutförts eller då ledningen så annars har beslutat. Betalningar som erhålls efter det här bokförs som korrigeringar av nedskrivningar av fordringar. Om det finns objektiva belägg för att betalningsförmågan hos en kund har förbättrats, bedöms beloppet av de tidigare bokförda nedskrivningarna på nytt, och de förändringar som den förbättrade betalningsförmågan medför bokförs i resultaträkningen.

I samband med ändringen av klassificeringen under hösten räkenskapsåret 2008 överfördes skuldebrev från finansiella tillgångar för handel till klassen lån och fordringar. Skuldebrev överfördes också från klassen finansiella tillgångar som kan säljas till klassen lån och fordringar. Överföringarna skedde enligt verkliga värden 1.7.2008.

Investeringar som hålls till förfall

Investeringar som hålls till förfall är finansiella tillgångar som inte är derivat med ett fastställt eller fastställbart kassaflöde och som har förvärvats med avsikt att hållas till förfall.

Investeringar som hålls till förfall behandlas i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Nedskrivningar av investeringar som hålls till förfall granskas enligt samma principer som nedskrivningar av lån och fordringar. Som nedskrivning av skuldebrev resultatförs differensen mellan skuldebrevens bokförda värde och det lägre återvinningsvärdet av kassaflödet i posten "Nettointäkter från placeringsverksamhet".

Om investeringar säljs ur klassen finansiella tillgångar som hålls till förfall före förfallodagen, med de undantag som nämns i standarden, måste alla investeringar i ifrågavarande klass överföras till klassen värdepapper som kan säljas och i den här klassen får man inte under de två följande åren kategorisera värdepapper som hålls till förfall.

I samband med ändringen av klassificeringen under hösten räkenskapsåret 2008 överfördes skuldebrev från finansiella tillgångar för handel till klassen som hålls till förfall. Överföringen skedde enligt verkliga värden 1.7.2008.

I koncernbalansräkningen redovisas sådana finansiella tillgångar som investeringstillgångar.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Som finansiella tillgångar som kan säljas kategoriseras finansiella tillgångar som inte är derivat och som inte har inkluderats i de ovan nämnda kategorierna av finansiella tillgångar men som kanske säljs före förfallodagen. Finansiella tillgångar som kan säljas består av skuldebrev samt aktier och andelar. Finansiella tillgångar som kan säljas bokförs vid köptidpunkten i balansräkningen till anskaffningsvärdet, dvs. det verkliga värdet av det vederlag som betalats för dem utökat med de transaktionsutgifter som direkt kan riktas till förvärvet. Finansiella tillgångar som kan säljas värderas till verkligt värde i balansräkningen. Värdeförändringar bokförs i rapporten över totalresultat, varifrån de bokförs i resultaträkningen tillsammans med realisationsvinsten eller realisationsförlusten, då tillgångsposten tas bort från balansräkningen eller dess värde har sjunkit.

Värdet på en finansiell tillgång som kan säljas anses ha sjunkit då en avsevärd negativ förändring har skett i emittentens rating eller då det verkliga värdet på ett egetkapitalinstrument har sjunkit avsevärt eller för en längre tid under dess anskaffningsvärde. Om ett egetkapitalinstruments marknadsvärde ytterligare sjunker efter att en nedskrivning gjorts, redovisas en nedskrivning i resultaträkningen.

Om det verkliga värdet av ett nedskrivet skuldebrev som kategoriserats som finansiella tillgångar som kan säljas senare

stiger, och det finns objektiva belägg för att värdestegringen ansluter sig till en händelse efter nedskrivningen, återförs nedskrivningen och redovisas i resultaträkningen. Om det verkliga värdet av ett egetkapitalinstrument senare stiger, redovisas värdestegringen i fonden för verkligt värde.

Ränteintäkter från finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i resultaträkningen i posten "Räntenetto" och utdelningar i posten "Nettointäkter från placeringsverksamhet", i fråga om skadeförsäkringen redovisas båda i posten "Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse".

Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet av obligationslån med fast ränta periodiseras bland ränteintäkter enligt effektivräntemetoden på lånets uppskattade löptid.

I koncernbalansräkningen redovisas sådana finansiella tillgångar som investeringstillgångar eller tillgångar i skadeförsäkringsrörelse.

Likvida medel

Likvida medel består av kontanta medel och på anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut.

Övriga finansiella skulder

I kategorin Övriga finansiella skulder upptas övriga finansiella skulder än finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Övriga finansiella skulder är insättningar och övriga skulder till kreditinstitut och kunder samt emitterade skuldebrev och övriga finansiella skulder. Övriga finansiella skulder bokförs i balansräkningen på likviddagen och behandlas i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet efter det de ursprungligen bokförts.

Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet av obligationslån med fast ränta periodiseras bland ränteintäkter enligt effektivräntemetoden på lånets löptid.

Derivatinstrument

Som derivatinstrument kategoriseras räntederivat, valutaderivat, aktiederivat, råvaruderivat och kreditderivat. Derivaten värderas alltid till verkligt värde. Derivatinstrumenten kategoriseras som säkrande derivat och derivat som innehas för handel.

Koncernens riskhantering har för säkringsredovisningen upprättat metoder och interna principer, enligt vilka ett finansiellt instrument kan definieras som säkrande.

I enlighet med säkringsprinciperna kan koncernen tillämpa säkring av ränterisken, valutakursrisken och prisrisken enligt metoden för verkligt värde eller säkring av kassaflödet. Med säkringen till verkligt värde skyddas mot förändringar i det verkliga värdet på säkringsobjektet och med säkring av kassaflödet skyddas mot fluktuationer i det framtida kassaflödet.

Kontrakten kan inte i bokföringen behandlas i enlighet med reglerna för säkringsredovisning, om det säkringsförhållande mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten som krävs enligt IAS 39 inte uppfyller kriterierna i standarden.

Koncernens moderbolag Pohjola Bank Abp har derivatinstrument som de facto skyddar mot ekonomiska risker men som inte uppfyller de här kriterierna.

Derivat som innehas för handel

Differensen mellan erhållna och betalda räntor på derivatinstrument som innehas för handel upptas bland räntorna, och motsvarande resultatregleringsräntor upptas i övriga tillgångar och övriga skulder. Värdeförändringar i derivat som innehas för handel bokförs på resultatposten “Nettointäkter från handel” eller "Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse". Derivatinstrumentens positiva värdeförändringar som tagits upp i balansräkningen redovisas som tillgångar i posten “Derivatinstrument, tillgångar” eller "Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse" och de negativa i posten “Derivatinstrument, skulder” eller "Skulder för skadeförsäkringsrörelse".

De s.k. inbäddade derivat som hör till emitterade strukturerade lån avskiljs från värdavtalet och värderas i balansräkningen till verkligt värde. Förändringar i det verkliga värdet av de här inbäddade derivaten och

säkringsinstrumenten bokförs bland Räntenetto.

Säkringsredovisning

Med säkringsredovisning verifieras att förändringar i det verkliga värdet av ett säkringsinstrument som står i säkringsförhållande upphäver det verkliga värdet av det säkrade objektet eller förändringen i kassaflödet helt eller delvis.

Sambandet mellan säkringsinstrumenten och de säkrade instrumenten dokumenteras formellt. Dokumentationen innehåller uppgifter om principerna för riskhantering, säkringsstrategin och de metoder som tillämpas för att påvisa hur effektiv säkringen är. Effektiviteten hos säkringen påvisas vid den tidpunkt då säkringen äger rum och under säkringsperioden genom att jämföra förändringarna i de verkliga värdena eller kassaflödet av säkringsinstrumenten och de säkrade instrumenten med varandra. Säkringen anses vara effektiv då förändringarna i det verkliga värdet eller kassaflödet för säkringsinstrumentet eliminerar 80–125 procent av förändringen i det verkliga värdet eller kassaflödet för det kontrakt eller den position som utgör säkringsobjekt.

Säkringsredovisning enligt metoden för verkligt värde

Säkringen av ränterisken enligt verkligt värde gäller långfristiga skulder med fast ränta (egna emissioner), enskilda obligationslåneportföljer och kreditportföljer samt enskilda krediter. Som säkringsinstrument används ränte- samt ränte- och valutaswappar. Säkringen av aktie- och valutarisken gäller skadeförsäkringens aktiefondsplaceringar.

Förändringar i verkligt värde för derivatinstrument som dokumenterats som säkring av verkligt värde och som är effektiva som säkring resultatförs. Också tillgångs- och skuldposter som utgör säkringsobjekt värderas under säkringstiden till verkligt värde och förändringarna i verkligt värde resultatförs.

I säkringsredovisning av verkligt värde bokförs värdeförändringar i säkringsinstrumentet och det säkrade instrumentet bland Räntenetto med undantag av värdeförändringar i fondplaceringar och deras säkringsinstrument bland Skadeförsäkringens finansiella tillgångar som kan säljas, vilka bokförs bland Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse.

Säkringsredovisning enligt metoden för kassaflöde

Med säkring av kassaflöde säkras räntekassaflödet från skuldebrevslån med rörlig ränta eller andra tillgångar och skulder med rörlig ränta. Som säkringsinstrument används bl.a. ränteswappar. Derivatinstrument som har dokumenterats som kassaflödessäkring och som är effektiva i säkringen värderas till verkligt värde. Den effektiva säkringens andel av förändringen i verkligt värde tas upp bland övrigt totalresultat i rapporten över totalresultat. Den överskridande ineffektiva andelen resultatförs. Förändringarna i verkligt värde bland eget kapital tas upp i resultatet för den räkenskapsperiod under vilken det kassaflöde som är föremål för säkringen intäktsförs.

När det säkrande derivatet förfaller, säljs, säkringsförhållandet upphör eller säkringen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisningen, kvarstår den förändring i verkligt värde som ackumulerats fram till slutet av säkringen tills den resultatförs på den period under vilken det kassaflöde som är föremål för säkringen intäktsförs.

Förvaltningsfastigheter

En förvaltningsfastighet är ett markområde och/eller en byggnad eller en del av en byggnad som innehas för att generera hyresintäkter eller värdestegring. Till förvaltningsfastigheter räknas också sådana fastigheter som i liten utsträckning används av ägarföretaget eller dess personal. Den andel som används av ägarföretaget eller dess personal räknas dock inte som förvaltningsfastighet då andelen kan säljas separat. I koncernbalansräkningen redovisas förvaltningsfastigheterna som investeringstillgångar eller tillgångar i skadeförsäkringsrörelse.

Förvaltningsfastigheterna redovisas första gången i balansräkningen till anskaffningsvärdet och efter den första redovisningen värderas de till verkligt värde. Också förvaltningsfastigheter som är under byggnad värderas till verkligt värde förutsatt att det verkliga värdet kan bestämmas tillförlitligt. Förändringarna i det verkliga värdet bokförs i resultaträkningen på antingen nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse eller nettointäkter från placeringsverksamhet.

Förvaltningsfastigheternas verkliga värde grundar sig främst på deras marknadsvärde. I betydande objekt används en oberoende experts utlåtande som grund för det verkliga värdet. De verkliga värdena för övriga objekt grundar sig antingen på avkastningsvärden räknade på basis av marknadsinformation eller på ledningens värdering av objektets marknadsvärde. Det verkliga värdet av affärs-, kontors- och industrifastigheter bedöms i huvudsak med

avkastningsvärdesmetoden. Avkastningsvärdet fastställs på basis av en kalkylmodell som baseras på avkastningskravet på marknaden. I fråga om affärs-, kontors- och industrifastigheter som skadeförsäkringsrörelsen äger utnyttjas också kassaflödesanalysen för att fastställa det verkliga värdet. Det verkliga värdet av bostäder och markområden bedöms i huvudsak enligt affärsvärdesmetoden.

Immateriella tillgångar

Goodwill

Den goodwill som uppkommer vid rörelseförvärv efter 1.1.2010 redovisas i det belopp, med vilket det vederlag som getts, det verkliga värdet av innehav utan bestämmande inflytande hänförligt till föremålet för förvärvet och det tidigare innehavet sammanlagt överstiger koncernens andel av det verkliga värdet av den nettoförmögenhet som förvärvats.

Vid förvärv som skett 1.1.2004–31.12.2009 motsvarar goodwill motsvarar den andel av anskaffningsvärdet som överstiger koncernens andel av det verkliga värdet till nettobelopp vid förvärvstidpunkten för tillgångar, skulder och eventualförpliktelser som kan särskiljas.

Goodwillen prövas årligen med hänsyn till ett eventuellt nedskrivningsbehov och värderas enligt det ursprungliga anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade nedskrivningar. För nedskrivningsprövningen allokeras goodwill till enheter med kassaflöde, som utgörs av antingen rörelsesegment eller delar av dem.

Kundrelationer

De kundrelationer som förvärvats genom rörelseförvärv och som kan särskiljas värderas vid förvärvet till verkligt värde. Den immateriella tillgång som uppkommer av kundrelationerna avskrivs med linjära avskrivningar som kostnader inom den uppskattade nyttjandetiden. Nyttjandetiden för kundrelationer som Pohjola-koncernen förvärvat uppskattas till 10-13 år. Värdet av kundrelationerna prövas vid behov med hänsyn till om ett nedskrivningsbehov föreligger.

Varumärken

De varumärken som kan särskiljas och som förvärvats genom rörelseförvärv värderas vid förvärvet till verkligt värde. De här varumärkenas nyttjandetid har uppskattats till obegränsad, eftersom de inverkar på ackumuleringen av kassaflödet under en ospecificerad tid. Värdet på varumärken prövas årligen med hänsyn till om ett nedskrivningsbehov föreligger.

Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningarna kostnadsförs inom en uppskattad brukstid som för dataprogram och licenser är 2–5 år och för övriga immateriella tillgångar i regel 5–10 år. Tillgångarnas nyttjandetid justeras vid varje bokslut och vid behov prövas om ett behov av nedskrivning av tillgångarnas värde föreligger.

Utgifterna för utveckling av ADB-program och -tillgångar redovisas som immateriella tillgångar då beloppet av dem kan utredas tillförlitligt och de genererar ekonomisk nytta i framtiden. En tillgång avskrivs från det att den är färdig att användas. Avskrivningstiden är i regel 3-5 år. Behovet av nedskrivningar av tillgångar som ännu inte är färdiga att användas prövas årligen.

I dotterbolagen i utlandet aktiveras en del kostnader som hänför sig till anskaffningen av nya försäkringsavtal eller förnyandet av gällande avtal. De aktiverade kostnaderna avskrivs med linjära avskrivningar under avtalens nyttjandetid, som är en försäkringsperiod.

De immateriella tillgångarna prövas årligen i samband med förlustprövningen av skulden.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar och nedskrivningar. Tillgångarna avskrivs linjärt under den uppskattade nyttjandetiden. För markområden görs inga avskrivningar.

Utgifter som uppkommer efter den ursprungliga anskaffningen av en tillgång aktiveras i tillgångens bokförda värde endast, om det är sannolikt att tillgången ger större ekonomisk nytta än vad som ursprungligen har beräknats.

De uppskattade nyttjandetiderna är i huvuddrag följande:

Byggnader 20–50 år
Maskiner och inventarier 4–10 år
ADB-utrustning 3–5 år
Bilar 5–6 år
Övriga materiella tillgångar 5–10 år

En tillgångs restvärde och nyttjandetid kontrolleras vid varje bokslut och vid behov justeras de i enlighet med förändringarna i förväntningarna på ekonomisk nytta.

Avskrivningen av materiella anläggningstillgångar avslutas, då en materiell anläggningstillgång kategoriseras som en anläggningstillgång som innehas för försäljning i enlighet med standarden "IFRS 5 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter".

Nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

I samband med varje bokslut bedöms om det finns tecken på ett nedskrivningsbehov av tillgången. Om det finns sådana tecken, uppskattas återvinningsvärdet för ifrågavarande tillgångspost. Oberoende av om sådana tecken finns eller inte, uppskattas återvinningsvärdet årligen för tillgångar i arbete, goodwill och sådana immateriella tillgångar, vilkas nyttjandetid är obegränsad (varumärken). Om en tillgångsposts bokförda värde är större än det återvinningsvärde som uppskattats i framtiden, bokförs överskottet som en kostnad.

Återvinningsvärdet utgörs av det verkliga värdet av tillgångsposten med avdrag för de utgifter som följer av försäljningen (nettoförsäljningspriset) eller bruksvärdet, om det är högre. Strävan är att bestämma återvinningsvärdet via nettoförsäljningspriset på en tillgångspost. Om det inte går att fastställa ett nettoförsäljningspris, fastställs bruksvärdet för tillgångsposten. Bruksvärdet utgörs av nuvärdet av det framtida kassaflöde som tillgångsposten förväntas ge upphov till. Som diskonteringsränta används den ränta som fastställts före skatt och som beskriver marknadens uppfattning av penningarnas tidsvärde och de särskilda risker som ansluter sig till tillgångsposten. Nedskrivningsbehovet hos de tillgångsposter som enligt det som nämnts ovan har prövats årligen bestäms alltid via en kalkylering av bruksvärdet.

Om det inte går att fastställa ett nettoförsäljningspris för tillgångsposten och om tillgångsposten inte ger upphov till ett självständigt kassaflöde som är oberoende av andra tillgångsposter, fastsälls nedskrivningsbehovet via den enhet, dvs. den rörelsegren eller ett företag som hör till rörelsegrenen, som genererar kassaflödet och till vilken tillgångsposten hör.

I så fall jämförs de bokförda värdena av de tillgångsposter som hör till enheten med hela återvinningsvärdet av den enhet som ger upphov till kassaflöde.

En nedskrivning återförs, om en förändring har inträffat i omständigheterna och återvinningsvärdet har förändrats från tidpunkten för bokföringen av nedskrivningen. En nedskrivning återförs inte till ett belopp som är större än vad tillgångens bokförda värde skulle vara om nedskrivningen inte hade gjorts. Nedskrivningar som gjorts av goodwill återförs under inga omständigheter.

Leasingavtal

Leasingavtalen kategoriseras som finansiella leasingavtal eller operationella leasingavtal enligt affärstransaktionens faktiska innebörd. Ett leasingavtal är ett finansiellt leasingavtal, om de risker och fördelar som förknippas med ägandet i allt väsentligt överförs till leasetagaren. Annars är leasingavtalet ett operationellt leasingavtal. Leasingavtalen kategoriseras vid den tidpunkt då avtalet ingås.

Tillgångar som leasats ut med finansiella leasingavtal tas upp i balansräkningen som fordringar på kunder. En fordran bokförs till det belopp som är lika stort som leasingavtalets nettoinvestering. Den finansiella intäkt som avtalet ger bokförs bland ränteintäkter så att leasegivaren får en jämn förräntning på den utestående nettoinvesteringen för respektive räkenskapsperiod.

Tillgångar som leasats med finansiella leasingavtal tas upp bland materiella tillgångar och motsvarande finansiella leasingskuld bland övriga skulder. Leasade tillgångar tas enligt avtalets begynnelsetidpunkt upp som tillgångar i balansräkningen och som skulder till ett belopp som är lika stort som den leasade tillgångens verkliga värde eller det lägre nuvärdet av minimileasingavgifterna. Avskrivningar av tillgångar som bokförts bland materiella tillgångar görs under nyttjandetiden eller den kortare leasingperioden. Räntorna bokförs som räntekostnader så att varje

räkenskapsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den skuld som återstår under respektive räkenskapsperiod. Vid försäljning och återhyrning periodiseras realisationsvinster på leasingavtalsperioden.

Tillgångar som leasats med operationella leasingavtal tas upp bland materiella tillgångar och leasingintäkterna bokförs som jämna poster under leasingperioden. Leasingavgifter för tillgångar som leasats tas upp som kostnader i resultaträkningen i jämnstora poster under leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Pensionsersättningar

Det lagstadgade pensionsskyddet för de anställda i Pohjolas koncernföretag sköts antingen av pensionskassan OP-Eläkekassa eller med försäkringar som tecknats i ett försäkringsbolag. Vissa företag i Pohjola-koncernen har arrangerat ett tilläggspensionsskydd för sina arbetstagare via antingen pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätiö eller ett försäkringsbolag.

Inom koncernen finns både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. De pensionsplaner som sköts av OP-Eläkekassa betraktas som förmånsbestämda till den del som medel fonderats för invalidpensioner och ålderspensioner.

De pensionsplaner som sköts av ett försäkringsbolag kan vara antingen förmåns- eller avgiftsbestämda. Pensionsplanerna i OP-Eläkesäätiö är helt och hållet förmånsbestämda.

Förvaltningskostnaderna bokförs på resultatposten "Personalkostnader". Försäkringspremierna för de avgiftsbestämda pensionsplanerna betalas till försäkringsbolaget och bokförs som kostnad för den räkenskapsperiod som debiteringen gäller. I de avgiftsbestämda pensionsplanerna finns inga andra betalningsskyldigheter.

De förmånsbestämda planerna i försäkringsbolag, OP-Eläkekassa och OP-Eläkesäätiö finansieras med avgifter som grundar sig på aktuariella kalkyler.

I förmånsbestämda pensionsplaner tas som tillgångspost upp nuvärdet av de förpliktelser som föranleds av planen på balansdagen minskat med det verkliga värdet av förvaltningstillgångarna. Dessutom beaktas de aktuariella vinsterna och förlusterna samt kostnaderna avseende tjänstgöring under tidigare perioder.

Skyldigheterna för de förmånsbestämda pensionsplanerna har räknats skilt för respektive plan. Beräkningen har gjorts med metoden Projected Unit Credit Method. Pensionsutgifterna bokförs som kostnader för personernas anställningstid på basis av beräkningar av behöriga aktuarier.

Den diskonteringsränta som använts vid beräkningen av nuvärdet av pensionsförpliktelsen har bestämts på basis av marknadsavkastningen på rapporteringsperiodens slutdag för högklassiga obligationslån som företag emitterat. Aktuariella vinster och förluster bokförs i resultaträkningen enligt personernas genomsnittliga återstående tjänstgöringstid till den del de överskrider den större av följande: 10 procent av pensionsförpliktelserna eller 10 procent av tillgångarnas verkliga värde.

Aktierelaterade ersättningar till anställda

Koncernen har ett kortsiktigt och ett långsiktigt ersättningssystem för ledningen, enligt vilket de personer som omfattas av respektive system kan få en ersättning delvis i form av A-aktier i Pohjola Bank Abp och delvis i kontanter för de arbetsuppgifter som respektive person utfört under intjänande- och bindningsperioden. De här ersättningssystemen redovisas beroende på betalningssättet antingen som transaktioner bland aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument eller bland aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter.

De aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument till anställda värderas till verkligt värde vid den tidpunkt då de beviljas. De belopp som kostnadsförs periodiseras bland personalkostnaderna och ökning av det egna kapitalet för den period då de uppkommit. De aktierelaterade ersättningar som betalas ut i pengar och den skuld som motsvarar dem värderas till verkligt värde vid slutet av respektive period. De belopp som kostnadsförs periodiseras bland personalkostnaderna och upplupna kostnader för den period då de uppkommit.

Det uppskattade beloppet av de aktier som kommer att delas ut granskas kvartalsvis. De eventuella effekterna av

justeringarna på de ursprungliga uppskattningarna resultatförs som personalkostnader, och en motsvarande korrigering görs bland eget kapital och upplupna kostnader.

Försäkringsrörelsens tillgångar och skulder

Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder i försäkringsrörelsen

Kategoriseringen av finansiella tillgångar och skulder i försäkringsrörelsen redogörs för i avsnittet Kategorisering och redovisning av finansiella instrument i koncernens balansräkning.

Kategorisering av försäkringsavtal

Försäkringsavtal är avtal med vilka man överför en betydande försäkringsrisk. Försäkringsavtalen kategoriseras enligt avtal eller avtalstyp. Om flera avtal ingås samtidigt med en och samma motpart eller om avtalen är avhängiga av varandra, värderas avtalen emellertid gemensamt. Garantiavtal behandlas i regel som försäkringsavtal eller, om överföringen av en försäkringsrisk inte är betydande, som finansiella instrument som resultatförs till verkligt värde.

Försäkringsavtal mellan koncernföretag elimineras, eftersom de inte uppfyller definitionen på ett försäkringsavtal.

Försäkringsavtal indelas i huvudgrupper. Indelningen utgår från olikheter antingen i det försäkrade objektets kvalitet eller i avtalsvillkoren. De här faktorerna har en väsentlig betydelse för riskens karaktär. Vid indelningen beaktas dessutom olikheter i försäkringsavtalsperiodens längd eller i fråga om den genomsnittliga tiden från det att ett försäkringsfall har inträffat fram till dess att skadan är slutreglerad (skaderegleringstid).

Försäkringsavtalen beskrivs i principerna för riskhanteringen, i avsnittet om försäkringsrörelsen.

Skadeförsäkringsavtal

Kortvariga skadeförsäkringsavtal

Giltighetstiden för kortvariga försäkringsavtal är i allmänhet 12 månader eller mindre, mycket sällan över två år. I synnerhet försäkringar för privatpersoner, fordonsförsäkringar och lagstadgade olycksfallsförsäkringar är i allmänhet fortlöpande årsförsäkringar.

Långvariga skadeförsäkringsavtal

Som långvariga försäkringsavtal klassificeras de försäkringsavtal vilkas genomsnittliga giltighetstid är minst två år.

Värdering och redovisning av försäkringsavtal

Skadeförsäkringsavtal

Under försäkringsavtalets giltighetstid intäktsförs försäkringspremierna i regel i relation till tidens förlopp. Vid byggfelsförsäkringar och allframtidsförsäkringar sker intäktsföringen emellertid i relation till hur försäkringsrisken fördelas. Den andel av premieinkomsten som hänför sig till tiden efter balansdagen intas i balansräkningen som avsättning för ej intjänade premier (premieansvar). Om avsättningen för ej intjänade premier inte räcker till för de framtida ersättningar och kostnader som försäkringsavtalen föranleder, läggs till posten för ej intjänade premier en kompletterande post som motsvarar skillnaden.

Från premieinkomsten avdras premieskatten och de offentliga avgifter som uppburits för utomståendes del, men inte provisioner och arvoden och inte heller kreditförluster avseende premiefordringar.

Ersättningar som betalas till kunderna samt direkta och indirekta kostnader som skaderegleringen förorsakar koncernen upptas som kostnader utgående från den tidpunkt då skadan inträffade. För sådana ersättningar för inträffade skador som fortfarande är obetalda vid bokslutstidpunkten och skaderegleringskostnaderna för dem – även för sådana skadors del som ännu inte anmälts till koncernen – görs en avsättning i posten avsättningar för oreglerade skador (ersättningsansvaret). I avsättningarna för oreglerade skador ingår såväl avsättningar för specifika skador som avsättningar för statistiska skador. Den i avsättningarna för oreglerade skador ingående avsättningen för ännu orealiserade skaderegleringskostnader för redan inträffade skador grundar sig på uppskattade kostnader för skadereglering.

Avsättningen för ej intjänade premier i den lagstadgade byggfelsförsäkringen och allframtidsförsäkringen samt

avsättningen i anslutning till ersättningar som betalas ut i pensionsform beräknas genom diskontering. Den diskonteringsränta som koncernen tillämpar är en fast ränta. Vid fastställandet av diskonteringsräntan beaktas den allmänna ränteutvecklingen. Räntan får inte överskrida avkastningsförväntningarna på den egendom som utgör täckning för avsättningarna och inte en genom myndighetsbestämmelser fastställd nivå. Den ökning av de försäkringstekniska avsättningarna som förorsakas av att tid förflutit (upplösning av diskonteringen) redovisas i resultaträkningen som en separat post bland nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse under övriga skadeförsäkringsposter.

Förlustprövning av skulder som hänför sig till försäkringsavtalen

Koncernen gör på balansdagen en bedömning av om de i balansräkningen upptagna försäkringstekniska avsättningarna är adekvata. Vid prövningen används de vid prövningstidpunkten föreliggande uppskattningarna av det framtida kassaflödet från försäkringsavtalen. Om bedömningen visar att det bokförda värdet av de försäkringstekniska avsättningarna efter avdrag för immateriella tillgångar i anslutning till aktiverade anskaffningsvärden för försäkringsavtal inte är adekvat, upptas underskottet i resultatet i första hand genom att man gör en extra avskrivning på immateriella tillgångar och i andra hand genom att man ökar de försäkringstekniska avsättningarnas belopp.

Återförsäkringsavtal

Med återförsäkring som tecknats av koncernen avses ett avtal som uppfyller kriterierna för ett försäkringsavtal och på basis av vilket koncernen kan få ersättningar från ett annat försäkringsbolag i det fall att koncernen själv blir ersättningsansvarig på basis av andra försäkringsavtal.

Prestationer som erhålls på basis av återförsäkringsavtal intas i balansräkningen i Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse antingen under “Lån och övriga fordringar” eller “Återförsäkringsverksamhet”. De sistnämnda fordringarna motsvarar återförsäkrarnas andel av avsättningarna för ej intjänade premier och oreglerade skador gällande de försäkringsavtal som koncernen återförsäkrat. De poster som intagits under "Lån och övriga fordringar" är fordringar av mera kortfristig natur. Obetalda premier till återförsäkrare upptas i Skulder för skadeförsäkringsrörelse i posten “Skulder avseende återförsäkringsverksamhet”.

I samband med bokslutet görs en förlustprövning av fordringar som baserar sig på återförsäkringsavtal. Om det finns objektiva belägg för att koncernen eventuellt inte kommer att få alla penningbelopp som den har rätt till enligt villkoren för avtalet, nedskrivs fordrans bokförda värde via resultaträkningen till en nivå som motsvarar återvinningsvärdet.

Fordringar och skulder i anslutning till försäkringsavtal

Skadeförsäkringens premiefordringar redovisas vid början av försäkringsperioden när rätten till fordran uppstår. Fordringarna utgörs i huvudsak av fordringar på försäkringstagare och endast i ringa mån av fordringar på försäkringsrepresentanter. Skadeförsäkringens förutbetalda premier upptas i Skulder för skadeförsäkringsrörelse i posten “Skulder avseende direktförsäkringsverksamhet”.

I samband med bokslutet görs en förlustprövning av fordringar som baserar sig på skadeförsäkringsavtal. Om det finns objektiva belägg för att värdet av en fordran har minskat, nedskrivs fordrans bokförda värde via resultaträkningen. Från fordringarna dras av såväl de nedskrivningar som konstaterats vara definitiva (kreditförluster) som de nedskrivningar som konstaterats statistiskt på basis av indrivningsskedet för debiteringen.

Skadegods och regressfordringar

Skadegods som övergått i bolagets ägo upptas till sitt verkliga värde som en avdragspost för ersättningskostnader under “Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse” i balansräkningen. Regressfordringar beaktas som en post som minskar avsättningen för inträffade, oreglerade skador. När ersättningen betalas ut redovisas fordran under balansposten “Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse”. Motsäkerheter för borgensförsäkringar värderas till verkligt värde och den del av dem som motsvarar avsättningen för oreglerade skador eller den utbetalda ersättningen redovisas under balansposten “Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse”. En fordran på en skadevållare redovisas först när betalningen har erhållits eller när det annars i praktiken står klart att betalningen kommer att erhållas.

Koassurans (samförsäkring) och pooler

Koncernen deltar i en del koassuransarrangemang tillsammans med andra försäkringsgivare. Som försäkringsavtal behandlar koncernen endast den del av koassuransavtalen som enligt avtalet i fråga utgör koncernens egen andel. Koncernens ansvar begränsar sig till den här andelen.

Koncernen tecknar andelar i försäkringsavtal också via pooler. Medlemmarna i poolerna ansvarar i första hand för sin egen proportionella andel. Andelarna baserar sig på avtal som fastställs årligen. Som försäkringsavtal behandlar koncernen sin egen proportionella andel av den förstariskrörelse som poolerna handhar och av den återförsäkringsrörelse som medlemmarna mottar från poolen. Poolens andel av de här försäkringsavtalen behandlas som avgiven återförsäkring. I en del pooler svarar poolmedlemmarna för insolventa medlemmars förpliktelser i proportion till sina egna andelar. Koncernen bokför framtida ansvar och fordringar via det gemensamma ansvaret, i det fall att det verkar sannolikt att det gemensamma ansvaret kommer att realiseras.

Garantiavgiftsposten

I lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen och patientskadelagen fanns tidigare bestämmelser om en garantiavgift på basis av vilken de försäkringsbolag som bedrev ifrågavarande verksamhet gemensamt ansvarade för de ersättningar till kunden som blir obetalda ifall något av försäkringsbolagen i fråga försatts i likvidation eller går i konkurs. Försäkringsbolagen har för det här syftet reserverat en garantiavgiftspost i balansräkningarna.

Garantiavgiftsposten har slopats 31.12.2010 och försäkringsbolagen behöver inte längre gardera sig med en garantiavgiftspost i balansräkningarna. De försäkringsbolag som bedriver lagstadgad skadeförsäkring ansvarar dock också i fortsättningen solidariskt för fordringar hos försäkringsbolag som försatts i likvidation eller konkurs.

De tillgångar som bundits till garantiavgiftsposten för den lagstadgade olycksfallsförsäkringen återbetalas till fördelningssystemet i jämna poster under tre års tid.

Avsättningar och eventualförpliktelser

En avsättning bokförs på basis av en förpliktelse, om förpliktelsen härrör från en inträffad händelse och det är sannolikt att förpliktelsen kommer att realiseras, men förfallotidpunkten eller beloppet är ovissa. Dessutom måste förpliktelsen basera sig på antingen en informell eller en legal förpliktelse gentemot någon utomstående. Om det är möjligt att få ersättning av en tredje part för en del av en förpliktelse, bokförs ersättningen som en separat tillgångspost, men först då det i praktiken är säkert att ersättningen fås.

En eventualförpliktelse är en möjlig skyldighet som uppkommit till följd av tidigare händelser och vars existens blir säker först då en osäker händelse som står utanför koncernens bestämmande inflytande inträffar.

Inkomstskatt

I resultaträkningens skatter ingår de skatter som grundar sig på räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst, skatter från tidigare räkenskapsperioder och den uppskjutna skattekostnaden eller skatteintäkten i Pohjolas koncernföretag.

Den uppskjutna skatteskulden räknas på alla temporära skattepliktiga skillnader mellan bokföringen och beskattningen. Den uppskjutna skattefordran räknas på alla avdragbara temporära skillnader mellan bokföringen och beskattningen och på de förluster som ska fastställas i beskattningen. Om det är sannolikt att en beskattningsbar inkomst flyter in så att fordran kan användas, bokförs den.

De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna kvittas företagsvis. Uppskjutna skatteskulder och -fordringar som uppstått till följd av konsolideringsåtgärder kvittas inte. De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna räknas enligt den skattesats som antas gälla då den temporära skillnaden upplöses. Om den uppskjutna skatten beror på balansposter vilkas förändringar inte påverkar resultaträkningen, bokförs inte heller förändringar i den uppskjutna skatten i resultaträkningen utan bland övrigt totalresultat i rapporten över totalresultat.

Principer för intäktsföring

Ränteintäkter och -kostnader på tillgångs- och skuldposter med ränta bokförs enligt prestationsprincipen. Också räntor på sådana fordringar för vilka det finns förfallna betalningar som inte skötts intäktsförs. En sådan räntefordran

inkluderas i nedskrivningsprövningen. Differensen mellan anskaffningsvärdet av en fordran och fordrans nominella värde periodiseras bland ränteintäkter och differensen mellan skuldbeloppet och dess nominella värde periodiseras bland räntekostnader.

Provisionsintäkter och -kostnader för tjänster bokförs i samband med att en tjänst utförs. För sådana engångsprovisioner som gäller flera år och som eventuellt måste återbetalas senare, intäktsförs endast den andel som gäller räkenskapsperioden.

Utdelningar intäktsförs i regel då bolagsstämman vid det bolag som betalar utdelningen har beslutat om utdelningen.

I resultaträkningen redovisas intäkts- och kostnadsposterna var för sig utan att de dras av från varandra om det inte är motiverat att slå ihop en intäkt och kostnad till en enda post för att ge en rättvisande bild.

Sammandrag av presentationen av resultatposter i bokslutet:

Räntenetto	erhållna och betalda räntor för ränteinstrument, differensen mellan det upplupna nominella värdet och anskaffningsvärdet, räntor på räntederivat samt värdeförändringen vid säkringen tillverkligt värde och provisioner som betraktas som en ersättning för bankens risk i anslutning till finansiella instrument anses utgöra en fast del av det finansiella instrumentets effektiva ränta och redovisas bland ränteintäkter eller räntekostnader
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	premieinkomsten, betalda ersättningar, förändring i avsättningar för ej intjänade premier och oreglerade skador, intäkter och kostnader från placeringsverksamheten (räntor, utdelningar, realisationsvinster och -förluster) samt nedskrivningar
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	provisionsintäkter och -kostnader samt periodisering av s.k. Day 1 profit i anslutning till olikvida derivat
Nettointäkter från handel	förändringar i verkligt värde av finansiella instrument som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen utan upplupna räntor, realisationsvinster och -förluster samt utdelningar
Nettointäkter från placeringsverksamhet	realisationsvinster och -förluster för finansiella tillgångar som kan säljas, nedskrivningar, utdelningar samt förändringar i verkligt värde på förvaltningsfastigheter, realisationsvinster och -förluster, hyror och andra kostnader i anslutning till fastigheter
Övriga rörelseintäkter	övriga rörelseintäkter, centralbanksavgiften
Personalkostnader	löner, arvoden, pensionskostnader, aktierelaterade ersättningar till anställda, lönebikostnader
Övriga administrationskostnader	kontorskostnader, ADB-kostnader, övriga administrationskostnader
Övriga rörelsekostnader	avskrivningar, hyror, övriga kostnader

Segmentrapportering

Utgångspunkten för identifieringen av rörelsesegment är den ekonomiska information som den högsta verkställande beslutsfattaren regelbundet följer upp. De rörelsesegment som rapporteras är Bankrörelsen, Skadeförsäkringen, Kapitalförvaltningen och Koncernfunktionerna.

En beskrivning av rörelsesegmenten och principerna för upprättande av segmentrapporteringen finns bland de segmentvisa uppgifterna.

Redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och centrala osäkerhetsfaktorer i anslutning till bedömningarna

Då bokslutet upprättas görs sådana uppskattningar och antaganden om framtiden, vilkas utfall kan avvika från de här uppskattningarna och antagandena. Dessutom måste olika avvägningar göras då principerna för upprättande av bokslutet tillämpas.

I beloppet på skulden i anslutning till försäkringsavtal ingår flera faktorer och osäkerhetsfaktorer som är föremål för avvägningar. För skadeförsäkringens del baseras bedömningen utöver antaganden som gäller den yttre omvärlden i huvudsak på aktuariella analyser av den egna skadestatistiken. Hur korrekta antagandena om framtiden är följs upp fortlöpande. Osäkerhetsfaktorerna i anslutning till försäkringsavtal och deras effekter redovisas i not 32.

Värdet av de försäkringsavtal, kundrelationer och varumärken som förvärvats vid rörelseförvärv baserar sig på

uppskattningar av bland annat det framtida kassaflödet och den diskonteringsränta som kommer att tillämpas. Effekterna av de här bedömningarna beskrivs i not 24.

Goodwill, nyttigheter med en obegränsad nyttjandetid och immateriella tillgångar i arbete prövas årligen med hänsyn till nedskrivningsbehovet. Återvinningsvärdet bestäms vid nedskrivningsprövningen och det baserar sig ofta på bruksvärdet, och vid beräkningen av det måste bedömningar göras om det framtida kassaflödet och den diskonteringsränta som tillämpas. Effekterna av de här bedömningarna beskrivs i not 24.

Nedskrivningsprövningen av fordringar är antingen individuell eller gruppvis. Den individuella nedskrivningsprövningen baserar sig på ledningens uppskattning av det framtida lånespecifika kassaflödet. Den mest kritiska faktorn vid den lånespecifika nedskrivningsprövningen är att bestämma det kassaflöde som sannolikt uppkommer.

För granskningen av gruppvisa nedskrivningar kategoriseras fordringarna i grupper enligt kreditrisk. De gruppvisa nedskrivningarna baseras på en uppskattning av framtida förluster som baserar sig på historiska uppgifter. Då behövs ledningens prövning för att avgöra hur väl de uppskattningar som baserar sig på de historiska uppgifterna motsvarar de förluster som uppkommit och om eventuella korrigeringar behövs i de uppskattningar av framtida förluster som baserar sig på historiska uppgifter.

Nedskrivningsprövningen av skuldebrev bland finansiella tillgångar som kan säljas, lån och fordringar samt investeringar som hålls till förfall ska göras varje balansdag. Om det inte finns objektiva belägg för en nedskrivning, ska nedskrivningen redovisas i resultaträkningen. För egetkapitalinstruments del måste dessutom redovisas en nedskrivning, om värdenedgången är väsentlig eller långvarig. Om en värdenedgång är väsentlig eller långvarig ska bestämmas som en del av ledningens normala prövning. Prövningen sker instrumentvis, med beaktande av de allmänna bokslutsprinciperna och kraven i standarderna.

Ledningen ska avgöra när marknaden för finansiella instrument inte fungerar. Ledningen ska dessutom avgöra när ett enskilt finansiellt instrument är föremål för aktiv handel och när prisuppgifterna på marknaden är en tillförlitlig indikation på instrumentets verkliga värde. Annars ska det verkliga värdet på finansiella instrument fastställas med en värderingsmetod. Ledningens prövning behövs då för att välja värderingsmetod. Till den del som indata inte kan fås från marknaden för att få resultat från modellerna, måste ledningen ta ställning till hur mycket annan information som kan användas. Dessutom ska värderingsmetodernas funktionsduglighet granskas regelbundet.

I förmånsbestämda pensionsplaner redovisas som en tillgångspost nuvärdet av de förpliktelser som följer av planerna med avdrag för det verkliga värdet av förvaltningstillgångarna och de icke bokförda aktuariella vinsterna och förlusterna samt kostnaderna avseende tjänstgöring under tidigare perioder. Vid beräkningen har använts aktuariella antaganden om bland annat diskonteringsränta, tillgångarnas förväntade avkastning, kommande förhöjningar av löner och pensioner, omsättningen i personalen och inflationen. För det här redogörs närmare i noten om förmånsbestämda pensionsplaner.

Värderingen av förvaltningsfastigheter till verkligt värde baserar sig till vissa delar på ledningens bedömningar av objektens marknadsvärden. Vid värderingen av förvaltningsfastigheter tillämpas också en kalkylmodell som baseras på avkastningsvärdesmetoden som utnyttjar en uppskattning av objektens kommande nettointäkter.

Nya standarder och tolkningar

Pohjola-koncernen börjar 2012 tillämpa följande standarder och tolkningar:

- Ändring av IFRS 7 Upplysningar: "Överföringar av finansiella tillgångar" kräver ytterligare upplysningar i noterna om de riskexponeringar som uppkommer av finansiella tillgångar som överförts. Ändringen utvidgar de detaljerade kraven på upplysningar i noterna till att också gälla sådana överföringar av finansiella tillgångar som helt har tagits bort från balansräkningen men för vilka överföraren har ett fortsatt engagemang. Ändringen kan utöka noterna i framtida bokslut. Ändringen träder i kraft 1.7.2011 eller räkenskapsperioder som börjar efter det, men den har inte ännu antagits för tillämpning i EU.
- Ändrad IAS 12 Deferred Tax: Recovery of Underlying Assets (i kraft 1.1.2012 eller räkenskapsperioder som börjar efter det). Ändringen inverkar inte på Pohjola-koncernens bokslut.

IASB:s (International Accounting Standards Board) projektplan med mer detaljerade tidtabeller sträcker sig till slutet av 2011. Ändringarna gäller presentationen och värderingen av finansiella instrument, hanteringen av nedskrivningar, säkringsredovisningen samt kvittning av tillgångar och skulder. Övriga betydande ändringar gäller presentationen av bokslutet, ersättningar till anställda, leasingavtal, försäkringsavtal, fastställande av verkligt värde, koncernbokslut och samavtal. Dessutom har IASB planer på att offentliggöra ändringar som gäller också annan bokslutsinformation. OP-Pohjola-gruppen bevakar aktivt hur ändringarna framskrider.

Noter för koncernbokslutet

Not 2. Pohjola-koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering

Grunden för riskhanteringen och kapitalutvärderingen utgörs av värden, strategiska val och ekonomiska målsättningar.

Riskhanteringen har till uppgift att identifiera de hot och möjligheter som inverkar på hur strategin fullföljs. Riskhanteringens mål är att ge stöd för att de mål som ställts i strategin ska uppnås genom att övervaka att riskerna står i rätt proportion till riskhanteringsförmågan.

De viktigaste riskerna i Pohjola-koncernens verksamhet är kreditrisken, marknadsrisken, likviditetsrisken, försäkringsriskerna och marknadsrisken för placeringar samt de strategiska och operativa riskerna som hänför sig till all affärsrörelse.

Pohjola Bank Abp:s styrelse godkänner Pohjola-koncernens årligen justerade principer för kapitalutvärdering. Principerna baseras på de principer för riskhantering och kapitalutvärdering som OP-Pohjola-gruppens förvaltningsråd fastställt.

I principerna för kapitalutvärdering definieras koncernens riskhanteringsförmåga, inställning till risktagning, principer för integrerad riskhantering och kapitalutvärdering samt plan för att upprätthålla kapitaltäckningen. I principerna definieras riskerna i anslutning till affärsrörelsen och riskhanteringsorganisationen samt beskrivs uppgifterna för och ansvarsfördelningen mellan de olika beslutsplan och organisationsenheter som deltar i riskhanteringen. Dessutom innehåller principerna för kapitalutvärdering en beskrivning av kapitalutvärderingsprocessen, metoderna och mätarna för riskhanteringen samt principerna för uppföljningen och rapporteringen av riskerna.

Riskhanteringens organisation

Pohjolas styrelse är det högsta beslutsfattande organet i frågor som gäller Pohjola-koncernens riskhantering och kapitalutvärdering. Styrelsen fattar beslut om riskhanteringens och kapitalutvärderingens mål och organisation, fastställer principerna för kapitalutvärdering, riskpolicyerna, placeringsplanerna samt de viktigaste verksamhetsprinciperna för riskhanteringen. Dessutom övervakar styrelsen och följer upp att riskhanteringen och kapitalutvärderingen fullföljs. Styrelsen svarar för att riskhanteringssystemen är tillräckliga, fastställer målen för affärsrörelsen, bedömer behovet av kapitalbuffertar för koncernen och enskilda företag, fastställer kapitalplanerna och den proaktiva beredskapsplanen för kapitalbasen samt beslutar hur compliance-verksamheten ska genomföras och organiseras. Dessutom fattar styrelsen beslut om den rapportering med vilken högsta ledningen följer upp koncernens och dotterbolagens affärsrörelse, riskhanteringsförmåga och risksituation. Styrelsen bedömer minst en gång per år som en större helhet i Pohjola-koncernen hur ändamålsenlig, täckande och tillförlitlig kapitalutvärderingen är. Styrelsen godkänner också systemet för beslutsfattande samt utnämner ledamöterna i Pohjolas riskhanteringsledning, balanshanteringsledning och finansieringsledning samt fastställer uppgiftsbeskrivningen för Underwriting-ledningen och de utnämningar som gjorts.

Styrelsen har utsett ett riskhanteringsutskott för att bereda de riskhanterings- och kapitalutvärderingsuppgifter som hör till styrelsens ansvarsområde. Riskhanteringsutskottets uppgift är att biträda bolagets styrelse med att säkerställa att bolaget och koncernen har ett adekvat system för kapitalutvärdering och riskhantering som täcker hela verksamheten. Utskottets uppgift är också att övervaka att bolaget och koncernen inte i verksamheten tar så stora risker att bolagets och koncernens kapitaltäckning, likviditet eller lönsamhet äventyras väsentligt och att bolagets och koncernens riskhanteringsförmåga är tillräcklig för att trygga kontinuiteten i verksamheten.

För att verkställa sitt uppdrag har riskhanteringsutskottet till uppgift att behandla principerna för bolagets och koncernens kapitalutvärdering, riskpolicyerna och andra allmänna anvisningar för riskhantering. Utskottet har också till uppgift att övervaka att bolagets och koncernens riskhanteringssystem är tillräckligt omfattande och att de fungerar samt att övervaka beloppet och kvaliteten på kapitalen, resultatutvecklingen samt riskpositionen samt hur

riskpolicyerna, limiterna och övriga anvisningar efterlevs. Dessutom ska utskottet övervaka att bolagets riskhantering motsvarar lagar, myndigheternas föreskrifter och anvisningar Riskhanteringsutskottet rapporterar till styrelsen.

Pohjola-koncernens rapportering i korthet 1.1.2012

Pohjolas styrelse fastställer uppgiftsbeskrivningen för Pohjola-koncernens riskhanteringsledning och utser dess ledamöter. Riskhanteringsledningen koordinerar och styr principerna och riktlinjerna för riskhanteringen och kapitalutvärderingen som helhet. Riskhanteringsledningen handlägger de principer för Pohjola-koncernens kapitalutvärdering, de riskpolicyer, den placeringsplan och de viktigaste verksamhetsprinciper för riskhanteringen och kapitalutvärderingen som föreläggs styrelsen för fastställande. Dessutom godkänner riskhanteringsledningen de metoder och mätare som används för uppföljningen av risker samt på förslag av respektive affärsrörelse nya affärsmodeller och produkter för koncernen samt ändringar i nuvarande affärsmodeller och produkter. Riskhanteringsledningen rapporterar till riskhanteringsutskottet.

Pohjolas styrelse fastställer uppgiftsbeskrivningen för balanshanteringsledningen och utser ledamöterna i balanshanteringsledningen. Balanshanteringsledningen har till uppgift att analysera, koordinera och styra disponeringen av Pohjola-koncernens balans i enlighet med lagar, myndighetsföreskrifter, de riskpolicyer som styrelsen fastställt och de principer som riskhanteringsledningen fastställt. Balanshanteringsledningen behandlar utvecklingen av strukturen för det egna kapitalet och allokeringen av det egna kapitalet till affärsrörelseenheterna och riskslagen. Den bestämmer om riktlinjerna för användningen av koncernens kapital för att optimera förhållandet avkastning/risk och fattar beslut om koncernens kapitalanskaffning och placeringen av likviditetsreserverna enligt de principer som styrelsen fastställt. Balanshanteringsledningen fattar beslut om allokeringen till affärsområdena av de limiter som uppställts i koncernens

riskpolicyer. Balanshanteringsledningen rapporterar till riskhanteringsutskottet.

Pohjola-koncernens riskhanteringsledning fastställer uppgiftsbeskrivningarna för försäkringsrörelsens riskhanteringskommitté och Pohjola Kapitalförvaltnings riskhanteringskommitté. Riskhanteringskommittéerna koordinerar och styr koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering i sina affärsrörelser. Riskhanteringskommittéerna följer upp att principerna för kapitalutvärdering och anvisningarna för riskpolicyerna iakttas i affärsrörelsen. De följer också upp affärsrörelsens riskposition i förhållande till riskhanteringsförmågan och de ställda målen. Riskhanteringskommittéerna rapporterar till riskhanteringsledningen och verkställande direktören för respektive affärsrörelse.

Finansieringsledningen fattar i fråga om exponeringarna, bankriskerna och länderriskerna beslut om åtagandegränser, limiter och krediter inom de befogenheter som styrelsen fastställt. Ordförande för finansieringsledningen är direktören för Pohjolas Bankrörelse. Kreditkommittén, limitkommittén samt beslutsorganen på avdelnings- och enhetsplanet fattar beslut som gäller kreditrisken inom de beslutsbefogenheter som fastställts.

Principerna för kapitalutvärdering på koncernplanet iakttas i såväl Bankrörelsen, Kapitalförvaltningen som Skadeförsäkringsrörelsen, vilka i första hand bär ansvaret för risktagningen, resultatet och för att principerna för intern kontroll samt riskhantering och kapitalutvärdering iakttas. Affärsrörelserna har rätt att genom att iaktta koncernens riskpolicy och anvisningar fatta beslut om att ta risker inom de beslutsbefogenheter och limiter som fastställts.

Dotterbolagens styrelser är i första hand ansvariga för att dotterbolagen iakttar tillämpliga delar av Pohjola-koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering samt för att bolagen har intern kontroll och riskhanteringssystem som är tillräckliga med hänsyn till verksamhetens art och omfattning.

Riskhanteringsfunktionen, som är oberoende av affärsrörelsen, har som uppgift att utveckla och genomdriva en integrerad riskhantering och kapitalutvärdering i Pohjola-koncernen i samarbete med ekonomi- och finansfunktionen. Riskhanteringsfunktionen bistår styrelsen, riskhanteringsutskottet, revisionsutskottet och riskhanteringsledningen vid upprättandet och utvecklingen av koncernens principer för kapitalutvärdering (bl.a. kapitalplanering) samt vid upprättandet av koncernens totalriskpolicy, riskpolicyer per riskslag och placeringsplaner. Till funktionens uppgifter hör dessutom att följa upp och rapportera hur koncernens riskhanteringsförmåga och riskpolicyer fullföljs samt att bereda och upprätthålla anvisningar och befogenheter i anslutning till beslutsfattandet.

Riskhanteringsfunktionen verkar också som stöd för beslutsfattandet och kontrollerar kvaliteten i kreditbeslutsprocessen, koordinerar compliance-verksamheten och stöder affärsrörelserna i hanteringen av compliance-risker. Riskhanteringsfunktionen sköter också koordineringen, uppföljningen och rapporteringen av identifieringen och analysen av strategiska risker, rörelserisker och operativa risker. Till Riskhanteringsfunktionens uppgifter hör att skapa, upprätthålla och utveckla de riskhanteringsmetoder som används. Funktionen analyserar också riskerna i anslutning till lanseringen av nya produkter och affärsmodeller.

Riskhanteringsfunktionen övervakar att koncernfunktionerna iakttar de principer för kapitalutvärdering som gäller på koncernplanet. Koncernfunktionerna följer upp och övervakar att affärsrörelserna iakttar principerna för intern kontroll, riskhantering och kapitalutvärdering på koncernplanet.

OP-Pohjola-gruppens centralinstitut ansvarar för riskhanteringen och kapitalutvärderingen på OP-Pohjola-grupplanet och för att OP-Pohjola-gruppens riskhanteringssystem är tillräckliga och tidsenliga. OP-Pohjola-gruppens styrning av riskhanteringen är ett ansvarsområde som är oberoende av affärsrörelsen och som ger riktlinjer för, styr och övervakar den integrerade riskhanteringen i gruppen och gruppens företag. Som en del av OP-Pohjola-centralinstitutskoncernen och OP-Pohjola-gruppen iakttar Pohjola-koncernen i sin riskhantering och kapitalutvärdering OP-Pohjola-gruppens principer för riskhantering och kapitalutvärdering och rapporterar regelbundet sin riskposition till centralinstitutet. Centralinstitutets riskhantering och internrevision bedömer regelbundet hur Pohjola-koncernens riskhantering och kapitalutvärdering fungerar.

Riskhanteringsförmåga och kapitalutvärdering

Pohjola-koncernens riskhanteringsförmåga består av en tillräcklig kapitaltäckning som baserar sig på lönsam affärsrörelse och kvalitetsfaktorer, vilka bland annat består av intern styrning, intern kontroll och riskhantering samt

kapitalutvärdering. Pohjola-koncernens lagstadgade kapitaltäckning bestäms utgående från kreditinstitutslagen. Pohjola-koncernens mål på lång sikt för primärkapitalrelationen är minst 9,5 %, vilket är dubbelt mer än minimikravet enligt lag.

Skadeförsäkringsrörelsens lagstadgade solvens bestäms utgående från lagen om försäkringsbolag, och på den inverkar de minimikrav som ställts på solvenskapitalet och verksamhetskapitalet samt utjämningsbeloppet. Skadeförsäkringsrörelsens kapitaliseringsmål är 70 % av premieintäkterna.

Pohjola Bank Abp:s kapitalkrav för kreditrisken beräknas med basmetoden enligt Basel II för företagsexponeringar, hushållsexponeringar, institutsexponeringar, aktieexponeringar, motpartsrisker i handelslagret och positioner i värdepapperisering. Kapitalkravet för övriga kreditrisker och marknadsrisker beräknas med schablonmetoden. Kapitalkravet för affärsrörelsen i Baltikum beräknas med schablonmetoden. Kapitalkravet för operativa risker beräknas med schablonmetoden.

I kapitalutvärderingsprocessen måste man i och med Basel II bedöma kapitalets tillräcklighet utgående från en totalanalys av riskerna, varvid beräkningen av kapitalkravet måste beakta alla väsentliga risker som ansluter sig till affärsrörelsen. Riskerna består bl.a. av riskerna i anslutning till kapitalkravet enligt pelare I (kredit-, marknads- och operativa risker) samt risker som endast delvis beaktats i pelare I och risker som helt står utanför pelare I (bl.a. ränterisken i den finansiella balansräkningen och koncentrationsrisken i kreditportföljerna) samt risker i anslutning till omvärlden (bl.a. inverkan av konjunkturer och ändringar i lagstiftningen). Pohjola använder i regel främst sin egen modell för ekonomiskt kapital för analysen av de här riskerna.

Revideringen av försäkringsbolagens solvenskrav, Solvens II träder i kraft från början av 2014. Enligt preliminära bedömningar förväntas Solvens II inte avsevärt strama åt solvenskraven i Pohjola-koncernens skadeförsäkringsrörelse, eftersom de nuvarande solvenskraven i Finland är betydligt striktare än EU:s minimikrav. Det finns inte ännu en slutlig tolkning av definitionerna på solvenskraven och kapitalbasen, men antagligen kommer till exempel utjämningsbeloppet i Solvens II att klassificeras bland det primära kapitalet. Förberedelserna för införingen av Solvens II påbörjades 2007. År 2009 organiserades förberedelserna till ett projekt. Projektet har framskridit enligt tidtabell.

I kapitalutvärderingen betonas kraftigt lönsamheten och en effektiv kapitalanvändning. Kapitalhanteringen sköts centraliserat av moderbolaget. Dotterbolagen betalar årligen sitt överskottskapital i utdelning till moderbolaget, och vid behov kapitaliserar moderbolaget dotterbolag med kapitallån eller egetkapitalinstrument.

Affärsrörelsen styrs och följs upp affärsrörelsevis och kapitalen allokeras på basis av riskerna till affärsrörelserna. Affärsrörelsernas resultat jämförs med det kapital som allokerats till affärsrörelserna och affärsrörelsernas operativa avkastning på eget kapital följs upp enligt de mål som ställts upp.

Kapitalutvärderingen är en del av integrerad riskhantering. Målet är att säkerställa att kapitalen används effektivt och att beloppet och kvaliteten på kapitalen är tillräckliga. På så sätt säkerställs att verksamheten inte störs ens vid oväntade förluster. Kapitalutvärderingen baserar sig på ett proaktivt angreppssätt och utgångspunkten för det är koncernens affärsrörelsestrategi och -planer. För kapitalutvärderingsprocessen upprättas utöver kapitaltäckningsmålet dessutom kapitaliseringsmål affärsrörelsevis, kapitaltäckningsprognoser, stresstest, scenarier och känslighetsanalyser samt en beredskapsplan för att upprätthålla kapitaltäckningsmålet med beaktande av alla väsentliga risker som beror på affärsrörelsen och förändringar i omvärlden.

En rätt dimensionerad risktagning, kapitalstruktur samt en stark resultatförmåga och proaktiv riskhantering tryggar Pohjola-koncernens riskhanteringsförmåga.

Ekonomiskt kapitalkrav

Det ekonomiska kapitalkravet är en uppskattning av det kapital som räcker till för att täcka de oväntade förluster som uppkommer för bolaget på grund av riskerna. I modellen för ekonomiskt kapitalkrav beräknas med interna riskmodeller det ekonomiska kapitalkrav som behövs för att täcka riskerna genom att använda en tidshorisont på ett år och ett konfidensintervall på 99,97 procent. Pohjola-koncernens modeller för ekonomiskt kapital har godkänts av riskhanteringsledningen och tagits i bruk under 2009.

Det ekonomiska kapitalkravet beskriver bättre den risk som ingår i affärsrörelsen än myndigheternas krav. Med

Pohjola-koncernens modell för det ekonomiska kapitalkravet skapas en kalkylmässig grund för styrningen av affärsrörelserna, varvid kapital kan allokeras effektivt att motsvara riskerna vid respektive affärsenhet.

Pohjola-koncernens ekonomiska kapitalkrav innehåller de olika riskslagen för varje affärsrörelse (bl.a. kreditriskerna, marknadsriskerna, ränteriskerna, skaderiskerna, avsättningsriskerna, rörelseriskerna och de operativa riskerna).

Risktagningsvilja

Pohjola-koncernens inställning till risktagning är moderat och affärsrörelsen baserar sig på ett överlagt risk-avkastningstänkande. Pohjola-koncernens risktagningsvilja bestäms genom att ställa riskerna i relation till koncernens riskhanteringsförmåga och förväntade intäkter. I Pohjola-koncernens affärsrörelse utnyttjas kreditrisken, marknadsriskerna, likviditetsrisken samt risken i försäkrings- och placeringsrörelsen. I samband med affärsrörelsen förekommer också strategiska risker, rörelserisker, compliance-risker och operativa risker. Avsikten är att hålla risktagningen oförändrad år 2012, dock så att den i synnerhet riktas till kundaffärsrörelsen. I risktagningen inom skadeförsäkringsrörelsens placeringsverksamhet närmar man sig neutral allokering på lång sikt inom de gränser som verksamhetskapitalet ställer.

I bankrörelsen är målet att beloppet av kreditförlusterna och nedskrivningarna under en konjunkturcykel inte i snitt får överstiga 0,30 % av kredit- och garantistocken.

I skadeförsäkringsrörelsen är målet att riskförhållandet mellan försäkringsersättningarna (exkl. skaderegleringskostnaderna) och premieintäkterna inte ska överstiga 70 %.

I skadeförsäkringsrörelsens placeringsverksamhet är målet att den negativa avkastning på placeringstillgångarna som uppkommer med 95 % sannolikhet av riskerna i placeringsverksamheten till verkligt värde inte ska överstiga 50 milj. euro.

Målet för koncernfunktionerna är att OP-Pohjola-gruppens likviditet tryggas med likviditetsreserven och övriga åtgärder i enlighet med likviditetshanteringsplanen för åtminstone de följande 12 månaderna också då eventuella hotbilder förverkligas.

Koncernens risktagningsvilja justeras årligen och den preciseras riskslagsvis genom att målvärden ställs upp för de riskslagsvisa mätarna med beaktande av konjunkturerna och marknadsutsikterna. Styrelsen justerar alltid risktagningsviljan och riskpolicyerna då konjunkturutsikterna förändras väsentligt. Dessutom bedömer den halvårsvis risktagningsnivån och -viljan samt uppdateringsbehovet i anslutning till dem.

Riskpolicyer

Risktagningen styrs med hjälp av riskpolicyer som upprättas årligen. Pohjolas styrelse godkänner Pohjola-koncernens totalriskpolicy samt de riskpolicyer och principer under den som styr koncernen, bankrörelsen, koncernfunktionerna och skadeförsäkringsrörelsen. Pohjolas totalriskpolicy baserar sig på OP-Pohjola-gruppens riskpolicy.

I totalriskpolicyn allokeras risktagningsviljan till riskslagen så att koncernens målsättningar för affärsrörelsen kan uppnås utan att äventyra risktagningsförmågan och målsättningarna för kapitaltäckningen. Med hjälp av totalriskpolicyn begränsas också uppkomsten av riskkoncentrationer.

Totalriskpolicyn kompletteras i bankrörelsen och koncernfunktionerna av riskslagsvis upprättade riskpolicyer. Skadeförsäkringsrörelsen styrs av riskpolicyer och återförsäkringsprinciper för privat- och företagskunder. Skadeförsäkringens placeringsverksamhet styrs av placeringsplaner och en policy för skydd mot ränterisken i de försäkringstekniska avsättningarna.

Hanteringen av strategiska risker och rörelserisker

Syftet med hanteringen av strategiska risker och rörelserisker är att skapa en kultur som förebygger risker. Riskhanteringen grundar sig på en planenlig, omsorgsfull och kontinuerlig verksamhet inom alla delområden av affärsrörelsen. Uppkomsten av risker förebyggs genom att utveckla processer som gör det möjligt att bättre än tidigare identifiera och analysera potentiella risker och att effektivare leda de åtgärder som påbörjats för att behärska riskerna.

Strategiska risker och rörelserisker

Strategiska risker och rörelserisker uppkommer genom konkurrens, internt tryck eller marknadskrafter som förorsakar oväntade svängningar i volymer, bidrag eller kostnader och på så sätt inverkar på resultatets volatilitet och på hur de långsiktiga målen för affärsrörelsen uppnås. Strategiska risker och rörelserisker kan också uppkomma genom val av fel strategi, bristfällig ledning och uppföljning eller långsamma reaktioner på förändringarna i omvärlden.

Metoder för hantering och mätning av strategiska risker och rörelserisker

De strategiska riskerna hanteras med fortlöpande planering på basis av analyser och prognoser om utvecklingen på marknadsområdena, konkurrensläget och kundernas framtida behov. Pohjola-koncernens affärsrörelsevisa strategi preciseras årligen. De strategiska riskerna följs upp affärsrörelsevis.

Riskerna och deras betydelse följs upp och analyseras årligen i samband med att affärsrörelsestrategierna och -planerna uppdateras. Samtidigt bedöms också förändringarna i omvärlden och konkurrensläget och deras effekt på hur strategin förverkligas. Dessutom förenas de riskfaktorer som identifieras förenas med de strategiska projekt som planerats.

Uppföljning och rapportering av strategiska risker och rörelserisker

De strategiska riskerna och rörelseriskerna samt de riskhanteringsåtgärder som hänför sig till dem följs upp med riskkartor och riskregister där de risker som identifierats och analyserats har registrerats.

Översikter över strategiska risker och rörelserisker upprättas två gånger per år.

Hantering av operativa risker

Med operativ risk avses risken för att bristfälliga eller felaktiga rutiner, system eller yttre faktorer förorsakar ekonomisk förlust eller andra skadliga följder. Den operativa risken innehåller också en compliance-risk. Den operativa risken kan också framkomma som försvagat eller förlorat anseende eller förtroende.

Metoder för hantering och mätning av operativa risker

Operativa risker är kvalitativa och de kan inte alltid undvikas helt. Målet med hanteringen av operativa risker är att säkerställa att riskerna inte får oförutsedda ekonomiska följder eller förorsakar förlorat anseende.

Det viktigaste delområdet för hanteringen av operativa risker är identifieringen, analysen samt säkerställandet av att kontroll- och hanteringsmetoderna fungerar och är tillräckliga. Målet är att identifiera operativa risker bland alla betydande produkter, tjänster, funktioner, processer och system, inkl. utläggningar. I samband med identifieringen beaktas också lagstridigt utnyttjande av finansieringssystemet (penningtvätt och finansiering av terrorism) samt risker i anslutning till regelefterlevnaden.

Vikten hos de risker som identifieras bedöms på basis av deras ekonomiska inverkan och sannolikheten för att de uppkommer. Bedömningen beaktar också anseenderisken.

Pohjola iakttar vid hanteringen av operativa risker OP-Pohjola-gruppens enhetliga systemstödda verksamhetsmodell. Affärsenheterna utför kartläggningar av operativa risker. I kartläggningarna ingår identifiering och analys av riskerna i affärsrörelsen samt fastställande och uppföljning av de utvecklingsåtgärder som reducerar risken. Affärsenheterna rapporterar varje månad alla händelser som överstiger en viss gräns via systemet för rapportering och hantering av operativa risker. De orsaker som lett till ifrågavarande händelser och de åtgärder som vidtagits för att motverka motsvarande händelser beskrivs i rapporteringstillämpningen.

Koncernens och koncernföretagens metoder för att kontrollera omfattningen hos de operativa riskerna och reducera riskerna utvärderas regelbundet och omedelbart alltid då läget det kräver med enhetliga metoder. En viktig del av hanteringen av operativa risker utgörs också av internrevisionens utredningar samt av att säkerställa att informationsgången är tillräcklig.

Uppföljning och rapportering av operativa risker

De operativa riskerna klassificeras för rapporteringen enligt en avancerad modell för operativa risker i olika kategorier enligt vilka faktorer som medför att de eventuellt realiseras. Risker som både identifierats och realiserats rapporteras till den verkställande ledningen. De mest betydande riskerna rapporteras dessutom till Pohjola Bank Abp:s styrelses

riskhanteringsutskott. De väsentligaste operativa risker som ansluter sig till regelefterlevnaden rapporteras dessutom till Pohjola Bank Abp:s styrelses revisionsutskott.

Hantering av compliance-risken

Compliance-risken är en del av den operativa risken. Compliance-risken innebär risker som förorsakas av att externa bestämmelser, interna rutiner samt behöriga rutiner och etiska principer i kundrelationerna inte iakttas. En risk som realiseras kan utöver ekonomiska förluster också förorsaka andra sanktioner (t.ex. samfundsbot, ordningsavgifter vid underlåtelser av olika förpliktelser samt varningar och anmärkningar från olika myndigheter). En följd av att compliance-risken realiseras kan också vara att anseendet eller förtroendet försvagas eller förloras.

Compliance-verksamheten är en del av intern styrning. Målet med hanteringen av compliance-risken är att säkerställa att de externa bestämmelserna och interna rutinerna iakttas i koncernens hela verksamhet samt att adekvata rutiner tillämpas i kundrelationerna.

Pohjola-koncernens compliance-verksamhet stöder den högsta ledningen och affärsrörelserna i hanteringen av compliance-riskerna bl.a. genom att hålla dem som ansvarar för affärsrörelsen informerade om väsentliga förändringar i bestämmelserna och om hur ändringarna eventuellt inverkar på affärsrörelserna, genom att upprätta anvisningar som stöder tillämpningen av bestämmelserna samt genom att identifiera och på förhand analysera de väsentliga skadliga följderna av att bestämmelser inte iakttas. Compliance-riskerna ska identifieras och analyseras i samband med identifieringen och analysen av operativa risker. För nya produkter, tjänster och affärsmodeller samt för utläggningar ska compliance-riskerna analyseras som en del av lanseringsprocessen.

Compliance-verksamheten övervakar och säkerställer att bestämmelser iakttas bl.a. genom att bedöma de interna processerna och rutinerna som ska säkerställa att bestämmelserna iakttas och genom att göra de förbättringsförslag som behövs.

De personer som svarar för compliance-verksamheten i Pohjola Bank Abp:s dotterbolag ska säkerställa att de riktlinjer, instruktioner, bestämmelser osv. som gäller på koncernplanet också iakttas i dotterbolagen.

Riskhanteringen i bankrörelsen

Hantering av kreditrisker

Med kreditrisk avses en risk för förlust som beror på att bankens avtalsparter inte klarar av sina avtalade förpliktelser och att säkerheterna inte tryggar fordringarna. Till kreditrisken räknas också länder- och avvecklingsriskerna. Länderrisken är en kreditrisk som hänför sig till utländska fordringar som är grupperade enligt länder. Avvecklingsrisken är risken för förlust av fordringar som är föremål för avveckling i avvecklingsprocessen. Syftet med hanteringen av kreditrisker är att begränsa de negativa resultateffekterna av de kreditrisker som uppstår på grund av kundernas exponeringar och andra exponeringar till en acceptabel nivå och samtidigt optimera relationen mellan risk och avkastning. Kreditbesluten och kreditprocessens kvalitet spelar en central roll i hanteringen av kreditrisker. Processen styrs av de fastställda kreditriskpolicyerna, beslutsbefogenheterna och instruktionerna. Kreditriskerna reduceras genom att sprida kreditportföljen och genom att fastställa säkerhets- och bivillkorspolicyer kundvis. Kreditriskerna reduceras också genom att använda nettningsavtal och börsprodukter i handeln med derivat. Kreditrisktagningen begränsas också av de största möjliga kundexponeringar som fastställts på basis av kapitalbasen och det limitsystem som är i bruk.

Vid hanteringen av avvecklingsrisken betonas kontrollen av motpartens tillförlitlighet. Avvecklingsrisken reduceras med standardavtal och genom att koncentrera avvecklingen till tillförlitliga clearingcentraler.

Pohjola-koncernens riskhanteringsledning godkänner principerna för användning och värdering av säkerheter och fastställer värderingsgränser för säkerhetsslagen i enlighet med de principer som OP-Pohjola-gruppens centralinstitut fastställt. Säkerhetsvärdena följs upp regelbundet. Värdet på en säkerhet omvärderas bl.a. då värdet har förändrats avsevärt eller kundens ekonomiska läge har försvagats avsevärt. Värdet på säkerheter som betraktas som konjunkturkänsliga och användbarheten av dem ska bedömas med iakttagande av särskild försiktighet.

Kreditriskpolicyn

Genom kreditriskpolicyerna fastställs principerna för de totala exponeringarnas sammansättning, diversifiering, kundurval och för användning av säkerheter och bivillkor. Syftet är att trygga en tillräcklig diversifiering av kreditportföljen så att det inte uppstår för stora riskkoncentrationer enligt land, kundgrupp, bransch, rating, kundkoncern eller tid.

Granskat enligt portföljer är kunderna indelade i sex grupper, dvs. företag och bostadssammanslutningar, finansiella institut och försäkringsbolag, hushåll, OP-Pohjola-gruppens företag, offentlig sektor samt icke vinstsyftande samfund som betjänar hushållen. Företagskunder, kreditinstitut, hushåll och den internationella bankrörelsen har egna kreditriskpolicyer. Utöver de här har en länderriskpolicy utarbetats.

I kreditriskpolicyn för företagskunder har för företagsexponeringarna ställts målvärden bl.a. enligt rating, kundhelheter och relativa maximigränser per bransch.

Affärsrörelsen i Baltikum använder tills vidare inte OP-Pohjola-gruppens klassificeringssystem. Kunder som uppfyller Pohjolas klassificeringskriterier klassificeras av OP-Pohjola-gruppens ratingkommitté. Annars används vid beviljandet av krediter kreditupplysningsrapporter från bolag som valts i respektive länder.

Kreditinstitutens risk sprids enligt rating, emittenter och produkter. För att säkerställa likvididteten hos eftermarknadsdugliga placeringar i skuldebrev har dessutom minimistorlekar fastställts för de emissioner i vilka kan placeras.

I länderriskpolicyn sprids risken genom att ställa upp maximibelopp för de ländervisa exponeringarna och för exponeringarna inom varje land.

Limitering av kreditrisker

Åtagandegränsen är den övre gränsen i euro för en kunds exponeringar. En åtagandegräns fastställs årligen för de företagskunder och kreditinstitut som har exponeringar eller planerade exponeringar som överskrider 5 miljoner euro.

En limit är ett kund- eller landbestämt maximibelopp för exponeringar eller öppna positioner. I ett limitbeslut kan dessutom ställas begränsningar som är bundna enligt tid eller produkt. För de flesta företags- och samfundskunder fastställs också en kundbestämd risktagningspolicy, dvs. ett minimibelopp för säkerheter och vilka bivillkor som ska användas.

Limiten för kreditinstitut är en motpartslimit i euro som är fastställd enligt tid, och affärerna med kreditinstituten sker inom ramen för den. För att en limit ska beviljas krävs att kreditinstitutet är beläget i ett land som har en godkänd länderlimit. Limiten för kreditinstitut justeras minst en gång per år.

Länderlimiten är den övre gränsen i euro för fordringar i ett visst land. Beloppet på respektive lands länderlimit och den tidsmässiga begränsning som eventuellt ansluter sig till den bestäms enligt landets kreditvärdighet och Pohjola Bank Abp:s riskhanteringsförmåga så att den stöder de principer för affärsrörelsen som har godkänts. Länderlimiten justeras minst en gång per år.

Kreditprocessen

Den dagliga kreditprocessen spelar en avgörande roll för hanteringen av kreditrisker. Ur riskhanteringens synvinkel är de viktigaste skedena av processen bedömningen av kreditvärdigheten (ratingen), beslutsfattandet och verkställandet, som alla har skilts åt. Kreditprocessens funktion och kvalitet övervakas av riskhanteringsfunktionen.

Kreditklassificering

Tagningen av kreditrisker styrs och riskens omfattning bedöms i OP-Pohjola-gruppen med kreditriskmodeller. Kreditklassificeringen omfattar modeller med anslutning till kreditriskparametrarna för sannolikheten för fallissemang (PD, Probability of Default), förlusten vid fallissemang (LGD, Loss Given Default) och exponeringens belopp vid fallissemang (EAD, Exposure at Default).

Kreditriskmodellerna utnyttjas bland annat vid:

- beviljandet och prissättningen av krediter,
- fastställandet av finansiella beslutsbefogenheter,
- fastställandet och uppföljningen av kvalitetsmålen i kreditportföljen,
- kreditriskrapporteringen,
- kapitaltäckningsanalysen med internmetoden (IRBA),
- beräkningen av det ekonomiska kapitalkravet och den förväntade förlusten

Sannolikheten för fallissemang

Syftet med kreditklassificeringen är att gruppera kunderna enligt risken. En kunds kreditklass uppskattar risken för att någon av kundens exponeringar mot OP-Pohjola-gruppen inom ett år förvandlas till en oreglerad fordran eller en betalningsstörning. Riskens omfattning beskrivs för OP-Pohjola-gruppens del av den för respektive kreditklass uppskattade genomsnittliga sannolikheten för fallissemang (PD), som är den genomsnittliga sannolikheten under ett år över konjunkturcykeln. När konjunkturerna är goda är det typiska alltså att andelen realiserade betalningsoförmögna kunder i en viss kreditklass är mindre än sannolikheten för fallissemang i respektive klass och när konjunkturerna är dåliga är andelarna större än sannolikheten.

OP-Pohjola-gruppen använder olika klassificeringsmodeller för att bedöma kundernas likviditet. De privatkunders krediter som enligt kapitaltäckningsanalysen hör till hushållsexponeringarna klassificeras med egna klassificeringsmodeller i ansökningsskedet och som en del av bankens utlåningsstock. För klassificeringen av de småföretags exponeringar som i kapitaltäckningsanalysen hör till hushållsexponeringarna används antingen rating A eller en klassificeringsmodell för små exponeringar. Vid klassificeringen av de medelstora och stora företags exponeringar som hör till företagsexponeringarna tillämpas rating R. För klassificeringen av de små företags exponeringar som hör till företagsexponeringarna tillämpas rating A. För kreditinstitutsmotparter finns en egen intern kreditklassificeringsmodell.

Bedömningen av företagskunders kreditvärdighet

Företagskundernas kreditvärdighet bedöms med OP-Pohjola-gruppens interna rating med 20 klasser. Företagsmotparterna klassificeras i klasserna 1–12, varav insolventa kunder klassificeras i klasserna 11–12.

Bedömningen av medelstora och stora företagskunders kreditvärdighet (rating R) baserar sig på företagets ekonomiska nyckeltal och kvalitativa bakgrundsuppgifter som införs i en statistisk poängmodell. En expert som fördjupat sig i kundens fall gör en ratingframställan på basis av det ratingförslag som modellen ger och den övriga information som står till buds. Eventuella förändringar och osäkerheter som ansluter sig till framtiden tas i beaktande som varningssignaler och som undantag från den klassificering som modellen ger. Det slutliga beslutet om kundens rating fattas minst en gång per år på basis av expertens framställan i OP-Pohjola-gruppens ratingkommitté. Den modell som för närvarande används för rating R har tagits i bruk i början av 2008 och den har uppdaterats 2011. Cirka 75 % av Pohjolas företagskunders EAD klassificeras med rating R.

Grunden för A-ratingen av små företagskunder utgörs av klassificeringsmodellen Rating Alfa som Suomen Asiakastieto Oy tillämpat sedan 1999. Det är fråga om en statistisk regressionsmodell där variablerna utgörs av faktorer i anslutning till företags betalningssätt, bokslutsnyckeltal och andra bakgrundsfaktorer. Klassificeringsmodellen har kompletterats med olika villkor och säkerställningsklausuler som begränsar företagets rating till exempel då ingen bokslutsinformation finns att tillgå. De poäng som Rating Alfa ger har kalibrerats till OP-Pohjola-gruppens interna ratingar. Den klassificering som den statistiska modellen ger kunder som hör till företagsexponeringarna utvärderas årligen och justeras vid behov så att den motsvarar kundens uppskattade faktiska likviditet. Den nuvarande modellen har varit i bruk sedan början av 2008 och den har uppdaterats i mars 2011. Cirka 24 % av Pohjolas företagskunders EAD klassificeras med rating A.

Företagskunder med små exponeringar klassificeras med en klassificeringsmodell för små exponeringar. Klassificeringen upprättas på basis av de uppgifter om kundhistoria och betalningsbeteende som fås ur OP-Pohjola-gruppens datasystem. Ratingen uppdateras en gång per månad. Den modell som för närvarande används för att klassificera små exponeringar har tagits i bruk i början av 2009 och den har uppdaterats 2011. Endast knappt 1 % av Pohjolas företagskunders EAD klassificeras med klassificeringsmodellen för små exponeringar.

För de poäng som A-ratingmodellen och klassificeringsmodellen för små exponeringar ger finns klassvisa poänggränser och för varje klass har härletts den genomsnittliga sannolikheten för fallissemang för en tidsperiod på ett år.

Oberoende av klassificeringsmodell har varje rating samma sannolikhet för fallissemang. De ratingar som de olika modellerna ger är därför jämförbara. Då sannolikheten för fallissemang härletts har utnyttjats information om realiserad betalningsoförmåga från de senaste åren, information om kreditförluster på lång sikt, konkursstatistik samt cyklerna i modellen. Behovet av att uppdatera de klassvisa sannolikheterna för fallissemang bedöms årligen.

I tabellen nedan beskrivs hur OP-Pohjola-gruppens företagskunders rating motsvarar internationella ratinginstituts rating.

Jämförelse av hur institutsexponeringarnas rating motsvarar S&P:s rating

S&P Rating	AAA...AA+	AA...BBB+	BBB...BBB-	BB+...BB-	B+...B	B-...CCC
OP-Pohjola-rating	1,0–2,0	2,5–4,0	4,5–5,0	5,5–7,0	7,5–8,5	9,0–10,0

Bedömningen av kreditinstituts kreditvärdighet

För bedömningen av kreditvärdigheten hos kreditinstitutsmotparter finns en separat L-ratingmodell som baserar sig på sannolikheten för fallissemang som härletts från kvalitativa och kvantitativa faktorer. Sannolikheterna har sedan delats in i 20 klasser som bildar ratingklasserna.

Den statistiska modell som utgör grund för kreditklassificeringen baserar sig på empiriskt material om Pohjola Bank Abp:s internationella kreditinstitutsmotparter. Modellen baserar sig på principen om s.k. sovereign ceiling, dvs. att en motpart inte kan ha en bättre rating än den stat där den verkar. De ratingbeslut som gäller kreditinstitut fattas av OP-Pohjola-gruppens ratingkommitté. Rating L gäller i 12 månader, sedan uppdateras den. Vid behov kan ratingen uppdateras tidigare, om det skett förändringar i kreditinstitutets likviditet. L-ratingmodellen togs i bruk 2009.

I tabellen nedan beskrivs hur OP-Pohjola-gruppens kreditinstitutskunders rating motsvarar internationella ratinginstituts rating.

Jämförelse av OP-Pohjola-gruppens och Standard & Poor's (S&P) rating för kreditinstitut

S&P Rating	AAA...AA+	AA...BBB+	BBB...BBB-	BB+...BB-	B+...B	B-...CCC
OP-Pohjola rating	1,0-2,0	2,5-4,5	5,0	5,5-7,0	7,5-8,0	8,5-10,0

Bedömningen av privatkunders kreditvärdighet

För bedömningen av privatkunders likviditet klassificeras exponeringarna i 16 klasser, från klass A+ till klass F. Exponeringar för kunder som till kreditvärdigheten är betalningsoförmögna klassificeras i klass F. För att bedöma likviditeten tillämpas en klassificering av kreditstocken och om ingen sådan klassificering finns, tillämpas en klassificering för ansökningsskedet. Klassificeringen baseras på poängsättning av information som samlas in ur kreditansökan, kundens betalningsbeteende och annan information om kundhistorian. På basis av de sammanlagda poängen bildas kreditklasser och för varje kreditklass har härletts den genomsnittliga sannolikheten för fallissemang för en tidsperiod på ett år.

Med klassificeringsmodellen för privatkundernas kreditstock klassificeras de av privatkundernas exponeringar där någon av gäldenärerna har haft kredit hos OP-Pohjola-gruppen under det senaste halvåret. Kreditstockens klasser uppdateras en gång per månad. Modellen har tagits i bruk 2006 och den nuvarande versionen är från 2011.

Om en privatkunds exponering inte ännu har en klass för kreditstocken, ska tillämpas kreditklassen för ansökningsskedet. Pohjolas privatkunders exponeringar klassificeras med klassificeringsmodeller för finansbolagsprodukters ansökningsskede. Modellerna har tagits i bruk 2010. Det finns tre modeller som förutser betalningsoförmåga: bilfinansiering, försäljningsfinansiering och kontokredit samt köpmanna-MasterCard. Alla modeller har upprättats 2010 och de omkalibrerades hösten 2011.

Klassificeringen för ansökningsskedet stöder kreditbesluten, analysen av kreditrisken och prissättningen av nykreditgivningen. Klassificeringen sker i OP-Pohjola-gruppen som en del av kreditprocessen. Kreditklassen för ansökningsskedet gäller i sex månader. Sedan ersätts den med kreditklassen för kreditstocken, om kunden inte tidigare har tilldelats en klassificering för kreditstocken.

Klassificering av länder

Länderrisken granskas med extern rating.

Förlust vid fallissemang och exponeringsbelopp

Utöver modeller för bedömning av kunders likviditet används för mätningen av kreditrisken prognosmodeller för förlusten vid fallissemang och exponeringsbelopp. I OP-Pohjola-gruppens kreditriskmodeller är förlusten vid fallissemang (LGD) en uppskattning av den ekonomiska förlust (som en andel av beloppet av kundens exponeringar vid fallissemang) som banken skulle lida, om kunden skulle bli insolvent inom ett år. Med exponeringens belopp vid fallissemang (EAD) avses det totala beloppet av en insolvent kunds förbindelser då kunden konstateras vara insolvent. Till bedömningen av åtaganden utanför balansräkningen ansluter sig parametern för kreditmotvärdeskoefficienten (CF, Conversion Factor). Kreditmotvärdeskoefficienten beskriver hur stor del av åtagandena utanför balansräkningen vid prognostidpunkten som tagits ut vid fallissemang.

Beslutsfattande

En bedömning av kreditvärdigheten och ett ratingbeslut utgör grunden för kreditbeslutsförslagen. De kundansvariga bereder framställningar om åtagandegränser, limiter och finansiering i samarbete med företrädare för de olika produktområdena och kreditcheferna och föredrar dem för de beslutsfattande organen. Framställningarna om kreditbeslut omfattar en utredning av kreditsökanden, de exponeringar som tidigare beviljats sökanden och säkerheterna för dem samt om öppna positioner. I framställningarna om kreditbeslut för företagskunder ingår en analys av kundens kreditvärdighet, ett ratingbeslut, en säkerhets- och bivillkorspolicy för korta och långa exponeringar samt en prognos över utvecklingen av kundens ekonomiska situation. Till framställningarna om åtagandegräns för företagskunder fogas alltid en bokslutsanalys och för nya företagskunder ofta också en företagsanalys. Vanligtvis innehåller framställningarna om kreditbeslut för företag och kreditinstitut riskhanteringsfunktionens ställningstagande om kreditrisken.

Pohjolas kreditbeslutsorgan

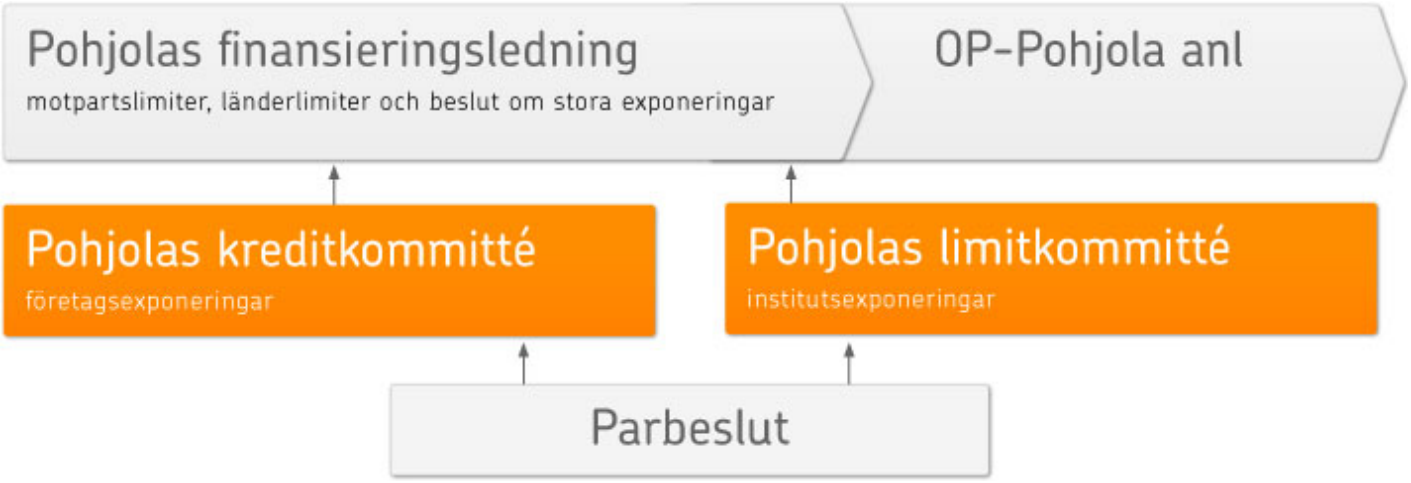

De beslutsfattande organen fattar beslut om risktagning inom sina befogenheter och genom att iaktta de fastställda kreditriskpolicyerna, limiterna och riktlinjerna. De beslutsfattande organens befogenheter att fatta beslut har differentierats på basis av kundens rating samt beloppet av kundens exponeringar och öppna position. För privatkunder fattas kreditbesluten på basis av OP-Pohjola-gruppens interna rating av privatkunder med ett automatiskt kreditbeslutssystem.

Verkställande

Vid verkställandet görs anbuds- och avtalshandlingarna upp utgående från de godkända besluten. Uppfyllandet av uttagsvillkoren kontrolleras ännu innan pengarna överförs till kunden. Dessutom övervakas uppfyllandet av avtalsvillkoren under avtalets giltighetstid.

Mätning, uppföljning och rapportering av kreditrisken

Kreditrisken mäts kundvis med beloppet av exponeringarna och den öppna positionen. Med exponering avses det totala beloppet av balansposter och poster utanför balansräkningen som banken har i fråga om en viss kund. Den öppna positionen räknas ut genom att från exponeringarna dra av säkerheterna till deras säkerhetsvärde. Kreditrisken mäts också med den vägda öppna position som fås genom att multiplicera den kundvisa öppna positionen med kreditvärdighetens sannolikhet för betalningsanmärkningar. Som mätare på kreditrisken används dessutom problemfordringarnas och de förfallna betalningarnas andel av kredit- och garantistocken samt kreditförlusternas andel av kredit- och garantistocken.

Kreditrisken i kreditportföljen mäts också med beloppet av förväntade och oväntade förluster och oväntade förlusters utveckling i relation till kredit- och garantistocken. Olika stresstest görs också på beloppet av förväntade och oväntade förluster.

Kunduppföljningen fördelar sig på en årlig analys av bokslut och delårsrapporter och på en fortlöpande uppföljning av kundernas betalningsbeteende och verksamhet. Kundernas betalningsbeteende, de förfallna betalningarna och problemkrediterna följs fortlöpande upp med information som fås från såväl OP-Pohjola-gruppens interna som externa övervakningstjänst.

Om man vill granska utvecklingen av den ekonomiska situationen, beloppet på kreditrisken och betalningsbeteendet intensivare för vissa kunder, sätts de under specialobservation. Samtidigt prövas också behovet av en ändring av kundens rating, hur sannolik en kreditförlust är och hur behövlig en nedskrivning är. Det här betyder ofta också att kreditbesluten fattas i ett högre beslutsorgan.

Användningen av företagskundernas åtagandegränser och limiterna för kreditinstitutskoncerner följs upp i kreditbeslutsprocessen. Dessutom övervakas kreditbesluten också i de beslutsfattande organen, som alltid ger kreditbeslutsprotokollen för kännedom till den följande beslutsnivån.

Rapporteringen av kreditriskerna är koncentrerad till riskhanteringsfunktionen. Hur kreditriskpolicyn följs granskas i riskanalysen, som görs upp för styrelsens riskhanteringsutskott och genom vilken dessutom rapporteras bland annat om de totala exponeringarnas belopp, fördelning och art samt om utvecklingen av problemkrediterna.

Användningen av limiter och eventuella överskridningar av limiterna rapporteras regelbundet. Dessutom gör riskhanteringsfunktionen upp portföljanalyser.

Beslutsfattande och bedömning i anslutning till kreditriskmodellerna

OP-Pohjola-gruppens riskhanteringsutskott besluter om ibruktagningen av kreditriskmodellerna och betydande ändringar. Besluten baserar sig på de allmänna principer för kreditklassificering och validering av kreditriskmodeller som godkänts av centralinstitutets direktion. För utvecklingen och upprätthållandet av modellerna ansvarar centralinstitutets riskhantering som är oberoende av affärsrörelsen.

Uppföljningen och övervakningen av hur kreditklassificeringen och kreditriskmodellerna fungerar sker regelbundet. Centralinstitutets och Pohjolas riskhantering samlar fortlöpande in respons från affärsrörelsen om hur kreditklassificeringen fungerar och om de modeller som anknyter till kreditriskparametrarna. De modeller som automatiskt bildar en rating övervakas månatligen. Syftet med den här övervakningen är att följa upp de ändringar som sker i kreditstocken och beviljandet av krediter samt att säkerställa att klassificeringsprocessen fungerar.

Dessutom säkerställs kvaliteten på modellerna minst en gång per år i enlighet med de valideringsanvisningar som OP-Pohjola-gruppens riskhanteringskommitté godkänt. Valideringsanvisningarna innehåller också krav på den kvalitetskontroll som ska ske i samband med ibruktagningen av respektive modell. Vid valideringen prövas med statistiska test bl.a. hur korrekta modellens särskiljningsförmåga och riskestimat (PD, LGD och EAD) är. Dessutom ingår

i valideringen kvalitetsbedömningar såsom analys av användarrespons och jämförelsegrupper. Valideringens resultat och eventuella rekommendationer till åtgärder ska rapporteras till riskhanteringskommittén, som besluter om de utvecklingsåtgärder som ska vidta på basis av valideringen.

Centralinstitutets internrevision säkerställer med sina inspektioner att valideringen är oberoende. Dessutom granskar den som en del av normala inspektioner kreditriskmodellerna och användningen av dem i centralinstitutets företag och medlemsandelsbankerna.

Användning av kreditriskmodeller i kapitaltäckningsanalysen

Finansinspektionen beviljade i september 2008 OP-Pohjola anl tillstånd att använda internmetoden (IRBA Internal Ratings Based Approach) i kapitaltäckningsanalysen på grupplanet för aktieexponeringar och Pohjola Bank Abp:s företagsexponeringar. I oktober 2011 fick Pohjola Bank Abp som en del av OP-Pohjola-gruppen tillstånd att ta i bruk internmetoden också för hushålls- och institutsexponeringar.

Basmetoden tillämpas för att beräkna kapitalkravet för kreditrisken för företags- och institutsexponeringar. I den här metoden inverkar den uppskattning av sannolikheten för fallissemang (PD) som gjorts med OP-Pohjola-gruppens egna kreditriskmodeller på kapitalkravet för respektive kunds kreditrisk. De s.k. standardestimat som myndigheterna gett används för förlusten vid fallissemang (LGD) och exponeringens belopp vid fallissemang (EAD).

För den internmetod som tillämpas vid beräkningen av kapitalkravet för hushållsexponeringar används PD-, LGD- och EAD-värden som baserar sig på OP-Pohjola-gruppens modeller för beräkning av riskvikten för respektive kunds exponeringar.

Positioner i värdepapperisering

Pohjola har inte varit emittent eller arrangör vid värdepapperiseringar, men bolaget har placerat i traditionella värdepapperiserade värdepapper som emitterats via specialföretag. I bankrörelsen har inga kreditderivat anslutit sig till de värdepapperiserade positionerna. Vid beräkningen av det totala beloppet av värdepapperiseringspositionernas riskvägda poster har använts internmetoden för kreditrisken (IRBA) då värdepapperiseringspositionen hör till en exponeringsklass som den ratingbaserade bedömningsmodellen tillämpas på. På positioner i värdepapperisering tillämpas Moody's, Fitch och Standard & Poor's rating.

Hanteringen av likviditetsrisken

Hanteringen av likviditetsrisken består av en strukturell finansieringsrisk och en kortfristig likviditetsrisk. En risk uppstår då fordringarna och skulderna har avvikande löptider. En risk uppstår också om antingen skulderna eller fordringarna eller bägge är koncentrerade beträffande motparter, instrument eller marknadssegment. En likviditetsrisk kan också uppstå på grund av förändringar i kundbeteendet, den ekonomiska omvärlden eller marknadslikviditeten.

Med strukturell finansieringsrisk avses den osäkerhet som förknippas med kreditgivning på lång sikt och som beror på den återfinansieringsrisk som förorsakas av finansieringens struktur. Pohjolas strukturella finansieringsrisk uppkommer främst av differensen mellan löptiderna för den utlåning med långa löptider i detaljistbanksrörelsen och den av kundbeteendet beroende partikapitalanskaffningens förfallostruktur.

Den kortfristiga likviditetsrisken utgörs av risken för att banken inte klarar av väntade och oväntade, nuvarande och framtida kassaflöden samt försäkringsbehov utan inverkan på den dagliga verksamheten eller bankens ekonomiska läge.

För den kortfristiga likviditetsrisken vidtas förberedelser genom att upprätthålla en reservportfölj som består av likvida skuldebrev.

Likviditetshanteringen regleras av Europeiska centralbankens minimireserv- och utlåningsfacilitetssystem.

Hanteringen av likviditetsrisken baserar sig på OP-Pohjola-gruppens centralinstituts riktlinjer samt på risklimiter som centralinstitutet fastställt. Centralinstitutet fastställer kvalitetskriterier för likviditetsreserven, en kapitalanskaffningsplan, en kontinuitetsplan för hanteringen av likviditeten vid hotscenarier samt en styrmodell för likviditeten. Kontinuitetsplanen för hanteringen av likviditeten består av en beredskapsbaserad styrmodell, en beredskapsplan som innehåller finansieringskällor samt en kontinuitetsplan för den operativa hanteringen av

likviditeten. Målen för likviditetsreservens belopp och kvalitet, beredskapsplan och beredskapsbaserade styrmodell har bedömts utgående från stresstest enligt hotscenarier.

Som centralbank för OP-Pohjola-gruppen svarar Pohjola Bank Abp för hela OP-Pohjola-gruppens likviditet och för att likviditetsreserverna är tillräckliga. Merparten av likviditetsreserven utgörs av skuldebrev med hög rating, som kan användas som säkerhet för centralbanksskulder eller smidigt säljas på marknaden.

Syftet med hanteringen av likviditetsrisken är att säkerställa rätt dimensionerade reserver och andra beredskapsåtgärder samt uppbindningen av kapital och att reducera likviditetsriskerna på grund av balansstrukturen. Målet för hanteringen av den kortfristiga likviditetsrisken är att säkerställa likviditeten också om likviditeten plötsligt stramas åt. Tyngdpunkten inom hanteringen av likviditetsrisken ligger på att skapa och upprätthålla system som stöder likviditeten samt på att planera beredskapsåtgärder.

Likviditetsrisken hanteras genom att planera likviditeten och balansstrukturen, upprätthålla en tillräcklig likviditetsreserv och genom att sprida kapitalanskaffningen enligt löptidsklasser, motparter, produkter och marknader. För hanteringen av likviditetsriskerna upprättas scenarioanalyser över de största hoten mot likviditeten och deras inverkan på finansieringen och likviditeten samt metoder för att trygga likviditeten.

Pohjola Bank Abp:s styrelse fastställer årligen en likviditetsriskpolicy som beskriver principerna, metoderna och limiteringen för hanteringen av likviditetsriskerna. Riskhanteringsledningen koordinerar och styr principerna samt övervakar användningen av limiterna. Skötseln av Pohjolas likviditetsrisker samt kapitalanskaffning på lång sikt och reservportföljer är koncentrerad till treasury. Riskhanteringsfunktionen följer upp och rapporterar likviditetsriskerna till både affärsrörelsen och ledningen.

Centrala finansieringskällor utgörs av emissioner av bankcertifikat och obligationslån, inlåning från andra banker och andelsbankerna, inlåning från allmänheten och det egna kapitalet. Tillgången och priset på finansieringen på den internationella penning- och kapitalmarknaden påverkas av Pohjolas rating.

Likviditetsriskpolicyn fastställer minimibeloppet på likviditetsreserven och maximibeloppet på den strukturella finansieringsrisken.

I likviditetsriskpolicyn ingår dessutom en kapitalanskaffningsplan och en plan för att trygga OP-Pohjola-gruppens likviditet då olika scenarier hotar likviditeten.

Mätning, uppföljning och rapportering av likviditetsrisken

Den strukturella finansieringsrisken följs upp med det inbördes förhållandet mellan långsiktiga bestående fordringar och skulder. En limit har ställts upp för det här. Hur den långsiktiga kapitalanskaffningen förfaller följs upp med förfallostrukturen. Limiter har ställts upp också för den. Likviditeten hanteras med scenarier för kassaflöden som förfaller och likviditetsreserver. Limit- och målvärden har ställts upp för likviditetsscenarierna. Med stresstesten mäts likviditeten i osannolika fall.

Riskhanteringsfunktionen rapporterar finansieringsriskerna månatligen till både affärsrörelsen och ledningen. Likviditetsriskrapporter upprättas dagligen.

Hanteringen av marknadsrisker

I det här avsnittet redogörs för de marknadsrisker som hänför sig till marknadsriskexponeringen för Pohjolas bankrörelse och koncernfunktionerna. Marknadsriskerna för skadeförsäkringssegmentets dotterbolags placeringsverksamhet behandlas i avsnittet Riskhanteringen i försäkringsrörelsen.

Marknadsriskerna förorsakar bankerna resultateffekter på grund av förändringar i marknadspriserna (räntor, valutakurser, aktiekurser, kreditriskmarginaler) eller i prisfluktuationer (volatiliteter). Marknadsriskernas inverkningar på resultatet kan vara antingen direkta eller periodiserade på flera räkenskapsperioder. Redovisningen av resultateffekterna beror på den balanspost som är föremål för marknadsrisker eller behandlingen i bokföringen av ett derivat. Marknadsprisbildningen påverkas av marknadernas funktion, dvs. likviditeten. Då marknaden saknar tillräckligt djup eller då marknaden inte fungerar på grund av en störning, uppkommer en marknadsrisk också på grund av bristen på marknadslikviditet. I allmänhet leder en försämrad marknadslikviditet till att resultatet försvagas på grund av att de

likviditetspremier som ingår i marknadsprisen ökar.

Syftet med hanteringen av marknadsrisker är att reducera de risker som förorsakas av prisförändringar i balansposterna och posterna utanför balansräkningen till en acceptabel nivå samt att främja resultatförmågan genom att optimera relationen mellan risk och avkastning.

Marknadsrisker ingår såväl i tradingen som i den finansiella balansräkningen. Målet med tradingen är att på kort sikt dra nytta av förändringarna i marknadspriserna genom aktiv marknadsrisktagning. Resultateffekterna av den marknadsrisk som tas i tradingen syns främst direkt som en förändring i marknadsvärdena på balans- och derivatinstrument.

I den finansiella balansräkningen ingår bankens strukturella ränterisk som består av kredit- och garantistocken, inhemsk och utländsk partikapitalanskaffning Till den finansiella balansräkningen räknas också likviditetsreserverna samt resten av balansräkningen (till exempel aktier, fastigheter och egna kapital). Målet med hanteringen av marknadsriskerna i den finansiella balansräkningen är att skydda koncernens finansnetto mot förändringar i räntorna och att lönsamt upprätthålla OP-Pohjola-gruppens likviditetsreserver. I hanteringen av den finansiella balansräkningen tas ingen valutakursrisk. Marknadsrisken i den finansiella balansräkningen realiseras typiskt i bankens räntenetto mellan de periodiserade räkenskapsperioderna.

Pohjolas marknadsriskexponering reduceras genom den marknadsriskpolicy som styrelsen fastställer. I policyn beskrivs de metoder som tillämpats på mätningen av marknadsrisken och risklimiterna på bankplanet. Dessutom individualiseras i policyn vem som har rätt att ta öppna marknadsrisker samt läggs fram andra principer som begränsar marknadsrisktagningen. Marknadsriskpolicyn uppdateras minst en gång per år.

Marknadsriskexponeringen för likviditetsreservsportföljen reduceras utöver med marknadsriskpolicyn med likviditetsreservsportföljens placeringsplan som fastställer placeringarnas grundallokering och gränser (taktisk allokering). Likviditetsreservsportföljen består av skuldebrev som godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering. Pohjolas styrelse godkänner placeringsplanen årligen.

Koncernens riskhanteringsledning samt Pohjola Markets och Kapitalförvaltningens middle-office följer upp och rapporterar marknadsriskerna och resultatet av dem till både affärsrörelsen och den verkställande ledningen. Principerna och mätarna är enhetliga för hantering av marknadsrisker både i tradingen och i den finansiella resultaträkningen.

En fortlöpande analys av riskpositionernas struktur och av marknaden samt beräkning av effekten av marknadsförändringar på bankens riskposition och resultat spelar en central roll i hanteringen av marknadsrisker. En effektiv hantering av marknadsrisker kräver aktuell och korrekt information om positionerna och marknaden samt snabba reaktioner på förändringar. Marknadsriskerna hanteras genom att bearbeta riskpositionerna och med hjälp av balans- och derivatinstrument på basis av respektive marknadsuppfattning inom ramen för risklimiterna. Marknadsriskpositionen eller enskilda avtal kan också säkras med derivatinstrument mot förändringar i deras marknadsvärde eller för att trygga finansnettot i positionen.

Mätning, uppföljning och rapportering av marknadsrisker

Pohjola följer upp marknadsriskerna med följande mätare:

Riskslag	Riskmätare	Resultatmätare	Frekvens
ränterisk/ handelsportföljer	del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet	dagligen
ränterisk/finansiell balansräkning	del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet, finansnetto	dagligen
kreditspreadrisk	del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet	dagligen
valutarisk	del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet	dagligen
prisrisk för strukturerade och värdepapperiserade placeringar	del av VaR-mätare (likvida placeringar eller separat VaR-mätare (olikvida placeringar)	förändringen i marknadsvärdet	dagligen (likvida placeringar) eller månatligen (olikvida placeringar)
råvarurisk	separat VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet	dagligen
aktierisk	förändringen i marknadsvärdet på 20 %-enheter	förändringen i marknadsvärdet	varje vecka

Pohjolas styrelse fastställer i marknadsriskpolicyn vilken nivå på den totala marknadsriskexponeringen som kan godtas. Den totala marknadsriskexponeringen reduceras med en Value-at-Risk-limit (VaR). VaR-limiteringen omfattar Pohjolas viktigaste marknadsriskpositioner. Balanshanteringsledningen allokerar den totala VaR-limiten till affärsområdet. Affärsområdens ledning allokerar sina limiter vidare till sina ansvarsområden.

De VaR-exponeringar som limiteras fastställs genom att använda långsiktiga volatilitets- och korrelationsestimat över hela cykeln. De VaR-nivåer som limiteras har skalats för en tidsperiod på 1 dag och ett konfidensintervall på 99 %.

Utöver den totala VaR-limiten har i marknadsriskpolicyn fastställts separata VaR-limiter för råvaruderivat samt för återköpta indexlån som Pohjola emitterat. Marknadsrisken för aktie- och kapitalinvesteringar samt risken för ändringar i optionspositionernas implicita volatilitet (vega-risken) reduceras med limiter som baserar sig på känslighetstal. Marknadsrisken för beviljade teckningsgarantier reduceras med en nominallimit.

Utöver VaR-limiter som reducerar riskexponeringen enligt det genomsnittliga konjunkturläget hanteras marknadsriskerna med dynamiska VaR-mätare som lätt reagerar på marknadsförändringar. Dessutom tillämpas i hanteringen av marknadsrisker riskfaktorspecifika känslighetstal för positioner, stresstestscenarier och kumulativ resultatuppföljning av handelspositioner. Riskmätningsmetoderna kompletterar varandra.

Ränterisken

Ränterisker uppstår då löptiderna, räntejusteringstidpunkterna eller räntegrunderna för balansposterna och posterna utanför balansräkningen avviker från varandra. I tradingen realiseras ränterisken som en förändring av värdepapprens och derivatinstrumentens marknadsvärde då marknadsräntorna förändras. Beträffande ränterisken i den finansiella balansräkningen realiseras risken som en förändring i finansnettot. Beträffande skuldebrev som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och som ska räknas till likviditetsreserven realiseras ränterisken som en förändring av marknadsvärdena i resultaträkningen och beträffande skuldebrev som kan säljas realiseras den som en förändring i fonden för verkligt värde under eget kapital.

I balansen ingår också en strukturell ränterisk som i huvudsak uppkommer i detaljistinlåningen och av räntefria balansposter. På ränterisken inverkar också eventuella återbetalningar av kundavtal i förtid. Återbetalningarna i förtid och detaljistinlåningen utgör inte poster av betydelse för Pohjolas affärsrörelse. Båda posterna följs upp, men modeller har inte upprättats för kundbeteendet.

Ränterisken inom tradingen och den finansiella balansräkningen mäts och rapporteras dagligen med likadana mätare och limiteringsprinciper. Ränterisken för såväl tradingen som den finansiella balansräkningen ingår i VaR-mätaren. Dessutom bedöms känsligheten för ränteförändringar i finansnettot med ett separat verktyg. Endast vissa separat bestämda enheter får ta ränterisker inom ramen för sina limiter.

Kreditspreadrisken

Med kreditspreadrisken avses den negativa förändring i en positions marknadsvärde som uppkommer genom förändringar i prissättningen av kreditriskpremien och likviditetsriskpremien på marknaden. Kreditspreadrisken fastställs såväl för skuldebrev som används i tradingen som för skuldebrev i den finansiella balansräkningen. Prisrisken för skuldebrev indelas därför i komponenterna ränterisk och kreditspreadrisk.

Kreditspreadrisken mäts och limiteras dagligen som en del av VaR-limiten.

Valutarisken

En valutarisk uppkommer då beloppen av fordringar och skulder i samma valuta avviker från varandra.

Skötseln av valutakursrisken har koncentrerats till tradingen. Valutarisken limiteras som en del av den totala VaR-limiten. Valutapositionerna rapporteras dagligen.

Prisrisken för strukturerade och värdepapperiserade placeringar

I Pohjola följs prisrisken för strukturerade och värdepapperiserade obligationsplaceringar upp med en separat riskmätare. Strukturella placeringar kommer in i handelslagret då indexlån som Pohjola emitterat återköps i enlighet med sekundärmarknadslöftet. De värdepapperiserade placeringarna ingår i de långfristiga placeringstillgångarna.

Marknadsrisken för strukturerade och värdepapperiserade placeringar räknas med i VaR-limiten. Risken rapporteras dagligen för likvida placeringar och månatligen för olikvida placeringar.

Råvarurisken

Råvarurisken uppkommer ur en öppen råvaruderivatposition. Råvarurisker tas bl.a. med el-, olje- och metallderivat.

Risken i råvarupositionerna rapporteras dagligen.

Aktierisken

Aktierisker uppkommer i aktie- och kapitalinvesteringsrörelsen. Aktieplaceringarna består både av aktier som kan säljas och aktier som innehas långvarigt.

I marknadsriskpolicyn fastställs principer som styr aktieportföljens sammansättning och valet av placeringsobjekt.

Skötseln av den aktieportfölj som bokförts som en post som kan säljas är koncentrerad till treasury. Risken i aktieplaceringarna mäts med effekten av en kursförändring på 20 % i aktiepositionens marknadsvärde. Aktierisken rapporteas veckovis.

Aktierisken för beviljade teckningsgarantier limiteras med en nominallimit.

Volatilitetsrisken

En volatilitetsrisk uppstår i öppna optionspositioner. Volatilitetsrisk tas i ränte-, valuta- och råvaruoptioner.

Ränte-, valuta- och råvaruvolatilitetsriskerna rapporteras dagligen.

Fastighetsrisken

Med fastighetsrisk avses nedskrivnings- och avkastningsrisker som ansluter sig till fastighetsinnehav.

I marknadsriskpolicyn fastställs principer som styr fastighetsinvesteringsportföljens sammansättning och valet av placeringsobjekt. Över fastighetsinnehaven görs årligen upp objektvisa värderingar och åtgärdsplaner. Fastighetsriskerna rapporteras varje kvartal i koncernens riskanalyser.

Derivatrörelsen

Pohjola använder aktivt ränte- och valutaderivat samt i mindre utsträckning aktie-, aktieindex- och kreditderivat. Värdet på de underliggande tillgångarna och kreditmotvärdena för derivaten redovisas i bokslutsnot 87. Derivat används i både handels- och säkringssyfte som en del av skötseln av totalpositionen. Derivatrisken följs upp som en del av riskerna i tradingens och treasurys totalpositioner med samma mätare som vid balanspositioner.

Motpartsrisken i derivatrörelsen följs upp med kreditmotvärden som har definierats på basis av återanskaffningskostnaderna för kontrakten (marknadsvärdet) och de framtida produktvisa kreditriskskoefficienterna.

Syftet med säkringen mot ränterisken vid krediter och skuldemissioner är att fixera räntedifferensen, dvs. marginalen, mellan den säkrande posten och den post som säkras. Effektiviteten hos säkringen påvisas genom att använda relationen mellan räntenisktalen och marknadsvärdena för de poster som säkras och säkringen.

Tilläggsavkastningskomponenterna för emitterade indexlån har säkrats med derivatstrukturer. De säkrande derivaten består av aktie-, aktieindex-, valuta-, ränte-, råvaru- och kreditderivat.

Riskhanteringen i försäkringsrörelsen

Riskerna i försäkringsverksamheten

Försäkringsverksamheten grundar sig på risktagning och hantering av risken. De viktigaste försäkringsriskerna är förknippade med riskurval och premiesättning, teckning av återförsäkringsskydd och de försäkringstekniska avsättningarnas tillräcklighet. Inom skadeförsäkringen anknyter sig risken i anslutning till de försäkringstekniska avsättningarna speciellt till sådana försäkringsgrenar, där det tar en lång tid innan skadorna visar sig. En betydande risk inom försäkringsverksamheten utgör förutom försäkringsriskerna dessutom placeringsrisken i anslutning till de tillgångar som utgör täckning för de försäkringstekniska avsättningarna.

Försäkringsrisker

Genom ett försäkringsavtal överför försäkringstagaren sina försäkringsrisker på försäkringsgivaren. I skadeförsäkringen består försäkringsrisken i ett enskilt försäkringsavtal av två element. Det första är risken för att det inträffar en eller flera skador som ska ersättas på basis av försäkringsavtalet. Det andra är den risk som är förknippad med storleken av varje inträffad, ersättningsgill skada. Antalet ersättningsgilla skador och storleken av varje enskild skada är slumpmässiga. I försäkringsvillkoren förutsätts att en skada, för att den ska vara ersättningsgill, ska vara en följd av en oförutsedd händelse. Hur stor den skada som förorsakats försäkringsobjektet är beror emellertid i allmänhet i mycket hög grad exempelvis på vilken orsaken till skadan är och vilka förhållanden som rådde då skadan inträffade och också på olika detaljer i händelseförloppet. Ett och samma försäkringsavtal kan dessutom täcka flera objekt som till kvalitet och värde skiljer sig från varandra.

Försäkringsbeståndet består av ett mycket stort antal beviljade skadeförsäkringsavtal. På grund av att försäkringsbeståndet är stort är också antalet skador som kan förväntas inträffa stort. Om de inträffade skadorna är helt oberoende av varandra så blir, enligt lagen om stora tal i sannolikhetsberäkningen, den relativa variationen i den verifierade skadekostnaden mindre ju fler försäkringsrisker som ingår i försäkringsbeståndet.

Eftersom det inbördes oberoendet mellan försäkringsriskerna emellertid inte realiseras fullt ut i verkligheten, så försvinner skaderisken i relation till försäkringsbeståndets storlek inte helt, oberoende av hur stort försäkringsbeståndet är. Den här återstående risken som förorsakas av det inbördes beroendet mellan skaderiskerna kallas för icke-diversifierbar risk. De icke-diversifierbara riskerna anknyter sig vanligen till förändringar i omvärlden. Till exempel inverkar ekonomiska konjunkturväxlingar systematiskt på skadetätheten eller skadestorleken inom en viss grupp av försäkringsavtal. Inflationen kan förorsaka en samtidig ökning av skadestorleken i en stor del av bolagets försäkringsbestånd. Förändringar i den allmänna dödlighetsutvecklingen för befolkningen skulle i sin tur återspeglas i bolagets hela bestånd av lagstadgade pensionsförsäkringar. En ickediversifierbar risk kan också ibland anknyta sig till en ännu oidentifierad, dold skaderisk som gäller ett stort antal försäkringsavtal. Det mest kända exemplet på sådana risker i vår närhistoria är asbestskadorna.

En alldeles speciell typ av risk utgör de skadekumuler som förorsakas av naturkatastrofer eller av storolyckor som har sitt ursprung i mänsklig aktivitet. I sådana fall förorsakar en och samma katastrofhändelse i praktiken samtidigt ersättningsgilla skador för ett stort antal försäkrade risker, varvid den totala skadekostnaden till följd av katastrofen kan bli mycket hög. Det här är emellertid en risk som är diversifierbar, eftersom bolaget bedriver skadeförsäkringsrörelse på ett område där risken för naturkatastrofer betraktas som relativt låg. Man kan därför gardera sig mot de här riskerna med hjälp av återförsäkring.

Hanteringen av försäkringsrisker

De viktigaste uppgifterna vid hantering av försäkringsrisker gäller riskurval och premiesättning, tecknande av återförsäkringsskydd samt uppföljning av skadekostnadsutvecklingen och värdering av de försäkringstekniska avsättningarna.

Högsta beslutande organ vid teckningen av försäkringsrisker är Underwriting-ledningen. Den hanterar Pohjola-koncernens försäkringsrisker. Underwriting-ledningen fattar beslut om teckningarna i försäkringsrörelsen inom de befogenheter som försäkringsbolagens styrelser fastställt. Den rapporterar sina beslut till försäkringsbolagens styrelser.

Skadeförsäkringsrörelsens beslutsplan

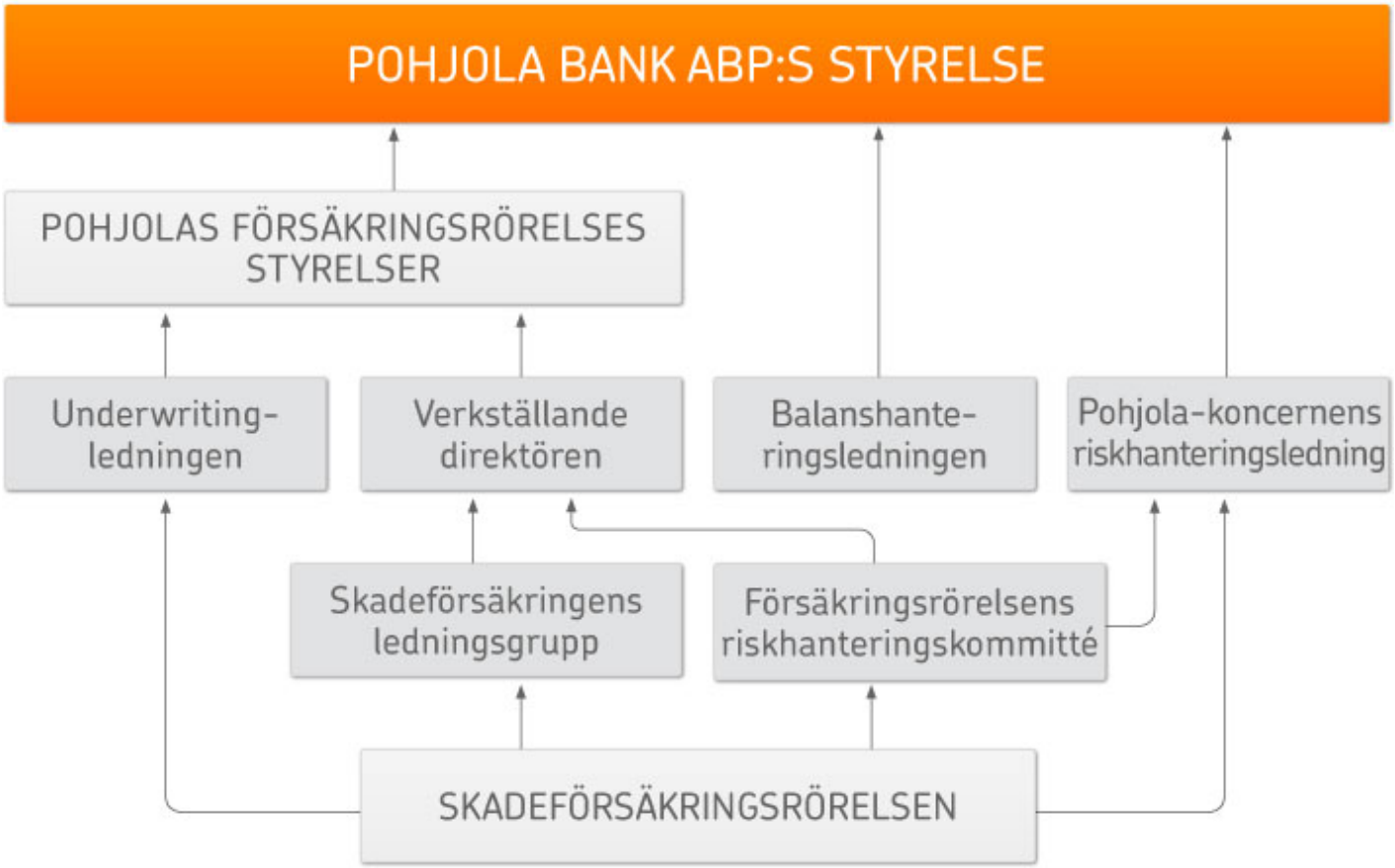

Skadeförsäkringens beslutsfattande har beskrivits i skadeförsäkringens beslutssystem. Besluten om kund- och objekturval samt riskprissättning fattas i enlighet med Underwriting-anvisningarna för respektive försäkringsgren, om försäkringsintresset understiger den gräns som ställts för Underwriting-ledningen. Besluten är beroende på riskens omfattning eller svårighetsgrad differentierade att fattas av flera underwriters eller tillsammans med en chef. För standardiserade försäkringsgrenar är beslutsfattandet systemstött och kund- och objekturvalet fattas på basis av befogenheterna enligt separat fastställda anvisningar.

Riskurval och premiesättning

I verksamhetsmodellerna betonas riskurvalets och premiesättningens betydelse. För varje försäkringsgren och varje riskkoncentration har begränsningar satts gällande riskernas storlek och omfattning. Bolaget har en central databank och ett analysprogram som stöder riskurvalet och premiesättningen. Försäkringsvillkoren utgör ett väsentligt redskap för begränsande av risken. För att begränsa riskerna utförs dessutom även kundspecifika eller försäkringsgrensspecifika riskanalyser.

Återförsäkring

Återförsäkringsprinciperna och maximibeloppet per skada på den risk som försäkringsbolaget behåller på eget ansvar godkänns varje år av styrelsen. I praktiken hålls den risk som försäkringsbolaget behåller på eget ansvar lägre än det

maximum som styrelsen fastställt, om det är motiverat med beaktande av återförsäkringsskyddets prisnivå. Den självbehållna andelen av de riskspecifika återförsäkringarna är högst 5 miljoner euro och för katastrofåterförsäkringens del 5 miljoner euro. Kapaciteten hos katastrofåterförsäkringen som ger skydd i händelse av kumulskador var 95 miljoner euro år 2011. Dessutom fanns ett årsaggregatskydd för skador i den kortsvansade försäkringsrörelsen med en kapacitet på 11 miljoner euro.

Återförsäkringen inverkar på behovet av solvenskapital. Som återförsäkrare godkänns endast bolag med en tillräckligt god rating. För återförsäkrarna har dessutom fastställts en övre gräns för hur mycket risk en och samma återförsäkrare kan ges. Vilken den övre gränsen är beror på riskens art och ifrågavarande bolags solvens. Återförsäkringarna är i huvudsak placerade i bolag, vilkas rating enligt Standard & Poor's är minst A.

Riskkoncentrationer

Lokala riskkoncentrationer beaktas vid EML-beräkningen av egendomsrisker (Estimated Maximum Loss, den största sannolika skadan) och i det EML-genombrottsskydd som ingår i återförsäkringsskyddet. Inom vårt verksamhetsområde finns ingen nämnvärd jordbävningsrisk. Beträffande andra risker för naturfenomen, såsom stormar och översvämningar, är Finland geografiskt sett ett exceptionellt lugnt område. För kumulskador till följd av katastrofer finns dock ett katastrofåterförsäkringsskydd med en kapacitet som dimensionerats att täcka den kalkylerade storheten av en sådan katastrofskada som inträffar en gång på 200 år. Katastrofskadeskydden för kumulskador omfattar både egendoms- och personskador.

Värdering av de försäkringstekniska avsättningarna

De försäkringstekniska avsättningarnas tillräcklighet följs upp årligen. Försäkringstekniska avsättningar för försäkringsavtal fastställs utgående från uppskattade framtida kassaflöden. Kassaflödena utgörs av utbetalda ersättningar och skaderegleringskostnader.

Avsättningens belopp har uppskattats så att det med rimlig sannolikhet är tillräckligt för att täcka de förpliktelser som härrör från försäkringsavtalen. Det här har genomförts så att man först gjort en uppskattning av skuldens förväntade värde och därefter räknat ut ett säkerhetstillägg på grund av den ovisshet som föreligger.

Avsättningen för ej intjänade premier har i huvudsak fastställts enligt pro rata-metoden. Då beräknas avsättningen för ej intjänade premier i förhållande till försäkringsperiodens längd. I företagens försäkringsavtal beräknas avsättningen för ej intjänade premier försäkringsspecifikt och för privatkunder beräknas den med koefficienten för avsättningen för ej intjänade premier.

I in casu-avsättningen för oreglerade skador avsätts de kända skador och ersättningar av pensionstyp som överstiger avsättningsgränsen. Avsättningen för okända skador och skador som underskrider gränsen för kända in casu-avsättningar avsätts kollektivt med aktuariella metoder.

Avsättningen för ersättningar av pensionstyp utgörs av det diskonterade nuvärdet av kassaflödet från ersättningar för inkomstbortfall som betalas ut i form av fortlöpande pensioner. Den diskonteringsränta som används bestäms med beaktande av den rådande räntenivån, lagbestämmelserna om att avsättningarna ska vara betryggande och den av den behöriga myndigheten fastställda övre gränsen för diskonteringsräntan. Den vid slutet av 2011 använda diskonteringsräntan är 3,3 % (31.12.2010: 3,5 %). Till följd av att diskonteringsräntan sjunkit har avsättningarna för ersättningar av pensionstyp ökat med 32 miljoner euro.

Som dödlighetsintensitetsmodell har använts en ålderskohortmodell för dödlighetsintensiteten som baserar sig på befolkningsstatistiken i Finland och på antagandet att den nu observerade trenden med en allt högre levnadsålder kommer att fortsätta. I Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbunds och Trafikförsäkringscentralens gemensamma aktuarieprojekt inleddes våren 2010 en nationell utredning om den dödlighetsmodell som används allmänt av finländska försäkringsbolag och som tillämpas i trafikförsäkringen och i den lagstadgade olycksfallsförsäkringen är tidsenlig med tanke på att den genomsnittliga livslängden har stigit. De preliminära resultaten av utredningens första fas har blivit klara i oktober 2010. På basis av dem kunde noteras att den förväntade livslängden i Finland ökat och att det föreligger ett behov att uppdatera den dödlighetsmodell som allmänt används av försäkringsbolagen. Utgående från de preliminära resultaten av utredningen ökades Pohjolas försäkringstekniska avsättningar med 35 miljoner euro 2010. I det andra skedet av utredningen uppdaterades den allmänna dödlighetsmodellen. Resultaten blev färdiga i oktober

2011. På basis av utredningens andra fas var förlängningen av livstiden kraftigare än man beräknat i den första fasen. Den nya dödlighetsmodellen inverkar på avsättningarna för ersättningar av pensionstyp till ett belopp om sammanlagt 62 miljoner euro, varav ändringsbehovet 2011 var 27 miljoner euro.

För värdering av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har flera statistiska metoder använts. De största riskerna vid värderingen av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador hänför sig till uppskattningen av framtida inflation (exkl. ersättningar för inkomstbortfall), justering av förändringar i utvecklingstriangeln för ersättningar till följd av lagändringar och ändringar i ersättningspraxis (dvs. ger historien en korrekt bild av framtiden) samt de historiska datas riktighet under tiotals år. Av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har endast avsättningen för pensioner diskonterats.

Vid värderingen av den kollektiva avsättningen för ersättningarna för sjukvårdskostnader och rehabiliteringskostnader inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och trafikförsäkringen har beaktats att de ersättningar som betalas för skador som har inträffat för över 10 år sedan kommer att finansieras med hjälp av fördelningssystemet.

Värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna är alltid förknippad med osäkerhetsfaktorer som bland annat kan vara beroende av hur bra skadeutvecklingen har kunnat prognostiseras, dröjsmål med verifieringen av skador, kostnadsinflation eller ändringar i lagstiftningen och den allmänna ekonomiska utvecklingen. Bolaget har med tre års mellanrum låtit en utomstående aktuarie reda ut korrektheten hos beräkningsgrunderna för bolagets försäkringstekniska avsättningar och deras belopp. Nästa gång görs utredningen 2012, och då har kapitaltäckningsbestämmelserna enligt Solvens II som träder i kraft 2014 beaktats i beräkningsgrunderna för de försäkringstekniska avsättningarna.

Lagstadgade försäkringar

De lagstadgade försäkringarna är enligt lag obligatoriska för försäkringstagaren. Försäkringsbolagen är å sin sida skyldiga att bevilja försäkringar. Ersättningsvillkoren och hur ersättningens storlek ska bestämmas är noggrant reglerade i lag. Inom de lagstadgade försäkringsgrenarna finns det dessutom gemensamma organ som övervakar att ersättningarna är enhetliga och att normerna gällande ersättningar följs. Privatpersoners fordon utgör en större andel av koncernens trafikförsäkringsbestånd än företagens fordon. Lagstadgade försäkringar tecknas i övrigt huvudsakligen av företag eller andra organisationer.

Vid lagstadgad olycksfallsförsäkring tecknar arbetsgivaren en försäkring för sina anställda i händelse av arbetsolycksfall och yrkessjukdomar. Genom trafikförsäkringen försäkras alla personskador som förorsakas vid användning av motorfordon i vägtrafik, och med vissa begränsningar också skador som drabbar den skadevållande chauffören själv. Dessutom ersätts sakskador som förorsakas en tredje part. Patientförsäkringen ersätter personskador som förorsakats en patient i samband med hälso- och sjukvård.

Skadeantal och skadestorlek

Inom de lagstadgade försäkringsgrenarna utgörs största delen av personskadeersättningarna av ersättningar för inkomstbortfall och sjukvårdskostnader. De ersätts till sitt fulla belopp. Ett undantag från detta utgör ersättningarna för inkomstbortfall inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen, vilka före 65 års ålder endast ersätts till 85 %. Ersättningarna för bestående inkomstbortfall betalas ut i form av livslånga pensioner. Om en skada leder till dödsfall, utbetalas familjepension till änkan/änklingen och till barn som inte har fyllt 25 år. Pensionerna har ingen övre gräns i euro. Inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och trafikförsäkringen ansvarar försäkringsbolaget emellertid inte för indexhöjningarna av ersättningarna för inkomstbortfall och inte heller för sådana sjukvårdskostnader som betalas över tio år efter det att skadan inträffade. De finansieras via det s.k. fördelningssystemet (se fördelningssystemet).

Vid skador som ersätts på basis av de lagstadgade försäkringsgrenarna fakturerar också den offentliga sektorn enligt de verkliga kostnaderna för sjukvården för sådana skador som inträffat efter 2004. Risken i anslutning till kostnadsersättningar för sjukvård begränsas dock väsentligt av att sjukvårdskostnader för över tio år gamla skador inte hör till de ersättningar som omfattas av försäkringsavtalen (se fördelningssystemet). För att minimera kostnaderna strävar försäkringsbolaget dessutom aktivt efter att sluta avtal med olika instanser som ger sjukvård.

Inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen finns det risk för en storolycka, eftersom det kan arbeta ett stort antal försäkrade personer på ett litet område. Också vid en trafikolycka kan ett skadefall utöver sakskador även inkludera ett

flertal skadade och döda. I fråga om sakskador har dock ett ersättningstak på 3,3 miljoner euro satts för ersättningar som betalas ur en och samma trafikförsäkring.

Ur den lagstadgade olycksfallsförsäkringen ersätts utöver olycksfall även yrkessjukdomar. Typiskt för yrkessjukdomar är att skadorna uppstår långsamt. En uppskattning av skadekostnaden vid yrkessjukdomar är därför förknippad med en större osäkerhet än i fråga om olycksfall. Ett extremt exempel på det här är latenta yrkessjukdomar, där det kan gå tiotals år från exponeringen tills sjukdomen framträder. Yrkessjukdomar som förorsakats av asbest hör till de här sjukdomarna. Dödligheten bland personer som insjuknat i asbestsjukdomar, dvs. mesoteliom eller lungcancer, är mycket hög.

Eftersom det är obligatoriskt att teckna försäkring inom de lagstadgade försäkringsgrenarna, så förutsätter lagstiftningen att försäkringsgivaren vid premiesättningen av försäkringarna ska sträva efter att följa riskmotsvarighetsprincipen så att försäkringspremien står i ett skäligt förhållande till de kostnader som försäkringarna förorsakar. I trafikförsäkringen används ett bonussystem, där en inträffad skada leder till en höjd premie. I de lagstadgade olycksfallsförsäkringarna för större företag kan försäkringstagaren välja mellan olika specialtariffsystem, där premierna är bundna till försäkringstagarens egen skadeutveckling. Ju större företag, desto starkare bindning. Ju större företaget är, desto mer tillförlitligt kan dess verkliga risknivå uppskattas utgående från företagets egen skadeutveckling. En motsvarande princip tillämpas också vid premiesättningen av stora fordonsgrupper bestående av fordon som tillhör en och samma försäkringstagare. På så sätt begränsas den risk som är förknippad med premiesättningen, eftersom premiesättningen av den försäkrade risken automatiskt följer försäkringstagarens egen skadeutveckling, dock inte till fullt belopp.

Återförsäkringen av den lagstadgade olycksfallsförsäkringen har ordnats via en nationell storskadepool. Bolagets andel i poolen bestäms enligt försäkringsgrenens marknadsandel. Poolen har tecknat återförsäkring upp till 200 miljoner euro; självbehållet efter poolen är 5 miljoner euro. I trafikförsäkringen är självbehållet per skadefall i återförsäkringen 3 miljoner euro.

Avsättningen för ersättningar av pensionstyp utgörs så gott som helt av pensioner inom de lagstadgade försäkringsgrenarna. Då avsättningen för pensioner räknas ut används diskontering. Den diskonteringsränta som använts har en betydande inverkan på avsättningsbeloppet.

Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

Typiskt för de lagstadgade grenarna är att det ofta går en lång tid från det att en skada har inträffat tills skadan är helt och hållet betald. Dylik försäkringsrörelse ger upphov till ett långvarigt kassaflöde. De faktorer som kraftigast inverkar på uppskattningen av det här kassaflödet är dödlighetsintensiteten för ersättningstagarna och inflationens inverkan på sjukvårdskostnaderna.

En sjunkande dödlighetstrend ökar det kassaflöde som skadorna förorsakar, eftersom ersättningarna för inkomstbortfall i regel betalas ut i form av livslånga pensioner. Dödligheten har i flera årtionden varit fortsatt sjunkande i Finland och i de övriga utvecklade industriländerna. I Finland har den förväntade livstiden för nyfödda ökat med i medeltal 1,5 år på tio år. Den dödlighetsmodell som bolaget använder sig av vid beräkningen av avsättningen för oreglerade skador utgår från antagandet att den här trenden fortsätter även i framtiden. En uppskattning av hur inflationen kommer att påverka sjukvårdskostnaderna utgör också en viktig del när man gör uppskattningar av kassaflödena. Utvecklingen av läkarvetenskapen och levnadsförhållandena har såväl lett till minskad dödlighet som ökade sjukvårdskostnader. Bolaget har vid uppskattningen av de framtida kassaflödena utgått från antagandet att inflationen för sjukvårdskostnadernas del är 2 %-enheter högre än den allmänna inflationen.

Eftersom indexhöjningarna av pensionerna inom de lagstadgade försäkringsgrenarna och sjukvårdskostnader som betalas över tio år efter det att en skada har inträffat inte omfattas av försäkringsavtalen (se fördelningssystemet), finns det till de här delarna i praktiken inte någon inflationsrisk överhuvudtaget i anslutning till avsättningen för oreglerade skador. I anslutning till sjukvårdskostnaderna finns det inom de lagstadgade försäkringsgrenarna däremot en inflationsrisk i fråga om de försäkringstekniska avsättningar som hänför sig till bolagets försäkringsavtal till den del det är fråga om ersättning som utbetalas under de första tio åren efter det att en skada har inträffat.

De skador som förorsakats av exponering för asbest och som ersätts som yrkessjukdomar är nästan utan undantag fall

av yrkessjukdomar som ersätts på basis av den lagstadgade olycksfallsförsäkringen. Ersättningarna består huvudsakligen av ersättningar för sjukvårdskostnader och inkomstbortfall samt efterlevandepensioner. Svårigheten i att uppskatta ansvaret för asbestskador ligger i att latenstiden, dvs. det symptomfria skedet från det att exponeringen för asbest skedde till dess att yrkessjukdomen framträder, är lång; beroende på typen av asbestsjukdom i snitt 15–40 år. I Finland upphörde användningen av asbest i huvudsak under 1980-talet och förbjöds helt 1994. Mest användes asbesten under 1960- och 1970-talet.. Uppskattningen av ansvaret för asbestskador baserar sig på den genomsnittliga skadestorleken och på ett uppskattat antal skador. De baserar sig å sin sida på nationell statistik över användningen av asbest som råvara i Finland från och med 1905, på antaganden om hur latenstiderna för olika asbestsjukdomar fördelar sig samt på statistiska data gällande redan kända asbestskador. Om avsättningen är tillräcklig och om antagandena är korrekta kontrolleras årligen.

Ersättningsområdet för de lagstadgade försäkringarna är i sin helhet bestämt i lagstiftningen. Alla vet därför vilka skador som ersätts och hur stor ersättning som betalas för varje skada. Det här förbättrar förutsägbarheten vid prognostisering av framtida kassaflöden.

Fördelningssystemet

Fördelningssystemet är ett arrangemang som baserar sig på speciallagar för respektive lagstadgad försäkring. Genom det här arrangemanget har finansieringen av vissa ersättningar som bestäms i de här lagarna, de s.k. ersättningarna enligt fördelningssystemet, genomförts. Fördelningssystemet är ett på lag grundat arrangemang som inte medför någon sådan ekonomisk nytta eller skada för försäkringsbolaget som skulle leda till förändringar i det egna kapitalet.

De ersättningar som betalas ur fördelningssystemet består av indexhöjningar av de ersättningar som betalas ut i form av pensioner, den lagstadgade olycksfallsförsäkringens och trafikförsäkringens sjukvårdskostnader för över tio år gamla skador samt vissa andra ersättningar och höjningar av ersättningar enligt vad som bestäms i de speciallagar som gäller försäkringsgrenarna.

Ersättningarna ur fördelningssystemet finansieras i enlighet med nämnda lagar med en premieandel som försäkringsbolagen varje år tar ut av sina försäkringstagare i samband med premiebetalningen. Premieandelens storlek bestäms utgående från hur stor bolagets marknadsandel av ifrågavarande försäkringsgren är under samma år. Ett bolag som inte längre meddelar försäkringar som hör till ifrågavarande försäkringsgren deltar inte alls i finansieringen av ersättningarna ur fördelningssystemet. Det belopp som insamlats genom den här premieandelen redovisas årligen till en i lag bestämd central sammanslutning, som sköter om att medlen fördelas vidare, så att varje bolag som bedriver eller som tidigare bedrivit, försäkring inom försäkringsgrenen i fråga får exakt det belopp som bolaget betalat i ersättningar ur fördelningssystemet under ifrågavarande år.

För finansieringen av de framtida ersättningarna ur fördelningssystemet står således de kommande generationerna av försäkringstagare. Försäkringstvånget, som gäller alla lagstadgade försäkringsgrenar, garanterar ett finansieringsunderlag för systemet. För den lagstadgade olycksfallsförsäkringens del debiteras till exempel premien för finansieringen av de ersättningar som under ett visst år ska betalas ur fördelningssystemet av alla arbetsgivare som under året i fråga har anställda i Finland eller anställda som är utstationerade från Finland. Finansieringen av fördelningssystemet i enlighet med speciallagarna för de lagstadgade försäkringsgrenarna kan således svika endast i det fall att utförandet av arbete, motorfordonstrafiken eller sjukvården i Finland helt och hållet skulle upphöra.

Övriga olycksfalls- och sjukförsäkringar

Ur de här frivilliga försäkringarna ersätts sjukvårdskostnader som förorsakats av olycksfall eller sjukdom. Dessutom betalas ett engångsbelopp för men eller dödsfall som förorsakats genom olycksfall eller sjukdom. Försäkringstagaren kan antingen vara en privatperson eller ett företag. Den egentliga försäkringsrisken skiljer sig inte väsentligt i fråga om dem.

Skadeantal och skadestorlek

Inom den övriga olycksfalls- och sjukförsäkringen är skadorna i allmänhet små. De största skadorna kan förorsakas vid katastrofer, där ett stort antal människor blir skadade. Försäkringsskyddet gäller inte på namngivna krisområden.

I försäkringarna finns i de flesta fall en övre åldersgräns för de försäkrade. Man strävar på det här sättet efter att

begränsa de ersättningsbelopp som betalas ur försäkringen. Vid sjukkostnadsförsäkringar ombes de försäkrade dessutom avge en hälsodeklaration utgående från vilken den försäkrades rätt till ersättning begränsas.

Då fortlöpande årsförsäkringar förnyas har bolaget årligen möjlighet att ändra priset och villkoren för försäkringen. I försäkringslagstiftningen har emellertid grundera för villkorsändringar begränsats, och de här grunderna ska anges i försäkringsavtalet. Ett försäkringsavtal får inte heller sägas upp på grund av att en skada har inträffat.

I nya sjukkostnadsförsäkringar som beviljats efter 2004 har bolaget fastställt en övre gräns på 50 000 euro för sjukvårdsersättningar per försäkring.

Bolaget har i försäkringsklassen "Övriga olycksfalls- och sjukförsäkringar" tecknat återförsäkring i händelse av skadekumuler till följd av katastrofer. Återförsäkringens självbehåll är 2,5 miljoner euro och återförsäkringen täcker skador upp till 25 miljoner euro. Den självbehållna delen är dessutom återförsäkrad genom ett allmänt katastrofskadeskydd för skadekumuler.

Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

De försäkringstekniska avsättningarna för andra olycksfall är långvariga. Prognostiseringen av de långvariga kassaflödena inom den övriga olycksfallsförsäkringens sjukvårdskostnader är förknippad med osäkerhetsfaktorer som i synnerhet beror på kostnadsinflationen. Om de med skattemedel finansierade offentliga sjukvårdstjänsterna minskar, förstärks den inflation i sjukkostnaderna som riktar sig till övriga olycksfall.

Sjukkostnadsförsäkringarna är främst kostnadsförsäkringar som ersätter enbart sjukvårdskostnader som realiserats under försäkringsperioden. Sjukförsäkringens villkor är sådana att premierna i praktiken kan höjas på motsvarande sätt om sjukvårdskostnaderna stiger. Utvecklingen i inflationen i sjukvårdskostnaderna medför således ingen nämnvärd osäkerhet i anslutning till sjukförsäkringsgrenarnas framtida kassaflöden.

Inflationen i sjukvårdskostnaderna har en stor betydelse när det gäller att prognostisera sjukkostnadsförsäkringens kassaflöden i fråga om sådana sjukdomar vid vilka ersättning betalas ut under en lång tid. Den snabba utvecklingen inom läkarvetenskapen och de allt dyrare läkemedlen ökar inflationen i sjukvårdskostnaderna.

De framtida kassaflödena påverkas också av utvecklingen inom den offentliga sjukvården. Om de med skattemedel finansierade offentliga sjukvårdstjänsterna minskar, börjar de försäkrade i allt större utsträckning bekosta utgifterna för sin sjukvård med hjälp av sjukkostnadsförsäkringar.

Kasko- och transportförsäkringar

Kaskoförsäkringarna ersätter skador på försäkrade landfordon och spårbunden materiel. Kaskoförsäkringsbeståndet består främst av bilkaskoförsäkringar för privatpersoner och företag. Transportförsäkringen gäller främst företags transportrisker och ersätter skador på transporterat gods. Till den här gruppen hör också resgods- och båtförsäkringar där försäkringstagaren oftast är en privatperson.

Skadeantal och skadestorlek

Förändrade väderleksförhållanden har den största inverkan på skadeantalet och skadestorleken. Skadekostnaden är därför större under vinterperioden än under sommarperioden.

Till de största riskerna inom transportförsäkringen hör riskkoncentrationer till följd av sjötransporter och varulager. En geografiskt omfattande kumulrisk kan dessutom förorsakas av väderleksförhållandena, t.ex. stormar och översvämningar, och i kaskoförsäkringarna också av snö och vinterhalka.

Vid premiesättningen av försäkringar för landfordon används ett bonussystem, där en inträffad skada leder till en höjd premie. Försäkringsbolaget har dessutom rätt att ändra premien årligen. Om försäkringstagaren är en privatperson, kan försäkringspremien ändras bara om de ändringsvillkor som anges i försäkringsavtalet uppfylls.

Bolaget har tecknat en återförsäkring för storskador som förorsakas transporterat gods. Självrisken för återförsäkringen är 5 miljoner euro. Den självbehållna delen av skadorna har i händelse av katastrof återförsäkrats via samma återförsäkring som egendoms- och avbrottsförsäkringarna. Självrisken för det här skyddet i händelse av kumulskador till följd av katastrofer är 5 miljoner euro per skadefall.

Största delen av landfordonsförsäkringsbeståndet består av försäkringar för privatpersoner. I övrigt utgörs försäkringsrisken i den här klassen i huvudsak av försäkringar för företag.

Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

I försäkringarna för privatpersoner och landfordon finns inga väsentliga osäkerheter då det gäller att prognostisera framtida kassaflöden. Nästan alla skador är betalda inom sex månader efter det att skadan inträffade. När det gäller andra försäkringar är tiden för utbetalning av skadeersättning något längre.

Egendoms- och avbrottsförsäkringar

Ur egendomsförsäkringen ersätts skador på försäkrad egendom med undantag av sådan egendom som omfattas av kasko- eller transportförsäkringen. Över hälften av egendomsförsäkringsbeståndet består av försäkringar som tecknats av företag och andra sammanslutningar. Till den här gruppen räknas också avbrottsförsäkringen för företag som betalar ersättning för förmögenhetsskador som beror på avbrott i företagsverksamheten, då avbrottet har förorsakats av en egendomsskada.

Skadeantal och skadestorlek

De största enskilda riskerna i egendoms- och avbrottsförsäkringen är risken för brand, naturfenomen och att något går sönder i företagens produktionsanläggningar och byggnader samt avbrottsrisker i anslutning till sådana skador. I privathushållen är de enskilda egendomsriskerna små och en enskild skada har därför ingen väsentlig inverkan på bolagets resultat. I privathushållen förorsakas den största delen av skadekostnaden av läckage-, brand- och inbrottsskador.

Risken för naturkatastrofer i Finland och Baltikum har ansetts obetydlig. Skogsskadorna i Sverige har lett till en omvärdering av risken för naturkatastrofer. Pohjola har försäkrat uppskattningsvis 24 % av alla ekonomiskogar i Finland i händelse av stormskador. Skogarna är geografiskt utspridda. Enligt de nuvarande forskningsresultaten råder det ännu osäkerhet om huruvida de stormar som dragit fram under den senaste tiden beror på klimatförändringar eller på naturliga variationer i väderleksförhållandena. Utredningen ger ändå en indikation om att naturförhållandena inom vårt verksamhetsområde kommer att förändras åtminstone på lång sikt. Den förutspådda temperaturstigningen kommer sannolikt att visa sig som förändringar i sommar- och vinterförhållandena och bland annat i form av ökade regn. Det finns emellertid inte några klara bevis för att den stigande temperaturen skulle ge upphov till kraftigare stormar. Katastrofåterförsäkringsskyddet har en kapacitet på 95 miljoner euro. Skyddets kapacitet är tiofaldig i förhållande till de största realiserade skadekumulerna till följd av katastrofer.

I egendomsförsäkringarna för byggnadsbeståndet har översvämningsskador i regel lämnats bort ur villkoren.

Vid valet av egendoms- och avbrottsrisker tillämpas verksamhetssätt som utgår från de olika försäkringsbehov och försäkringslösningar som gäller för kundsegmenten och för vilka det finns fastslagna regler. Premiesättningen av storkundernas försäkringar görs i enlighet med ett certifierat kvalitetssystem. Premiesättningen graderas utgående från riskens storlek och svårighetsgrad och resurserna och chefsbesluten ökas allt efter storleken och svårighetsgraden.

Premiesättningen av försäkringar för företag och sammanslutningar styrs med hjälp av särskilda regler för kundurval och rabatter. I kundurvalsreglerna definieras kundernas allmänna förutsättningar för att accepteras som kunder, bl.a. beaktas betalningsstörningar, och riskurvalet skärps för branscher med stora risker. I rabattreglerna fastställs särskilt för varje försäkringsgren, och delvis också för varje kundsegment, vilka befogenheter försäljare, riskchefer, underwriters och chefer har att bevilja rabatter. Premiesättningen för små företag styrs dessutom med hjälp av användarbefogenheterna till IT-systemen.

Egendoms- och avbrottsförsäkringarnas lönsamhet följs upp med hjälp av ett mångsidigt uppföljnings- och analyssystem som baserar sig på datalagret för försäkringar och skador. Lönsamhetsanalyser görs per försäkringsgren, kundsegment, bransch och kundhanteringsorganisation.

Bolaget har i samband med att en försäkring förnyas rätt att premiesätta försäkringen på nytt eller att säga upp den. Om försäkringstagaren är en privatperson, kan försäkringspremien ändras bara om de ändringsvillkor som anges i försäkringsavtalet uppfylls.

Försäkringsbeståndet har återförsäkrats genom icke proportionell återförsäkring, där självrisken är 5 miljoner euro per försäkringsrisk. Återförsäkring har dessutom tecknats i händelse av kumulskador till följd av katastrofer.

Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

För egendoms- och avbrottsförsäkringarnas del föreligger inga betydande svårigheter när det gäller att uppskatta framtida kassaflöden. Skadorna betalas i regel inom ett år efter det att skadan har inträffat och skadornas storlek kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Den största osäkerheten då det gäller att göra uppskattningar av specifika skador förekommer allmänt taget vid avbrotts- och kumulskador.

Vid uppföljningen av stormskadornas storlek följer bolaget separat upp de skador som förorsakats av varje storm. Vid den månatliga rapporteringen jämförs den ursprungliga uppskattningen av den totala skadan med den konstaterade skadekostnaden och uppskattningen justeras vid behov.

Ansvars- och rättsskyddsförsäkringar

Lagstadgade försäkringar med ansvarsförsäkringselement inkluderas inte i den här gruppen. Ur den egentliga ansvarsförsäkringen ersätts skador där den försäkrade är skyldig att betala ersättning för skada som förorsakats en tredje part. Merparten av försäkringsrisken i den här gruppen består av försäkringar somt tecknats av företag. Ur rättsskyddsförsäkringen ersätts förmögenhetsskador som förorsakats av advokat- och rättegångskostnader. Försäkringsrisken i den här gruppen utgörs till största delen av försäkringar för privatpersoner.

Skadeantal och skadestorlek

Inom ansvarsförsäkringen påverkas skadeantalet och skadestorleken i hög grad av den lagstiftning och rättspraxis som reglerar skadeståndsskyldigheten.

I fråga om privatpersonerna är skadorna små. Privatpersonernas andel av den totala risken i den här klassen är dessutom liten.

Av ansvarsförsäkringarna för företag utgörs största delen av produktansvarsförsäkringar och ansvarsförsäkringar för verksamhet. Vid val av försäkringsrisk tillämpas motsvarande regler som för egendoms- och avbrottsförsäkringen. Risken vid så kallade serieskador, dvs. skador som beror på samma fel eller gärning, har till exempel i produktansvarsförsäkringen reducerats så att för skador som ett och samma fel har förorsakat under olika tidpunkter betalas i ersättning sammanlagt högst försäkringsbeloppet för den period under vilken den första skadan visar sig.

Rättegångskostnader som den försäkrade förorsakats ersätts ur rättsskyddsförsäkringen. Eftersom den försäkrade har möjlighet att påverka de kostnader som föranleds av en rättegång, till exempel genom val av advokat, finns det i rättsskyddsförsäkringen en proportionell självrisk enligt vilken kunden alltid betalar en viss procentandel av den totala skadan.

Bolagets självbehållna andel av återförsäkringen är 4 miljoner euro per skada.

Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

Till ansvarsskadornas natur hör att det i allmänhet går en lång tid innan man får kännedom om skadorna. Efter det att bolaget fått kännedom om en skada kan det fortfarande föreligga osäkerhet om skadans storlek. Den väsentligaste osäkerhetsfaktorn är emellertid värderingen av okända skador.

I ansvarsförsäkringen kan skador antingen hänföras till tidpunkten då skadan inträffade (Occurence) eller till tidpunkten då skadeanmälan gjordes (Claims made). Det här har en väsentlig inverkan när det gäller att uppskatta kassaflöden. Om man i försäkringen har avtalat om att skador ska hänföras till tidpunkten för skadeanmälan, har försäkringstagaren inte längre möjlighet att anmäla nya skador efter det att en viss avtalad tid har förlöpt från det att försäkringen upphörde att gälla.

I fråga om kassaflödena från rättsskyddsförsäkringarna föreligger ingen väsentlig osäkerhet, eftersom man alltid snabbt får kännedom om skadorna. Någon väsentlig osäkerhet gällande skadornas storlek finns inte heller.

Långvariga försäkringsavtal

Som långvariga försäkringsavtal klassificeras de försäkringsavtal vilkas genomsnittliga giltighetstid är minst två år. Hit

hör borgensförsäkringarna, byggfelsförsäkringarna och allframtidsförsäkringarna.

Skadeantal och skadestorlek

Vid lånegarantier består risken i att gäldenären blir insolvent och vid leveransgarantier i att leverantören blir oförmögen att prestera. Försäkringstagarna är i regel företag. Det ekonomiska läget har en väsentlig inverkan på antalet skador inom borgensförsäkringen. Under högkonjunkturer är antalet borgensskador färre, och under lågkonjunkturer avsevärt flera. Borgensförsäkringarna indelas i lånegarantier och kontraktsgarantier. Lånegarantierna sträcker sig i medeltal över 5-7 år och kontraktsgarantierna maximalt 2 år. Över hälften av borgensförsäkringarna är kontraktsgarantier. Bolaget beviljar inte längre nya borgensförsäkringar.

För borgensförsäkringens del har bolaget i regel ingen återförsäkring. Bolaget har tryggande säkerheter för en del av borgensansvaret. Om en skada inträffar kan bolaget därför realisera den egendom som utgör säkerhet och sålunda minska förlusten. En borgensförsäkring innebär försäkrande på lång sikt och bolaget måste därför regelbundet följa den försäkrades ekonomiska situation, utvecklingen av ansvarsbeloppen och försäkra sig om att motsäkerheterna är tryggande.

Största delen av byggfelsförsäkringarna är lagstadgade byggfelsförsäkringar. I de här försäkringarna, som gäller bostadsbyggnader, är förutsättningen för ett försäkringsfall både att det har skett ett byggfel och att byggherren är insolvent. Eftersom ansvarstiden för försäkringen är tio år, finns det en risk för att en serieskada kan inträffa. För en byggherre med exceptionellt många byggfel ökar risken för insolvens väsentligt.

För serieskador har bolaget en stop loss-återförsäkring för varje teckningsår i händelse av kumulskador. I den här återförsäkringen är självbehållet per teckningsår 300–400 % av premieinkomsten.

Beviljandet av allframtidsförsäkringar upphörde på 1970-talet. Försäkringsobjektet kan vara en byggnad eller en skog. Försäkringstagaren har betalat premien för hela försäkringsperioden som en engångsbetalning. Försäkringarna gäller utan begränsningar ända tills de ersättningar som har betalats ut uppgår till en summa som motsvarar försäkringsbeloppet. Försäkringshavaren har rätt att återköpa försäkringen. På grund av inflationen är försäkringsbeloppen i allframtidsförsäkringarna små. Försäkringstagarna är i regel privatpersoner.

Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

Det största problemet vid prognostisering av kassaflöden från långvariga försäkringar är att ersättningsbeloppet i hög grad är beroende av de kommande årens ekonomiska konjunkturer, vilka är svåra att förutse.

Den största osäkerhetsfaktorn i anslutning till kassaflöden från allframtidsförsäkringar är antalet återköp. Antalet återköp är numera mycket litet. Den största risken är att antalet återköp ökar betydligt. Återköp har årligen gjorts till ett värde av 0,2 miljoner euro. Om alla försäkringar genast återköptes, skulle det belopp som bolaget måste betala ut vara 15 miljoner euro.

Placeringsrisker

I försäkringsrörelsen är placeringarna förmögenhet som utgör täckning för de försäkringstekniska avsättningarna och för det egna kapitalet. Genom en kontrollerad risktagning eftersträvas en ökning av placeringsportföljens avkastning på en godkänd risknivå med beaktande av de försäkringstekniska avsättningarnas struktur och solvensmålen.

De viktigaste riskerna i placeringsverksamheten är marknads-, kredit- och likviditetsriskerna. De kan realiseras genom att avkastningen på placeringstillgångarna blir mindre än väntat eller genom att placeringarna minskar i värde. Bolaget begränsar placeringsverksamhetens risker genom att sprida placeringarna så effektivt som möjligt per tillgångsslag, motpart och sektor samt även geografiskt, och genom att se till att placeringsportföljen är tillräckligt likvid.

Skadeförsäkringens placeringsverksamhet baserar sig på av styrelsen årligen fastställda placeringsplaner och fullmakter för placeringsverksamheten. I dem bestäms den grundläggande allokeringen och variationsintervallen för varje tillgångsslag, placeringsverksamhetens organisation och risklimiter samt fastställs befogenheter och beslutsfullmakter.

Det viktigaste styrverktyget inom placeringsverksamheten är den grundläggande allokeringen på olika tillgångsslag, och då den fastställs beaktas situationen i omvärlden och utvecklingsutsikterna, riskerna i placeringsverksamheten i förhållande till den antagna avkastningen, de krav som ställs av de försäkringstekniska avsättningarna inom

försäkringsrörelsen, myndigheternas krav, ratingmålen och viljan att ta risker.

Inom skadeförsäkringen används Asset/Liability Management-modellen (ALM-modellen), som utnyttjas då den grundläggande allokeringen bestäms. Till följd av fluktuationer i tillgångarnas värde och en aktiv placeringspolitik görs ibland avvikelser från den grundläggande allokeringen inom ramen för de fastställda gränserna.

Rapporter om placeringsverksamheten ges månatligen till riskhanteringsledningen och skadeförsäkringsbolagens styrelser. I rapporten specificeras beloppet av placeringarna, den realiserade avkastningen per tillgångsslag och jämförelseindexens avkastning samt riskmåtten.

Riskhanteringsfunktionen följer dagligen upp de risklimiter som ställts i placeringsplanen. Till de viktigaste risklimiterna hör allokeringslimiterna, ränte- och valutarisklimiterna, motpartens ratinglimiter samt diversifieringslimiterna.

Marknadsrisken

Marknadsrisken utgörs av pris-, ränte- och valutarisker. Förändringar i aktiekurser, räntor, valutor samt priser på råvaror och fastigheter inverkar på placeringstillgångarnas värde och den årliga avkastningen. Förhållandet mellan skadeförsäkringens placeringsrisk och solvenskapitalet granskas med hjälp av en intern ALM-modell och en känslighetsanalys av marknadsrisken.

Limiter har ställts för maximiallokeringen av tillgångsslag som innehåller prisrisker, t.ex. aktier, alternativa placeringar och fastigheter. Placeringsrisken kontrolleras också genom att placeringarna diversifieras på olika placeringsinstrument geografiskt och branschvis.

Ränterisken

Ränterisken i ränteportföljerna följs med hjälp av känslighetsanalyser och den modifierade durationen. För ränteportföljernas modifierade duration har i placeringsplanen fastställts ett variationsintervall som är relaterat till jämförelseportföljens modifierade duration. Då ränterisklimiten fastställs beaktas effekten av den ränterisk som uppkommer vid diskonteringen av de försäkringstekniska avsättningarna.

Valutarisken

Vid hanteringen av valutarisken inom skadeförsäkringen beaktas valutarisken på grund av såväl placeringarna som försäkringsrörelsen. Valutariskerna inom skadeförsäkringen består närmast av utländska aktieplaceringar. I placeringsplanen ställs en limit för valutarisken och beskrivs de principer enligt vilka kapitalklasserna skyddas mot valutarisker. Graden av skydd mot valutarisken ändras aktivt enligt marknadsuppfattningen inom ramen för risklimiten.

Användning av derivat

För hantering av marknadsrisken används även derivat. Principerna för användning av derivat fastställs varje år i placeringsplanen. Ränte-, aktie- och kreditderivat kan användas både i säkringssyfte och för att öka portföljens risknivå inom de fastslagna gränserna. Valutaderivat kan endast användas i säkringssyfte. Derivatinstrument kan tecknas på reglerade marknader eller ingås med motparter, vilkas långfristiga rating är minst A3 (Moody's) eller A- (Standard & Poor's).

Kreditrisken

Kreditrisken i placeringsverksamheten består av emittenternas kreditrisker och motpartsrisken i derivatinstrument. Kreditrisken kontrolleras genom diversifiering av portföljen och begränsning av de emittenter som har den svagaste ratingen. I placeringsplanen finns fastställda ratingbegränsningar. För de emittenters del som saknar rating görs en intern analys av kreditrisken på basis av vilken placeringsbeslut kan fattas.

Likviditetsrisken

Likviditetsläget bedöms årligen i placeringsplanen, och vid sammanställningen av placeringsportföljen beaktas bolagets likviditetskrav. En aktiv försäkringsrörelse har ett likviditetsöverskott, eftersom premieinkomsten samlas in innan ersättningar betalas ut. Som likviditetsbuffert fungerar vid behov primärt en penningmarknadsportfölj. Placeringar i aktier och obligationslån är i huvudsak noterade och likvida.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 3. Ränteintäkter och -kostnader

Milj. e	2011	2010
Ränteintäkter		
Fordringar på kreditinstitut	144	96
Fordringar på kunder	386	308
Krediter	363	288
värdeförändringar i de säkrade posterna	11	2
Finansiella leasingfordringar	21	17
värdeförändringar i de säkrade posterna	0	-2
Krediter som minskat i värde och övriga åtaganden	3	2
Skuldebrev	465	279
Som innehas för handel	8	14
Som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0	0
Som kan säljas	416	213
värdeförändringar i de säkrade posterna	224	57
Som hålls till förfall	21	20
Lån och fordringar	20	31
Derivatinstrument	1 416	940
Som innehas för handel	1 719	1 058
säkringsinstrument	-16	-58
Säkringsredovisning	-304	-120
säkringsinstrument	-223	-4
Säkring av kassaflöde	2	2
säkringsinstrument	0	
Övriga	4	2
Totalt	**2 416**	**1 625**

Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	110	61
värdeförändringar i de säkrade posterna	20	4
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0	1
Skulder till kunder	53	16
Skuldebrev emitterade till allmänheten	413	235
värdeförändringar i de säkrade posterna	108	-5
Efterställda skulder	43	42
Kapitallån	11	10
värdeförändringar i de säkrade posterna	0	-1
Övriga	32	32
Derivatinstrument	1 517	1 006
Som innehas för handel	1 705	1 085
säkringsinstrument	-1	
Säkringsredovisning	-188	-79
säkringsinstrument	-127	1
Övriga	4	6
Totalt	**2 140**	**1 367**
Räntenetto före nedskrivningar	**276**	**258**

Nettoresultatet av säkringsinstrumenten inom säkringsredovisningen är -111 miljoner euro (-62) och nettoresultatet av säkringsobjekten är 108 miljoner euro (57).

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 4. Nedskrivningar av fordringar

Milj. e	2011	2010
Fordringar som avskrivits som kredit- och garantiförluster	47	45
Återföringar av fordringar som avskrivits	-1	0
Ökning av nedskrivningar	80	111
Återföringar av nedskrivningar	-70	-49
Gruppvisa nedskrivningar	4	-2
Totalt	**60**	**104**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 5. Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse

Milj. e	2011	2010
Premieintäkter		
Premieinkomst	1 120	1 023
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	-44	-13
Premieintäkter, brutto	1 076	1 010
Återförsäkrares andel	-53	-46
Totalt	1 024	964
Nettointäkter från placeringsverksamhet	32	92
Försäkringsersättningar		
Betalda ersättningar (exkl. kostnader för ersättningsfunktionen)	703	655
Förändring i avsättning för oreglerade skador*	51	19
Försäkringsersättningar totalt, brutto	754	674
Återförsäkrares andel	-62	-37
Totalt	692	637
Övriga poster inom skadeförsäkringsrörelsen**	46	30
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	**318**	**388**
Premieintäkter och återförsäkrares andel		
Från kortfristiga försäkringsavtal		
Premieinkomst	1 116	1 021
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	-45	-13
Förändring i avsättning för kvardröjande risker	1	-1
Från långfristiga försäkringsavtal		
Premieinkomst	4	3
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	0	1
Premieintäkter, brutto	**1 076**	**1 010**
Återförsäkrares andel, vid kortfristiga försäkringsavtal, av		
Premieinkomst	-54	-40
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	3	-5
Återförsäkrares andel, vid långfristiga försäkringsavtal, av		
Premieinkomst	-1	0
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	0	-1
Återförsäkrares andel totalt	-53	-46
Premieintäkter, netto	**1 024**	**964**

Nettointäkter från skadeförsäkringens placeringsverksamhet		
Lån och övriga fordringar		
Ränteintäkter	9	13
Räntekostnader	-3	-1
Realisationsvinster och -förluster	0	1
Värderingsvinster och -förluster	-1	-4
Totalt	**5**	**9**

Nettointäkter från finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen		
Ränteintäkter		
Skuldebrev	0	0
Derivatinstrument	0	0
Realisationsvinster och -förluster		
Skuldebrev	0	
Derivat	-18	-20
Värderingsvinster och -förluster		
Skuldebrev	0	0
Derivatinstrument	0	0
Totalt	**-18**	**-20**

Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas		
Skuldebrev		
Ränteintäkter	55	53
Realisationsvinster och -förluster	5	28
Överförts till räkenskapsperioden från fonden för verkligt värde	-13	25
Nedskrivningar	-34	0
Totalt	13	105
Aktier och andelar		
Utdelningar	30	21
Övriga intäkter och kostnader	5	5
Realisationsvinster och -förluster	-22	49
Överförts till räkenskapsperioden från fonden för verkligt värde	20	-47
Nedskrivningar	-8	-37
Totalt	25	-9
Totalt	**38**	**97**

Nettointäkter från förvaltningsfastigheter		
Hyresintäkter	14	11
Realisationsvinster och -förluster	0	3
Värdeförändringar från värdering till verkligt värde	3	1
Kostnader för vederlag och skötsel	-8	-8
Övriga	-1	-1
Totalt	**8**	**6**

Nettointäkter från skadeförsäkringens placeringsverksamhet totalt	**32**	**92**

Upplösning av diskontering, skadeförsäkringar

Ökningen i de diskonterade försäkringstekniska avsättningarna för skadeförsäkringen (not 32) som beror på tidens gång (upplösning av diskonteringen) är 46 miljoner euro (45). Upplösningen av diskonteringen beräknas varje månad med användning av diskonteringsräntan vid slutet av föregående månad och de försäkringstekniska avsättningarna vid månadens början. Diskonteringsräntan var 3,7 % 31.12.2003–30.11.2004, 3,5 % 1.12.2004–30.11.2005, 3,3 % 1.12.2005–30.11.2007, 3,5 % 1.12.2007–30.11.2011 och 3,3 % 1.12.2011–31.12.2011.

*I posten ingår en ökning på 27 miljoner euro (35) i avsättningarna för oreglerade skador till följd av ökningen av den förväntade livslängden och 32 miljoner euro till följd av ändringarna i diskonteringsräntan.

** För jämförelseåret ingår i posten 16 miljoner euro i intäkter från upplösning av garantiavgiftsposten.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 6. Provisionsintäkter och -kostnader

Milj. e	2011	2010
Provisionsintäkter från		
Utlåning	37	35
Inlåning	0	0
Betalningsrörelse	14	13
Värdepappersförmedling	29	29
Fonder	0	0
Värdepappersemissioner	9	10
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	56	63
Försäkringsverksamhet	20	19
Garantier	16	17
Övriga*	6	5
Totalt	**187**	**192**

* I de övriga provisionsintäkterna ingår periodiserade Day 1 profit-provisionsintäkter för 0,2 miljoner euro (0,2), och operiodiserat är 0,1 miljoner euro (1,2). Motposten ingår i balansposten avsättningar och övriga skulder.

Provisionskostnader		
Betalningsrörelse	2	2
Värdepappersförmedling	10	10
Värdepappersemissioner	5	6
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	7	7
Övriga	2	2
Totalt	**27**	**28**
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	**161**	**164**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 7. Nettointäkter från handel

Milj. e	2011	2010
Finansiella tillgångar och skulder för handel		
Realisationsvinster och -förluster		
Skuldebrev	5	18
Aktier och andelar	0	0
Derivatinstrument	9	2
Totalt	14	20
Värderingsvinster och -förluster		
Skuldebrev	2	-1
Aktier och andelar	0	0
Derivatinstrument	10	0
Totalt	12	-1
Utdelningar	0	0
Tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		
Realisationsvinster och -förluster		
Skuldebrev		0
Totalt		0
Värderingsvinster och -förluster		
Skuldebrev	0	2
Totalt	0	2
Nettointäkter från valutaverksamhet		
Valutaväxling	-140	113
Övriga	139	-99
Totalt	**26**	**35**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 8. Nettointäkter från placeringsverksamhet

Milj. e	2011	2010
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Skuldebrev		
Realisationsvinster och -förluster	9	28
Överförts till räkenskapsperioden från fonden för verkligt värde	1	1
Aktier och andelar		
Realisationsvinster och -förluster	5	1
Överförts till räkenskapsperioden från fonden för verkligt värde		0
Nedskrivningar	-1	-4
Utdelningar	10	4
Finansiella tillgångar som kan säljas totalt	24	29
Finansiella tillgångar som redovisats till det upplupna anskaffningsvärdet		
Lån och fordringar		
Realisationsvinster och -förluster	-1	0
Finansiella tillgångar som redovisats till det upplupna anskaffningsvärdet totalt	-1	0
Förvaltningsfastigheter		
Hyresintäkter	1	1
Vinster och förluster från värdering till verkligt värde	0	1
Kostnader för vederlag och skötsel	-1	-1
Övriga	0	0
Förvaltningsfastigheter totalt	0	2
Nettointäkter från placeringsverksamhet totalt	**23**	**31**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 9. Övriga rörelseintäkter

Milj. e	2011	2010
Hyresintäkter från rörelsefastigheter	0	0
Realisationsvinster på rörelsefastigheter	0	0
Försäkringsersättningar	0	
Centralbanksavgifter	8	9
Realisering av omhändertagna objekt	0	0
Hyresintäkter från egendom som hyrts ut med operationella leasingavtal	17	23
Skadeförsäkringsverksamhetens återförsäkringspremier	2	2
Övriga	12	15
Totalt	**41**	**50**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 10. Personalkostnader

Milj. e	2011	2010
Löner och arvoden	173	158
Aktierelaterade avgifter	2	1
Pensionskostnader	27	31
Avgiftsbestämda pensionsplaner	26	28
Förmånsbestämda pensionsplaner	1	3
Övriga lönebikostnader	11	9
Totalt	**213**	**199**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 11. Övriga administrationskostnader

Milj. e	2011	2010
Kontorskostnader	31	26
IT-kostnader	81	76
Kontaktkostnader	11	10
Marknadsföringskostnader	14	14
Samhällsansvarskostnader	1	0
Övriga administrationskostnader	20	17
Totalt	**158**	**143**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 12. Övriga rörelsekostnader

Milj. e	2011	2010
Hyreskostnader	3	3
Fastigheter och kontor i eget bruk	26	23
Realiseringar av omhändertagna objekt	1	1
Skadeförsäkringsrörelsens återförsäkringspremier	3	2
Skadeförsäkringsrörelsens kreditförluster	5	5
Avskrivningar		
Byggnader	1	1
Maskiner och inventarier	2	1
Immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp	24	31
Övriga immateriella tillgångar	14	18
Egendom som hyrts ut	16	21
Övriga	0	0
Totalt	56	72
Nedskrivningar		
Rörelsefastigheter	0	0
Övriga	1	
Totalt	1	0
Övriga*	63	66
Totalt	**157**	**173**

* I posten ingår arvoden som betalts till revisorerna enligt följande: 339 000 euro (369 000) för revision, 2 000 euro (3 000) för sådana uppdrag som avses i 1 § 2 mom. 2 punkten i revisionslagen, 74 000 euro (100 000) för skatterådgivning och 314 000 euro (433 000) för övriga tjänster.

* I posten ingår 43 miljoner euro (41) i försäljningsprovisioner för försäkringsrörelsen som betalts till andelsbankerna.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 13. Inkomstskatt

Milj. e	2011	2010
På räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst	55	82
Skatt från tidigare räkenskapsperioder	0	1
Uppskjuten skatt	-13	-4
Resultaträkningens skatt	**42**	**79**
Samfundets inkomstskattesats	26	26

Avstämning av skatt uträknad på basis av den gällande skattesatsen med resultaträkningens skatt

Resultat före skatt	258	308
Andelen enligt skattesatsen av räkenskapsperiodens resultat	67	80
Skatt från föregående räkenskapsperioder	0	1
Inverkan av skattefria intäkter	-2	-2
Inverkan av icke-avdragsgilla kostnader	1	1
Omvärdering av oanvända förluster	0	0
Ändring i skattesatsen 1.1.2012	-23	
Övriga poster	-1	0
Resultaträkningens skatt	**42**	**79**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 14. Resultat per aktie

Resultatet per aktie räknas ut genom att dividera aktieägarnas andel av räkenskapsperiodens resultat med det vägda medeltalet av det utelöpande aktieemissionsjusterade antalet aktier under räkenskapsperioden.

	2011	2010
Räkenskapsperiodens vinst hänförlig till moderföretagets ägare (milj. e)	215	229
Det vägda medeltalet av antalet aktier (1 000)		
A-aktier	251 170	251 163
K-aktier	68 382	68 389
Totalt	**319 551**	**319 551**
Det outspädda resultatet per aktie (EUR/aktie)		
A-aktier	0,68	0,72
K-aktier	0,65	0,69

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 15. Kontanta medel

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Kassa	2	1
På anfordran betalbara insättningar i centralbanker		
Pohjola Banks kassakravsmedel	272	233
Övriga	3 974	1 267
Kontanta medel totalt	**4 247**	**1 501**

I enlighet med eurosystemets kassakravssystem ska kreditinstituten ha minimireserver (kassakrav) i de nationella centralbankerna. Kassakravet är en andel av kassakravsbasen som motsvarar den kassakravsprocent som Europeiska centralbanken har meddelat. Till kassakravsbasen räknas insättningarna (vidsträckt bemärkelse) och skuldebrev med en löptid på högst två år. Insättningar från andra kassakravsskyldiga räknas inte till kassakravsbasen. Kassakravet 31.12.2011 var 2 % av kassakravsprocenten. Från den uppfyllandeperiod som börjar 18.1.2012 är kassakravsprocenten 1. Kreditinstituten i OP-Pohjola-gruppen sköter sitt kassakrav genom Pohjola Bank Abp. Kreditinstituten i gruppen har bemyndigat Pohjola Bank Abp att sköta hela gruppens kassakrav i Finlands Bank.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 16. Fordringar på kreditinstitut

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Fordringar på kreditinstitut		
Insättningar		
Betalbara på anfordran	359	253
Övriga		0
Totalt	359	253
av vilka fordringar under 3 månader på kreditinstitut	359	253
Krediter och övriga fordringar		
Betalbara på anfordran		
Övriga kreditinstitut	1	1
Totalt	1	1
Övriga		
OP-Pohjola-gruppens detaljistbanker	2 599	2 842
Övriga kreditinstitut	4 408	4 938
Totalt	7 007	7 779
Fordringar på kreditinstitut totalt	**7 367**	**8 033**
I fordringar på kreditinstitut ingår efterställda fordringar	72	93

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 17. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Finansiella tillgångar för handel		
Statens skuldebrev	8	263
Bank- och företagscertifikat	18	36
Debenturer	1	4
Obligationslån	141	106
Övriga skuldebrev	1	1
Aktier och andelar	1	0
Totalt	170	410
Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Obligationslån	13	12
Totalt	13	12
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen totalt	**183**	**422**

Specifikation av skuldebrev som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen samt aktier och andelar enligt notering och emittent

	31.12.2011		31.12.2010	
Finansiella tillgångar för handel, milj. e	**Skuldebrev**	**Aktier och andelar**	**Skuldebrev**	**Aktier och andelar**
Noterade				
Offentlig sektor	8		263	
Övriga	140	1	97	0
Övriga				
Offentlig sektor	16		41	
Övriga	5		8	
Totalt	**169**	**1**	**410**	**0**

	31.12.2011		31.12.2010	
Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen, milj. e	**Skuldebrev**	**Aktier och andelar**	**Skuldebrev**	**Aktier och andelar**
Noterade				
Övriga	9		12	
Övriga				
Övriga	4			
Totalt	**13**		**12**	
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen totalt	**182**	**1**	**422**	**0**

I finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen ingår skuldebrev belåningsbara i centralbanker för 108 miljoner euro (330) och noterade efterställda skuldebrev av övriga för en miljon euro (4).

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 18. Derivatinstrument

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Som innehas för handel		
Räntederivat	2 871	1 605
Valutaderivat	83	47
Aktiederivat	138	178
Kreditderivat	2	5
Råvaruderivat	27	28
Övriga	6	1
Totalt	3 126	1 864
Säkringsinstrument		
Säkring av verkligt värde		
Räntederivat	148	82
Valutaderivat	39	16
Säkring av kassaflödet		
Räntederivat	13	
Totalt	200	98
Derivatinstrument totalt	**3 326**	**1 962**

I balansposten Derivatinstrument ingår positiva värdeförändringar och betalda premier.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 19. Fordringar på kunder

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Krediter till allmänheten och offentlig sektor	9 434	9 677
Skuldebrev	265	302
Finansiella leasingfordringar	775	624
Övriga fordringar		
Övriga	2 449	2 038
Nedskrivningar av krediter		
Per kreditrisk	-189	-187
Nedskrivningar av fordringar		
Per kreditrisk	-33	-21
Fordringar på kunder totalt	**12 701**	**12 433**

Förändringar i nedskrivningar av krediter och garantier

Milj. e	Krediter	Skuldebrev	Bankgaranti-fordringar	Ränte-fordringar	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2011	188	21	0	-2	208
Ökning av individuella nedskrivningar	66	12	2	-16	64
Förändring av gruppvisa nedskrivningar	4				4
Återförda individuella nedskrivningar	-28	0	0	16	-13
Från balansräkningen bortskrivna krediter och garantifordringar,					
för vilka gjorts individuella nedskrivningar	-42				-42
Valutakursdifferens för nedskrivningar av krediter		1			1
Nedskrivningar 31.12.2011	189	33	2	-1	223

Milj. e	Krediter	Skuldebrev	Bankgaranti-fordringar	Ränte-fordringar	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2010	99	48	0	-2	146
Ökning av individuella nedskrivningar	111	0		-11	100
Förändring av gruppvisa nedskrivningar	-2				-2
Återförda individuella nedskrivningar	-4	-8		12	-1
Från balansräkningen bortskrivna krediter och garantifordringar,					
för vilka gjorts individuella nedskrivningar	-16	-21			-37
Valutakursdifferens för nedskrivningar av krediter		2			2
Nedskrivningar 31.12.2010	188	21	0	-2	208

Finansiella leasingfordringar

Pohjola-koncernen bjuder i första hand ut finansiella leasingavtal för transportutrustning samt maskiner och inventarier till industrin.

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Förfallotiden för finansiella leasingavtal		
Under ett år	235	195
Över ett år och under fem år	381	324
Över fem år	280	193
Bruttoinvesteringar i finansiella leasingavtal	897	712
Icke ackumulerad finansieringsintäkt (-)	-122	-88
Minimileasingavgifternas nuvärde	775	624
Minimileasingfordringarnas nuvärde		
Under ett år	211	178
Över ett år och under fem år	330	293
Över fem år	233	153
Totalt	**775**	**624**
Bruttotillväxten under räkenskapsperioden	**380**	**206**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 20. Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Placeringar		
Lån och övriga fordringar	141	254
Aktier och andelar	435	400
Fastigheter	98	87
Skuldebrev	1 562	1 500
Derivatinstrument	0	1
Övriga andelar	568	561
Totalt	2 805	2 802
Övriga tillgångar		
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	36	38
Övriga		
Direktförsäkringsverksamhet	262	228
Återförsäkringsverksamhet	121	87
Kassa och banktillgodohavanden	6	4
Övriga fordringar	26	39
Totalt	451	396
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse totalt	**3 256**	**3 198**
Skadeförsäkringens placeringar		
Lån och övriga fordringar		
Lån och övriga fordringar	141	253
Depåfordringar inom återförsäkringar	0	1
Totalt	141	254
Finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen		
Skuldebrev	6	8
Derivatinstrument	0	1
Totalt	7	9
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Skuldebrev	1 556	1 492
Aktier och andelar	435	400
Övriga andelar	568	561
Totalt	2 559	2 453
Förvaltningsfastigheter		
Mark- och vattenområden	11	12
Byggnader	86	76
Totalt	98	87
Skadeförsäkringens placeringar totalt	**2 805**	**2 802**

Specifikation av skuldebrev som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen samt aktier, andelar och derivat inom skadeförsäkring enligt notering och emittent

	31.12.2011			31.12.2010		
Milj. e	Skuldebrev	Aktier och andelar	Derivat-instrument	Skuldebrev	Aktier och andelar	Derivat-instrument
Noterade						
Övriga	6			8		
Övriga						
Övriga			0			1
Totalt	**6**		**0**	**8**		**1**

	Skuldebrev som kan säljas			Aktier och andelar som kan säljas		
Finansiella tillgångar som kan säljas inom skadeförsäkring 31.12.2011, milj. e	Till verkligt värde	Till upplupet anskaff-ningsvärde	Totalt	Till verkligt värde	Till anskaff-ningsvärde	Totalt*
Noterade						
Offentlig sektor	521		521			
Övriga	971		971	813		813
Övriga						
Övriga	65		65	191		191
Totalt	**1 556**		**1 556**	**1 003**		**1 003**
Räkenskapsperiodens nedskrivningar	-34		-34	-8		-8

* I aktier och andelar som kan säljas ingår aktier och fonder med aktierisk för 435 miljoner euro (400) samt övriga andelar för 568 miljoner euro (561). I övriga andelar ingår främst ränte-, penningmarknads-, konvertibel-, råvaru-, hedge fund- och fastighetsfonder.

I finansiella tillgångar som kan säljas inom skadeförsäkring ingår pantsatta poster för 3 miljoner euro (5). Posterna består i huvudsak av säkerhet för handel med derivat.

	Skuldebrev som kan säljas			Aktier och andelar som kan säljas		
Finansiella tillgångar som kan säljas inom skadeförsäkring 31.12.2010, milj. e	Till verkligt värde	Till upplupet anskaff-ningsvärde	Totalt	Till verkligt värde	Till anskaff-ningsvärde	Totalt
Noterade						
Offentlig sektor	558		558			
Övriga	918		918	809		809
Övriga						
Övriga	16		16	152	0	152
Totalt	**1 492**		**1 492**	**961**	**0**	**961**
Räkenskapsperiodens nedskrivningar	0		0	-37		-37

Värdepapper som kan säljas som lånats ut	31.12.2011	31.12.2010
Skuldebrev		
Nominellt värde	134	
Verkligt värde	152	

Låneavtal har ingåtts för tre år och lånen har tryggande säkerhet.

Förändringar i skadeförsäkringens förvaltningsfastigheter	2011	2010
Anskaffningsvärde 1.1	76	70
Ökning	9	21
Minskning	-2	-14
Överföringar mellan posterna		0
Anskaffningsvärde 31.12	84	76
Ackumulerade förändringar i verkligt värde 1.1	11	8
Förändringar i verkligt värde under räkenskapsperioden	3	1
Övriga förändringar		2
Ackumulerade förändringar i verkligt värde 31.12	14	11
Bokfört värde 31.12	98	87

Bygg- och reparationsförpliktelser som gäller förvaltningsfastigheter uppgick under räkenskapsperioden till 17 miljoner euro (15). Förvaltningsfastigheternas verkliga värde innehåller ingen skuldandel.

Av skadeförsäkringens förvaltningsfastigheter har 75 %, dvs. 73 miljoner euro värderats av en utomstående fastighetsvärderare. Alla fastighetsvärderare är auktoriserade (AFV). Värderingarna har upprättats av Olli Kantanen och Antti Hänninen vid Realia Group Oy.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 21. Investeringstillgångar

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Skuldebrev	6 522	5 304
Aktier och andelar	77	82
Totalt	6 600	5 385
Finansiella tillgångar som hålls till förfall		
Skuldebrev	716	928
Totalt	716	928
Förvaltningsfastigheter		
Mark- och vattenområden	0	0
Byggnader	25	25
Totalt	25	26
Investeringstillgångar totalt	**7 341**	**6 339**

Bland förvaltningsfastigheterna fanns varken den här eller den föregående räkenskapsperioden fastigheter som utgjort säkerhet.

Finansiella tillgångar som kan säljas och investeringar som hålls till förfall 31.12.2011

	Skuldebrev som kan säljas			Aktier och andelar som kan säljas			
Milj. e	Till verkligt värde	Till upplupet anskaff-ningsvärde	Totalt	Till verkligt värde	Till anskaff-ningsvärde	Totalt	Investeringar som hålls till förfall
Noterade							
Offentlig sektor	6 374		6 374				
Övriga	131		131	11		11	716
Övriga							
Övriga	17		17	14	53	66	
Totalt	**6 522**		**6 522**	**24**	**53**	**77**	**716**
Räkenskapsperiodens nedskrivningar				-1		-1	

I finansiella tillgångar som kan säljas ingår inga efterställda noterade skuldebrev från andra och inga andra än efterställda noterade skuldebrev från andra. Alla placeringar i kapitalfonder, som uppgick till 14 miljoner euro (16), har värderats till verkligt värde. I portföljen fanns onoterade aktier värderade till verkligt värde för 53 miljoner euro (53). Av dem utgjordes 2 miljoner euro (1) av aktier i dotter- och intresseföretag som inte konsoliderats i koncernbokslutet. Det var inte möjligt att tillförlitligt fastställa ett verkligt värde för placeringar som värderats till anskaffningsvärde. I investeringar som hålls till förfall ingick skuldebrev belåningsbara i centralbanker för 576 miljoner euro (886) och andra, noterade skuldebrev för 141 miljoner euro (41).

Finansiella tillgångar som kan säljas och investeringar som hålls till förfall 31.12.2010

	Skuldebrev som kan säljas			Aktier och andelar som kan säljas			
Milj. e	**Till verkligt värde**	**Till upplupet anskaff-ningsvärde**	**Totalt**	**Till verkligt värde**	**Till anskaff-ningsvärde**	**Totalt**	**Investeringar som hålls till förfall**
Noterade							
Offentlig sektor	5 141		5 141				
Övriga	128		128	13		13	928
Övriga							
Övriga	34		34	16	53	68	
Totalt	**5 304**		**5 304**	**29**	**53**	**82**	**928**
Räkenskapsperiodens nedskrivningar				-4		-4	

Förändringar i förvaltningsfastigheter, milj. e	**2011**	**2010**
Anskaffningsvärde 1.1	28	21
Ökning		7
Minskning	-1	0
Anskaffningsvärde 31.12	27	28
Ackumulerade förändringar i verkligt värde 1.1	-2	-3
Förändringar i verkligt värde under räkenskapsperioden	0	1
Ackumulerade förändringar i verkligt värde 31.12	-2	-2
Bokfört värde 31.12	25	26

Förändringarna i förvaltningsfastigheternas verkliga värde har bokförts på nettointäkter från placeringsverksamheten. Förvaltningsfastigheternas verkliga värde innehåller ingen skuldandel.
En specifikation av förvaltningsfastigheter som hyrts ut med operationella leasingavtal finns i not 92.

Förvaltningsfastigheterna har värderats av en utomstående fastighetsvärderare. Värderingarna har upprättats av den av Centralhandelskammaren godkända fastighetsvärderaren och auktoriserade fastighetsvärderaren (AFV) Mikko Kimpi vid Corbel Oy.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 22. Omklassificerade skuldebrev

I följande tabell presenteras de omklassificerade skuldebreven enligt bokfört värde och verkligt värde.

31.12.2011, milj. e	Bokfört värde	Verkligt värde	Effektiv ränta	Nedskrivningar på grund av kreditrisken
Lån och fordringar	822	777	6,6	25
Investeringar som hålls till förfall	573	502	4,2	8
Totalt	**1 395**	**1 279**		**33**

31.12.2010, milj. e	Bokfört värde	Verkligt värde	Effektiv ränta	Nedskrivningar på grund av kreditrisken
Lån och fordringar	1 260	1 241	5,5	21
Investeringar som hålls till förfall	677	626	4,2	
Totalt	**1 938**	**1 867**		**21**

Om ingen omklassificering skett och skuldebreven hade värderats med verkliga värden på en marknad:

	1–12/2011		1–12/2010	
Milj. e	Resultat-räkning	Fonden för verkligt värde	Resultat-räkning	Fonden för verkligt värde
Bankrörelsen	-1		4	
Försäkringsrörelsen	1	-4	3	-1
Koncernfunktionerna	-41	-4	-14	1
Totalt	**-41**	**-8**	**-8**	**0**

Räntorna som erhållits för omklassificerade skuldebrev uppgick under januari-december till totalt 38 miljoner euro (52). Den periodiserade prisdifferensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet för skuldebreven uppgick till totalt 13 miljoner euro (16). Nedskrivningar av skuldebrev bokfördes för 12 miljoner euro. År 2010 bokfördes återföringar av nedskrivningar av skuldebrev för 8 miljoner euro. Ränterisken var skyddad med derivat som omfattades av säkringsredovisning från 1.10.2008. För säkrande derivat bokfördes 3,6 miljoner euro i negativ förändring i marknadsvärde. För säkringsinstrument derivat bokfördes 1,4 miljoner euro i positiv förändring i marknadsvärde 2010.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 23. Investeringar i intresseföretag

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Investeringar 1.1	25	2
Förvärvade affärsrörelser		23
Andel av periodens resultat	2	0
Utdelningar	0	0
Investeringar 31.12	**27**	**25**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 24. Immateriella tillgångar

Förändringar i immateriella tillgångar, milj. e	Goodwill	Varumärken	Kundrelationer i anslutning till försäkringsavtal och försäkringarnas anskaffningsvärde	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2011	516	179	301	159	1 156
Ökning	3			32	35
Minskning	0			-1	-1
Överföringar mellan posterna				0	0
Anskaffningsvärde 31.12.2011	519	179	301	190	1 190
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2011		-6	-123	-103	-231
Räkenskapsperiodens avskrivningar			-24	-14	-38
Räkenskapsperiodens nedskrivningar		-1			-1
Minskning				0	0
Övriga förändringar				0	0
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2011		-7	-146	-116	-270
Bokfört värde 31.12.2011	519	172	155	74	920

I övriga immateriella tillgångar ingår ADB-program till ett bokföringsvärde av 33 miljoner euro och ADB-program under utveckling för 39 miljoner euro.

Avskrivningar, nedskrivningar och återförda nedskrivningar har bokförts i resultatposten Övriga rörelsekostnader.

Förändringar i immateriella tillgångar, milj. e	Goodwill	Varu-märken	Kundrela-tioner i anslutning till försäk-ringsavtal och försäk-ringarnas anskaff-ningsvärde	Övriga immate-riella tillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2010	516	179	301	145	1 142
Ökning	0			15	15
Minskning				-1	-1
Överföringar mellan posterna				-1	-1
Anskaffningsvärde 31.12.2010	516	179	301	159	1 156
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2010		-6	-99	-77	-182
Räkenskapsperiodens avskrivningar			-24	-26	-50
Minskning				0	0
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2010		-6	-123	-103	-231
Bokfört värde 31.12.2010	516	173	179	56	925

I övriga immateriella tillgångar ingår ADB-program till ett bokföringsvärde av 34 miljoner euro och ADB-program under utveckling för 19 miljoner euro.

Avskrivningar, nedskrivningar och återförda nedskrivningar har bokförts i resultatposten Övriga rörelsekostnader.

Immateriella tillgångar med obegränsad nyttjandetid, milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Goodwill	519	516
Varumärken	172	173
Totalt	**691**	**690**

Vid rörelseförvärv har nyttjandetiden för förvärvad goodwill och förvärvade varumärken uppskattats till obegränsad, eftersom de påverkar de framtida kassaflödena under en obestämd tid.

	31.12.2011		31.12.2010	
De övriga viktigaste immateriella tillgångarna	Bokfört värde, milj. e	Återstående avskriv-ningstid	Bokfört värde, milj. e	Återstående avskriv-ningstid
Kundrelationer	155	4–7 år	179	5–8 år
ADB-program	34	2–5 år	34	2–5 år
ADB-program under utveckling	39		19	

Goodwillen förvärvades 2005 som en del av förvärvet av Pohjola-Gruppen Abp:s affärsrörelse samt 2008 som en del av förvärvet av Pohjola-Finance Ab (f.d. K-Rahoitus). Goodwillen har ökat 2011 till följd av förvärvet Excenta Oy, ett tjänstebolag inom välbefinnande i arbetet. Varumärkena, kundrelationerna och en betydande del av ADB-programmen förvärvades som en del av förvärvet av skadeförsäkringsrörelsen.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Goodwill, milj. e	2011	2010
Skadeförsäkringsrörelse	407	407
Pohjola Kapitalförvaltning Ab	97	97
Finansbolagstjänster	13	13
Tjänster för välbefinnande i arbetet	3	
Totalt	**519**	**516**

Pohjola-koncernens goodwill har i sin helhet uppstått genom förvärven av Pohjola-Gruppen Abp:s och Pohjola Finance Ab:s affärsrörelse. Storleken på goodwillen fastställdes i köpesummans fördelningsprocesser, dvs. vid de s.k. PPA (Purchase Price Allocation)-utredningarna. Den goodwill som uppkom fördelades på enheter som genererar kassaflöde (CGU:n), som var antingen rörelsesegment eller företag som räknas till rörelsesegmenten. Nedskrivningsprövningen av goodwill utfördes i enlighet med IAS 36 för kassaflödesgenererande affärsområden som motsvarar de affärsområden för vilka förvärvskalkylerna upprättades vid PPA-utredningen: skadeförsäkrings- och kapitalförvaltningsrörelsen samt finansbolagstjänster och tjänster för välbefinnande i arbetet.

Värdet av Pohjola-koncernens kassaflödesenheter har för prövningen av goodwill fastställts enligt metoden ”Excess Returns”. I metoden avdras avkastningskravet på eget kapital från den innevarande räkenskapsperiodens och de kommande räkenskapsperiodernas vinst. För att fastställa nuvärdet av kassaflödet diskonteras en eventuell återstående avkastning med en diskonteringsränta som motsvarar avkastningskravet på eget kapital.

Längden för prövningsperioden fastställdes för kapitalförvaltnings- och fondrörelsen samt för finansbolagstjänsterna och tjänsterna för välbefinnande i arbetet till den femåriga prövningsperioden enligt standarden IAS 36 med restvärden. För skadeförsäkringsrörelsen fastställdes prövningsperioden till hela nyttjandetiden för PPA-avskrivningarna plus ett år som är fritt från PPA-avskrivningar, dvs. en prövningsperiod på 8 år.

De prognoser som använts i kassaflödesanalyserna baserar sig på de strategisiffror för perioden 2012–2014 som Pohjola fastställt i september 2009 och på de förväntningar på affärsrörelsernas utveckling efter strategiperioden som härletts ur siffrorna. Tillväxten i kassaflödena efter 2014 varierar mellan 2 och 15 %.

Som diskonteringsränta i analyserna har använts kostnaden för eget kapital till marknadsvillkor, som står i linje med de tillämpade värderingsmetoderna (dvs. via kassaflödet har fastställts endast det värde som tillfaller placerare i eget kapital och som har diskonterats med avkastningskravet på eget kapital). Den diskonteringsränta som använts i kalkylerna före skatt (dvs. IFRS WACC) varierade mellan 10,4 och 15,9 %. År 2010 varierade diskonteringsräntan mellan 10,1 och 11,6 %. För prövningen av tjänsterna för välbefinnande i arbete användes motsvarande diskonteringsränta som användes för den PPA-utredning som gjordes vid förvärvet av tjänstebolaget Excenta. För alla affärsrörelsers del hade diskonteringsräntorna enligt marknadsinformationen stigit jämfört med 2010, men diskonteringsräntorna var fortfarande lägre än de diskonteringsräntor som använts i den ursprungliga PPA-utredningen.

Nedskrivningsprövningen av goodwill har inte lett till nedskrivningar.

En känslighetsanalys utfördes separat för varje kassaflödesenhet, den baserade sig på de centrala variablerna för respektive kassaflödesenhet.

För skadeförsäkringsrörelsen användes som centrala variabler i känslighetsanalysen diskonteringsräntan, totalkostnadsprocenten och nettointäkter från placeringsverksamheten i %. Variablerna var de samma som året innan. Resultaten av känslighetsanalysen har inte förändrats väsentligt jämfört med föregående år. En uppgång på 4,8 %-enheter i diskonteringsräntan och 3,3 %-enheter i totalkostnadsprocenten samt en nedgång på 1,4 %-enheter i

nettointäkter från placeringsverksamheten i % jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden, där en variabel förändras och de övriga hålls oförändrade, medför en risk för nedskrivning. För ett år sedan var resultaten: en uppgång på 4,2 %-enheter i diskonteringsräntan och 3,6 %-enheter i totalkostnadsprocenten samt en nedgång på 1,5 %-enheter i nettointäkter från placeringsverksamheten i % jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medför en risk för nedskrivning.

För kapitalförvaltningsrörelsen användes som centrala variabler i känslighetsanalysen diskonteringsräntan, tillväxten i förvaltade medel i % och kostnadsökningen i %. Variablerna var de samma som året innan. Resultaten av känslighetsanalysen har inte förändrats väsentligt jämfört med föregående år. Variablerna var de samma som året innan. Resultaten av känslighetsanalysen har förbättrats avsevärt jämfört med föregående år. En uppgång på 30 %-enheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 13 %-enheter i förvaltade medel och en uppgång på 16 %-enheter i kostnaderna jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medan de övriga variablerna hålls oförändrade medför en risk för nedskrivning. För ett år sedan var resultaten: en uppgång på 25 %-enheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 27 %-enheter i förvaltade medel samt en uppgång på 11 %-enheter i kostnaderna jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medför en risk för nedskrivning.

För finansbolagstjänsterna användes som centrala variabler i känslighetsanalysen diskonteringsräntan, ökningen i utlåningsstocken i % och kostnadsökningen i %. Variablerna var de samma som året innan. Resultaten av känslighetsanalysen har förbättrats avsevärt jämfört med föregående år. En uppgång på 16 %-enheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 21 %-enheter i utlåningsstocken och en kostnadsökning på 17 %-enheter jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medan de övriga variablerna hålls oförändrade medför en risk för nedskrivning. För ett år sedan var resultaten: en uppgång på 11 %-enheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 11 %-enheter i utlåningsstocken samt en kostnadsökning på 11 %-enheter jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medför en risk för nedskrivning.

För tjänsterna för välbefinnande i arbetet användes som centrala variabler i känslighetsanalysen diskonteringsräntan, ökningen i omsättningen och driftsbidraget. Välbefinnandetjänsternas goodwill prövades första gången 2011. En uppgång på 6,1 %-enheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 24 %-enheter i omsättningen och nedgång på 6,0 %-enheter i driftsbidraget jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medan de övriga variablerna hålls oförändrade medför en risk för nedskrivning.

Nedskrivningsprövning av varumärken

Pohjola-koncernens varumärken har i sin helhet uppstått genom förvärvet av Pohjola-Gruppen Abp:s affärsrörelse. En nedskrivningsprövning har utförts separat i enlighet med IAS 36 för följande varumärken: Pohjola, Europeiska, A-Försäkring och Seesam.

Varumärkena har värderats enligt metoden ”relief from royalty”, i vilken varumärkenas värde fastställdes till de royaltyinbesparningar diskonterade till nutid som i framtiden uppnås genom innehav av varumärkena. Som diskonteringsränta i kalkylerna har använts den kostnad för eget kapital till marknadsvillkor som fastställts för skadeförsäkringsrörelsen utökad med en tillgångsvis riskpremie. Som diskonteringsränta för skadeförsäkringen användes samma ränta som vid prövningen 2010. Vid prövningen 2011 har dessutom använts samma riskpremie och motsvarande royalty i % som vid PPA-utredningen och prövningen under tidigare år.

Längden för prövningsperioden fastställdes till 5 år för alla varumärken i enlighet med standarden IAS 36. De prognoser som använts i kassaflödesanalyserna baserar sig på de strategisiffror som uppdaterats för skadeförsäkringsrörelsen för 2012–2014 och på de förväntningar på affärsrörelsens fortsatta utveckling som härletts ur siffrorna. Som tillväxt i kassaflödena under perioderna efter prognosperioden användes en inflationsförväntning på 2 %.

Till följd av nedskrivningsprövningen av varumärken bokfördes en nedskrivning på 1 miljon euro för varumärket Seesam i bokslutet 2011. Nedskrivningar på 3 miljoner euro har tidigare bokförts för varumärket Seesam i bokslutet för såväl 2009 som 2008. Nedskrivningsprövningen av andra varumärken har inte lett till nedskrivningar i bokslutet 2011 eller boksluten för tidigare år.

Nedskrivningsprövning av andra väsentliga immateriella tillgångar

Pohjola-koncernens kundrelationer och en betydande del av ADB-programmen har förvärvats som en del av förvärvet av Pohjola-Gruppen Abp:s affärsrörelse. De immateriella tillgångar som uppstått genom kundrelationerna kostnadsförs genom linjära avskrivningar inom en uppskattad nyttjandetid, och det har inte förekommit något nedskrivningsbehov beträffande dem. De immateriella tillgångar som uppstått genom ADB-program som allokerats till skadeförsäkringsrörelsen har kostnadsförts i sin helhet redan under tidigare perioder.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 25. Materiella tillgångar

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Rörelsefastigheter		
Mark- och vattenområden	4	3
Byggnader	18	18
Totalt	21	21
Maskiner och inventarier	4	3
Övriga materiella tillgångar	3	3
Egendom som hyrts ut	54	69
Materiella tillgångar totalt	**82**	**97**
av vilka anskaffningar i arbete	0	0

Förändringar i materiella tillgångar, milj. e	Rörelse-fastigheter	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Egendom som hyrts ut	Materiella tillgångar totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2011	26	55	3	112	195
Ökning	1	2	0	19	22
Minskning	-1	-20	0	-42	-63
Överföringar mellan posterna	0	0			0
Anskaffningsvärde 31.12.2011	26	36	3	89	155
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2011	-4	-51	0	-43	-99
Räkenskapsperiodens avskrivningar	-1	-1		-16	-18
Återföringar av räkenskapsperiodens nedskrivningar	0				0
Minskning	0	20		23	43
Övriga förändringar		0		1	1
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2011	-5	-33	0	-35	-73
Bokfört värde 31.12.2011	21	4	3	54	82

Förändringar i materiella tillgångar, milj. e	Rörelse-fastigheter	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Egendom som hyrts ut	Materiella tillgångar totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2010	26	55	3	129	213
Ökning	0	1	0	19	20
Minskning	-1	-1	0	-36	-38
Överföringar mellan posterna	0				0
Anskaffningsvärde 31.12.2010	26	55	3	112	195
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2010	-5	-51	0	-40	-96
Räkenskapsperiodens avskrivningar	-1	-1		-21	-23
Återföringar av räkenskapsperiodens nedskrivningar	0			1	1
Minskning	1	1		18	20
Övriga förändringar				0	0
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2010	-4	-51	0	-43	-99
Bokfört värde 31.12.2010	21	3	3	69	97

Avskrivningarna, nedskrivningarna och de återförda nedskrivningarna har redovisats bland övriga rörelsekostnader.

Pohjola-koncernen bjuder främst ut operationella leasingavtal för leasing av personbilar. Pohjola-koncernen har hyrt ut kontorsutrymmen som den inte behöver själv och de här utrymmena har i bokslutet klassificerats som förvaltningsfastigheter.

En specifikation av materiella tillgångar som hyrts ut med operationella leasingavtal finns i not 92.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 26. Övriga tillgångar

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Betalningsförmedlingsfordringar	28	23
Pensionstillgångar	42	40
Förutbetalda kostnader		
Räntor	861	580
Övriga förutbetalda kostnader	9	53
Övriga	664	513
Totalt	**1 604**	**1 208**

I posten övriga ingår bl.a. försäljningsfordringar för värdepapper för 5 miljoner euro (41) och CSA-säkerhetsfordringar för 487 miljoner euro (359).

Förmånsbestämda pensionsplaner
Pohjola-koncernens pensionsplaner har skötts via pensionskassan OP-Eläkekassa, pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätiö och försäkringsbolag. De planer som gäller tilläggspension i pensionsstiftelsen och försäkringsbolag samt pensionskassans fonderade ArPL-ålderspension och invalidpensionsplaner har behandlats som förmånsbestämda planer. Betalningar till ArPL-fördelningssystemet har behandlats som avgiftsbestämda planer.

Balansvärden för förmånsbestämda pensionsplaner, milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Tillgångarnas verkliga värde	141	130
Nuvärdet av fonderade förpliktelser (-)	-139	-121
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	-4	-4
Oredovisade aktuariella vinster (-) och förluster (+)	33	23
Nettofordran (+)/-skuld (-) i balansräkningen	**31**	**29**
Tillgångar och skulder som redovisats i balansräkningen		
Tillgångar	42	40
Skulder	11	11
Nettotillgångar	**31**	**29**
I förvaltningstillgångarna ingår		
Aktier i Pohjola Bank Abp	4	4
Värdepapper emitterade av företag som hör till OP-Pohjola-gruppen	1	3
Övriga fordringar på företag som hör till OP-Pohjola-gruppen	12	0
Fastigheter i OP-Pohjola-centralinstitutskoncernens (tidigare OPC-koncernen) bruk	2	1
Totalt	**20**	**8**

Förmånsbestämda pensionskostnader i resultaträkningen		
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande period	4	4
Räntekostnader	6	6
Förväntad avkastning på tillgångarna	-8	-8
Aktuariella vinster och förluster	1	1
Effekten av reduceringar eller regleringar	0	0
Intäkter (-)/kostnader(+) totalt ingår i personalkostnaderna	**1**	**3**
Faktisk avkastning på förvaltningstillgångarna	**12**	**14**

Den långfristiga förväntade avkastningen på förvaltningstillgångarna baserar sig på långa historiska tidsserier och analyser av olika tillgångsklassers riskpremier. Den förväntade avkastningen är fastställd enhetligt, med beaktande av historisk avkastning, det nuvarande läget på marknaden samt den strategiska fördelningen av tillgångarna.

Förändringar i nuvärdet av förpliktelsen, milj. e	**31.12.2011**	**31.12.2010**
Nuvärdet av förpliktelsen 1.1	125	124
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande period	4	4
Räntekostnader	6	6
Aktuariella vinster och förluster	13	4
Utbetalda ersättningar	-4	-4
Regleringar	-1	-1
Ändring av fördelningsförhållandet		-8
ArPL, avkastning på räntedifferens och ökning i ansvaret för ålderspensioner (netto)	1	1
Nuvärdet av förpliktelsen 31.12	**143**	**125**

Förändringar i tillgångarnas verkliga värde, milj. e	**31.12.2011**	**31.12.2010**
Tillgångarnas verkliga värde 1.1	130	127
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångarna	8	8
Aktuariella vinster och förluster	3	6
Avgifter från arbetsgivaren	3	3
Utbetalda ersättningar	-4	-4
Regleringar	-1	0
Ändring av fördelningsförhållandet		-9
ArPL, avkastning på räntedifferens och ökning i ansvaret för ålderspensioner (netto)	1	1
Tillgångarnas verkliga värde 31.12	**141**	**130**

Beloppet av avgifterna till den förmånsbestämda pensionsplanen 2012 uppskattas vara 3 miljoner euro.

De viktigaste tillgångskategoriernas andel av förvaltningstillgångarnas totala verkliga värde, %	**31.12.2011**	**31.12.2010**
Aktier och andelar	20	33
Skuldebrev	41	41
Fastigheter	13	19
Övriga tillgångar	26	7

De centrala aktuariella antaganden som tillämpats	2011	2010
Diskonteringsränta, %	4,50	4,50
Långfristig presumtiv avkastning på tillgångar, %	5,04–5,90	5,07–6,60
Presumtiv lönehöjning, %	3,00	3,00
Framtida pensionsförhöjningar, %	2,00–2,40	2,00–2,40
Omsättning, %	0,50–3,00	0,50–3,00
Inflation, %	2,00	2,00
Den uppskattade återstående anställningstiden i år	1–19	1–16

Överskott i förmånsbestämda pensionsplaner och erfarenhetsbaserade justeringar, milj. e	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Nuvärde av förpliktelsen	143	125	124	101	114
Tillgångarnas verkliga värde	-141	-130	-127	-106	-129
Över- eller underskott	**2**	**-5**	**-3**	**-6**	**-15**
Erfarenhetsbaserade justeringar av skulder	12	-4	0	-5	3
Erfarenhetsbaserade justeringar av tillgångar	3	6	7	-28	-4

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 27. Skattefordringar

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Inkomstskattefordringar	4	1
Uppskjuten skattefordran	83	39
Skattefordringar totalt	**87**	**40**

Specifikation av skattefordringar och skatteskulder, milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Uppskjuten skattefordran		
Finansiella tillgångar som kan säljas	51	11
Avskrivningar och nedskrivningar	0	0
Avsättningar och nedskrivningar av krediter	4	3
Säkring av kassaflödet		2
Koncernkonsolideringar	1	2
Övriga poster	33	22
Kvittad mot uppskjuten skatteskuld	-7	-1
Totalt	**83**	**39**
Uppskjuten skatteskuld		
Skattemässiga avsättningar	198	179
Finansiella tillgångar som kan säljas	1	10
Säkring av kassaflödet	3	
Eliminering av utjämningsbeloppet	86	110
Förmånsbestämda pensionsplaner	10	9
Värdering av placeringar till verkligt värde	35	20
Fördelning av köpesumman för företagsköp	80	91
Övriga poster	7	7
Kvittad mot uppskjuten skattefordran	-7	-1
Totalt	**412**	**425**

Förändringar i uppskjuten skatt, milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Uppskjuten skattefordran /-skuld 1.1	-386	-394
Bokförts i resultaträkningen		
Eliminering av realisationsvinster på köpta företag	0	0
Inverkan av förluster		0
Avsättningar och nedskrivningar av fordringar	1	0
Skattemässiga avsättningar	-30	-26
Avskrivningar och nedskrivningar	6	9
Eliminering av utjämningsbeloppet	18	-2
Värdeförändringar och försäljningar i placeringar	-17	15
Ändring i skattesatsen 1.1.2012	23	
Övriga	12	8
Bokförts i rapporten över totalresultat		
Fonden för verkligt värde		
Värdering till verkligt värde	59	16
Säkring av kassaflödet	-6	2
Överföring till resultaträkningen	-7	-13
Ändring i skattesatsen 1.1.2012	-3	
Uppskjuten skatteskuld/-fordran totalt 31.12	**-329**	**-386**
Inkomstskattefordringar/-skulder	**-3**	**-29**
Skattefordringar/-skulder totalt	**-331**	**-415**

Skattemässiga förluster för vilka inga uppskjutna skattefordringar har bokförts fanns vid slutet av 2011 för 7 miljoner euro (3). Förlusterna preskriberas före 2021.

För de balanserade vinstmedlen i dotterföretagen i Baltikum på 21 miljoner euro (34) har inte bokförts någon uppskjuten skatteskuld, eftersom tillgångarna bestående har investerats i respektive land.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 28. Skulder till kreditinstitut

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Skulder till centralbanker*	230	355
Skulder till kreditinstitut		
Betalbara på anfordran		
Insättningar		
OP-Pohjola-gruppens detaljistbanker	73	49
Övriga kreditinstitut	145	127
Övriga skulder		
OP-Pohjola-gruppens detaljistbanker	501	630
Övriga kreditinstitut	75	18
Totalt	794	824
Övriga än betalbara på anfordran		
Insättningar		
OP-Pohjola-gruppens detaljistbanker	3 409	2 311
Övriga kreditinstitut	1 478	1 466
Övriga skulder		
Övriga kreditinstitut	25	5
Totalt	4 911	3 782
Skulder till kreditinstitut och centralbanker totalt	**5 935**	**4 960**

* Inlåning från centralbanker utanför euroområdet

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 29. Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Finansiella skulder för handel		
Blankning av värdepapper	1	0
Övriga		0
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen totalt	**1**	**0**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 30. Derivatinstrument

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Som innehas för handel		
Räntederivat	2 946	1 768
Valutaderivat	19	4
Aktie- och indexderivat	84	52
Kreditderivat	2	0
Råvaruderivat	25	26
Övriga	5	1
Totalt	3 082	1 852
Säkringsinstrument		
Säkring av verkligt värde		
Räntederivat	365	181
Valutaderivat	13	13
Säkring av kassaflödet		
Räntederivat	0	8
Totalt	378	202
Derivatinstrument totalt	**3 460**	**2 054**

I balansposten Derivatinstrument ingår negativa värdeförändringar och erhållna premier.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 31. Skulder till kunder

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Insättningar		
Betalbara på anfordran		
Privatkunder	0	0
Företag och offentlig sektor	2 415	1 615
Totalt	2 415	1 615
Övriga		
Privatkunder	0	0
Företag och offentlig sektor	1 159	52
Totalt	1 159	52
Övriga finansiella skulder		
Betalbara på anfordran		
Privatkunder	0	0
Totalt	0	0
Övriga		
Företag och offentlig sektor	4 451	2 564
Totalt	4 451	2 564
Skulder till kunder totalt	**8 025**	**4 231**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 32. Skulder för skadeförsäkringsrörelse

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Försäkringstekniska avsättningar	2 365	2 224
Skulder avseende direktförsäkringsverksamhet	122	110
Skulder avseende återförsäkringsverksamhet	15	10
Derivatinstrument	1	2
Övriga	4	5
Skulder för skadeförsäkringsrörelse totalt	**2 508**	**2 351**

Försäkringstekniska avsättningar för skadeförsäkringsavtal och återförsäkrares andel

	31.12.2011			31.12.2010		
Milj. e	Brutto	Åter-försäkring	Netto	Brutto	Åter-försäkring	Netto
Avsättningar för ersättningar av pensionstyp	1 155	-3	1 152	1 108	-2	1 106
Övriga avsättningar för specifika skadefall	147	-80	67	151	-53	98
Särskild avsättning för yrkessjukdomar	31		31	35		35
Kollektiv avsättning för oreglerade skador	559	-6	553	502	-5	497
Avsättning för skaderegleringskostnader	52		52	52		52
Avsättning för ej intjänade premier	422	-22	400	375	-19	356
Avsättningspost för kvardröjande risker	0		0	1		1
Försäkringstekniska avsättningar för skadeförsäkring totalt	**2 365**	**-111**	**2 254**	**2 224**	**-79**	**2 145**

Förändringar i försäkringstekniska avsättningar och fordringar avseende återförsäkringsavtal

	2011			2010		
Milj. e	Brutto	Åter-försäkring	Netto	Brutto	Åter-försäkring	Netto
Avsättning för oreglerade skador						
Avsättning för oreglerade skador 1.1	1 847	-60	1 788	1 783	-52	1 731
Under räkenskapsperioden betalda ersättningar	-765	33	-733	-712	29	-683
Förändring i skuld/fordran	816	-62	754	731	-37	694
Under räkenskapsperioden inträffade skador	784	-63	721	737	-45	692
Ökning (minskning) jämfört med tidigare perioder	-27	1	-25	-41	8	-33
Förändring i diskonteringsräntan	32		32			
Annan förändring i beräkningsgrunden	27		27	35		35
Upplösning av diskontering	45		45	44		44
Kursvinster (förluster)	0	0	0	1		1
Avsättning för oreglerade skador 31.12	1 944	-89	1 855	1 847	-60	1 788
Avsättning för ej intjänade premier						
Avsättning för ej intjänade premier 1.1	377	-19	357	362	-25	337
Ökning	386	-8	378	341	-3	338
Minskning	-342	5	-337	-328	9	-319
Kursvinster (-förluster)	0		0	0		0
Upplösning av diskontering	1		1	1		1
Avsättning för ej intjänade premier 31.12	422	-22	399	377	-19	357
Försäkringstekniska avsättningar för skadeförsäkring totalt	**2 365**	**-111**	**2 254**	**2 224**	**-79**	**2 145**

Avsättningen för ej intjänade premier representerar förpliktelser som hänför sig till det försäkringsskydd som ännu inte upphört vid årets slut.

Fastställande av försäkringstekniska avsättningar avseende skadeförsäkringsavtal

a) Använda metoder och antaganden

Avsättningens (skuldens) belopp har uppskattats så att det med rimlig sannolikhet är tillräckligt för att täcka de förpliktelser som härrör från försäkringsavtalen. Detta har genomförts så att man först gjort en uppskattning av skuldens förväntade värde och därefter räknat ut ett säkerhetstillägg på grund av den ovisshet som föreligger.

Avsättningen för ej intjänade premier har i huvudsak fastställts avtalsvis enligt pro rata parte temporis-metoden.

Avsättningar för ersättningar av pensionstyp utgörs av det diskonterade nuvärdet av kassaflödet från ersättningar för inkomstbortfall som betalas ut i form av fortlöpande pensioner. Den diskonteringsränta som används bestäms med beaktande av den rådande räntenivån, lagbestämmelserna om att avsättningarna ska vara betryggande och den av den behöriga myndigheten fastställda övre gränsen för diskonteringsräntan. Den vid slutet av 2011 använda diskonteringsräntan är 3,3 % (31.12.2010: 3,5 %). Som dödlighetsmodell har använts en ålderskohortmodell för dödligheten som baserar sig på befolkningsstatistiken i Finland och på antagandet att den nu observerade trenden med en allt högre livstid kommer att fortsätta.

I avsättningen för oreglerade skador ingår avsättningar för asbestskador som utgörs av yrkessjukdomsfall inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen. Det prognostiserade kassaflödet från dessa ersättningar baserar sig på en utredning, i vilken har beaktats hur mycket asbest som årligen har använts som råmaterial i Finland samt hur latenstiderna för olika asbestsjukdomar är fördelade. Asbestskadornas utveckling följs årligen upp och utfallet har följt prognosen väl.

För värdering av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har flera statistiska metoder använts: Bornhuetter-Ferguson, Cape Cod, Chain Ladder, Hovinen, PPCI och metoden med en genomsnittlig premie. Vid tillämpningen av dessa måste utöver val av metod även andra val göras såsom beslut om på hur många skadeårs statistiska material metoderna ska tillämpas.

Bornhuetter-Ferguson
Bornhuetter-Ferguson-metoden (BF) baserar sig på antagandet att det varje utvecklingsår utbetalas ersättningar som utgör en viss andel av riskmåttet för skadeåret. Riskmåttet kan t.ex. utgöras av antalet försäkringsår eller de med den antagna skadekvoten justerade premieintäkterna. BF reagerar långsamt på förändringar i utvecklingstriangeln för ersättningar och metoden är dessutom känslig för valet av riskmått.

Cape Cod
Cape Cod-metoden motsvarar BF-metoden i och med att andelen ersättningar som utbetalas ett utvecklingsår i relation till riskmåttet utjämnas mellan olika skadeår. I den traditionella Cape Cod-metoden är ersättningarnas andel av riskmåttet utjämnad så att den är lika stor för alla skadeår. I den generella Cape Cod-metoden utjämnas ersättningarnas andel av riskmåttet för skadeåret på basis av observationer för skadeåret och nära skadeåret.

Chain Ladder
Vid användning av Chain Ladder-metoden (CL) skattas den totala skadekostnaden för varje skadeår med hjälp av årliga utvecklingsfaktorer. En utvecklingsfaktor beskriver förhållandet mellan på varandra följande utvecklingsår i utvecklingstriangeln för de kumulativa ersättningarna. CL är känslig för observationer som görs under de första utvecklingsåren.

Hovinen
I Hovinens metod baserar sig den kollektiva avsättningen för oreglerade skador på det viktade medelvärdet av de värden som BF-metoden och CL-metoden ger. Hovinens metod beaktar hur mycket information som till dags dato har samlats om skadeåret och viktar enligt det den skattade avsättningen mellan BF och CL.

PPCI
PPCI-metoden (PPCI = Payments per Claims Incurred) motsvarar BF men riskmåttet utgörs av antalet inträffade skador. För att det ska vara möjligt att använda sig av PPCI måste man ha tillgång till uppgifter om det skattade antalet skador per skadeår.

Genomsnittlig premie
Metoden med en genomsnittlig premie (GP) motsvarar BF men de under utvecklingsåret utbetalda ersättningarna antas vara jämförbara med antalet upptäckta skador under utvecklingsåret i fråga. För att man ska kunna använda sig av GP måste antalet upptäckta skador under tidigare utvecklingsår vara känt och dessutom måste man ha skattningar av antalet framtida upptäckta skador. GP fungerar bra vid grenar där kassaflödet från utbetalda ersättningar har en lång löptid, eftersom man då kan stabilisera den genomsnittliga premien och koncentrera sig på hur antalet reglerade skador utvecklas.

De största riskerna vid värderingen av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador hänför sig till
- Uppskattningen av framtida inflation (exkl. ersättningar för inkomstbortfall som betalas på basis av lagstadgade försäkringar)
- Justering av förändringar i utvecklingstriangeln för ersättningar till följd av lagändringar och ändringar i

ersättningspraxis (dvs. ger historien en korrekt bild av framtiden)
- De historiska datas riktighet under tiotals år.

Av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har endast avsättningen för pensioner diskonterats.

Vid värderingen av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har koncernens skadeförsäkringsbestånd delats upp i flera klasser bland annat utgående från risken och löptiden för kassaflödet från de utbetalda ersättningarna. I varje klass beräknas den kollektiva avsättningen för oreglerade skador först enligt respektive ovan nämnda statistiska metod. Av dem har man valt den som bäst lämpar sig för den klass som är föremål för granskning. Som valkriterier har använts hur väl modellen i fråga skulle ha prognostiserat utvecklingen under tidigare skadeår och den genom modellen erhållna värderingens känslighet för antalet använda statistikår. Till det förväntningsvärde som modellen ger har ett säkerhetstillägg på 2–10 % lagts till. På säkerhetstilläggets belopp inverkar de historiska datas kvalitet, värderingens känslighet för antalet historieår och den inbördes spridningen av de värderingar som erhållits via de olika metoderna.

Vid värderingen av beloppet av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har beaktats att historiska data inte alltid ger tillräcklig information som sträcker sig långt in i framtiden. Man har då på ett betryggande sätt försökt uppskatta hur kassaflödesfördelningen för betalda ersättningar beter sig inom ett område för vilket observationer saknas och som ligger långt fram i framtiden (över 15 år).

Vid värderingen av den kollektiva avsättningen för ersättningarna för sjukvårdskostnader och rehabiliteringskostnader inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och trafikförsäkringen har beaktats att de ersättningar som betalas för skador som har inträffat för över 10 år sedan kommer att finansieras med hjälp av fördelningssystemet.

b) Förändringar i antaganden och metoder

I Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbunds och Trafikförsäkringscentralens gemensamma aktuarieprojekt inleddes våren 2010 en nationell utredning om den dödlighetsmodell som används allmänt av finländska försäkringsbolag och som tillämpas i trafikförsäkringen och i den lagstadgade olycksfallsförsäkringen är tidsenlig med tanke på att den genomsnittliga livslängden har stigit. De preliminära resultaten av utredningens första fas har blivit klara i oktober 2010. På basis av dem kunde noteras att den förväntade livslängden i Finland ökat och att det föreligger ett behov att uppdatera den dödlighetsmodell som allmänt används av försäkringsbolagen. Utgående från de preliminära resultaten av utredningen ökades de försäkringstekniska avsättningarna med 35 miljoner euro 2010. I det andra skedet av utredningen uppdaterades den allmänna dödlighetsmodellen. Resultaten blev färdiga i oktober 2011. På basis av utredningens andra fas var förlängningen av livstiden kraftigare än man beräknat i den första fasen. Den nya dödlighetsmodellen inverkar på avsättningarna för ersättningar av pensionstyp till ett belopp om sammanlagt 62 miljoner euro, varav ändringsbehovet 2011 var 27 miljoner euro.

Till följd av att diskonteringsräntan sjunkit har avsättningarna för ersättningar av pensionstyp ökat med 32 miljoner euro.

Inverkan av ändrade metoder och antaganden på de försäkringstekniska avsättningarnas belopp	2011	2010
Milj. e (ökning+/minskning- av avsättningar)		
Ändring av diskonteringsräntan	32	
Ändring av dödlighetsmodellen	27	
Förberedelser för ändringar i dödlighetsmodellen		35
Totalt	59	35

c) Ersättningarnas utveckling

I ersättningstrianglarna har de faktiska ersättningskostnaderna jämförts med tidigare värden. Trianglarna som beskriver ersättningsutvecklingen har konstruerats per skadeår.

Ersättningsutvecklingen har presenterats för åtta år med undantag av långvariga avsättningar. I ersättningstrianglarna följs inte upp utvecklingen för andelar i pooler eller olycksfallsförsäkringens regresser. Kapitalvärdena för slutligt fastställda pensioner har behandlats såsom om de hade utbetalats till beloppet av deras kapitalvärde i samband med att de slutligt fastställdes. För de långvariga avsättningarna, dvs. de slutligt fastställda pensionerna och asbestskadorna, har uppgifter om de försäkringstekniska avsättningarnas tillräcklighet presenterats.

Ersättningstrianglar, bruttorörelse, milj. e

Skadeår	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Totalt
Uppskattning av den totala skadekostnaden									
0*	523	540	603	638	707	666	738	784	5 199
n+1	528	540	611	633	693	633	746		
n+2	521	535	591	627	691	640			
n+3	515	529	594	622	689				
n+4	518	532	594	622					
n+5	516	532	587						
n+6	517	529							
n+7	523								
Nuvarande uppskattning av den ackumulerade skadekostnaden									
	523	529	587	622	689	640	746	784	5 119
Ackumulerade utbetalda ersättningar									
	-495	-502	-543	-575	-623	-542	-596	-392	-4 266
Avsättning för oreglerade skador för åren 2004–2011									
	28	**27**	**44**	**47**	**66**	**98**	**150**	**392**	**853**
Avsättning för oreglerade skador för tidigare år									164

* = vid slutet av skadeåret

Utvecklingen av ersättningarna för latenta yrkessjukdomar, milj. e

Räkenskapsår	Kollektiv avsättning för oreglerade skador	Kända avsättningar för pensioner	Utbetalda ersättningar	Ersättnings-kostnader	Förändring i beräknings-grunden*	Tillräck-lighet
2005	45	39	-4	-2	1	-1
2006	43	40	-4	-3		-3
2007	41	40	-4	-2	-1	-2
2008	40	41	-4	-4	3	-2
2009	42	43	-4	-8	4	-4
2010	38	44	-3	0		0
2011	35	50	-3	-6	5	-2

Utvecklingen av slutligt fastställda pensioner, milj. e

Räkenskapsår	Vid början av året	Vid slutet av året	Nytt pensionskapital	Betalda pensio-ner	Förändring i beräknings-grunden*	Tillräck-lighet
2006	681	731	77	26		1
2007	731	745	60	28	-15	3
2008	745	766	55	30		4
2009	763**	771	42	32		2
2010	771	794	60	34		3
2011	794	895	66	35	77	7

* Inverkan av förändringar i diskonteringsräntan och dödlighetsmodellen på det slutliga pensionskapitalet.

** En liten post med sjukvårds- och servicehusavsättningar som ingått under tidigare år har eliminerats från siffrorna för 2009.

Ersättningstrianglar, nettorörelse, milj. e

Skadeår	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Totalt
Uppskattning av den totala skadekostnaden									
0*	504	511	580	621	656	649	693	721	4 936
n+1	510	519	593	623	656	620	707		
n+2	503	509	575	619	658	629			
n+3	500	509	577	615	656				
n+4	499	513	577	615					
n+5	499	513	569						
n+6	500	513							
n+7	506								
Nuvarande uppskattning av den ackumulerade skadekostnaden									
	506	513	569	615	656	629	707	721	4 916
Ackumulerade utbetalda ersättningar									
	-481	-489	-525	-569	-592	-538	-565	-392	-4 150

Avsättning för oreglerade skador för åren 2004–2011

	25	**24**	**44**	**46**	**64**	**91**	**142**	**329**	**765**
Avsättning för oreglerade skador för tidigare år									163

* = vid slutet av skadeåret

Förändring i försäkringsersättningarna för skador som inträffat under tidigare räkenskapsperioder
Försäkringsersättningarna för skador som inträffat under tidigare räkenskapsperioder ökade med 34 miljoner euro (2). Försäkringsersättningarna ökade av förändringen i diskonteringsräntan på 32 miljoner euro och ändringen i dödlighetsmodellen med totalt 27 miljoner euro. Under jämförelseåret 2010 ökade ändringen i dödlighetsmodellen försäkringsersättningarna med 35 miljoner euro. Förändringen i försäkringsersättningarna för skador som inträffat under tidigare räkenskapsperioder beskriver tillräckligheten hos de försäkringstekniska avsättningarna. På grund av att avsättningarna ska vara tryggande är förändringen i snitt positiv.

Garantiavgiftspost
Garantiavgiftsposten har slopats 31.12.2010 och försäkringsbolagen behöver inte längre gardera sig med en garantiavgiftspost i balansräkningarna. De försäkringsbolag som bedriver lagstadgad skadeförsäkring ansvarar dock också i fortsättningen solidariskt för fordringar hos försäkringsbolag som försatts i likvidation eller konkurs. De tillgångar som bundits till garantiavgiftsposten för den lagstadgade olycksfallsförsäkringen återbetalas till fördelningssystemet i jämna poster under tre års tid.

Skaderegleringsavtal
De till skaderegleringsavtal hänförliga skulderna uppgick 31.12.2011 till 80 miljoner euro (78).

Skaderegleringsavtalen är sådana avtal som inte är försäkringsavtal, men på basis av vilka ersättning betalas för en annan parts räkning. De viktigaste av dessa är sådana captive-arrangemang där den försäkrade risken i sin helhet är återförsäkrad i ett captive-bolag som hör till samma koncern som kunden, samt indexförhöjningar för ersättningar som betalas i pensionsform inom den lagstadgade olycksfalls-, trafik- och patientförsäkringen och vissa andra ersättningshöjningar samt sjukvårdsersättningar som betalas ut över tio år efter det att skadorna har inträffat och den offentliga sektorns patientförsäkring.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 33. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Milj. e	Medel-ränta, %	31.12.2011	Medel-ränta, %	31.12.2010
Obligationslån	2,5	6 887	2,1	6 972
Övriga				
Bankcertifikat	1,6	3 424	1,0	3 421
Företagscertifikat	1,3	4 689	0,8	6 141
Övriga	0,8	297	0,8	262
Som i handeln ingår i den egna portföljen (-)		-119		-111
Skuldebrev emitterade till allmänheten totalt		**15 179**		**16 685**

Långfristiga lån och räntebindningar	Nominellt belopp	Ränta, %	Förfallodag
Pohjola Bank plc Issue of CHF 40,000,000 Floating Rate. Instruments due March 2012 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	32,0	CHL3M + 0.22 %	12.3.2012
Pohjola Bank plc Issue of EUR 100,000,000 Floating Rate Notes due 15 May 2012 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	100,0	EUB3M + 0.10 %	15.5.2012
Pohjola Bank plc Issue of EUR 40,000,000 Floating Rate Notes due 22 May 2012 under the EUR 15,000,000,000 programme for the Issuance of Debt Instruments	40,0	EUB3M + 0.10 %	22.5.2012
JPY 8,000,000,000 Term Loan Facility	73,6	Fast 0.85 %	9.7.2012
Pohjola Bank plc ("Pohjola Bank" or the "Issuer") Issue of EUR 750,000,000 Floating Rate Instruments due 17 August 2012 (the "Instruments") under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	3 mån. Euribor +0.75 %	17.8.2012
JPY 5,000,000,000 Term Loan Facility	46,0	Fast 1.41 %	7.9.2012
Pohjola Bank plc ("Pohjola Bank" or the "Issuer") Issue of SEK 350,000,000 Floating Rate Notes due October 2012 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	39,0	3 mån. STIBOR +0.70 %	1.10.2012
Issue of EUR 50,000,000 Floating Rate Notes due 28 December 2012 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	50,0	EUB3M + 0.15 %	28.12.2012
Pohjola Bank plc SEK 1.500.000.000 Floating Rate Notes due 21 January 2013	168,3	3 mån. STIBOR + 0.80%	21.1.2013

Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 Floating rate Instruments due 25 February 2013 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	EUB3M + 0.50 %	25.2.2013
Pohjola Bank plc Issue of EUR 100,000,000 Floating Rate Notes due August 2013 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	100,0	EUB3M + 0.55 %	13.8.2013
Pohjola Bank plc ("Pohjola Bank" or the "Issuer") Issue of EUR 750,000,000 4.50 per cent. Instruments due 2014 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 4.5 %	22.5.2014
OKO Andelsbankernas Centralbank Abp ("OKO Bank") Issue of NOK 400,000,000 5.2 % Fixed Rate Notes Due June 2014	51,3	Fast 5.2 %	16.6.2014
Pohjola Bank plc ("Pohjola Bank" or the "Issuer") Issue of NOK 500,000,000 5.40 per cent. Fixed rate Notes due June 2014 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	64,1	Fast 5.4 %	18.6.2014
Issue of CHF 100,000,000 Floating Rate Instruments fue 11 July 2014 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	32,9	CHL3M + 0.22 %	11.7.2014
JPY 3,000,000,000 Term Loan Facility	27,6	Fast 1.645 %	17.11.2014
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 3.125 per cent. Instruments due 25 March 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 3.125 %	25.3.2015
Pohjola Bank plc Issue of EUR 10,000,000 2.62 per cent, Fixed Rate Instruments du 19 November 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the issuance of Debt Instruments	10,0	Fast 2.62 %	19.11.2015
JPY 2,000,000,000 Term Loan Facility	18,4	Fast 1.706 %	30.11.2015
Pohjola Bank plc EUR 500.000.000 Senior Unsecured Issue	500,0	Fast 3.125 %	12.1.2016
OKO Andelsbankernas Centralbank Abp ("OKO BANK") Issue of NOK 1,000,000,000 Fixed Rate Notes Due 15 February 2016	128,2	Fast 4.185 %	15.2.2016
Pohjola Bank plc JPY 5.000.000.000 Fixed Private Placement EUR 15.000.000.000 Programme for the Issuance of Debt Instruments dated 5 November 2010	49,9	Fast 0.835 %	26.9.2016
Pohjola Banl plc issue of EUR 100.000.000 Auto-Extendable Floating Rate Notes due June 2016 under the EUR 15,000,000,000 programme for the Issuance of Debt Instruments	100,0	EUB3M-0,25%	30.6.2016
Pohjola Bank plc (Pohjola Bank or the Issuer) Issue of EUR 750,000,000 3.00 per cent. Instruments due 8 September 2017 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 3 %	8.9.2017
Pohjola Bank plc Issue of JPY 8,000,000,000 Fixed Rate Instruments due December 2020 under the EUR 15,000,000,000 programme for the Issuance of Debt Instruments	73,6	Fast 1.405 %	3.12.2020

Räntan är räntan i enlighet med emissionsvalutan. Motvärdet i euro har räknats ut genom att använda ECB:s medelkurs på balansdagen. Det nominella beloppet av strukturerade obligationslån emitterade av Pohjola uppgår till 1 195 miljoner euro (1 390). Låneräntorna fastställs på basis av ränte-, aktie-, aktieindex eller dylika underliggande tillgångar. Eventuell tilläggsavkastning till placerarna är säkrad med en motsvarande derivatstruktur.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 34. Avsättningar och övriga skulder

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Övriga skulder		
Betalningsförmedlingsskulder	844	587
Upplupna kostnader		
Ränteskulder	848	546
Övriga upplupna kostnader	75	99
Övriga	467	583
Avsättningar och övriga skulder totalt	**2 234**	**1 816**

I posten Övriga bland Övriga skulder ingår bl.a. skulder för köp av värdepapper 6 miljoner euro (102), aktie- och derivatskulder för 0 miljoner euro (94) och pensionsskulder för 11 miljoner euro (11).

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 35. Skatteskulder

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Inkomstskatteskuld	7	30
Uppskjuten skatteskuld	412	425
Skatteskulder totalt	**418**	**455**

Den uppskjutna skatteskulden specificeras i not 27.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 36. Efterställda skulder

	Medel-ränta, %	31.12.2011, milj. e	Medel-ränta, %	31.12.2010, milj. e
Kapitallån	3,9	332	3,6	324
Övriga				
Eviga lån (Perpetuallån)	5,0	265	5,0	266
Debenturer	4,9	454	2,5	665
Efterställda skulder totalt		**1 050**		**1 255**

Kapitallån

Kapitallån som jämställs med primärt kapital

1) Ett kapitallån på 10 miljarder japanska yen (euromotvärde 99,8 miljoner)
Lånet är ett perpetuallån, dvs. lånet saknar förfallodag. Låneräntan är fast 4,23 % till 18.6.2034 och därefter rörlig 6 månaders Yen LIBOR + 1,58 %. (Step up). Räntan betalas årligen 18.6 och 18.12. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning första gången år 2014. Lånet kan efter år 2014 återbetalas årligen på räntans förfallodagar 18.6 eller 18.12. Hela lånekapitalet skall återbetalas på en gång.

2) Ett kapitallån på 50 miljoner euro
Lånet är ett perpetuallån utan räntedifferentiering, men har ett räntetak på 8 procent. Lånet emitterades 31.3.2005 och låneräntan var 6,5 % det första året. Därefter är räntan CMS 10 år + 0,1 %. Räntan betalas årligen 11.4. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten för ränteperioden. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd årligen på räntans förfallodag från och med 11.4.2010. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

3) Ett kapitallån på 60 miljoner euro
Lånet är ett perpetuallån med rörlig 3 mån. euribor + 0,65 %. Räntan på lånet betalas kvartalsvis 28.2, 30.5, 30.8 och 30.11. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 30.11.2015 och därefter på räntans förfallodag. Efter år 2015 är låneräntan rörlig 3 mån. euribor + 1,65 % (Step up). Hela lånekapitalet skall återbetalas på en gång.

4) Ett kapitallån på 40 miljoner euro
Ett perpetuallån med rörlig 3 mån. euribor + 1,25 %. Räntan på lånet betalas kvartalsvis 28.2, 30.5, 30.8 och 30.11. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten för ränteperioden. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd på räntans förfallodag från och med 30.10.2010. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

5) Ett kapitallån på 50 miljoner euro
Ett kapitallån på 50 miljoner euro, som är ett evigt lån. Lånet emitterades 17.6.2008 och låneräntan är rörlig 3 mån. euribor + 3,05 %. Räntan betalas kvartalsvis 17.3, 17.6, 17.9 och 17.12. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 17.6.2013 och därefter på räntans förfallodag. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

6) Ett kapitallån från Pohjola Försäkring Ab
Pohjola Försäkring Ab:s kapitallån på 50 miljoner euro utan förfallodag. Lånet emitterades 17.6.2008 och låneräntan är 3 mån. euribor + 3,05 %. Räntan betalas kvartalsvis. Den ränta som inte kan betalas på räntebetalningsdagen och den ränta som Pohjola Försäkring Ab inte har kunnat betala på de tidigare räntebetalningsdagarna, utgör tillsammans "Obetalda räntor" . På obetalda räntor räknas ränta i enlighet med den ränta som tillämpas på låneandelarna och den här tilläggsräntan som upplupit till respektive räntebetalningsdag läggs till de obetalda räntorna ifrågavarande räntebetalningsdag. Emittenten förbinder sig att inte betala ut dividend eller annan vinst eller förvärva egna aktier tills de obetalda räntorna har betalats i sin helhet. Lånet kan förfalla till betalning första gången 2013. Lånekapitalet kan återbetalas endast om de lagstadgade villkoren uppfylls. Lånet beaktas inte i kapitaltäckningsanalysen enligt kreditinstitutslagen. I försäkringsbolagets kapitaltäckningsanalys kan lånet utnyttjas till fullt belopp.

Av de här lånen är lånen 1 och 3 hybrider.

Lånens ränte- och valutakursrisk har säkrats med derivat. En värdeförändring på 18,1 miljoner euro har bokförts för säkringen i bokslutet (17,7).

Perpetualer och debenturer

1. Ett perpetuallån på 100 miljoner GBP (motvärde i euro 119,7 miljoner), som kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd för första gången 28.12.2012. På lånet betalas halvårsvis en fast ränta på 6,5 %. Om lånet inte sägs upp till betalning i förtid, upplöper 3 mån. GBP Libor + 1,88 % på lånet.
2. Ett perpetuallån på 150 miljoner euro, som kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd för första gången 30.11.2012. På lånet betalas en fast årlig ränta på 3,875 %. Om lånet inte sägs upp till betalning i förtid, upplöper 3 mån. euribor + 1,50 % på lånet.
3. Ett debenturlån på 170 miljoner euro, som kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 25.3.2013. På lånet betalas fast ränta 5,75 %. Om lånet inte sägs upp till betalning i förtid, upplöper 3 mån. euribor + 1,9 % + 1,50 % på lånet.
4. Ett debenturlån på 100 miljoner euro som är ett 5-årigt bulletlån, förfaller 23.12.2013. Låneräntan är rörlig 12 mån. euribor + 2,25 %.
5. Ett debenturlån på 100 miljoner CHF (motvärde i euro 82 miljoner) som är ett 10-årigt bulletlån, förfaller 14.7.2021. På lånet betalas fast ränta 3,375 % p.a.
6. Ett debenturlån på 100 miljoner euro som är ett 10-årigt bulletlån, förfaller 14.9.2021. På lånet betalas fast ränta 5,25 % p.a.

Lånen 1–6 har emitterats på den internationella kapitalmarknaden.

De i Finland emitterade debenturlånen med fast ränta uppgick 31.12.2011 till totalt 1,9 miljoner euro (9,2).

Emissionsdatum	Bokfört värde, milj. e	Ränta, %	Förfallodag
8.3.2006	0,3	3,25	8.3.2012
20.9.2006	0,2	3,85	20.9.2012
3.3.2008	1,4	4,1	3.3.2013

Pohjola Bank Abp har inga överträdelser av lånevillkoren varken beträffande kapital, ränta eller övriga villkor. Som prisdifferens för lånen har i bokslutet bokförts 0 miljoner euro (0).

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 37. Eget kapital

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Hänförligt till moderföretagets ägare		
Aktiekapital	**428**	**428**
Fonder		
Bundna fonder		
Överkursfonden	519	519
Reservfonden	204	204
Fonden för verkligt värde*		
Värdering till verkligt värde		
Skuldebrev	-165	-65
Aktier och andelar	7	59
Säkring av kassaflöde	10	-6
Övriga bundna fonder	1	1
Fria fonder		
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	298	298
Övriga fria fonder	72	72
Ackumulerade vinstmedel		
Balanserad vinst (förlust)	744	639
Periodens vinst (förlust)	215	229
Hänförligt till moderföretagets ägare	**2 331**	**2 377**
Eget kapital totalt	**2 331**	**2 377**

* Fonden för verkligt värde före skatt uppgick till –197 miljoner euro (–17) och den uppskjutna skattefordran som ansluter sig till den uppgick till 48 miljoner euro (5). I fonden för verkligt värde före skatt ingick totalt 66 miljoner euro (84) i positiva värdeförändringar och totalt 58 miljoner euro (5) i negativa värdeförändringar i egetkapitalinstrument. År 2011 resultatfördes från fonden för verkligt värde totalt 31 miljoner euro (35) i nedskrivningar. Av det här beloppet var egetkapitalinstrumentens andel 3 miljoner euro (35).

	Antalet aktier	
	Serie A	Serie K
1.1.2010	251 144 690	68 406 725
Omvandling av aktier	25 080	-25 080
31.12.2010	251 169 770	68 381 645
31.12.2011	251 169 770	68 381 645

Aktiekapital och aktier
Aktierna fördelar sig på serierna A och K. Aktierna har inget nominellt värde. Aktiens bokföringsmässiga motvärde är 1,34 euro (inexakt värde). Alla aktier som emitterats är betalda till fullo.

Aktierna i serie A är avsedda för allmänheten och de noteras på Helsingforsbörsen. Det finns inga begränsningar för förvärv av aktier i serie A. Aktierna i serie K får ägas endast av finländska andelsbanker, av andelsbanksaktiebolag och av centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker, OP-Pohjola anl (tidigare OP-Centralen anl). En aktie i serie K kan inom de minimi- och maximigränser som i bolagsordningen fastställts för aktieslagen omvandlas till en aktie i serie A på skriftlig yrkan av en aktieägare eller av den kapitalförvaltare som för förvaltarregistrerade aktiers del finns antecknad i värdeandelsregistret.

Om Pohjola delar ut vinst, berättigar aktierna i serie A till en årlig vinstutdelning som är minst tre cent högre än vinstutdelningen på aktierna i serie K.

Egna aktier
Varken Pohjola Bank Abp eller dess dotter- och intresseföretag innehade vid slutet av året aktier i Pohjola Bank Abp. Bolagsstämman har inte befullmäktigat Pohjola Bank Abp att förvärva egna aktier.

Utdelningsförslag
Styrelsen föreslår för bolagsstämman att utdelningen är 0,41 euro (0,40) per aktie i serie A och 0,38 euro (0,37) per aktie i serie K. Det totala beloppet av den utdelning som föreslås är 129 miljoner euro (126).

Överkursfonden
Fonden har bildats före de föreskrifter som gällde 1.9.2006. Poster som avsätts till fonden har varit det belopp som i samband med nyemission har betalats för aktier utöver motvärdet samt det belopp som har betalats för teckningsrätt som grundar sig på optionsrätt utöver aktiens motvärde.

Överkursfonden kan nedsättas i enlighet med föreskrifterna för minskning av aktiekapitalet och överkursfonden kan användas för att öka aktiekapitalet. Den del av teckningspriset som överskrider det bokföringsmässiga motvärdet av de med optioner i september och november 2006 tecknade aktierna avsattes till överkursfonden, eftersom bolagsstämmans beslut om optionsrätterna hade fattats innan den nya aktiebolagslagen trädde i kraft. I övrigt har överskursfonden efter 1.9.2006 inte längre kunnat utökas.

Reservfonden
Reservfonden har bildats genom vinstmedel som avsatts till den under tidigare perioder och de kreditförlustreserver som överfördes till den 1990. Reservfonden kan användas för att täcka sådana förluster som det fria egna kapitalet inte räcker till för. Reservfonden kan också användas för att öka aktiekapitalet och den kan nedsättas liksom aktiekapitalet. Från 1.9.2006 har reservfonden inte längre kunnat utökas.

Fonden för verkligt värde
I fonden finns förändringen i verkligt värde för finansiella tillgångar som kan säljas. De poster som bokförts i fonden realiseras i resultaträkningen då värdepapper som kan säljas överlåts eller då en nedskrivning görs för värdepappret. I fonden har också bokförts det verifierade värdeförändringsnettot av räntederivat i säkringsredovisning av kassaflöde justerat med uppskjuten skatt. Värdeförändringarna resultatförs den räkenskapsperiod under vilken det kassaflöde som är föremål för säkringen intäktsförs.

Övriga bundna fonder
Fonderna har bildats av vinstmedlen från tidigare räkenskapsperioder med stöd av bolagsordningen eller stadgarna, där också fondernas syften har fastställts.

Fonden för inbetalt fritt eget kapital
De tillgångar som samlats in genom aktieemissionen 2009 bokfördes i fonden för inbetalt fritt eget kapital.

Övriga fria fonder
Fonderna har bildats av vinstmedlen från tidigare räkenskapsperioder med stöd av bolagsstämmans beslut.

Balanserad vinst
I den balanserade vinsten ingår också reserverna och avskrivningsdifferensen i koncernföretagens särbokslut samt försäkringsbolagens utjämningsbelopp, vilka i IFRS-bokslutet har redovisats bland den balanserade vinsten efter avdrag av den uppskjutna skatten.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Principerna för riskhantering och kapitalutvärdering beskrivs i not 2. Bankrörelsens och koncernfunktionernas riskposition redogörs för i noterna 38–56, information om kapitaltäckningen enligt Pelare III i noterna 57–72 och skadeförsäkringsrörelsens riskposition i noterna 73–84.

Bankrörelsens och koncernfunktionernas riskposition

Indelningen i noterna grundar sig på Statistikcentralens klassificering, som delvis avviker från klassificeringen i verksamhetsberättelsens riskposition.

Not 38. Tillgångar och nedskrivningar av sådana under räkenskapsperioden

	31.12.2011		31.12.2010	
Milj. e	**Balans-värde**	**Nedskriv-ningar**	**Balans-värde**	**Nedskriv-ningar**
Kontanta medel	4 247		1 501	
Fordringar på kreditinstitut	7 367		8 033	
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Skuldebrev	182		422	
Aktier och andelar	1		0	
Derivatinstrument				
Som innehas för handel	3 126		1 864	
Säkringsinstrument	200		98	
Lån och övriga fordringar				
Beviljade lån	9 431	187	9 677	187
Skuldebrev	265	33	302	21
Finansiella leasingfordringar	775		624	
Garantifordringar	3	2	0	0
Övriga fordringar	2 449		2 038	
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Skuldebrev	6 522		5 304	
Aktier och andelar	77		82	
Finansiella tillgångar som hålls till förfall				
Skuldebrev	716		928	
Åtaganden utanför balansräkningen				
Bankgarantier	936		1 059	
Totalt	**36 299**	**223**	**31 932**	**208**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 39. Fördelningen av nedskrivningar per riskslag

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Per kreditrisk	223	208
Totalt	**223**	**208**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 40. Åtaganden

	Inhemska			Utländska		
31.12.2011, milj. e	Balans-värde	Nedskriv-ningar	Resultat-reglerings-ränta	Balans-värde	Nedskriv-ningar	Resultat-reglerings-ränta
Tillgångar						
Fordringar på kreditinstitut	6 386		9	981		8
Fordringar på kunder	11 082	178	38	844	45	2
Finansiell leasing	766			9		
Skuldebrev	919		14	6 501		101
Övriga	110			437		
Totalt	**19 263**	**178**	**60**	**8 773**	**45**	**110**
Åtaganden utanför balansräkningen						
Outtagna krediter och limiter	4 772			180		
Garantier och remburser	2 123			409		
Derivatinstrument	705			2 767		
Övriga	134			226		
Totalt	**7 733**			**3 582**		
Åtaganden totalt	**26 996**	**178**	**60**	**12 355**	**45**	**110**

	Inhemska			Utländska		
31.12.2010, milj. e	Balans-värde	Nedskriv-ningar	Resultat-reglerings-ränta	Balans-värde	Nedskriv-ningar	Resultat-reglerings-ränta
Tillgångar						
Fordringar på kreditinstitut	6 908		8	1 125		11
Fordringar på kunder	11 058	176	31	750	32	2
Finansiell leasing	624			0		
Skuldebrev	974		12	5 679		79
Övriga	81			323		
Totalt	**19 645**	**176**	**51**	**7 878**	**32**	**91**
Åtaganden utanför balansräkningen						
Outtagna krediter och limiter	3 794			118		
Garantier och remburser	2 286			312		
Derivatinstrument	389			1 547		
Övriga	140			323		
Totalt	**6 609**			**2 299**		
Åtaganden totalt	**26 254**	**176**	**51**	**10 177**	**32**	**91**

För derivatinstrumenten har redovisats det positiva bokförda marknadsvärdet.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 41. Åtaganden sektorvis

	Balansvärden		Utanför balansräkningen		
31.12.2011, milj. e	**Inhemska**	**Utländska**	**Inhemska**	**Utländska**	**Totalt**
Företag	10 535	591	6 758	421	18 305
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	7 188	7 452	330	3 159	18 131
Hushåll	838	19	214	0	1 071
Icke-vinstsyftande samfund	232	195	44		471
Offentlig sektor	529	626	387	2	1 544
Totalt	**19 323**	**8 883**	**7 733**	**3 582**	**39 522**

	Balansvärden		Utanför balansräkningen		
31.12.2010, milj. e	**Inhemska**	**Utländska**	**Inhemska**	**Utländska**	**Totalt**
Företag	9 621	516	5 905	314	16 357
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	7 494	6 632	333	1 983	16 442
Hushåll	720	23	206	0	948
Icke-vinstsyftande samfund	222	4	16		242
Offentlig sektor	1 640	794	149	1	2 584
Totalt	**19 696**	**7 970**	**6 609**	**2 299**	**36 573**

Som balansvärden har redovisats bokföringssaldona inklusive nedskrivningar och resultatregleringsräntor.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 42. Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar

31.12.2011, milj. e	Inte nedskrivna (brutto)	Nedskrivna (brutto)	Totalt	Nedskrivningar	Balansvärde
Fordringar på kreditinstitut och kunder					
Fordringar på kreditinstitut	7 367		7 367		7 367
Fordringar på kunder, varav	11 886	263	12 149	223	11 927
Bankgarantifordringar	1	2	3	2	1
Finansiell leasing	775		775		775
Övertrasseringar av konton och limiter	11		11		11
Totalt	**20 039**	**263**	**20 302**	**223**	**20 080**
Fordringar på kreditinstitut och kunder sektorvis					
Företag	10 746	199	10 945	183	10 761
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	7 734	65	7 799	33	7 766
Hushåll	864		864	6	858
Icke-vinstsyftande samfund	240	0	240	0	240
Offentlig sektor	454		454		454
Totalt	**20 039**	**263**	**20 302**	**223**	**20 080**

31.12.2010, milj. e	Inte nedskrivna (brutto)	Nedskrivna (brutto)	Totalt	Nedskrivningar	Balansvärde
Fordringar på kreditinstitut och kunder					
Fordringar på kreditinstitut	8 033		8 033		8 033
Fordringar på kunder, varav	11 695	322	12 017	208	11 809
Bankgarantifordringar	0	0	0	0	0
Finansiell leasing	624		624		624
Övertrasseringar av konton och limiter	6		6		6
Totalt	**20 358**	**322**	**20 679**	**208**	**20 471**
Fordringar på kreditinstitut och kunder sektorvis					
Företag	10 043	257	10 301	181	10 119
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	8 438	64	8 501	21	8 480
Hushåll	747	0	748	6	742
Icke-vinstsyftande samfund	225	0	225	0	225
Offentlig sektor	905		905		905
Totalt	**20 358**	**322**	**20 679**	**208**	**20 471**

Gruppvisa nedskrivningar har allokerats till sektorn Företag. Gruppvisa nedskrivningar uppgick till 16 miljoner euro (12).

31.12.2011, milj. e	Inte ned-skrivna (brutto)	Nedskrivna (brutto)	Totalt	Förfallna, obetalda	Nedskrivningar Individuella	Nedskrivningar Gruppvisa
Problemfordringar						
Fordringar på kunder, varav	47	264	311	23	207	16
Bankgarantifordringar	1	2	3		2	
Finansiell leasing	2		2	0		
Övertrasseringar av konton och limiter	11		11			
Totalt	**60**	**264**	**324**	**23**	**207**	**16**
Problemfordringar sektorvis						
Företag	50	199	249	19	174	9
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	0	65	65		33	
Hushåll	10		10	4		6
Icke-vinstsyftande samfund	1	0	1	0	0	
Offentlig sektor	0		0	0		
Totalt	**60**	**264**	**324**	**23**	**207**	**16**

31.12.2010, milj. e	Inte ned-skrivna (brutto)	Nedskrivna (brutto)	Totalt	Förfallna, obetalda	Nedskrivningar Individuella	Nedskrivningar Gruppvisa
Problemfordringar						
Fordringar på kunder, varav	44	322	365	17	196	12
Bankgarantifordringar	0	0	0		0	
Finansiell leasing	0		0	0		
Övertrasseringar av konton och limiter	6		6			
Totalt	**50**	**322**	**371**	**17**	**196**	**12**
Problemfordringar sektorvis						
Företag	39	257	296	13	175	6
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	0	64	64		21	
Hushåll	11	0	11	4	0	6
Icke-vinstsyftande samfund	0	0	0	0	0	
Offentlig sektor	0		0	0		
Totalt	**50**	**322**	**371**	**17**	**196**	**12**

31.12.2011, milj. e	Stocken totalt	Individuella Nedskriv-ningar	Balans-värde
Problemfordringar			
Oreglerade	120	59	62
Med nollränta	7	6	0
Till underpris	0	0	
Övriga	197	142	55
Totalt	**324**	**207**	**117**

31.12.2010, milj. e	Stocken totalt	Individuella Nedskriv-ningar	Balans-värde
Problemfordringar			
Oreglerade	57	14	42
Med nollränta	7	6	0
Till underpris	1	1	
Övriga	307	174	132
Totalt	**371**	**196**	**175**

Som problemfordringar betraktas oreglerade fordringar, nollräntefordringar, fordringar till underpris samt övriga problemfordringar. Oreglerade fordringars ränta eller kapital har förfallit till betalning och varit obetald i tre månader. En nollräntefordran har för att trygga kundens betalningsförmåga avtalats att ha nollränta. En fordran till underpris har prissatts avvikande från marknadspriserna för att trygga kundens betalningsförmåga. I övriga problemfordringar ingår bl.a. fordringar som är föremål för nedskrivningar utan att klassificeras under någon av de grupper som nämns ovan samt kontoövertrasseringar och garantifordringar. I obetalda belopp ingår obetalda räntor och amorteringar på en fordran.

Löptidsfördelningen för förfallna finansiella tillgångar

	Dygn		
31.12.2011, milj. e	**30–90**	**Över 90–180**	**Över 180**
Förfallna fordringar, inte nedskrivna	46	3	

	Dygn		
31.12.2010, milj. e	**30–90**	**Över 90–180**	**Över 180**
Förfallna fordringar, inte nedskrivna	41	3	

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 43. Utvecklingen av kreditförluster och nedskrivningar

Utvecklingen av kreditförluster och nedskrivningar*

Milj. e	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Kreditförluster och nedskrivningar, brutto	8	7	11	37	155	156	132
Återföringar	-5	-6	-10	-9	-26	-52	-71
Kreditförluster och nedskrivningar, netto	3	1	1	28	129	104	60

* Siffrorna för 2005 har minskats med andelen för den 2005 sålda detaljistbanksrörelsen.

Nya kredit- och garantiförluster samt nedskrivningar bokfördes för totalt 132 miljoner euro (156). De återförda kreditförlusterna och minskningen av nedskrivningarna utgjorde totalt 71 miljoner euro (52). Kredit- och garantiförlusternas och nedskrivningarnas nettoresultatinverkan var 60 miljoner euro (104).

År 2011 var kredit- och garantiförlusternas samt nedskrivningarnas andel av kredit- och garantistocken 0,40 % (0,73).

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 44. Företagsexponeringar branschvis

Nettoexponeringar, 31.12.2011	Balans-räkningen, milj. e	Utanför balans-räkningen, milj. e	Totalt, milj. e	Fördel-ning i %
Uthyrning och förvaltning av bostäder	1 808	225	2 033	11,1
Tillverkning av maskiner och utrustning (inkl. service)	587	1 221	1 808	9,9
Handel	1 233	455	1 688	9,2
Övrig förvaltning av fastigheter	1 352	163	1 516	8,3
Byggverksamhet	580	836	1 416	7,7
Transport och magasinering	875	513	1 387	7,6
Handel med egna fastigheter	924	167	1 091	6,0
Energi	183	776	959	5,2
Skogsindustri	551	384	935	5,1
Metallindustri	287	517	804	4,4
Livsmedelsframställning	486	300	787	4,3
Tjänster	535	228	762	4,2
Kemisk industri	226	447	673	3,7
Informations- och kommunikationsverksamhet	265	364	629	3,4
Finans- och försäkringsverksamhet	349	221	570	3,1
Jordbruk, skogsbruk och fiske	416	57	473	2,6
Annan tillverkning	232	143	375	2,0
Utvinning av mineral	149	109	258	1,4
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	66	51	117	0,6
Övriga branscher	21	2	22	0,1
Offentlig förvaltning och försvar (inkl. obligatorisk socialförsäkring)	1		1	0,0
Totalt	**11 126**	**7 179**	**18 305**	**100,0**

Nettoexponeringar, 31.12.2010	Balans-räkningen, milj. e	Utanför balans-räkningen, milj. e	Totalt, milj. e	Fördel-ning i %
Uthyrning och förvaltning av bostäder	1 671	230	1 901	11,6
Tillverkning av maskiner och utrustning (inkl. service)	443	1 098	1 540	9,4
Handel	1 108	376	1 485	9,1
Övrig förvaltning av fastigheter	1 300	116	1 415	8,7
Byggverksamhet	520	707	1 227	7,5
Transport och magasinering	683	422	1 106	6,8
Handel med egna fastigheter	845	153	998	6,1
Skogsindustri	531	421	952	5,8
Kemisk industri	302	619	922	5,6
Tjänster	523	297	820	5,0
Metallindustri	258	517	774	4,7
Livsmedelsframställning	427	196	624	3,8
Energi	213	386	599	3,7
Informations- och kommunikationsverksamhet	192	322	514	3,1
Annan tillverkning	226	196	423	2,6
Finans- och försäkringsverksamhet	353	40	392	2,4
Jordbruk, skogsbruk och fiske	297	37	333	2,0
Utvinning av mineral	146	43	189	1,2
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	71	44	115	0,7
Övriga branscher	28	1	29	0,2
Offentlig förvaltning och försvar (inkl. obligatorisk socialförsäkring)	0		0	0,0
Totalt	**10 137**	**6 220**	**16 357**	**100,0**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 45. Företagsexponeringar per ratingklass

	31.12.2011		31.12.2010	
Klass	Netto-exponeringar, milj. e	%	Netto-exponeringar, milj. e	%
1,0–2,0	1 046	5,7	850	5,2
2,5–5,0	10 193	55,7	9 056	55,4
5,5–7,0	4 653	25,4	3 862	23,6
7,5–8,5	1 622	8,9	1 773	10,8
9,0–10,0	286	1,6	283	1,7
11,0–12,0	265	1,4	352	2,2
Oklassificerade	239	1,3	180	1,1
Totalt	**18 305**	**100,0**	**16 357**	**100,0**

För sannolikheten för fallissemang i anslutning till kreditklasserna redogörs i not 65.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 46. Företagsexponeringarnas fördelning enligt kundens åtaganden

Nettoexponeringar, 31.12.2011, milj. e	Inhemska	Utländska	Totalt	%
0–1	931	163	1 093	6,0
1–10	2 525	239	2 765	15,1
10–50	4 177	559	4 737	25,9
50–100	3 648	50	3 698	20,2
100–	6 012		6 012	32,8
Totalt	**17 293**	**1 011**	**18 305**	**100,0**

Nettoexponeringar, 31.12.2010, milj. e	Inhemska	Utländska	Totalt	%
0–1	898	100	998	6,1
1–10	2 310	203	2 513	15,4
10–50	4 258	475	4 733	28,9
50–100	3 298	53	3 351	20,5
100–	4 763		4 763	29,1
Totalt	**15 527**	**830**	**16 357**	**100,0**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 47. Exponeringar hos finansiella företag (inkl. försäkringsföretag) per ratingklass

	31.12.2011		31.12.2010	
Klass	Netto-exponeringar, milj. e	%	Netto-exponeringar, milj. e	%
1,0–2,0	9 747	54,2	9 863	60,5
2,5–5,0	7 494	41,7	5 973	36,6
5,5–7,0	499	2,8	247	1,5
7,5–8,5	83	0,5	132	0,8
9,0–10,0	83	0,5	15	0,1
11,0–12,0	26	0,1	10	0,1
Oklassificerade	58	0,3	59	0,4
Totalt	**17 989**	**100,0**	**16 300**	**100,0**

Finansiella företag har klassificerats i enlighet med de klassificeringsmetoder som används i OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckningsanalys. Exponeringar som klassificerats med ratingar från internationella ratinginstitut har presenterats i tabellen enligt OP-Pohjola-gruppens motsvararande klasser.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 48. Den sekundära länderrisken per länderriskgrupp exkl. Finland

		31.12.2011		31.12.2010	
Länderrisk- grupp	Moody's-motsvarighet	Nettoåtagande, milj. e	%	Nettoåtagande, milj. e	%
Grupp 1	Aaa	9 966	80,4	8 039	79,5
Grupp 2	Aa1–A3	1 343	10,8	1 304	12,9
Grupp 3	Baa1–Baa3	798	6,4	659	6,5
Grupp 4	Ba1–B3	252	2,0	103	1,0
Grupp 5	Caa1–C	35	0,3	4	0,0
Totalt		**12 395**	**100,0**	**10 109**	**100,0**

I den sekundära länderrisken (exkl. Finland) beaktas att de faktiska riskerna i anslutning till avtal kan överföras till ett annat land genom avtal eller på annat sätt. En risk kan överföras genom avtal, dvs. vanligen på basis av en garanti, eller på annat sätt, t.ex. så att fordringarna på ett företags filial har överförts till det land där företagets huvudkontor är beläget.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 49. Erhållna säkerheter per säkerhetsslag

Milj. e	31.12.2011	Andel, %	31.12.2010	Andel, %
Borgen av offentlig sektor	2 123	31,0	2 300	34,9
Inteckning i fastighet eller legorätt i kontors- eller industrifastighet	1 640	24,0	1 432	21,7
Objektsäkerhet	1 536	22,5	1 402	21,2
Aktier och andelar, övriga	434	6,3	491	7,4
Aktier, bostadsaktiebolag och fastighetsbolag i bostadsbruk	310	4,5	263	4,0
Företagsinteckning	249	3,6	262	4,0
Inteckning i fastighet eller legorätt i bostadsfastighet	173	2,5	196	3,0
Finansiering mot fordringssäkerhet	137	2,0	85	1,3
Bankgaranti	134	2,0	54	0,8
Annan säkerhet	103	1,5	114	1,7
Totalt	**6 838**	**100,0**	**6 598**	**100,0**

De erhållna säkerheterna per säkerhetsslag har räknats på basis av säkerhetsvärdena av de säkerheter som gäller åtaganden i bankens besittning. Beräkningen av säkerhetsvärdet utgår från säkerhetens verkliga värde, från vilket säkerhetsvärdet härleds på basis av en försiktigt uppskattad värderingsprocent för varje säkerhetsslag. Säkerhetsvärden som överskrider åtagandena har inte beaktats i siffrorna.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 50. Kapitalanskaffningens struktur

Milj. e	31.12.2011	Andel, %	31.12.2010	Andel, %
Skulder till kreditinstitut	5 935	17,1	4 960	15,8
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	1	0,0	0	0,0
Skulder till kunder				
Inlåning	3 574	10,3	1 667	5,3
Övriga	4 452	12,8	2 564	8,2
Skuldebrev emitterade till allmänheten				
Bankcertifikat och ECP	8 113	23,3	9 563	30,5
Obligationer	7 066	20,3	7 122	22,7
Övriga skulder	2 234	6,4	1 816	5,8
Efterställda skulder	1 050	3,0	1 255	4,0
Eget kapital	2 331	6,7	2 377	7,6
Totalt	**34 756**	**100,0**	**31 324**	**100,0**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 51. Löptidsinformation om tillgångar och skulder enligt återstående löptid

31.12.2011, milj. e	3 mån. eller under	>3-12 mån.	>1-5 år	>5-10 år	>10 år	Totalt
Kontanta medel	4 247					4 247
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen						
Skuldebrev	33	34	110	4	1	182
Fordringar på kreditinstitut	3 987	970	1 298	1 089	23	7 367
Fordringar på kunder	1 893	1 527	6 154	1 832	1 295	12 701
Finansiella tillgångar som kan säljas						
Skuldebrev	67	162	4 491	1 783	19	6 522
Finansiella tillgångar som hålls till förfall						
Skuldebrev	166	185	341	25		716
Tillgångar totalt	**10 393**	**2 878**	**12 394**	**4 733**	**1 338**	**31 736**
Skulder till kreditinstitut	3 307	473	1 421	734		5 935
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	1					1
Skulder till kunder	6 894	456	85	435	155	8 025
Skuldebrev emitterade till allmänheten	6 426	3 446	4 382	926		15 179
Efterställda skulder	0	315	513	182	40	1 050
Skulder totalt	**16 628**	**4 689**	**6 401**	**2 277**	**195**	**30 191**
Garantier	1	10	436	55	501	1 004
Garantiansvar	205	340	356	31	371	1 303
Kreditlöften	4 952					4 952
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	64	70	91			225
Övriga	226	1	1	132		359
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	**5 448**	**421**	**884**	**218**	**872**	**7 844**

31.12.2010, milj. e	3 mån. eller under	>3-12 mån.	>1-5 år	>5-10 år	>10 år	Totalt
Kontanta medel	1 501					1 501
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen						
Skuldebrev	41	62	136	181	2	422
Fordringar på kreditinstitut	4 165	1 110	1 534	1 201	22	8 033
Fordringar på kunder	2 364	1 565	5 439	1 817	1 248	12 433
Finansiella tillgångar som kan säljas						
Skuldebrev	8	30	3 662	1 603		5 304
Finansiella tillgångar som hålls till förfall						
Skuldebrev	45	145	712	25		928
Tillgångar totalt	**8 124**	**2 912**	**11 483**	**4 827**	**1 273**	**28 620**
Skulder till kreditinstitut	3 389	439	696	437		4 960
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0					0
Skulder till kunder	3 372	175	105	382	197	4 231
Skuldebrev emitterade till allmänheten	7 533	3 770	4 416	966		16 685
Efterställda skulder	155	237	773		90	1 255
Skulder totalt	**14 449**	**4 621**	**5 990**	**1 785**	**287**	**27 131**
Garantier	0	31	352	101	641	1 125
Garantiansvar	265	378	353	27	311	1 333
Kreditlöften	3 912					3 912
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	34	94	11			140
Övriga	325	0	2	136		463
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	**4 536**	**503**	**717**	**263**	**953**	**6 972**

De tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen består av skuldebrev som kan säljas när som helst. De skuldebrev som hör till finansiella tillgångar som kan säljas kan säljas vid behov. De skuldebrev som hör till tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen eller till finansiella tillgångar som kan säljas tas dock i tabellen upp i tidsklasserna på basis av den återstående löptiden. Skuldernas nominella kapital tas upp i klasser enligt förfallotidpunkten. Skulderna för handel tas upp i den kortaste löptidsklassen. Vid hanteringen av Pohjola-koncernens finansieringsrisk används valutaterminer samt ränte- och valutaswappar. Deras nettoinverkan på finansieringsrisken till euromotvärdet är inte betydande, varför de inte tas upp separat i tabellen.

Beloppet av de på anfordran betalbara skulderna i den kortaste löptidsklassen var 3,2 miljarder euro (2,4).

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 52. Likviditetsreservsportföljen

För att trygga OP-Pohjola-gruppens likviditet upprätthåller Pohjola Bank Abp en likviditetsreservsportfölj.

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Kontanta medel	4 243	1 500
Kortfristiga skuldebrev	18	66
Långfristiga skuldebrev		
Finansiella tillgångar för handel	271	457
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	13	12
Finansiella tillgångar som kan säljas	6 505	5 296
Finansiella tillgångar som hålls till förfall	716	928
Lån och övriga fordringar	881	1 208
Likviditetsreservsportföljen totalt	**12 647**	**9 466**

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreservsportföljen enligt löptid och rating 31.12.2011*, milj. e

År	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Totalt	Andel, %
Aaa	4 375	973	1 835	966	513	21	8 683	68,7
Aa1–Aa3	154	850	385	158	209		1 756	13,9
A1–A3	271	703	173	10	10	0	1 166	9,2
Baa1–Baa3	221	191	167	15	0	0	593	4,7
Ba1 eller lägre	45	119	11	14			188	1,5
Intern rating	81	54	92	35			261	2,1
Totalt	**5 147**	**2 888**	**2 662**	**1 198**	**731**	**21**	**12 647**	**100,0**

Den genomsnittliga återstående löptiden för likviditetsreservsportföljen är 3,6 år.
De finansiella tillgångar som har intern rating utgörs närmast av skuldebrev som emitterats av finländska företag och samfund, och deras rating har fastställts enligt OP-Pohjola-gruppens internratingmetod.

* Beräkning enligt bokförda värden

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 53. Löptider för tillgångar och skulder enligt förfall eller omprissättning

31.12.2011, milj. e	1 mån. eller under	>1–3 mån.	>3–12 mån.	>1–2 år	>2–5 år	>5 år	Totalt
Kontanta medel	4 247						4 247
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen							
Skuldebrev	38	30	22	39	48	4	182
Fordringar på kreditinstitut	4 196	1 591	882	109	259	330	7 367
Fordringar på kunder	5 953	3 249	1 975	270	546	707	12 701
Finansiella tillgångar som kan säljas							
Skuldebrev	394	548	108	197	3 473	1 802	6 522
Finansiella tillgångar som hålls till förfall							
Skuldebrev	411	305					716
Tillgångar totalt	**15 239**	**5 724**	**2 987**	**615**	**4 327**	**2 844**	**31 736**
Skulder till kreditinstitut	3 451	997	527	91	560	307	5 935
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	1						1
Skulder till kunder	6 139	1 387	455	4	1	40	8 025
Skuldebrev emitterade till allmänheten	3 036	5 773	2 354	159	3 008	850	15 179
Efterställda skulder		200	415	171	82	182	1 050
Skulder totalt	**12 627**	**8 358**	**3 750**	**426**	**3 651**	**1 379**	**30 191**

På anfordran betalbara poster bland skulderna var totalt 3,2 miljarder euro, och de bestod främst av inlåning från allmänheten.

31.12.2010, milj. e	1 mån. eller under	>1–3 mån.	>3–12 mån.	>1–2 år	>2–5 år	>5 år	Totalt
Kontanta medel	1 501						1 501
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen							
Skuldebrev	42	35	61	34	66	183	422
Fordringar på kreditinstitut	4 228	1 874	1 152	262	146	371	8 033
Fordringar på kunder	5 753	3 052	2 197	273	468	689	12 433
Finansiella tillgångar som kan säljas							
Skuldebrev	300	577		500	2 323	1 603	5 304
Finansiella tillgångar som hålls till förfall							
Skuldebrev	447	365	115				928
Tillgångar totalt	**12 272**	**5 903**	**3 526**	**1 069**	**3 004**	**2 846**	**28 620**
Skulder till kreditinstitut	2 936	1 118	399	121	266	120	4 960
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0						0
Skulder till kunder	3 248	769	174			40	4 231
Skuldebrev emitterade till allmänheten	2 629	8 124	2 378	287	2 301	966	16 685
Efterställda skulder		591	151	266	246		1 255
Skulder totalt	**8 813**	**10 602**	**3 102**	**674**	**2 814**	**1 127**	**27 131**

På anfordran betalbara poster bland skulderna var totalt 2,4 miljarder euro, och de bestod främst av inlåning från allmänheten.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 54. Marknadsriskens känslighetsanalys

Marknadsriskernas andel av de riskvägda posterna uppgick vid årsskiftet till 4,2 % (3,5).

			31.12.2011		31.12.2010	
Milj. e	**Riskparameter**	**Förändring**	**Inverkan på resultatet**	**Inverkan på eget kapital**	**Inverkan på resultatet**	**Inverkan på eget kapital**
Ränterisk	Ränta	1 %-enhet	29	0	10	0
Valutarisk	Marknadsvärde	20 %-enheter	7		1	
Volatilitetsrisk						
Räntevolatilitet	Volatilitet	20 %-enheter	1		2	
Valutavolatilitet	Volatilitet	10 %-enheter	0		0	
Kreditriskpremie*	Kreditriskmarginal	0,5 %-enheter	7	116	12	121
Prisrisk						
Aktieportfölj	Marknadsvärde	20 %-enheter		1		2
Kapitalfonder	Marknadsvärde	20 %-enheter		5		6
Fastighetsrisk	Marknadsvärde	10 %-enheter	3		4	

Känslighetstalen har räknats som summan av valutornas absolutvärden.

* Kreditriskpremien har räknats på basis av de skuldebrev som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och de skuldebrev som kan säljas, vilka ingår i likviditetsreservsportföljen.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 55. Aktierisk

Aktie- och kapitalinvesteringsfondernas marknadsvärde uppgick vid slutet av året till 31 miljoner euro (38), av vilket aktieportföljen stod för 6 miljoner euro (8) och kapitalinvesteringsfonderna jämte placeringslöften för 25 miljoner euro (29). Aktieportföljens tre största branscher och deras relativa andelar var: basindustri 28 % (27), industriprodukter och -tjänster 27 % (27) och informationsteknik 20 % (23).

Investeringarna i kapitalinvesteringsfonder var 14 miljoner euro (16), och dessutom fanns det bindande investeringslöften för 11 miljoner euro (14).

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 56. Fastighetsrisk

Det i fastigheter uppbundna kapitalet uppgick vid slutet av år 2011 till 28 miljoner euro (29), av vilka rörelsefastigheterna stod för 3 miljoner euro (3). Vid slutet av räkenskapsperioden 2011 fanns inget innehav i fastighetsinvesteringsbolag, under jämförelseåret var innehavet i fastighetsinvesteringsbolag 0 miljoner euro.

Det verkliga värdet av fastighetsobjekten bedömdes 2011 av en utomstående part, och enligt dessa bedömningar motsvarar det totala verkliga värdet det i fastigheter uppbundna kapitalet. Fastighetsriskerna bedöms som små.

Förändringarna i förvaltningsfastigheterna under räkenskapsperioden specificeras i not 21 och förändringarna i rörelsefastigheterna i not 25.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Information om kapitaltäckning enligt Pelare III

I noterna 57–72 redogörs för information om den finansiella företagsgruppens kapitaltäckning i enlighet med Finansinspektionens standard 4.5 Skyldighet att offentliggöra information om kapitaltäckning (s.k. Pelare III-information). Informationen baserar sig på den konsoliderade kapitaltäckningen för kreditinstitut, så informationen är inte direkt jämförbar med den övriga information om Pohjola-koncernen som offentliggjorts.

Den finansiella företagsgrupp som utgör grunden för Pohjola Bank Abp:s kapitaltäckning för kreditinstitut består av bolagen i Pohjola-koncernen exkl. försäkringsbolagen med dotterbolag.

Pohjola Bank Abp fick som en del av sammanslutningen av andelsbanker 18.10.2011 tillstånd av Finansinspektionen att tillämpa internmetoden (IRBA). Tidigare har IRBA tillämpats på Pohjola Banks företagsexponeringar och aktieexponeringar. Pohjola Bank har tillämpat IRBA på hushålls-, företags- och institutsexponeringar sedan 31.12.2011. I jämförelseuppgifterna för 2010 har inte beaktats effekterna av IRBA-tillståndet av 18.10.2011.

Not 57. Kapitalbas

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Primärt kapital (Tier 1)		
Eget kapital	2 331	2 377
Försäkringsbolagens inverkan på koncernens eget kapital avdras (eget kapital och koncernelimineringar)	111	93
Fonden för verkligt värde, överföring till Tier 2	136	36
Obegränsat primärt kapital (Core Tier 1) före avdrag	**2 578**	**2 505**
Immateriella tillgångar	-171	-165
Överskott i pensionsåtaganden och förvaltningsfastigheternas värdeförändring	-32	-30
Styrelsens förslag till utdelning	-129	-126
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-704	-705
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-56	-61
Core Tier 1-kapitalbas	**1 486**	**1 418**
Kapitallån	274	274
Underskott i det supplementära kapitalet	-238	
Primärt kapital (Tier 1) för kapitaltäckningsändamål	**1 521**	**1 692**
Supplementärt kapital (Tier 2)		
Fonden för verkligt värde (exkl. värdering av säkringen av kassaflöde)	-146	-29
Eviga lån	294	299
Debenturlån	375	608
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-704	-705
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-56	-61
Överföring till primärt kapital	238	
Supplementärt kapital (Tier 2) för kapitaltäckningsändamål		**111**
Kapitalbas totalt	**1 521**	**1 803**
Avdrag från primärt och supplementärt kapital		
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-1 408	-1 410
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-112	-122
Totalt	-1 521	-1 531

Från kapitalbasen har dragits av investeringar i OP-Pohjola-gruppens försäkringsföretag och okonsoliderade finansinstitut. Som investeringar i finansinstitut har också dragits av investeringar på över 10 procent i kapitalinvesteringsfonder, exkl. kapitalinvesteringsfonder som förvaltas av Vaaka Partners Ab (tidigare Pohjola Capital Partners Ab), där Finansinspektionen har gett dispens till avdrag från kapitalbasen.

Av kapitallånen räknas till det egna kapitalet det belopp som värderats till valutakursen vid emissionstidpunkten. Kapitallånen är sådana hybridinstrument som omfattas av övergångsbestämmelser där det i det totala beloppet på 134 milj. euro ingår inlösen av incitament.

Core Tier 1-kapitalbas = Primärt kapital totalt exkl. Kapitallån och underskott i supplementärt kapital som täcks med kapitallån.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 58. Kapitalkravet

Basmetoden (FIRB) har tillämpats för att beräkna kapitalkravet för kreditrisken för företags- och institutsexponeringar. I FIRB-metoden tillämpas interna kreditklasser för att fastställa kunders sannolikhet för fallissemang (PD) medan förlusten vid fallissemang (LGD) och kreditmotvärdeskoefficienten (CF) är standardestimat som fastställs i myndighetsformler. För beräkningen av kapitalkravet för hushållsexponeringar har tillämpats internmetoden (IRBA) där interna kreditklasser används för at fastställa kunders sannolikhet för fallissemang (PD), förlustandelen vid fallissemang (LGD) och kreditmotvärdeskoefficienten (CF) är interna estimat. Enligt den dispens som Finansinspektionen gett har för hushållsexponeringarna använts 100 % som kreditmotvärdeskoefficient (CF).

Vid beräkningen av kapitalkravet för egetkapitalinstrument kan man använda olika metoder. Med PD/LGD-metoden räknas placeringarnas riskvägda belopp genom att använda riskparametrar för sannolikheten för fallissemang (PD) som baseras på interna kreditklasser och förlusten vid fallissemang (LGD) som fastställs i myndighetsformler. Med en förenklad metod kan placeringarnas riskvägda belopp räknas ut genom att multiplicera respektive placering med en riskvikt som bestäms på basis av placeringens typ.

Vid beräkningen av kapitalkravet för operativa risker har tillämpats schablonmetoden.

	31.12.2011		31.12.2010	
Milj. e	**Kapitalkrav**	**Riskvägda fordringar***	**Kapitalkrav**	**Riskvägda fordringar***
Kredit- och motpartsrisk	**1 031**	**12 890**	**985**	**12 314**
Internmetoden (IRBA)	**992**	**12 401**	**706**	**8 830**
Institutsexponeringar	113	1 415		
Företagsexponeringar	766	9 571	694	8 672
Hushållsexponeringar	32	404		
Med säkerhet i fastighet	0	3		
Övriga	32	401		
Aktieexponeringar	12	151	13	159
PD/LGD-metoden	5	62	5	58
Förenklad metod	7	89	8	101
Kapitalexponeringar	4	45	4	51
Börsnoterade exponeringar	2	20	2	24
Övriga	2	24	2	26
Positioner i värdepapperisering	65	809		
Övriga	4	52		
Schablonmetoden	**39**	**489**	**279**	**3 484**
Exponeringar mot stater och centralbanker	14	170	7	83
Institutsexponeringar	2	19	130	1 619
Företagsexponeringar	19	233	22	278
Hushållsexponeringar	5	64	76	950
Med säkerhet i fastighet			0	0
Övriga	5	64	76	950
Positioner i värdepapperisering			39	485
Övriga	0	2	5	68
Marknadsrisker	**48**	**606**	**37**	**467**
Handelslagret	44	551	35	443
Positionsrisken	44	551	35	443
Hela verksamheten	4	55	2	24
Valutakurs- och guldrisken	3	36		
Råvarurisken	2	20	2	24
Operativ risk	**73**	**913**	**59**	**739**
Totalt	**1 153**	**14 409**	**1 082**	**13 520**

* Riskvägda fordringar = Kapitalkrav / 0,08

Kapitalkravet för motpartsrisken är 35 miljoner euro (62).

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 59. Nyckeltal för kapitaltäckningen

Kapitaltäckning, milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Sammanlagd kapitalbas	1 521	1 803
Totalt kapitalkrav	1 153	1 082
Kapitalbasöverskott (+) / Kapitalbasunderskott (-)	369	722
Core Tier 1-relation, %*	10,3	10,5
Primärkapitalrelation, %	10,6	12,5
Kapitaltäckning, %	10,6	13,3

* Primärt kapital totalt exkl. Kapitallån och underskott i supplementärt kapital som täcks med kapitallån / Totalt kapitalkrav x 8

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 60. Exponeringarnas totala belopp enligt exponeringsklasser

31.12.2011, milj. e	Balans-poster	Poster utanför balans-räkningen	Derivat-instrument	Expo-nerings-belopp totalt	Expo-neringar i snitt under perioden
Internmetoden (IRBA)	**20 316**	**8 937**	**1 118**	**30 371**	
Institutsexponeringar	6 910	426	638	7 974	
Företagsexponeringar	11 222	8 472	480	20 173	19 275
Hushållsexponeringar	1 331	28	0	1 360	
Företagskunder	484	12	0	496	
Privatkunder	846	17	0	863	
Aktieexponeringar	84	11		95	97
Positioner i värdepapperisering	715			715	
Övriga	54			54	
Schablonmetoden	**12 512**	**8 415**	**380**	**21 307**	
Exponeringar mot stater och centralbanker	5 648	114	280	6 042	4 874
Institutsexponeringar	6 591	7 991	98	14 680	
Företagsexponeringar	252	84	1	338	320
Hushållsexponeringar	17	227		244	
Företagskunder	0	20		20	
Privatkunder	17	207		224	
Övriga	4			4	
Totalt	**32 828**	**17 352**	**1 498**	**51 678**	

Exponeringar i snitt har inte redovisats för de exponeringsklasser som omfattats av IRBA-övergången 2011.

31.12.2010, milj. e	Balans-poster	Poster utanför balans-räkningen	Derivat-instrument	Expo-nerings-belopp totalt	Expo-neringar i snitt under perioden
Internmetoden (IRBA)	**10 310**	**7 710**	**453**	**18 474**	**18 791**
Företagsexponeringar	10 226	7 696	453	18 376	18 693
Aktieexponeringar	85	14		98	99
Schablonmetoden	**19 106**	**6 989**	**2 606**	**28 701**	**28 351**
Exponeringar mot stater och centralbanker	3 602	11	92	3 706	4 013
Institutsexponeringar	13 186	6 733	2 514	22 432	21 822
Företagsexponeringar	301			301	262
Hushållsexponeringar	1 203	245	0	1 449	1 451
Företagskunder	460	32	0	492	521
Privatkunder	743	213	0	956	930
Positioner i värdepapperisering	742			742	731
Övriga	71			71	72
Totalt	**29 416**	**14 699**	**3 060**	**47 175**	**47 143**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 61. Exponeringarnas geografiska fördelning enligt exponeringsklasser

31.12.2011, milj. e	Exponeringar mot stater och centralbanker	Instituts-expo-neringar	Företags-expo-neringar	Hushålls-expo-neringar	Aktie-expo-neringar	Positioner i värde-pappe-risering	Övriga
Finland	5 276	15 166	19 281	1 596	87		58
Övriga nordiska länder		1 689	407	6	0		
Baltikum	6	4	203	0			0
Övriga EU-länder	758	5 035	463	1	4	668	0
Övriga Europa		303	46	0	4		
USA		226	38	0			
Asien		155	40	0			
Övriga länder	1	76	34	0		48	
Totalt	**6 042**	**22 654**	**20 511**	**1 603**	**95**	**715**	**58**

31.12.2010, milj. e	Exponeringar mot stater och centralbanker	Instituts-expo-neringar	Företags-expo-neringar	Hushålls-expo-neringar	Aktie-expo-neringar	Positioner i värde-pappe-risering	Övriga
Finland	3 117	14 005	17 539	1 443	91		71
Övriga nordiska länder		1 633	362	5	0		
Baltikum	5	3	41	0			0
Övriga EU-länder	583	6 248	612	0	7	686	0
Övriga Europa		220	25	0		4	
USA		188	21				
Asien		121	48	0			
Övriga länder	1	15	30	0		53	
Totalt	**3 706**	**22 432**	**18 677**	**1 449**	**98**	**742**	**71**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 62. Exponeringarnas återstående löptid enligt exponeringsklasser

31.12.2011, milj. e	Under 3 mån.	3–12 mån.	1–5 år	5–10 år	Över 10 år	Totalt
Internmetoden (IRBA)	**6 138**	**3 091**	**15 034**	**3 838**	**2 176**	**30 371**
Institutsexponeringar	1 114	673	4 591	1 515	81	7 974
Företagsexponeringar	4 731	2 212	8 909	2 243	2 079	20 173
Hushållsexponeringar	179	66	1 055	46	15	1 360
Företagskunder	27	25	401	28	15	496
Privatkunder	152	40	654	17		863
Aktieexponeringar						95
Positioner i värdepapperisering	76	132	471	34	1	715
Övriga	39	7	8			54
Schablonmetoden	**11 365**	**3 154**	**4 806**	**1 805**	**177**	**21 307**
Exponeringar mot stater och centralbanker	4 455	12	731	704	141	6 042
Institutsexponeringar	6 458	3 091	4 008	1 097	26	14 680
Företagsexponeringar	208	50	65	4	10	338
Hushållsexponeringar	244		0			244
Företagskunder	20		0			20
Privatkunder	224					224
Övriga	1	1	2			4
Totalt	**17 503**	**6 244**	**19 840**	**5 642**	**2 354**	**51 678**

31.12.2010, milj. e	Under 3 mån.	3–12 mån.	1–5 år	5–10 år	Över 10 år	Totalt
Internmetoden (IRBA)	**4 070**	**2 477**	**7 555**	**2 312**	**1 962**	**18 474**
Företagsexponeringar	4 070	2 477	7 555	2 312	1 962	18 376
Aktieexponeringar						98
Schablonmetoden	**10 285**	**5 611**	**8 705**	**3 684**	**416**	**28 701**
Exponeringar mot stater och centralbanker	2 135	69	612	792	99	3 706
Institutsexponeringar	7 648	5 426	6 376	2 713	270	22 432
Företagsexponeringar	67	41	124	38	32	301
Hushållsexponeringar	395	56	942	41	15	1 449
Företagskunder	45	25	381	26	15	492
Privatkunder	350	30	561	15	0	956
Positioner i värdepapperisering		6	636	100		742
Övriga	41	14	16			71
Totalt	**14 354**	**8 088**	**16 260**	**5 996**	**2 378**	**47 175**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 63. Företagsexponeringar branschvis

31.12.2011, milj. e	Exponeringsbelopp	Riskvägda poster	Kapitalkrav
Tillverkning av maskiner och utrustning (inkl. service)	2 495	784	63
Uthyrning och förvaltning av bostäder	2 117	471	38
Partihandel och detaljhandel	1 970	827	66
Byggindustri	1 565	854	68
Övrig förvaltning och arrendering av fastigheter	1 561	640	51
Transport och magasinering	1 356	1 010	81
Energi	1 251	335	27
Finans- och försäkringsverksamhet	1 178	426	34
Handel med egna fastigheter	1 117	665	53
Skogsindustri	1 014	856	68
Tjänster	984	661	53
Livsmedelsframställning	864	479	38
Metallindustri	852	518	41
Kemisk industri	714	286	23
Informations- och kommunikationsverksamhet	617	262	21
Annan tillverkning	484	385	31
Jordbruk, skogsbruk och fiske	452	240	19
Utvinning av mineral	253	160	13
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	127	36	3
Övriga branscher	56	45	4
Totalt	**21 027**	**9 939**	**795**

31.12.2010, milj. e	Exponeringsbelopp	Riskvägda poster	Kapitalkrav
Tillverkning av maskiner och utrustning (inkl. service)	2 076	802	64
Uthyrning och förvaltning av bostäder	1 981	450	36
Partihandel och detaljhandel	1 801	763	61
Byggindustri	1 426	819	66
Övrig förvaltning och arrendering av fastigheter	1 423	528	42
Transport och magasinering	1 139	932	75
Skogsindustri	1 059	880	70
Handel med egna fastigheter	1 015	591	47
Tjänster	982	658	53
Kemisk industri	966	412	33
Finans- och försäkringsverksamhet	908	314	25
Energi	868	122	10
Metallindustri	856	460	37
Livsmedelsframställning	713	335	27
Annan tillverkning	535	426	34
Informations- och kommunikationsverksamhet	521	188	15
Jordbruk, skogsbruk och fiske	330	206	16
Övriga branscher	260	214	17
Utvinning av mineral	189	144	11
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	122	36	3
Totalt	**19 169**	**9 280**	**742**

I branschindelningen räknas till företagsexponeringarna också de företagskunder som ingår i hushållsexponeringarna. Branschindelningen motsvarar Statistikcentralens nyaste näringsgrensindelning (TOL 2008).

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 64. Exponeringar enligt riskvikt enligt schablonmetoden för kreditrisken före och efter kreditriskreducering

Riskvikt-%, 31.12.2011, milj. e	Exponeringsbelopp före kreditriskreducering	Exponeringsbelopp efter kreditriskreducering	Riskvägda poster
0	20 570	22 250	
20	177	290	51
50	4	5	1
75	244	244	64
100	312	452	372
Övriga riskvikter	1	1	0
Totalt	**21 307**	**23 241**	**489**

Riskvikt-%, 31.12.2010, milj. e	Exponeringsbelopp före kreditriskreducering	Exponeringsbelopp efter kreditriskreducering	Riskvägda poster
0	17 180	17 075	
10	2 205	2 205	220
20	6 229	5 829	1 134
35	1	1	0
50	130	100	91
75	1 430	1 397	923
100	700	575	538
150	22	22	31
Totalt	**27 895**	**27 204**	**2 938**

I Pohjola-koncernens kapitaltäckningsanalys tillämpas för att bestämma en exponerings riskvikt med schablonmetoden för kreditrisken ratingar på exponeringar mot stater och centralbanker samt företag från ratinginstituten Moody's Investors Service eller Fitch Ratings. Den externa ratingen bestämmer exponeringens kreditklass. Vid beräkningen av kapitalkravet för en exponering bestäms riskvikten enligt rating. Också för exponeringar mot stater har använts riskvikter enligt rating.

Riskvikten för internationella utvecklingsbanker kan också bestämmas på ett annat sätt än med extern rating. Om en extern rating inverkar på riskvikten, används vid kapitaltäckningsanalysen rating från de ratinginstitut som nämns ovan, också för att riskvikta internationella utvecklingsbankers exponeringar.

För exponeringar används vid kapitaltäckningsanalysen ratingen för det emissionsprogram eller emissionsarrangemang som ifrågavarande exponering hör till. Om ingen sådan rating finns att få, används emittentens generella rating, om en sådan finns.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 65. Företagsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)

Ratingklass, 31.12.2011	Exponerings-belopp, milj. e	PD, genom-snitt, %	Riskvikt, genom-snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapital-kravet, milj. e
1,0–2,0	796	0,0	14,9	119	10
2,5–5,0	8 621	0,2	41,1	3 546	284
5,5–7,0	3 185	1,4	101,1	3 219	258
7,5–8,5	1 313	5,0	150,5	1 976	158
9,0–10,0	238	20,3	224,1	533	43
11,0–12,0	404	100,0			
Oklassificerade	121	4,9	147,8	178	14
Totalt	**14 678**	**4,0**	**65,2**	**9 571**	**766**

Ratingklass, 31.12.2010	Exponerings-belopp, milj. e	PD, genom-snitt, %	Riskvikt, genom-snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapital-kravet, milj. e
1,0–2,0	757	0,0	15,2	109	9
2,5–5,0	7 658	0,2	40,7	3 139	251
5,5–7,0	2 545	1,4	99,9	2 508	201
7,5–8,5	1 423	5,5	154,5	2 231	178
9,0–10,0	220	17,5	214,7	473	38
11,0–12,0	482	100,0			
Oklassificerade	140	4,4	142,7	212	17
Totalt	**13 224**	**4,0**	**65,9**	**8 672**	**694**

På Pohjola Bank Abp:s företagsexponeringar har tillämpats intern riskklassificering 2010.

Bedömningen av de klassvisa PD-värdena i R-ratingen, som används för klassificeringen av medelstora och stora företags exponeringar, baseras på en partiell R-rating enligt nyckeltal och på information om fallissemang för 2003–2009. Eftersom information om fallissemang har funnits att tillgå endast för ett gott konjunkturläge, har den allmänna korrigering som behövdes uppskattats på basis av material om kreditförluster och konkurser ända sedan 1991 samt med utländska bankers insolvenstidsserier ända sedan 1990. PD-värdena har också korrigerats med en försiktighetsmarginal. Marginalen är större desto färre företag som ingått i respektive klass. Modellen uppdaterades 2010 och ändringarna i modellen trädde i kraft 2011.

År 2011 användes för fastställande av poänggränser för A-ratingen som material Rating Alfa-poäng från Suomen Asiakastieto Oy:s ratingmodell och intern information om fallissemang 2006–2009. Poänggränserna för A-ratingen är uppställda så att klassernas PD-värden motsvarar R-ratingarnas PD-värden.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 66. Institutsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)

Ratingklass, 31.12.2011	Exponerings-belopp, milj. e	PD, genom-snitt, %	Riskvikt, genom-snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapital-kravet, milj. e
1,0–2,0	2 192	0,0	7,7	169	14
2,5–5,0	4 887	0,1	18,5	905	72
5,5–7,0	289	1,7	99,4	287	23
7,5–8,5	33	4,2	119,6	40	3
9,0–10,0	6	22,2	220,4	12	1
11,0–12,0	27	100,0			
Oklassificerade	1	0,7	86,3	1	0
Totalt	**7 437**	**0,5**	**19,0**	**1 415**	**113**

För att fastställa de klassvisa poänggränserna och PD-värdena i klassificeringsmodellen för kreditinstitut har tillämpats poängsättningen för L-rating för 2008 och 2010 samt externa ratingar och information om fallissemang 1983–2010 som motsvarar dem. PD-värdena har korrigerats med en försiktighetsmarginal för att beakta de osäkerhetsfaktorer som ansluter sig till materialet.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 67. Aktieexponeringar enligt rating- och PD-klasser (IRBA)

Ratingklass, 31.12.2011	Exponerings-belopp (EAD), milj. e	PD, genom-snitt, %	Riskvikt, genom-snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapital-kravet, milj. e
1,0–2,0	54	0,1	96,4	52	4
5,5–7,0	4	1,3	233,0	10	1
Totalt	**58**	**0,2**	**106,0**	**62**	**5**

Ratingklass, 31.12.2010	Exponerings-belopp (EAD), milj. e	PD, genom-snitt, %	Riskvikt, genom-snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapital-kravet, milj. e
1,0–2,0	54	0,1	96,4	52	4
5,5–7,0	2	1,3	279,7	6	0
Totalt	**56**	**0,1**	**103,1**	**58**	**5**

PD/LGD-metoden för aktieexponeringar tillämpas på Pohjola Bank Abp:s strategiska placeringar.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 68. Förväntade förluster och realiserade nedskrivningar

			Hushållsexponeringar				
Milj. e	Institutsexponeringar	Företags-expone-ringar	Med säkerhet i fastighet	Som ska förnyas	Övriga	Aktie-expone-ringar	Totalt
31.12.2011							
Förväntade (EL)	16	179	1		13	0	209
Nedskrivningar	8	186	0		0		194
31.12.2010							
Förväntade (EL)		219				0	218
Nedskrivningar		182					182
31.12.2009							
Förväntade (EL)		162				1	162
Nedskrivningar		121					121
31.12.2008							
Förväntade (EL)		68				1	69
Nedskrivningar		24					24

Den förväntade förlusten i tabellen baserar sig på parametrar från OP-Pohjola-gruppens interna kreditriskmodeller. Parametrarna innehåller en betydande mängd olika försiktighetsfaktorer som förhindrar undervärdering av olika risker, men som inte helt motsvarar de parametrar som används i kapitaltäckningsanalysen. För företags- och institutsexponeringars del används endast PD-parametrar i kapitaltäckningsanalysen.

I kapitaltäckningsanalysens parametrar ingår mera försiktighetsfaktorer än i de interna kreditriskmodellerna. På grund av de försiktighetsfaktorer som ansluter sig till parametrarna var den förväntade förlusten i kapitaltäckningsanalysen betydlig, 306 miljoner euro (303). Från kapitalbasen har dragits av underskottet av differensen mellan de nedskrivningar som hänför sig till IRBA-exponeringsklasserna och den förväntade förlusten i kapitaltäckningsanalysen. Nedskrivningar av aktieexponeringar beaktas inte då avdragsposten beräknas.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 69. Aktieexponeringar, förenklad metod

	31.12.2011			31.12.2010		
Milj. e	**Exponeringsbelopp**	**Riskvägda poster**	**Kapitalkravet**	**Exponeringsbelopp**	**Riskvägda poster**	**Kapitalkravet**
Private equity-investeringar, riskvikt 190 %	23	45	4	32	60	5
Börsnoterade investeringar, riskvikt 290 %	7	20	2	9	27	2
Övriga, riskvikt 370 %	7	24	2	11	41	3
Totalt	**37**	**89**	**7**	**52**	**129**	**10**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 70. Säkerheter som utnyttjats i kapitaltäckningsanalysen

31.12.2011, milj. e	Exponerings-belopp	Garantier	Finansiell säkerhet	Annan säkerhet	LGD i snitt, %
Internmetoden (IRBA)	**30 371**	**1 980**	**21**	**1 384**	
Institutsexponeringar	7 974	369		0	28,6
Företagsexponeringar	20 173	1 611	21	749	44,7
Hushållsexponeringar	1 360			635	23,9
Med säkerhet i fastighet	5			5	28,9
Övriga	1 354			630	23,9
Aktieexponeringar	95				
Förenklad metod	37				
PD/LGD-metoden	58				
Positioner i värdepapperisering	715				
Övriga	54				
Schablonmetoden	**21 307**	**57**			
Exponeringar mot stater och centralbanker	6 042	57			
Institutsexponeringar	14 680				
Företagsexponeringar	338				
Hushållsexponeringar	244				
Övriga	244				
Övriga	4				
Totalt	**51 678**	**2 037**	**21**	**1 384**	

31.12.2010, milj. e	Exponerings-belopp	Garantier	Finansiell säkerhet	Annan säkerhet	LGD i snitt, %
Internmetoden (IRBA)	**18 474**	**1 616**	**73**	**590**	
Företagsexponeringar	18 376	1 616	73	590	44,6
Aktieexponeringar	98				
Förenklad metod	42				
PD/LGD-metoden	56				
Schablonmetoden	**28 701**	**686**	**0**	**1**	
Exponeringar mot stater och centralbanker	3 706	104			
Institutsexponeringar	22 432	549			
Företagsexponeringar	301				
Hushållsexponeringar	1 449	32	0	1	
Med säkerhet i fastighet	1			1	
Övriga	1 448	32	0		
Positioner i värdepapperisering	742				
Övriga	71				
Totalt	**47 175**	**2 302**	**73**	**590**	

Genomsnittliga LGD har beräknats som ett medelvärde som viktats med exponeringsbeloppet (EAD).

I schablonmetoden och internmetoden har för instituts- och företagsexponeringar utnyttjats följande realsäkerheter som bestäms av kapitaltäckningsreglerna: bostadsfastigheter och aktier som berättigar till bostadsfastigheter, insättningar och värdepapper (aktier). Insättningar och värdepapper är sådana finansiella säkerheter som avses i reglerna och det finns alternativa metoder för behandlingen av dem i analysen. I OP-Pohjola-gruppen har de finansiella säkerheterna i ovan nämnda metoder behandlats med en s.k. fullständig metod genom att använda de volatilitetskorrigeringar som tillsynsmyndigheten fastställt.

I schablonmetoden och internmetoden kan för instituts- och företagsexponeringar endast anlitas sådana godtagbara garantigivare som anges i kapitaltäckningsreglerna, såsom garantier från finska staten och andra stater samt garantier från kommuner och banker. Borgensförbindelser från företag och kreditderivat har inte använts i analysen. I kapitaltäckningsanalysen har inte tillämpats kvittning av balansposter eller poster utanför balansräkningen.

Med internmetoden kan säkerheter utnyttjas i större utsträckning för hushållsexponeringar än för exponeringar med schablonmetoden samt för instituts- och företagsexponeringar. Vid fastställandet av LGD-estimat för hushållsexponeringar har tillämpats avtals-, säkerhets- och indrivningsinformation för 2003–2009. Tillämpningen av definitionen av fallissemang är likadan som för PD-modellerna.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 71. Derivatinstrument och motpartsrisken

Kreditrisk till följd av derivatinstrument fastställs som ett kreditmotvärde, som baserar sig på derivatavtalens dagliga marknadsvärdering.

Storleken på kundlimiterna fastställs enligt derivatinstrumentens kapital och uppskattade giltighetstider.

Den kreditrisk som beror på bankmotpartens derivat minskas med säkerheter och då används avtalet ISDA Credit Support Annex (CSA) som ansluts till det allmänna ISDA Credit Support Annex-avtalet (CSA). Säkerhetssystemet går ut på att motparten ställer värdepapper eller kontanta medel som säkerhet. Avstämningar mellan motparterna görs dagligen.

Företagsmotparters riskgränser fastställs en gång om året och då granskas också säkerhetssituationen för derivatlimiter.

Om Pohjolas S&P-rating 31.12.2011 hade sänkts från AA- till A hade det föranlett ett extra säkerhetskrav på 5 miljoner euro (9).

Ett kapitalkrav kan uppkomma på grund av kreditrisken i poster i såväl finansieringsrörelsen som handelslagret. Det kapitalkrav som beror på motpartsrisken räknas bland annat för OTC-derivat och återköps- och försäljningsavtal.

I not 90 redogörs för motpartsrisken för OTC-derivat. Exponeringsbeloppet för återköps- och försäljningsavtal var 0 miljoner euro (0).

Motpartsriskens avtalstyper, 31.12.2011, milj.e	Exponerings-belopp, brutto	Fördelar från nettning	Exponerings-belopp efter nettning	Mottagna säkerheter	Exponerings-belopp
Derivatinstrument	4 939	3 037	1 902	408	1 494
Räntederivat	3 769	2 392	1 377	273	1 104
Valutaderivat	972	578	394	104	290
Aktie- och indexderivat	150	63	86	30	56
Övriga	49	3	46	1	44
Kreditderivat	4		4		4
Totalt	**4 943**	**3 037**	**1 906**	**408**	**1 498**

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Not 72. Positioner i värdepapperisering

Positioner i värdepapperisering enligt ratingklass, i relation till Moody's rating, 31.12.2011, milj. e	Exponeringsbelopp	Riskvägda poster
Utanför handelslagret		
Positioner i värdepapperisering	698	600
Aaa	391	29
Aa1–Aa3	57	5
A1–A3	73	12
Baa1–Baa3	92	55
Ba1–Ba3	68	286
B1 eller lägre	16	213
Positioner i återvärdepapperisering	18	209
A1–A3	2	0
B1 eller lägre	16	209
Totalt	**715**	**809**

Förfallna och nedskrivna positioner i värdepapperisering enligt exponeringstyp, 31.12.2011, milj. e	Exponerings-belopp	Oreglerade	Nedskrivna	Nedskrivningar
Internmetoden (IRBA)				
Utanför handelslagret				
Positioner i värdepapperisering	698		23	15
CDO	49		23	15
ABS	81			
RMBS	568			
Positioner i återvärdepapperisering	18		17	11
CDO	18		17	11
Totalt	**715**		**40**	**25**

Positionerna i värdepapperisering har behandlats med internmetoden (IRBA). Vid placeringar i positioner i värdepapperisering fästs särskild uppmärksamhet vid särdrag som är strukturella eller som anknyter till säkerheter.

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 73. Risktäckningskapacitet

Vid slutet av 2011 uppgick skadeförsäkringens solvenskapital till 787 miljoner euro (832). Solvenskapitalet i relation till premieintäkterna var 77 % (86). Standard & Poor's gav Pohjola Försäkring ratingen AA- i december 2011. Bolagets styrelse har fastställt som mål en A-rating.

Skadeförsäkringen ska uppfylla de solvenskrav som ställts av myndigheterna. Myndigheterna fastställer vanligtvis sina solvenskrav på företagsplanet. Alla skadeförsäkringsbolag har som minimikrav samma verksamhetskapitalkrav som härleds från EU-direktiv. Dessutom har de finländska försäkringsbolagen ett solvenskrav som fastställts i finsk lag.

Risktäckningskapaciteten beskriver hur mycket solvenskapital bolaget har i relation till olika poster i resultat- och balansräkningen. Solvenskapitalet i relation till försäkringsersättningarna och premieintäkterna beskriver bolagets förmåga att klara av försäkringsrisken. Solvenskapitalet i relation till de försäkringstekniska avsättningarna beskriver bolagets förmåga att klara av värderingsrisken i samband med de försäkringstekniska avsättningarna, och solvenskapitalet i relation till placeringsbeståndet beskriver på motsvarande sätt bolagets förmåga att klara av den risk som placeringsverksamheten medför.

	31.12.2011		31.12.2010	
	Milj. e	Risktäck-nings-kapacitet, %	Milj. e	Risktäck-nings-kapacitet, %
Solvenskapital	787		832	
Försäkringsersättningar*	754	104	694	120
Premieintäkter*	1 024	77**	964	86**
Försäkringstekniska avsättningar*	2 254	35	2 145	39
Placeringsbestånd	2 863	27	2 924	28

* Med avdrag för återförsäkrares andel (nettorörelse)

** Solvensprocent

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 74. Skadeförsäkringsrörelsens riskkänslighet

I tabellen nedan beskrivs olika riskvariablers inverkan på resultatet och solvenskapitalet:

Riskvariabel	Totalbelopp 2011, milj. e	Förändring i riskvariabel	Inverkan på resultatet/ solvens-kapitalet, milj. e	Inverkan på totalkostnadsprocenten
Försäkringsbestånd eller premieintäkter	1 024	Ökar 1 %	10	Förbättras 0,9 % -enheter
Försäkringsersättningar	754	Ökar 1 %	-8	Försvagas 0,7 %-enheter
Storskada över 5 milj. e		1 stycke	-5	Försvagas 0,5 %-enheter
Personalkostnader	120	Ökar 8 %	-10	Försvagas 0,9 %-enheter
Funktionsvisa kostnader*	286	Ökar 4 %	-11	Försvagas 1,1 %-enheter

* Funktionsvisa kostnader för skadeförsäkringen exkl. skötselkostnader för placeringar och kostnader i anslutning till produktion av övriga tjänster.

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 75. Premieinkomstens och försäkringsbeloppens klassfördelning

Fördelning av premieinkomsten enligt EML-klass* inom egendomsförsäkringen för företag
Den risk som är förknippad med egendomsförsäkringar kan granskas genom att riskerna indelas i klasser enligt deras EML-belopp*. I tabellen nedan har en beräkning av premieinkomsten i varje klass gjorts på basis av klassificeringen.

Milj. e	5–20	20–50	50–100	100–300
2011	15	12	15	4
2010	9	11	11	5

* EML = Estimated Maximum Loss, den beräknade maximala skadan för varje objekt

Fördelning av premieinkomsten enligt TSI-klass* inom ansvarsförsäkringen för företag
Den risk som är förknippad med egendomsförsäkringar kan granskas genom att riskerna indelas i klasser enligt deras TSI-belopp*. I tabellen nedan har en beräkning av premieinkomsten i varje klass gjorts på basis av klassificeringen.

Milj. e	2–4	4–10	10–30	30–90
2011	2	6	4	3
2010	2	7	7	2

* TSI = Total Sum Insured, totalt försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppen vid borgensförsäkring och byggfelsförsäkring
Försäkringsbeloppen i försäkringsavtalen beskriver borgensförsäkringens och byggfelsförsäkringens volym. I tabellen nedan har försäkringsbeloppens brutto- och nettotal specificerats enligt avtalstyp. I byggfelsförsäkringen är försäkringsperioden 10 år.

	Brutto		Netto*	
Milj. e	2011	2010	2011	2010
Kontraktsborgen	1	6	1	6
Låneborgen	3	7	3	7
Övriga	3	4	3	4
Borgensförsäkring	**7**	**17**	**7**	**17**
Byggfelsförsäkring	**1 937**	**1 853**	**1 904**	**1 735**

* Netto för egen räkning efter återförsäkrares andel och före motsäkerheter

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 76. Storskadeutvecklingen

Antalet konstaterade storskador per år 2007–2011
Inom skadeförsäkringen följs den skadekostnad som förorsakas av storskador noggrant. Den här skadekostnaden förklarar en väsentlig del av de årliga variationerna i försäkringsrörelsens resultat. Genom uppföljningen av skadekostnaden för storskador kan dessutom förändringar i risker eller riskurvalet upptäckas. I den här granskningen har sådana skador klassificerats som storskador vars bruttobelopp är över 2 miljoner euro. Flest storskador inträffar inom egendoms- och avbrottsförsäkringen. Inom de lagstadgade försäkringarna är risken för storskador liten i förhållande till försäkringsgrenens stora volym.

Bruttobelopp

Antalet skador på över 2 milj. euro	Lag-stadgade	Övriga olycksfall och sjukdom	Kasko och transport	Egendom och avbrott	Ansvar och rättsskydd	Långvariga
2007	1			5	3	
2008				4	1	
2009	3			5	2	
2010	1			12		
2011				7		1
			Ersättningar totalt		239 milj. e	
Ersättningar, brutto, totalt milj. euro						
2007–2011	**12**			**202**	**18**	**7**

Nettobelopp

Antalet skador på över 2 milj. euro	Lag-stadgade	Övriga olycksfall och sjukdom	Kasko och transport	Egendom och avbrott	Ansvar och rättsskydd	Långvariga
2007	1			4	3	
2008				4	1	
2009	3			4	1	
2010				10		
2011				7		1
			Ersättningar totalt		129 milj. e	
Ersättningar, netto, totalt milj. euro						
2007–2011	**9**			**100**	**16**	**4**

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 77. Försäkringsrörelsens lönsamhet

Premieintäkternas (brutto och netto) och totalkostnadsprocentens (netto) utveckling
Med premieintäkterna beskrivs försäkringsklassens volym. Med hjälp av den kan försäkringsklassens betydelse för helheten uppskattas. Med hjälp av totalkostnadsprocenten (CR) kan på motsvarande sätt variationerna i försäkringsklassens resultat och försäkringsklassens lönsamhet uppskattas. Totalkostnadsprocenten har presenterats separat korrigerad med poster av engångsnatur som hänför sig till tidigare försäkringsperioder.

2011, milj. e	Brutto Premieint.	Netto Premieint.	Netto CR*	Netto** CR*
Lagstadgade	385	384	98 %	83 %
Övriga olycksfall och sjukdom	124	124	91 %	91 %
Kasko och transport	217	214	95 %	95 %
Egendom och avbrott	280	239	97 %	97 %
Ansvar och rättsskydd	65	59	88 %	88 %
Långvariga	4	3	24 %	24 %
Totalt	**1 076**	**1 024**	**96 %**	**90 %**

2010, milj. e	Brutto Premieint.	Netto Premieint.	Netto CR*	Netto** CR*
Lagstadgade	366	364	98 %	89 %
Övriga olycksfall och sjukdom	111	110	90 %	90 %
Kasko och transport	210	208	91 %	91 %
Egendom och avbrott	256	222	95 %	95 %
Ansvar och rättsskydd	63	57	70 %	70 %
Långvariga	3	2	93 %	93 %
Totalt	**1 010**	**964**	**93 %**	**90 %**

* Totalkostnadsprocenten (Combined ratio) räknas ut genom att dividera summan av försäkringsersättningarna (netto) och försäkringsrörelsens driftskostnader med premieintäkterna (netto)

** Förändringar av engångsnatur som inverkar på den försäkringstekniska kalkylen har eliminerats

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 78. Känslighetsanalys av försäkringstekniska avsättningar samt information som beskriver deras karaktär

	Bestånd enligt verkligt värde, milj. e			Inverkan på solvens-kapitalet, milj. e	
Skadeförsäkring	**31.12.2011**	**Riskparameter**	**Förändring**	**31.12.2011**	**31.12.2010**
Kollektiv avsättning för oreglerade skador	553	Inflationen	0,25 %-enheter	-4	-3
Diskonterade försäkringstekniska avsättningar	1 427	Livstiden	1 år	-33	-32
Diskonterade försäkringstekniska avsättningar	1 427	Diskonteringsräntan	-0,1 %-enheter	-16	-17

Uppgifter som beskriver de försäkringstekniska avsättningarnas karaktär	**2011**	**2010**
Skulder som härrör från försäkringsavtal (netto, milj. e)		
Latenta yrkessjukdomar	32	38
Övrigt	2 222	2 107
Totalt	**2 254**	**2 145**
De försäkringstekniska avsättningarnas duration (i år)		
Diskonterade försäkringstekniska avsättningar	12,1	11,9
Odiskonterade försäkringstekniska avsättningar	2,1	2,4
Totalt	**8,3**	**8,5**
Diskonterad avsättning (netto, milj. e)		
Avsättning för kända oreglerade ersättningar i form av pension	1 157	1 111
Kollektiv ersättning för oreglerade skador	235	233
Avsättning för ej intjänade premier	35	34
Totalt	**1 427**	**1 378**

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 79. Uppskattad löptidsfördelning för de försäkringstekniska avsättningarna

31.12.2011, milj. e	0–1 år	1–5 år	5–10 år	10–15 år	Över 15 år	Totalt
Avsättning för ej intjänade premier*	291	83	15	4	7	400
Avsättning för oreglerade premier						
Odiskonterad	244	163	44	8	3	462
Diskonterad	90	398	289	211	404	1 392
Försäkringstekniska avsättningar totalt	**625**	**644**	**347**	**223**	**414**	**2 254**

* Innehåller diskonterade avsättningar för 35 miljoner euro.

31.12.2010, milj. e	0–1 år	1–5 år	5–10 år	10–15 år	över 15 år	Totalt
Avsättning för ej intjänade premier*	256	72	18	4	7	357
Avsättning för oreglerade premier						
Odiskonterad	260	107	52	12	12	443
Diskonterad	89	324	295	218	418	1 344
Försäkringstekniska avsättningar totalt	**606**	**502**	**365**	**234**	**437**	**2 145**

* Innehåller diskonterade avsättningar för 34 miljoner euro.

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 80. Placeringsverksamhetens riskposition

	31.12.2011		31.12.2010	
Allokering av placeringsbestånd	**Verkligt värde milj. e***	**%**	**Verkligt värde milj. e***	**%**
Penningmarknaden totalt	48	2	14	0
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	83	3	68	2
Derivat***	-34	-1	-54	-2
Obligationslån och räntefonder totalt	2 050	72	2 074	71
Stater	672	23	636	22
Inflationslänkade obligationslån	96	3	83	3
Investment Grade	988	35	1 098	38
Utvecklingsmarknader och High Yield	287	10	242	8
Strukturerade placeringar	6	0	15	1
Aktier totalt	379	13	422	14
Finland	92	3	86	3
Utvecklade marknader	153	5	118	4
Utvecklingsmarknader	53	2	86	3
Anläggningstillgångar och onoterade aktier	5	0	5	0
Kapitalplaceringar	91	3	73	2
Aktiederivat***	-16	-1	54	2
Alternativa placeringar totalt	132	5	207	7
Hedge-fund-fonder	69	2	69	2
Råvaror			26	1
Obligationslån	64	2	112	4
Fastighetsinvesteringar totalt	254	9	207	7
Direkta fastigheter	161	6	132	5
Indirekta fastighetsinvesteringar	92	3	75	3
Totalt	**2 863**	**100**	**2 924**	**100**

* Inkluderar resultatregleringsräntor

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångsslagen (deltamotvärde)

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 81. Känslighetsanalys av placeringsriskerna

I tabellen nedan beskrivs placeringsriskernas känslighet enligt placeringsklass. Känslighetsgranskningen av diskonteringsräntan i anslutning till beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna tas upp i not 78 som behandlar de försäkringstekniska avsättningarna. Förändringarna i placeringarna och de försäkringstekniska avsättningarna tar ut varandra.

	Bestånd enligt verkligt värde, milj. e			Inverkan på solvenskapitalet, milj. e	
Skadeförsäkring	**31.12.2011**	**Riskparameter**	**Förändring**	**31.12.2011**	**31.12.2010**
Obligationslån och räntefonder*	2 146	Ränta	1 %-enhet	84	92
Aktier**	351	Marknadsvärde	20 %-enheter	70	83
Kapitalinvesteringar och onoterade aktier	97	Marknadsvärde	20 %-enheter	19	16
Råvaror		Marknadsvärde	20 %-enheter		5
Fastigheter	254	Marknadsvärde	10 %-enheter	25	21
Valuta	196	Valutans värde	20 %-enheter	39	48
Kreditriskpremie***	2 085	Kreditriskmarginal	0,5 %-enheter	42	47
Derivatinstrument****		Volatilitet	10 %-enheter	4	0

* Inkluderar penningmarknadsplaceringar, konvertibla skuldebrev och räntederivat

** Inkluderar hedge-fonder och aktiederivat

*** Inkluderar obligationslån och konvertibla skuldebrev samt penningmarknadsplaceringar inkl. obligationslån och räntederivat emitterade av utvecklade stater

**** 20 %-enheter i aktiederivat, 10 %-enheter i räntederivat, 5 %-enheter i valutaderivat

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 82. Ränterisk

Marknadsrisken på grund av ränteförändringar följs genom att placeringarna klassificeras instrumentvis enligt duration. De försäkringstekniska avsättningarnas utjämnande inverkan på ränterisken har inte presenterats i tabellen, eftersom bara en del av de försäkringstekniska avsättningarna har diskonterats med den administrativa räntan. (not 32)

Verkligt värde enligt löptid eller tidpunkten för räntejustering, milj. e*	31.12.2011	31.12.2010
0–1 år	249	395
>1–3 år	612	701
>3–5 år	629	652
>5–7 år	265	197
>7–10 år	257	188
>10 år	134	122
Totalt	**2 146**	**2 256**
Modifierad duration	3,9	4,1
Effektiv ränta, %	3,4	4,1

* Inkluderar penningmarknadsplaceringar och insättningar, obligationslån, konvertibla skuldebrev och räntefonder

Ränteportföljens löptids- och ratingfördelning 31.12.2011, milj. e

År	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Totalt	Andel, %
Aaa	40	202	215	125	116	86	784	37,6
Aa1–Aa3	132	50	94	30	11	29	345	16,6
A1–A3	24	171	142	32	25	31	426	20,4
Baa1–Baa3	48	123	57	69	23	14	334	16,0
Ba1 eller lägre	28	56	47	29	16	3	180	8,6
Intern rating	2	1	0	8	5		17	0,8
Totalt	**273**	**603**	**556**	**294**	**196**	**163**	**2 085**	**100,0**

Löptiden har angetts till löptidens slut. Om instrumentet har en Call-möjlighet, har löptiden angetts till den första möjliga Call-dagen.
Den genomsnittliga ratingen för skadeförsäkringens ränteportfölj är enligt Moody's rating Aa3.
Den genomsnittliga återstående löptiden för skadeförsäkringens ränteportfölj är 4,8 år (räknad på basis av Call-dagen och förfallodagen).

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 83. Valutarisk

Valutaposition, milj. e	31.12.2011	31.12.2010
USD	64	35
SEK	9	4
JPY	-7	-2
GBP	4	-1
LVL, LTL**	-22	-22
Övriga	90	177
Totalt *	**196**	**242**

* Valutapositionen var 6,8 % av placeringsbeståndet (8,3). Valutapositionen räknas ut som summan av enskilda valutors absolutvärden.

** Hör till ERM2-valutorna

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 84. Motpartsrisk

	31.12.2011		31.12.2010	
Ratingfördelning, Moody's-motsvarighet, milj. e	**Placering***	**Försäkring****	**Placering***	**Försäkring****
Aaa	784	0	514	0
Aa1–Aa3	345	39	413	27
A1–A3	426	38	732	29
Baa1–Baa3	334	0	290	0
Ba1 eller lägre	180		180	
Intern rating	17	35	16	25
Totalt	**2 085**	**112**	**2 145**	**81**

* Inkluderar penningmarknadsplaceringar och insättningar, obligationslån och räntefonder

** Inkluderar återförsäkrares andel av de försäkringstekniska avsättningarna och fordringar på återförsäkrare

Noter för koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 85. Klassificering i balansräkningen

Tillgångar 31.12.2011, milj. e	Lån och fordringar	Som hålls till förfall	Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen*	Som kan säljas	Säkrings-instrument	Totalt
Kontanta medel och tillgodohavanden på centralbanker	4 247					4 247
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	7 367					7 367
Derivatinstrument			3 126		200	3 326
Fordringar på kunder	12 701					12 701
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse**	592		104	2 559		3 256
Skuldebrev***		716	182	6 522		7 420
Aktier och andelar			1	77		78
Övriga fordringar	2 720		25			2 746
Totalt	**27 628**	**716**	**3 439**	**9 159**	**200**	**41 142**

Tillgångar 31.12.2010, milj. e	Lån och fordringar	Som hålls till förfall	Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen*	Som kan säljas	Säkrings-instrument	Totalt
Kontanta medel och tillgodohavanden på centralbanker	1 501					1 501
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	8 033					8 033
Derivatinstrument			1 864		98	1 962
Fordringar på kunder	12 433					12 433
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse**	650		96	2 453		3 198
Skuldebrev***		928	422	5 304		6 653
Aktier och andelar			0	82		82
Övriga fordringar	2 295		26			2 321
Totalt	**24 912**	**928**	**2 408**	**7 838**	**98**	**36 184**

Skulder 31.12.2011, milj. e	Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings-instru-ment	Totalt
Skulder till kreditinstitut		5 935		5 935
Finansiella skulder för handel (exkl. derivat)	1			1
Derivatinstrument	3 082		378	3 460
Skulder till kunder		8 025		8 025
Skulder för skadeförsäkringsrörelse	1	2 507		2 508
Skuldebrev emitterade till allmänheten		15 179		15 179
Efterställda skulder		1 050		1 050
Övriga skulder		2 652		2 652
Totalt	**3 084**	**35 349**	**378**	**38 811**

Skulder 31.12.2010, milj. e	Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings-instru-ment	Totalt
Skulder till kreditinstitut		4 960		4 960
Finansiella skulder för handel (exkl. derivat)	0			0
Derivatinstrument	1 852		202	2 054
Skulder till kunder		4 231		4 231
Skulder för skadeförsäkringsrörelse	2	2 349		2 351
Skuldebrev emitterade till allmänheten		16 685		16 685
Efterställda skulder		1 255		1 255
Övriga skulder		2 271		2 271
Totalt	**1 854**	**31 751**	**202**	**33 807**

* Tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen omfattar finansiella tillgångar för handel, finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen och förvaltningsfastigheter.

** Tillgångarna i skadeförsäkringsrörelsen har specificerats i not 20.

*** Bland skuldebreven ingick 31.12.2011 skuldebrev redovisade enligt en option om verkligt värde (Fair Value Option) till ett belopp av totalt 13 miljoner euro (12). Skuldebreven bland lån och övriga fordringar, 265 miljoner euro (302) ingår i posten fordringar på kunder.

Skuldebrev emitterade till allmänheten har behandlats i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet på de här skuldebreven som uppskattats med hjälp av den information som fanns att få från marknaden och etablerade värderingsmetoder var vid slutet av december 14 miljoner euro större än det bokförda värdet. Efterställda skulder har behandlats till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet av efterställda skulder är mindre än det bokförda värdet, men fastställandet av tillförlitliga verkliga värden är osäkert.

Noter för koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 86. Klassificering av finansiella instrument värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde 31.12.2011, milj. e	Nivå 1*	Nivå 2**	Nivå 3***	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen	105	74	4	183
Skadeförsäkringsrörelsen			6	6
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	15	3 287	25	3 326
Skadeförsäkringsrörelsen	0	0		0
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Bankrörelsen	5 516	1 070	14	6 600
Skadeförsäkringsrörelsen	1 743	557	259	2 559
Totalt	**7 379**	**4 988**	**308**	**12 675**

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde 31.12.2010, milj	Nivå 1*	Nivå 2**	Nivå 3***	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen	307	112	4	422
Skadeförsäkringsrörelsen			8	8
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	32	1 866	65	1 962
Skadeförsäkringsrörelsen	0	0		1
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Bankrörelsen	4 782	588	15	5 385
Skadeförsäkringsrörelsen	1 577	653	223	2 453
Totalt	**6 699**	**3 218**	**314**	**10 231**

Finansiella skulder värderade till verkligt värde 31.12.2011, milj. e	Nivå 1*	Nivå 2**	Nivå 3***	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen	1			1
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	23	3 342	96	3 460
Skadeförsäkringsrörelsen	0	0		1
Totalt	**24**	**3 342**	**96**	**3 462**

Finansiella skulder värderade till verkligt värde 31.12.2010, milj. e	Nivå 1*	Nivå 2**	Nivå 3***	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen		0		0
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	22	1 975	56	2 054
Skadeförsäkringsrörelsen	1	0		2
Totalt	**24**	**1 976**	**56**	**2 056**

* De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats vid de största börserna, företags noterade skuldinstrument, skuldinstrument från stater och finansiella institut med minst rating A- samt börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågavarande instrument bestäms på basis av noteringar från marknaden.

** Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar. Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har i Pohjola-koncernen klassificerats OTC-derivat, statens skuldförbindelser, företags och finansiella instituts skuldinstrument, köp- och återköpsavtal (repo) samt värdepapper som lånats ut eller lånats in.

*** Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller särskild osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. I ifrågavarande balansklass ingår de mest komplicerade OTC-derivaten, vissa private equity-investeringar, olikvida lån, strukturerade lån inkl. värdepapperiserade lån och strukturerade skuldebrev samt hedge-fonder.

Överföringar mellan olika nivåer av värderingen till verkligt värde

Under 2011 har obligationslån överförts från nivå 1 till nivå 2 för ett belopp av 67 miljoner euro till följd av att ratingen har ändrats.

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet

Specifikation av finansiella tillgångar och skulder

	Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument		Finansiella tillgångar som kan säljas		
Finansiella tillgångar, milj. e	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	Tillgångar totalt
Ingående balans 1.1.2011	4	8	65		15	223	314
Resultaträkningens nettointäkter	0		-39			-5	-44
Nettointäkter i rapporten över totalresultat		0			1	10	11
Förvärv						58	58
Försäljningar		-2			-1	-27	-30
Utgående balans 31.12.2011	**4**	**6**	**25**		**14**	**259**	**308**

	Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument		Finansiella tillgångar som kan säljas		
Finansiella tillgångar, milj. e	**Bank-rörelsen**	**Skadeför-säkrings-rörelsen**	**Bank-rörelsen**	**Skadeför-säkrings-rörelsen**	**Bank-rörelsen**	**Skadeför-säkrings-rörelsen**	**Tillgångar totalt**
Ingående balans 1.1.2010	6	8	37		17	193	261
Resultaträkningens nettointäkter	-2	0	27		-2	-17	7
Nettointäkter i rapporten över totalresultat						21	21
Förvärv						33	33
Försäljningar	0					-8	-8
Amorteringar	0						0
Utgående balans 31.12.2010	**4**	**8**	**65**		**15**	**223**	**314**

	Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument		
Finansiella skulder, milj. e	**Bank-rörelsen**	**Skadeför-säkrings-rörelsen**	**Bank-rörelsen**	**Skadeför-säkrings-rörelsen**	**Skulder totalt**
Ingående balans 1.1.2011			56		56
Resultaträkningens nettointäkter			39		39
Utgående balans 31.12.2011			**96**		**96**

	Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument		
Finansiella skulder, milj. e	**Bank-rörelsen**	**Skadeför-säkrings-rörelsen**	**Bank-rörelsen**	**Skadeför-säkrings-rörelsen**	**Skulder totalt**
Ingående balans 1.1.2010			59		59
Resultaträkningens nettointäkter			-2		-2
Utgående balans 31.12.2010			**56**		**56**

Specifikation av nettointäkter enligt resultatpost 31.12.2011

Milj. e	Räntenetto eller netto-intäkter från handel	Netto-intäkter från placerings-verksamhet	Netto-intäkter från skade-försäkrings-rörelse	Rapport över totalresultat	Netto-intäkter från tillgångar och skulder som innehas vid periodens slut
Periodens nettointäkter	16	4	-5	11	26

Specifikation av nettointäkter enligt resultatpost 31.12.2010

Milj. e	Räntenetto eller netto-intäkter från handel	Netto-intäkter från placerings-verksamhet	Netto-intäkter från skade-försäkrings-rörelse	Rapport över totalresultat	Netto-intäkter från tillgångar och skulder som innehas vid periodens slut
Periodens nettointäkter	29	-2	-16	21	32

Derivaten i Nivå 3 består av derivat som strukturerats för kundernas behov, så marknadsrisken har täckts med ett motsvarande derivatinstrument. Derivaten i Nivå 3 hänför sig till strukturerade obligationslån som Pohjola emitterat där avkastningen är beroende av värdeutvecklingen i ett inbäddat derivat. Sådana inbäddade derivat har inte presenterats i tabellen ovan. Värdeförändringen för inbäddade derivat har också redovisats i specifikationen av resultaträkningen.

Förändringar i värderingsfaktorer

Inga ändringar har gjorts i klassificeringarna mellan nivåerna under 2011.

Noter för koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 87. Ställda säkerheter

Balansvärde, milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Ställda för egna skulder och åtaganden		
Inteckningar	1	1
Panter	6 832	6 026
Övriga	492	349
Totalt	7 325	6 376
Ställda säkerheter totalt		
Inteckningar	1	1
Panter	6 832	6 026
Övriga	492	349
Totalt	**7 325**	**6 376**
Skulder med säkerhet totalt	765	651

Ökningen i panter berodde på att likviditetsreserverna ökat.

Noter för koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 88. Erhållna finansiella säkerheter

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Verkligt värde av erhållna säkerheter		
Övriga	409	343
Totalt	**409**	**343**

Den kreditrisk som beror på derivat minskas med säkerheter och då används avtalet ISDA Credit Support Annex (CSA) som ansluts till det allmänna ISDA-avtalet. Säkerhetssystemet går ut på att motparten ställer värdepapper eller kontanta medel som säkerhet. De säkerheter som erhållits som kontanter i anslutning till CSA-avtal uppgick vid bokslutstidpunkten till 409 miljoner euro (343). Vid bokslutstidpunkten fanns inga värdepapper som erhållits som säkerhet.

Noter för koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARSFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 89. Åtaganden utanför balansräkningen

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Garantier	1 004	1 125
Garantiansvar	1 303	1 333
Kreditlöften	4 952	3 912
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	225	140
Övriga	359	463
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	**7 844**	**6 972**

Noter för koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARSFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 90. Derivatinstrument

Derivatinstrument som innehas för handel 31.12.2011

	Nominella värden/återstående löptid				Verkliga värden*		
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Totalt	Tillgångar	Skulder	Kredit-motvärde
Räntederivat							
Ränteswappar	17 068	50 720	31 246	99 034	2 125	2 208	2 847
Ränteterminer	400			400	3	0	3
OTC ränteoptioner							
Call och cap							
Köpta	3 539	6 879	1 813	12 230	261	9	322
Utfärdade	2 167	6 369	2 485	11 021		239	
Put och floor							
Köpta	3 494	10 348	711	14 554	145	0	207
Utfärdade	3 226	10 930	267	14 423		67	
OTC räntederivat totalt	29 894	85 246	36 522	151 662	2 533	2 523	3 379
Räntefuturer	3 636	261		3 897	0	1	
Ränteoptioner							
Call							
Köpta	2 000			2 000		0	
Utfärdade	2 000			2 000		2	
Put							
Utfärdade	8 000			8 000	2		
Börsderivat totalt	15 636	261		15 897	2	3	
Räntederivat totalt	45 530	85 507	36 522	167 559	2 535	2 525	3 379
Valutaderivat							
Valutaterminer	15 942	558	89	16 590	412	277	606
Ränte- och valutaswappar	112	1 185	480	1 778	91	103	188
Valutaoptioner							
Call							
Köpta	341			341	2		6
Utfärdade	382			382		3	
Put							
Köpta	276			276	5		8
Utfärdade	290			290		6	
OTC valutaderivat totalt	17 344	1 743	570	19 657	511	389	808
Valutaderivat totalt	17 344	1 743	570	19 657	511	389	808

Aktie- och indexderivat							
Aktieindexoptioner							
Call							
Köpta	95	1 110	6	1 211	55		150
Put							
Köpta		0		0			
OTC aktie- och indexderivat totalt	95	1 110	6	1 211	55		150
Aktiefuturer	1			1		1	
Aktieindexfuturer	65			65	0	0	
Börsderivat totalt	66			66	0	1	
Aktie- och indexderivat totalt	161	1 110	6	1 277	55	1	150
Kreditderivat							
Kreditswappar	45	191		236	2	2	4
Kreditderivat totalt	45	191		236	2	2	4
Övriga							
Övriga swappar	3 464	200	16	3 679	13	18	44
Övriga optioner							
Call							
Köpta	0	20		20	1		3
Utfärdade	0	9		10		1	
Put							
Köpta	0	6		7	0		1
Utfärdade	0	6		7		0	
Övriga OTC derivat totalt	3 465	241	16	3 722	14	19	49
Övriga terminer och futurer	96	119	7	221	13	20	0
Övriga derivat totalt	3 561	360	22	3 943	27	39	49
Derivatinstrument som innehas för handel totalt	**66 641**	**88 910**	**37 120**	**192 671**	**3 131**	**2 957**	**4 390**

Derivatinstrument som innehas för handel 31.12.2010

	Nominella värden/återstående löptid				Verkliga värden*		
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Totalt	Tillgångar	Skulder	Kredit-motvärde
Räntederivat							
Ränteswappar	12 729	42 300	20 039	75 068	1 059	1 067	1 569
Ränteterminer	505	400		905	0	3	2
OTC ränteoptioner							
Call och cap							
Köpta	3 567	6 661	1 822	12 051	107	15	167
Utfärdade	3 403	4 027	2 381	9 812		83	
Put och floor							
Köpta	3 180	2 884	677	6 741	173	2	197
Utfärdade	3 936	2 725	216	6 877		118	
OTC räntederivat totalt	27 321	58 998	25 135	111 454	1 339	1 287	1 935
Räntefuturer	3 439			3 439	0	3	
Ränteoptioner							
Call							
Utfärdade	4 000			4 000	0	0	
Put							
Köpta	4 745			4 745	0	1	
Utfärdade	5 490			5 490	0	0	
Börsderivat totalt	17 675			17 675	1	4	
Räntederivat totalt	44 996	58 998	25 135	129 129	1 340	1 291	1 935
Valutaderivat							
Valutaterminer	15 127	423		15 550	185	181	358
Ränte- och valutaswappar	74	1 190	473	1 737	53	65	149
Valutaoptioner							
Call							
Köpta	72			72	1		2
Utfärdade	81			81		1	
Put							
Köpta	45			45	1		1
Utfärdade	43			43		1	
OTC valutaderivat totalt	15 442	1 613	473	17 527	240	249	510
Valutaderivat totalt	15 442	1 613	473	17 527	240	249	510

Aktie- och indexderivat							
Aktieindexoptioner							
Call							
Köpta	105	967	29	1 101	128		214
Put							
Köpta	1	0		1	0		0
OTC aktie- och indexderivat totalt	106	967	29	1 102	128		215
Aktieindexfuturer	54			54	0	0	
Börsderivat totalt	54			54	0	0	
Aktie- och indexderivat totalt	160	967	29	1 156	128	0	215
Kreditderivat							
Kreditswappar	13	162		175	5	0	8
Kreditderivat totalt	13	162		175	5	0	8
Övriga							
Övriga swappar	3 898	170		4 068	3	46	34
Övriga optioner							
Call							
Köpta		20		20	2		4
Utfärdade		10		10		1	
Put							
Köpta		7		7	0		1
Utfärdade		7		7		0	
Övriga OTC derivat totalt	3 898	214		4 112	5	47	39
Övriga terminer och futurer	27	49		76	24	0	
Övriga derivat totalt	3 925	263		4 188	30	47	39
Derivatinstrument som innehas för handel totalt	**64 536**	**62 002**	**25 637**	**152 175**	**1 743**	**1 587**	**2 706**

Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde 31.12.2011

	Nominella värden/återstående löptid				Verkliga värden*		
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Totalt	Tillgångar	Skulder	Kredit-motvärde
Räntederivat							
Ränteswappar	651	8 088	3 225	11 965	224	400	313
OTC räntederivat totalt	651	8 088	3 225	11 965	224	400	313
Räntederivat totalt	651	8 088	3 225	11 965	224	400	313
Valutaderivat							
Valutaterminer	49			49	0	0	0
Ränte- och valutaswappar	711	595	162	1 468	114	30	164
OTC valutaderivat totalt	760	595	162	1 517	114	31	164
Valutaderivat totalt	760	595	162	1 517	114	31	164
Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde totalt	**1 411**	**8 684**	**3 387**	**13 482**	**338**	**431**	**477**

Säkringsinstrument – säkring av kassaflöde 31.12.2011

	Nominella värden/återstående löptid				Verkliga värden*		
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Totalt	Tillgångar	Skulder	Kredit-motvärde
Räntederivat							
Ränteswappar	200	800		1 000	17		21
OTC räntederivat totalt	200	800		1 000	17		21
Räntederivat totalt	200	800		1 000	17		21
Säkringsinstrument – säkring av kassaflöde totalt	**200**	**800**		**1 000**	**17**		**21**
Säkringsinstrument totalt	**1 411**	**9 484**	**3 387**	**14 482**	**356**	**431**	**498**

Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde 31.12.2010

	Nominella värden/återstående löptid				Verkliga värden*		
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Totalt	Tillgångar	Skulder	Kredit-motvärde
Räntederivat							
Ränteswappar	692	6 701	2 924	10 318	131	208	208
OTC räntederivat totalt	692	6 701	2 924	10 318	131	208	208
Räntederivat totalt	692	6 701	2 924	10 318	131	208	208
Valutaderivat							
Valutaterminer	116			116	0	0	1
Ränte- och valutaswappar	749	468	202	1 419	86	160	132
OTC valutaderivat totalt	866	468	202	1 536	86	161	133
Valutaoptioner							
Call							
Köpta	22			22	0		
Utfärdade	21			21		0	
Put							
Utfärdade	23			23		0	
Valutaoptioner totalt	66			66	0	0	
Valutaderivat totalt	931	468	202	1 601	86	161	133
Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde totalt	**1 624**	**7 169**	**3 126**	**11 919**	**217**	**369**	**341**

Säkringsinstrument – säkring av kassaflöde 31.12.2010

	Nominella värden/återstående löptid				Verkliga värden*		
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Totalt	Tillgångar	Skulder	Kredit-motvärde
Räntederivat							
Ränteswappar		800		800	0	6	4
OTC räntederivat totalt		800		800	0	6	4
Räntederivat totalt		800		800	0	6	4
Säkringsinstrument – säkring av kassaflöde totalt		**800**		**800**	**0**	**6**	**4**
Säkringsinstrument totalt	**1 624**	**8 769**	**3 126**	**13 519**	**218**	**380**	**350**

Derivatinstrument totalt 31.12.2011

	Nominella värden/återstående löptid				Verkliga värden*		
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Totalt	Tillgångar	Skulder	Kredit-motvärde
Räntederivat	46 381	94 395	39 747	180 523	2 777	2 926	3 713
Valutaderivat	18 104	2 339	732	21 174	626	419	972
Aktie- och indexbundna derivat	161	1 110	6	1 277	55	1	150
Kreditderivat	45	191		236	2	2	4
Övriga derivat	3 561	360	22	3 943	27	39	49
Derivat totalt	**68 252**	**98 394**	**40 507**	**207 153**	**3 487**	**3 388**	**4 888**

Derivatinstrument totalt 31.12.2010

	Nominella värden/återstående löptid				Verkliga värden*		
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Totalt	Tillgångar	Skulder	Kredit-motvärde
Räntederivat	45 688	66 499	28 059	140 246	1 471	1 505	2 148
Valutaderivat	16 373	2 081	675	19 129	326	409	642
Aktie- och indexbundna derivat	160	967	29	1 156	128	0	215
Kreditderivat	13	162		175	5	0	8
Övriga derivat	3 925	263		4 188	30	47	39
Derivat totalt	**66 160**	**69 972**	**28 763**	**164 894**	**1 961**	**1 962**	**3 052**

* I de verkliga värdena ingår upplupna räntor som i balansräkningen redovisas bland övriga tillgångar eller avsättningar och övriga skulder.

Pohjola-koncernens derivatrörelse har börjat tillämpa nettning av derivat år 2011. I den här noten uppges derivatinstrumnten dock i brutto. Nettningen skulle minska kreditmotvärdet på Pohjola Bank Abp:s derivat med 3 446 miljoner euro.

Noter för koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARSFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 91. Eventualförpliktelser och eventualtillgångar

Försäkringsbolag som hör till koncernen tecknar försäkringsavtal via pooler. Medlemmarna i poolerna är i första hand ansvariga för sin relativa andel. Andelarna grundar sig på avtal som fastställs årligen. I vissa pooler svarar medlemmarna i poolen i relation till sina andelar för förpliktelserna hos sådana poolmedlemmar som är betalningsoförmögna. Koncernen bokför åtaganden och fordringar som följer av det solidariska ansvaret om realiseringen av det solidariska ansvaret är sannolikt.

Pohjola sålde sitt innehav i dotterbolaget Pohjola Capital Partners Ab till den operativa ledningen i december 2010. Utöver köpesumman har Pohjola rätt att i tilläggsköpesumma få totalt 0,7 miljoner euro, om storleken på det sålda bolaget eller en kapitalfond som bolagets direkta eller indirekta ägare senare grundar i kommanditbolagsform i samband med "fond-closingar" uppnår 75 miljoner euro på basis av erhållna investeringsförbindelser. Tilläggsköpesumman betalas till säljaren tidigast 31.3.2014 enligt villkoren för affären. En ytterligare förutsättning för betalningen av tilläggsköpesumman är att Pohjola antingen ensamt eller tillsammans med andra bolag i OP-Pohjola-gruppen (exkl. andelsbankerna) ger en investeringsförbindelse på sammanlagt minst 20 miljoner euro i den nya fonden på samma villkor som de övriga investerarna, förutsatt att fonden uppnår en minimistorlek på 50 miljoner euro.

I maj 2013 har Pohjola Bank rätt och skyldighet att köpa 5 % av aktierna i Access Capital Partners Group S.A. Det verkliga värdet av ifrågavarande antal aktier var vid balanstidpunkten 3,5 miljoner euro.

Pohjola Försäkring Ab köpte i maj Excenta Oy, ett tjänstebolag inom strategiskt välbefinnande i arbetet, av bolagets operativa ledning och Elisa Abp. Pohjola Försäkring Ab är skyldigt att för räkenskapsperioderna 2012–2013 betala en tilläggsköpesumma till de säljare som var privatpersoner, om omsättningen för Pohjola-koncernens välbefinnanderörelse når de mål som ställts. Tilläggsköpesumman 2013 påverkas också av driftsbidraget. Tilläggsköpesumman räknas separat för varje år efter det att resultatet för ifrågavarande räkenskapsperiod räknats ut.

Noter för koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARSFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 92. Operationella leasingavtal

Pohjola-koncernen som leasetagare

Vissa koncernföretag har hyrt de utrymmen som de verkar i. Hyresavtalens längd varierar från ett år till tio år och normalt ingår möjligheten att förlänga avtalet efter den ursprungliga förfallodagen. Koncernen har hyrt ut en del av de utrymmen som den hyrt i andra hand. Dessutom har vissa koncernföretag leasat motorfordon och kontorsmaskiner. Av ovan nämnda poster har som leasingkostnader bland övriga rörelsekostnader bokförts 12 miljoner euro (10).

Minimiavgifter som betalas på basis av icke uppsägningsbara leasingavtal

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Under ett år	12	11
Över ett år och under fem år	29	34
Över fem år	2	4
Totalt	**43**	**49**
Framtida minimiavgifter som är att vänta för icke uppsägningsbara leasingavtal i andra hand	36	46

Pohjola-koncernen som leasegivare

Pohjola-koncernens företag har hyrt ut en del av sina förvaltningsfastigheter och de inbringade totalt 15 miljoner euro (13) i hyresintäkter. Utöver förvaltningsfastigheter har koncernen leasat ut i huvudsak personbilar som inbringar totalt 17 miljoner euro i leasingintäkter (23).

Minimiavgifter som erhålls på basis av icke uppsägningsbara operationella leasingavtal

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Under ett år	35	44
Över ett år och under fem år	50	47
Över fem år	23	21
Totalt	**108**	**111**

Noter för koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARSFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 93. Kapitalförvaltning

I Pohjola-koncernen utövar Pohjola Kapitalförvaltning Ab kapitalförvaltningsrörelse och erbjuder institutionella kunder och förmögna privatkunder diskretionär kapitalförvaltning och konsultativ kapitalförvaltning. Pohjola Kapitalförvaltning Ab är portföljförvaltare för merparten av OP-Fondbolagets placeringsfonder.

De av Pohjola Kapitalförvaltning Ab på basis av diskretionär kapitalförvaltning förvaltade kundmedlen uppgick 31.12.2011 till 19,4 miljarder euro (20,0) och de på basis av konsultativ kapitalförvaltning förvaltade kundmedlen till 9,8 miljarder euro (10,7).

Noter för koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARSFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 94. Innehav i andra företag

Förändringar i dotter- och intresseföretag under räkenskapsperioden
Pohjola Försäkring Ab köpte i maj tjänstebolaget Excenta Oy, som tillhandahåller tjänster för välbefinnande i arbetet. Pohjola Kapitalförvaltning Ab bildade två nya dotterbolag, Pohjola Asset Management Execution Oy och PAM USA Funds Oy. Pohjola Kiinteistösijoitus Oy bildade det nya dotterbolaget Real Estate Fund Finland III GP Oy. Pohjola Försäkring Ab:s tre Seesam-dotterbolag i Baltikum fusionerades. Efter det verkar Seesam Insurance AS i både Estland, Lettland och Litauen. Pohjola Bank Abp:s dotterbolag Pohjolan IT-hankinta Oy upplöstes.

Dotterföretag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2011

Företag	Hemort/ hemland	Andel av aktierna, %	Andel av röstetalet, %
A-Försäkring Ab	Helsingfors	100	100
Conventum Venture Finance Oy	Helsingfors	100	100
Excenta Oy	Helsingfors	100	100
Försäkringsaktiebolaget Europeiska	Helsingfors	100	100
Kaivokadun PL-hallinto Oy	Helsingfors	100	100
PAM USA Funds Oy	Helsingfors	100	100
Pohjola Asset Management Execution Services Oy	Helsingfors	100	100
Pohjola Finance Estonia AS	Estland	100	100
Pohjola Finance SIA	Lettland	100	100
Pohjola Försäkring Ab	Helsingfors	100	100
Pohjola Hälsa Ab	Helsingfors	100	100
Pohjola Kiinteistösijoitus Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Fund Finland Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Fund Finland III GP Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Fund of Funds Finland Oy	Helsingfors	100	100
Seesam Insurance AS	Estland	100	100
UAB Pohjola Finance	Litauen	100	100
Pohjola Kapitalförvaltning Ab	Helsingfors	93	93
Pohjola Corporate Finance Ab	Helsingfors	65	65

Dotterföretag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2010

Företag	Hemort/ hemland	Andel av aktierna, %	Andel av röstetalet, %
A-Försäkring Ab	Helsingfors	100	100
Conventum Venture Finance Oy	Helsingfors	100	100
Försäkringsaktiebolaget Europeiska	Helsingfors	100	100
Joint Stock Insurance Company "Seesam Latvia"	Lettland	100	100
Joint Stock Insurance Company "Seesam Lithuania"	Litauen	100	100
Kaivokadun PL-hallinto Oy	Helsingfors	100	100
Pohjola Finance Estonia AS	Estland	100	100
Pohjola Finance SIA	Lettland	100	100
Pohjola Försäkring Ab	Helsingfors	100	100
Pohjola Hälsa Ab	Helsingfors	100	100
Pohjolan IT-Hankinta Oy	Helsingfors	100	100
Pohjola Kiinteistösijoitus Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Fund Finland Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Fund of Funds Finland Oy	Helsingfors	100	100
Seesam International Insurance Company Ltd	Estland	100	100
UAB Pohjola Finance	Litauen	100	100
Pohjola Kapitalförvaltning Ab	Helsingfors	90	90
Pohjola Corporate Finance Ab	Helsingfors	66	66

Intresseföretag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2011

Namn	Hemort	Tillgångar, milj. e	Skulder, milj. e	Omsättning, milj. e	Vinst/ Förlust, milj. e	Innehav, %
Access Capital Partners Group S.A.	Belgien	27	17	24	5	40
Autovahinkokeskus Oy	Esbo	8	1	7	1	27,8

Intresseföretag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2010

Namn	Hemort	Tillgångar, milj. e	Skulder, milj. e	Omsättning, milj. e	Vinst/ Förlust, milj. e	Innehav, %
Access Capital Partners Group S.A.	Belgien	25	20	16	2	40
Autovahinkokeskus Oy	Esbo	8	1	7	1	27,8

Samägda företag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2011

Namn	Hemort	Innehav, %
Kiinteistö Oy Helsingin Puutarhurinkuja 2	Helsingfors	100
Kiinteistö Oy Kanta-Sarvis II	Tammerfors	100
Kiinteistö Oy STC Viinikkala	Vanda	100
Kiinteistö Oy Vantaan Kisällintie 13	Helsingfors	100
Tikkurilan Kauppatalo Oy	Helsingfors	53,7

Samägda företag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2010

Namn	Hemort	Innehav, %
Kiinteistö Oy Helsingin Puutarhurinkuja 2	Helsingfors	100
Kiinteistö Oy Kanta-Sarvis II	Tammerfors	100
Kiinteistö Oy STC Viinikkala	Vanda	100
Kiinteistö Oy Vantaan Kisällintie 13	Helsingfors	100
Tikkurilan Kauppatalo Oy	Helsingfors	53,7

I koncernbokslutet ingår den andel av tillgångsposterna som står under gemensamt inflytande samt de skulder som riktas till dem.

Noter för koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER

Not 95. Närståendetransaktioner

Pohjola-koncernens närstående består av moderbolaget OP-Pohjola anl (tidigare OP-Centralen anl), de dotterbolag som konsolideras i koncernen, intresseföretagen, ledningen och övriga närstående företag. Pohjola-koncernens intresseföretag räknas upp i not 94. Till Pohjola-koncernens ledning räknas Pohjola Bank Abp:s verkställande direktör, ledamöterna i styrelsen och deras nära familjemedlemmar. Till de närstående räknas också bolag, i vilka någon som hör till ledningen eller en nära familjemedlem till en sådan person har ett betydande inflytande. Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa, OP-Eläkesäätiö och systerföretagen i OP-Pohjola-centralinstitutskoncernen.

På lån beviljade till närstående tillämpas bankens normala kreditvillkor. Lånen är bundna till de referensräntor som tillämpas allmänt.

Närståendetransaktioner 2011

Milj. e	Moder-företaget	Intresse-företag	Ledning	Övriga*
Krediter	10	5		3 492
Övriga fordringar	34			225
Inlåning	4	0		475
Övriga skulder	0			549
Ränteintäkter	2	0		310
Räntekostnader	5			312
Utdelningar	0			6
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	0			6
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	1	0	0	28
Nettointäkter från handel				-143
Övriga rörelseintäkter	0			8
Rörelsekostnader	4			90
Åtaganden utanför balansräkningen				
Garantier				74
Oåterkalleliga åtaganden	8			11
Löner och arvoden samt resultatlöner				
Löner och arvoden			1	
Närståendeinnehav				
Antalet aktier	118 992 151		128 855	6 609 338

* Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa, OP-Eläkesäätiö och systerföretagen i OP-Pohjola-centralinstitutskoncernen.

Närståendetransaktioner 2010

Milj. e	Moder-företaget	Intresse-företag	Ledning	Övriga*
Krediter	230	7		3 865
Övriga fordringar	34			147
Inlåning	15			531
Övriga skulder	3			333
Ränteintäkter	2			172
Räntekostnader	4			195
Utdelningar	0			1
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	2			4
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	-1	0	0	29
Nettointäkter från handel	0			28
Övriga rörelseintäkter	1			6
Rörelsekostnader	77			3
Åtaganden utanför balansräkningen				
Garantier				71
Oåterkalleliga åtaganden	8			
Löner och arvoden samt resultatlöner				
Löner och arvoden			1	
Närståendeinnehav				
Antalet aktier	95 798 479		125 687	6 609 338

* Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa, OP-Eläkesäätiö och systerföretagen i OP-Pohjola-centralinstitutskoncernen.

Styrelsens arvoden 2011

Bolagsstämman fastställde styrelseledamöternas arvoden enligt följande:

Till ledamöterna i styrelsen betalades 2011 i arvoden 520 900 euro. Ordförandens månadsarvode var 7 000 euro, vice ordförandens 5 000 euro och ledamöternas 4 000 euro. Arvodet höjs med 1 000 euro per månad för den som är ordförande för ett styrelseutskott, om den inte samtidigt är ordförande eller vice ordförande för styrelsen. Till alla styrelseledamöter betalades 500 euro per sammanträde i mötesarvode. Månadsarvodena till styrelseledamöterna behandlas som pensionslön.

Ordförande Reijo Karhinen	93 200 euro
Vice ordförande Tony Vepsäläinen	72 700 euro
Styrelseledamöterna:	
Merja Auvinen	57 000 euro
Jukka Hienonen	58 500 euro
Simo Kauppi	58 500 euro
Satu Lähteenmäki	54 000 euro
Harri Sailas	59 500 euro
Tom von Weymarn	67 500 euro

Till verkställande direktören och dennas ställföreträdare betalades för den räkenskapsperiod som slutade 31.12.2011 löner och resultatlöner enligt följande:

Verkställande direktör Mikael Silvennoinen	833 746 euro

Uppsägningstiden i verkställande direktörens anställningsförhållande är sex månader. Enligt direktörsavtalet ska bolaget utöver lön för uppsägningstiden betala verkställande direktören ett avgångsvederlag som motsvarar lön för tolv (12) månader, om bolaget säger upp verkställande direktören eller om verkställande direktören säger upp eller häver avtalet av en orsak som beror på bolaget. Om verkställande direktörens anställning upphör av orsaker som beror på bolaget, har verkställande direktören också rätt till ersättningar enligt de kortsiktiga och långsiktiga ersättningssystemen för det år då anställningen upphör, om intjäningskriterierna och förutsättningarna för utbetalning enligt villkoren för systemen uppfylls och verkställande direktörens anställning har fortgått hela intjäningsåret.

Noter för koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER

Not 96. Rörliga ersättningar

Personalfonden
Pohjola Bank Abp anslöt sig 26.10.2004 till OP-Personalfonden pf. Cirka 2 700 anställda vid Pohjola-koncernen var medlemmar i fonden 31.12.2011. Dotterföretagens personal hörde inte till personalfonden med undantag för Pohjola Försäkrings och Pohjola Hälsas personal.

Vinstpremieandelarna som betalas till OP-Personalfonden baserade sig 2011 på följande mål: OP-Pohjola-gruppens resultat före skatt 40 %, ökningen i marknadsandel för OP-Pohjola-gruppens företagskundrörelse i % och förändringen av antalet koncentreringskunder i OP-Pohjola-gruppen, bådas vikt 30 %. För beloppet av premieöverföringen till personalfonden har för 2011 reserverats ca 3 % (3 %) av lönesumman för fondens medlemmar. År 2011 bokfördes premier för totalt 3,8 miljoner euro (3,8).

Ledningens långsiktiga belöningssystem 2010 och tidigare
Till ledningens tidigare långsiktiga belöningssystem (2008–2010) hörde Pohjola Bank Abp:s verkställande direktör, funktionsdirektörerna, direktörerna för affärsområdena, avdelningscheferna och personer i separat fastställda direktörs-, chefs- och expertuppgifter. Systemet omfattade sammanlagt 136 personer 31.12.2010. Styrelsen fastställde att verkställande direktören och ledningsgruppen omfattades av systemet samt grunder för val av övriga personer. Pohjola-koncernens ledningsgrupp fastställde valet av de övriga personer som omfattades av systemet.

De som omfattades av ledningens långsiktiga belöningssystem kunde årligen få en belöning som bestod av aktier i Pohjola Bank Abp, om de mål som härletts från strategin uppnåddes ifrågavarande år. En person som omfattas av systemet får de aktier som den förtjänat (efter skatt) tre år efter intjäningsårets början.

Värdet av belöningen som betalas i form av aktier och kontant periodiseras på intjänings- och bindningsperioden som personalkostnader. Under räkenskapsperioden har kostnader för 1,2 miljoner euro (2,1) bokförts.

Ersättningsprogram som förnyats 2011
På EU-planet trädde nya preciserade bestämmelser om ersättningssystem i finanssektorn i kraft 1.1.2011. OP-Pohjola-gruppens nya ersättningssystem följer de här bestämmelserna och baserar sig på OP-Pohjola-gruppens strategiska mål.

I OP-Pohjola-gruppens principer som gäller rörliga ersättningar beaktas gruppens riskposition och riskhanteringsmetoder. Intjäningsmätarnas mål har dimensionerats så att de inte uppmuntrar till för stor risktagning. De långsiktiga rörliga ersättningarna baserar sig på hur OP-Pohjola-gruppen når de strategiska målen på grupplanet medan de kortsiktiga rörliga ersättningarna baserar sig på hur ett bolag eller en affärsenhet som ingår gruppen når sina mål. Ersättningarnas högsta belopp är begränsade i alla system.

Ledningens långsiktiga program från 2011
Pohjola Bank Abp:s styrelse beslöt 2011 att bolaget går med i OP-Pohjola-gruppens långsiktiga ersättningssystem med mål på OP-Pohjola-grupplanet. Målen motsvarar målen för hela gruppens personal i OP-Personalfonden.

Ledningens långsiktiga aktiebonussystem omfattar cheferna och anställda i separat angivna nyckelpositioner vid Pohjola Bank och dess dotterbolag. OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd har beslutat att högst 75 personer kan utses till systemet.

Ersättningen har differentierats enligt uppgifterna. Om de uppställda målen nås till 100 procent har personer i ledande

ställning och nyckelpersoner årligen rätt till en belöning som motsvarar en regelbunden 2–12 månaders förskottsinnehållspliktig lön.

Systemet består av successiva intjänandeperioder på tre år. Den första infaller 1.1.2011–31.12.2013. Ersättningen för intjänandeperioden 2011–2013 betalas ut efter uppskovstiden i tre lika stora poster före slutet av juni under åren 2015–2017.

I början av systemet har fastställts en målersättning, dvs. ersättningens maximibelopp som antal A-aktier i Pohjola Bank Abp. Målersättningen för intjänandeperioden 2011–2013 är 1,1 miljoner aktier som betalas dels i pengar (förskottsinnehållningens andel) och dels i aktier.

OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd fattar beslut om intjäningsmätarna och målen för dem separat för varje intjänandeperiod. Målen för 2011–2013 baserar sig på följande kriterier:
- Ökningen i antalet koncentreringskunder
- Förändringen i företagskundrörelsens marknadsandel
- Avkastningen på ekonomiskt kapital

En förutsättning för att ersättning ska betalas ut är att OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckning enligt konglomeratlagen är 1,3 eller mer vid utbetalningstidpunkten. Dessutom förutsätts att personen har varit anställd av OP-Pohjola-gruppen fram till utbetalningstidpunkten.

I systemet behandlas aktiernas andel i Pohjola Bank Abp:s koncern som aktierelaterade ersättningar och penningandelen som täcker skatten som ersättningar som reglerats med kontanter. Kostnaderna för systemet periodiseras från början av intjänandeperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader och en motsvarande skuld bokförs antingen bland upplupna kostnader eller eget kapital. Andelen eget kapital baserar sig på aktiens verkliga värde på beviljningsdagen med beaktande av förväntade diskonterade utdelningar. Medelvärdet av det verkliga värde som fastställts på beviljningsdagen var 7,59 euro. Av den andel som betalas i aktier bokfördes 31.12.2011 i eget kapital 0,6 miljoner euro. Den skuld som uppkommer av den andel som betalas i pengar värderas till verkligt värde varje balansdag och den uppgick till 0,6 milj. euro 31.12.2011.

OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd administrerar det långsiktiga systemet och övervakar hur det iakttas. Förvaltningsrådet kan på eget initiativ ändra villkoren för systemet och skjuta upp utbetalningen av ersättningen av särskilt vägande skäl.

De kortsiktiga ersättningssystemen
I de kortsiktiga ersättningarna är intjänandeperioden ett kalenderår och ersättningen betalas i regel i pengar. De kortsiktiga ersättningssystemen baserar sig på de mål för resultat och annan affärsrörelse som fastställts för olika affärsenheter och de omfattar hela Pohjola-koncernens personal.

Det kortsiktiga systemet behandlas i bokföringen i regel som ersättningar som reglerats med kontanter. Kostnaderna för systemet periodiseras från början av intjänandeperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader och en motsvarande skuld bokförs bland upplupna kostnader. Skulden värderas till verkligt värde varje balansdag och den uppgick till 19,7 miljoner euro (18,3) 31.12.2011.

Uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar
Bestämmelser om betalningen av rörliga ersättningar finns i Finansministeriets förordning 1372/2010. Om en person på basis av sina arbetsuppgifter är klassificerad i en grupp, vars yrkesmässiga verksamhet kan förorsaka företaget en betydande risk ("person som kan påverka riskprofilen"), ska utbetalningen av den rörliga ersättningen i vissa fall skjutas upp under tre år.

Till de personer som kan påverka riskprofilen hör i Pohjola-koncernen bl.a. verkställande direktörerna och andra personer som deltar i att leda verksamheten, övriga personer vilkas verksamhet har en väsentlig betydelse för

företagets riskposition, den interna kontrollen samt övriga särskilt utsedda personer eller särskilda grupper.

På den persongrupp som kan påverka riskprofilen tillämpas uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar och utbetalning av ersättning så att hälften sker i pengar och hälften i aktier i Pohjola Bank Abp (eller relaterat till värdet av aktierna), om en persons rörliga ersättning under en intjänandeperiod på ett år överstiger den gräns på 50.000 euro som anges i Finansinspektionens ställningstagande eller den fasta bruttolönen för två månader, om beloppet är större än 50.000 euro. Ersättningarna till en person som kan påverka riskprofilen granskas i förhållande till uppskovsgränsen på 50.000 euro med beaktande av såväl långsiktiga som kortsiktiga ersättningar.

Om gränsen i euro för uppskjutande av ersättning överskrids, betalas en del av ersättningen genast och resten av betalningen skjuts upp. Vid en uppskjutning betalas den ersättning som skjuts upp under de tre följande åren. Vid en uppskjutning betalas i det kortsiktiga programmet hälften av ersättningen i pengar och hälften som aktier i Pohjola Bank Abp (eller i pengar till ett belopp som är bundet till kursen på aktierna i Pohjola Bank Abp). Samtidigt ändras behandlingen i bokföringen av den andel som betalas i aktier till aktierelaterade ersättningar.

Ledningens innehav i två dotterbolag

Personer i ledande ställning i Pohjola Kapitalförvaltning Ab innehade vid slutet av 2011 indirekt 7 % av aktierna i Pohjola Kapitalförvaltning och personer i ledande ställning i Pohjola Corporate Finance Ab innehade indirekt 35 % av aktierna i Pohjola Corporate Finance Ab via holdingbolag. Arrangemangen hänför sig till aktiesystem för bolagens nyckelpersoner. Syftet med systemen har varit att engagera nyckelpersonerna i bolaget på lång sikt. Alla ersättningssystem som baserar sig på ägande upphör före slutet av 2012.

På den vinstutdelning som holdingbolagen betalar tillämpas en frivillig uppskjutning för 2011–2013 för de personer som kan inverka på riskprofilen. I arrangemanget investerar nyckelpersonerna 40 % av deras årliga vinstutdelning i A-aktier i Pohjola Bank Abp och de här aktierna förses med en treårig försäljningsbegränsning. Pohjola-koncernen har för aktiesystemen 2011 kostnadsfört 1,6 miljoner euro (3,7).

Kostnader som bokförts för rörliga ersättningar*

Milj. e	2011	2010
Personalfonden	4	4
Kortsiktiga program	21	22
Tidigare långsiktiga program		
Program 2007–2010	1	2
Nytt långsiktigt program		
Programmet 2011	1	
Totalt	**27**	**28**

* Utan sociala kostnader

Moderbolagets bokslut, FAS

- Moderbolagets resultaträkning
- Moderbolagets balansräkning
- Moderbolagets kassaflödesanalys
- Noter till moderbolagets bokslut

BOKSLUTSKALKYLER

Resultaträkning

Milj. e	2011	2010
Ränteintäkter	2 404	1 606
Nettointäkter från leasingverksamhet	29	26
Räntekostnader	-2 145	-1 366
Räntenetto	**288**	**266**
Intäkter från egetkapitalinstrument	40	112
Företag inom samma koncern	28	108
Ägarintresseföretag	3	2
Övriga företag	9	3
Provisionsintäkter	114	110
Provisionskostnader	-25	-26
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	12	43
Värdepappershandel	22	26
Valutaverksamhet	-9	17
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas	14	25
Nettoresultat av säkringsredovisning	-4	-5
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	0	0
Övriga rörelseintäkter	21	41
Administrationskostnader	-126	-116
Personalkostnader	-73	-67
Löner och arvoden	-60	-56
Lönebikostnader	-13	-11
Pensionskostnader	-10	-8
Övriga lönebikostnader	-3	-3
Övriga administrationskostnader	-53	-49
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella	0	
tillgångar	-8	-7
Övriga rörelsekostnader	-17	-21
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden	-61	-103
Rörelsevinst	**247**	**321**
Bokslutsdispositioner	-117	-104
Inkomstskatt	-26	-23
Räkenskapsperiodens skatt	-30	-28
Tidigare räkenskapsperioders skatt	0	0
Förändring av uppskjuten skatt	4	6
Vinst av ordinarie rörelse efter skatt	**104**	**194**
Räkenskapsperiodens vinst	**104**	**194**

Bokslutskalkyler

Balansräkning

Aktiva

Milj. e	**31.12.2011**	**31.12.2010**
Kontanta medel	4 247	1 501
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	7 557	7 139
Statsskuldförbindelser		30
Övriga	7 557	7 109
Fordringar på kreditinstitut	6 875	7 284
Betalbara på anfordran	358	248
Övriga	6 517	7 037
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	11 842	11 656
Betalbara på anfordran	0	0
Övriga	11 842	11 656
Leasingobjekt	911	823
Skuldebrev	466	400
Offentlig sektor	17	41
Övriga	449	359
Aktier och andelar	70	74
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	28	29
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	1 248	1 251
Derivatinstrument	3 375	1 969
Immateriella tillgångar	33	29
Materiella tillgångar	17	17
Förvaltningsfastigheter och aktier och andelar i förvaltningsfastigheter	10	10
Övriga fastigheter och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar	3	3
Övriga materiella tillgångar	3	3
Övriga tillgångar	688	623
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	872	632
Uppskjutna skattefordringar	70	34
Aktiva totalt	**38 298**	**33 461**

Passiva

Milj. e	**31.12.2011**	**31.12.2010**
Främmande kapital		
Skulder till kreditinstitut	5 935	4 960
Centralbanker	230	355
Kreditinstitut	5 705	4 605
Betalbara på anfordran	794	824
Övriga	4 911	3 782
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	8 073	4 305
Inlåning	3 621	1 681
Betalbar på anfordran	2 463	1 629
Övriga	1 159	52
Övriga skulder	4 452	2 624
Betalbara på anfordran	0	0
Övriga	4 451	2 623
Skuldebrev emitterade till allmänheten	15 321	16 871
Obligationslån	6 911	7 047
Övriga	8 410	9 824
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	3 507	2 059
Övriga skulder	1 278	1 143
Övriga skulder	1 278	1 143
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	895	628
Efterställda skulder	1 005	1 205
Kapitallån	282	274
Övriga	724	931
Främmande kapital totalt	**36 014**	**31 171**
Ackumulerade bokslutsdispositioner	**801**	**684**
Avskrivningsdifferens	109	101
Reserver	691	582
Eget kapital		
Aktiekapital	428	428
Aktiekapital	428	428
Överkursfond	524	524
Övriga bundna fonder	26	127
Reservfond	164	164
Fonden för verkligt värde	-137	-37
Säkring av kassaflöde	10	-6
Värdering till verkligt värde	-147	-31
Fria fonder	331	331
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	308	308
Övriga fonder	23	23
Balanserad vinst	70	2
Räkenskapsperiodens vinst	104	194
Eget kapital totalt	**1 483**	**1 606**
Passiva totalt	**38 298**	**33 461**

Åtaganden utanför balansräkningen	**7 726**	**6 965**
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part	2 532	2 597
Garantier och panter	2 307	2 458
Övriga	225	140
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder	5 194	4 367
Återköpsförbindelser för värdepapper	11	14
Övriga	5 182	4 354

Bokslutskalkyler

Kassaflödesanalys, FAS

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens vinst	104	194
Justeringar i periodens vinst	305	191
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	**-971**	**-1 908**
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	-510	196
Fordringar på kreditinstitut	520	-1 072
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-241	-1 119
Leasingobjekt	-275	-232
Skuldebrev	-170	503
Aktier och andelar	7	-2
Derivatinstrument	-22	-89
Förvaltningsfastigheter	0	0
Övriga tillgångar	-280	-93
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	**5 164**	**641**
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	954	-28
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	3 768	126
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	47	23
Övriga skulder	395	519
Betald inkomstskatt	-24	-12
Erhållna utdelningar	40	22
A. Kassaflöde från rörelsen totalt	**4 618**	**-873**
Kassaflöde från investeringar		
Likvida medel som hålls till förfall, ökningar		
Likvida medel som hålls till förfall, minskningar	217	165
Anskaffning av dotter- och intresseföretag	-1	-28
Försäljning av dotter- och intresseföretag	6	56
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-12	-5
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar	0	0
B. Kassaflöde från investeringar totalt	**209**	**189**
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, ökningar	186	77
Efterställda skulder, minskningar	-388	-130
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökningar	36 493	45 318
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	-38 136	-45 967
Betalda utdelningar	-126	-107
Övriga finansiella minskningar i eget kapital	0	
C. Kassaflöde från finansiering totalt	**-1 970**	**-809**
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	**2 856**	**-1 494**
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden	**1 749**	**3 243**
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden	**4 605**	**1 749**
Erhållna räntor	**2 124**	**1 531**
Betalda räntor	**-1 840**	**-1 284**

Justeringar i periodens vinst		
Poster med transaktioner som inte medför betalningar		
Förändring av verkligt värde för handel	63	82
Orealiserade nettointäkter från valutaverksamhet	142	-117
Förändring i investeringstillgångarnas verkliga värde	-232	-118
Avskrivningar, förändring av avskrivningsdifferens och reserver	314	282
Nedskrivningar av fordringar	62	103
Övriga	-43	-19
Poster som redovisas på annat håll än i kassaflödet från rörelsen		
Realisationsvinster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	0	-22
Realisationsförluster, andel som hör till kassaflödet från investeringar		
Justeringar totalt	**305**	**191**
Likvida medel		
Kontanta medel	4 247	1 501
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	358	248
Totalt	**4 605**	**1 749**

Moderbolagets bokslutsnoter, FAS

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- Principer för upprättandet av moderbolagets (Pohjola Bank Abp) bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

- Not 1. Ränteintäkter och räntekostnader
- Not 2. Nettointäkter från leasingverksamhet
- Not 3. Intäkter från egetkapitalinstrument
- Not 4. Provisionsintäkter och -kostnader
- Not 5. Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet
- Not 6. Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas
- Not 7. Nettoresultat av säkringsredovisning
- Not 8. Nettointäkter från förvaltningsfastigheter
- Not 9. Övriga rörelseintäkter
- Not 10. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar
- Not 11. Övriga rörelsekostnader
- Not 12. Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden samt övriga finansiella tillgångar
- Not 13. Inkomstskatt
- Not 14. Intäkter, rörelsevinst samt tillgångar och skulder per affärsområde

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

- Not 15. Fordringar på kreditinstitut
- Not 16. Fordringar på allmänheten och offentlig sektor
- Not 17. Leasingobjekt
- Not 18. Skuldebrev
- Not 19. Omklassificerade skuldebrev
- Not 20. Aktier och andelar
- Not 21. Derivatinstrument
- Not 22. Immateriella tillgångar och materiella tillgångar och förändringar under räkenskapsperioden
- Not 23. Övriga tillgångar
- Not 24. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
- Not 25. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder
- Not 26. Skuldebrev emitterade till allmänheten
- Not 27. Övriga skulder
- Not 28. Avsättningar
- Not 29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
- Not 30. Efterställda skulder
- Not 31. Eget kapital
- Not 32. Bundet och fritt eget kapital samt icke-utdelningsbara poster i eget kapital
- Not 33a. Löptidsinformation om finansiella tillgångar och skulder 31.12.2011
- Not 33b. Klassificering i balansräkningen
- Not 34. Tillgångs- och skuldposter i inhemsk och utländsk valuta 31.12.2011

ÖVRIGA NOTER

- Not 35. Aktier av olika slag vid årets slut och bemyndigande av styrelsen samt rörliga ersättningar
- Not 36. De största aktieägarna och fördelningen av aktieinnehavet
- Not 37. Egendom som ställts som säkerhet 31.12.2011

- Not 38. Pensionsåtaganden
- Not 39. Leasing- och andra hyresåtaganden
- Not 40. Åtaganden utanför balansräkningen
- Not 41. Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid slutet av räkenskapsperioden
- Not 42. Personal och personer i ledande ställning samt närstående
- Not 43. Innehav i andra företag 31.12.2011
- Not 44. Notariatverksamhet

Noter till moderbolagets bokslut

Principer för upprättandet av moderbolagets (Pohjola Bank Abp) bokslut

Allmänt

Pohjola Bank Abp är ett finländskt kreditinstitut som är organiserat i affärsrörelser samt centraliserade tjänster och stödtjänster som koncernen och affärsrörelserna behöver.

Pohjola Bank Abp:s (moderbolaget) affärsområden är Företagsbanken, Markets, Centralbanken och Treasury. Utöver dem ingår i bolaget Övrig rörelse som omfattar de administrativa funktionerna.

Pohjola Bank Abp (nedan Pohjola) hör till OP-Pohjola-gruppen som består av 205 självständiga andelsbanker, deras centralinstitut OP-Pohjola anl (tidigare OP-Centralen anl) och övriga medlemskreditinstitut. OP-Pohjola-gruppens medlemskreditinstitut utgörs av Pohjola, Helsingfors OP Bank Abp, OP-Kotipankki Oyj, OP-Bostadslånebanken Abp och OP-Pohjola anl:s medlemsandelsbanker.

I enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ansvarar medlemskreditinstituten, inklusive Pohjola, och OP-Pohjola anl i sista hand solidariskt för varandras skulder och förbindelser. Om kapitalbasen i ett medlemskreditinstitut på grund av förluster minskar så att de i lagen uppställda förutsättningarna för likvidation uppfylls, har OP-Pohjola anl rätt att ta ut extra avgifter av medlemskreditinstituten på basis av den sammanräknade omslutningen i de balansräkningar som senast fastställts.

Pohjolas hemort är Helsingfors och bolaget är registrerat på adressen Industrigatan 1 b, 00510 Helsingfors. En kopia av Pohjola-koncernens bokslut kan fås på internetadressen www.pohjola.fi eller från gruppens huvudkontor.

Grund för upprättande av bokslutet

Pohjola Bank Abp:s bokslut baseras på nationell lagstiftning och det har upprättats och ställts upp i enlighet med kreditinstitutslagen, finansministeriets förordning om bokslut och koncernbokslut i kreditinstitut och värdepappersföretag, bokföringslagen samt Finansinspektionens standard om årsredovisning. Dessutom ger centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker, OP-Pohjola anl, anvisningar för iakttagande av enhetliga bokslutsprinciper samt för upprättande av bokslut.

Pohjola Bank Abp:s bokslut anges i miljoner euro och det är upprättat enligt ursprungliga anskaffningsvärden med undantag för finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel, finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen, finansiella tillgångar som kan säljas samt säkringsobjekt vid säkring av verkligt värde.

Upprättandet av bokslutet förutsätter att ledningen bedömer och överväger tillämpningen av redovisningsprinciperna.

Ändringar i klassificeringarna

Under den andra hälften av 2008 omklassificerades en del av de skuldebrev som ingår i Pohjolas likviditetsreserver. Målet med omklassificeringen är att ge en klarare bild än tidigare av det faktiska syftet med skuldebreven. Omklassificeringen möjliggjordes av förordning (EG) nr 1004/2008 som Europeiska gemenskapernas kommission offentliggjorde i oktober 2008. Förordningen gäller redovisningsstandarderna IAS 39 och IFRS 7. Syftet med förordningen var att underlätta omklassificeringen av finansiella instrument under exceptionella omständigheter. Bakgrunden till förordningen bestod av instabiliteten på finansmarknaden som medfört att tillförlitliga marknadspris inte fanns att få över läget vid slutet av september 2008 för alla finansiella instrument. Omklassificeringen kunde ske från 1.7.2008.

Finansinspektionen har godkänt omklassificeringen också för det nationella bokslutets del.

Omklassificeringarna hade ingen inverkan på resultaten för tidigare perioder.

En närmare beskrivning av ändringarna i klassificeringen finns i not 19.

Poster i utländsk valuta

Pohjola Bank Abp:s bokslut upprättas i euro, som är rapportvalutan för koncernens bokslut. Transaktioner i utländsk valuta redovisas i euro till transaktionsdagens kurs eller rapportmånadens medelkurs. På balansdagen omräknas monetära balansposter i utländsk valuta till euro till den kurs som gäller på balansdagen. Icke-monetära balansposter som värderas till det ursprungliga anskaffningsvärdet redovisas till transaktionsdagens kurs.

Kursdifferenser som uppkommer då transaktioner i utländsk valuta och monetära balansposter omräknas till euro redovisas som valutakursvinster eller -förluster på resultatposten Nettointäkter från valutaverksamhet.

Finansiella instrument

Fastställande av verkligt värde

Det verkliga värdet är det penningbelopp som en tillgångspost kan omsättas till eller som en skuld kan betalas med mellan parter som är informerade om omständigheterna, villiga att genomföra transaktionen och oberoende av varandra.

Det verkliga värdet av ett finansiellt instrument fastställs antingen med prisnoteringar på en fungerande marknad eller, om ingen fungerande marknad finns, med hjälp av egna värderingsmetoder. Marknaden anses vara fungerande, om prisnoteringar finns att få enkelt och regelbundet och de beskriver faktiska och regelbundna marknadstransaktioner mellan parter som är oberoende av varandra. Som noterat marknadspris på finansiella tillgångar används köpkursen vid respektive tidpunkt.

Om det på marknaden finns en etablerad värderingspraxis för finansiella instrument som inte direkt får ett marknadspris, baserar sig det verkliga värdet på den marknadspriskalkyl och de marknadsnoteringar som allmänt tillämpas på marknaden.

Om ingen värderingspraxis har etablerats på marknaden, fastställs marknadsvärdet på basis av en värderingsmall för respektive produkt. Värderingsmallarna bygger på allmänt tillämpade kalkyler och de omfattar alla delfaktorer som marknadsparterna beaktar då de fastställer priset. De stämmer överens med de ekonomiska metoder som är godkända vid prissättningen av finansiella instrument.

Som värderingsmetoder används priserna i marknadstransaktioner mellan parter som är informerade om omständigheterna och villiga att genomföra transaktionen, metoden med diskonterat kassaflöde och det verkliga värdet vid balanstidpunkten på andra till relevanta delar liknande instrument. I värderingsmetoderna beaktas bedömningen av kreditrisk, de diskonteringsräntor som används, möjligheterna till återbetalning i förtid och andra sådana faktorer som påverkar fastställandet av ett verkligt värde för ett finansiellt instrument på ett tillförlitligt sätt.

Typiskt för olikvida produkter är att det pris som beräknats enligt en prissättningsmall avviker från den faktiska köpesumman. Den faktiska köpesumman är dock det bästa beviset på en produkts verkliga värde. Differensen mellan den faktiska köpesumman och det pris som beräknats enligt en prissättningsmall som använder marknadspris, dvs. Day 1 profit/loss, periodiseras i resultaträkningen enligt avtalets giltighetstid eller en kortare tid med beaktande av produktens struktur och motpart.

Den operiodiserade andelen intäktsförs dock genast, om ett verkligt marknadspris finns att få på produkten eller om en prissättningspraxis etableras på marknaden.

Värdenedgång hos finansiella tillgångar

Vid slutet av varje rapportperiod bedöms huruvida det finns objektiva belägg för att värdet har sjunkit på en post bland finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Värdet på en finansiell tillgångspost har sjunkit, om det finns objektiva belägg på en värdenedgång till följd av en eller flera händelser efter det första redovisningstillfället av tillgångsposten och det här enligt tillförlitliga bedömningar inverkar på kassaflödet från de finansiella tillgångarna i framtiden.

Som objektiva belägg på en värdenedgång kan betraktas bl.a.:

- en betydande försvagning av en emittents resultat, rating, omslutning, betalningsbeteende eller affärsplaner samt negativa förändringar i emittentens ekonomiska omvärld eller verksamhetsmiljö
- ett bona fide-anbud att köpa samma eller identiska placeringar på marknaden under anskaffningsvärdet
- händelser eller omständigheter som avsevärt försvagar en emittents verksamhetsmöjligheter och fortlevnad (going concern), t.ex. negativa kassaflöden från verksamheten, otillräckliga kapital, litet driftskapital
- en gäldenärs avtalsbrotten eftergift som beviljats en gäldenär
- en nedskrivning som bokförts tidigareden aktiva markna
- den för ett finansiellt instrument har upphört

För egetkapitalinstruments del är en väsentlig eller långvarig värdenedgång under anskaffningsvärdet ett objektivt belägg på en värdenedgång.

De nedskrivningar som bokförts för värdenedgångar beskrivs närmare i samband med de olika klasserna av finansiella instrument.

Avtal om köp och försäljning av värdepapper

Inköpspriset för värdepapper som har köpts på ömsesidigt bindande återförsäljningsvillkor tas i balansräkningen upp som fordran i balansposter enligt motparten. Differensen mellan inköps- och återförsäljningspriset periodiseras som ränteintäkt på avtalets löptid.

Försäljningspriset för värdepapper som har sålts på ömsesidigt bindande återköpsvillkor tas upp som finansiell skuld i balansposter enligt motparten. Differensen mellan försäljningspriset och återköpspriset periodiseras som räntekostnad på avtalets löptid. Värdepapper som har sålts på återköpsvillkor och motsvarande värdepapper som har ställts som marginalsäkerhet har trots överlåtelsen tagits upp i den ursprungliga balansposten.

Kategorisering och redovisning av finansiella instrument

De finansiella tillgångarna och skulderna kategoriseras i samband med det första redovisningstillfället i följande klasser: finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, lån och övriga fordringar, investeringar som hålls till förfall, finansiella tillgångar som kan säljas, finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och övriga finansiella skulder. Klassificeringen beror på för vilket syfte ifrågavarande finansiella tillgångar och skulder har förvärvats. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen delas upp i två underkategorier som är finansiella tillgångar som innehas för handel och finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade via resultaträkningen. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen består av finansiella skulder som innehas för handel.

Köp och försäljning av finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålls till förfall och finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i balansräkningen på avslutsdagen, dvs. den dag man förbinder sig att köpa eller sälja en post som hör till de här finansiella tillgångarna eller skulderna. Skuldebrev som klassificerats i klassen Lån och övriga fordringar redovisas som finansiella tillgångar på avslutsdagen och givna krediter redovisas enligt den dag då kunden tar ut lånet.

Finansiella tillgångar och skulder kvittas inte, om det inte finns en lagstadgad grund för att kvitta dem och om avsikten är att inte utnyttja kvittningsmöjligheten. Pohjola Bank Abp har inte tillämpat kvittning under räkenskapsperioden. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när den avtalsbaserade rätten till kassaflödena från en post bland de finansiella tillgångarna löper ut eller då rättigheterna har överförts till en annan part så att riskerna och förmånerna med innehavet har överförts i väsentlig omfattning. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen då skyldigheterna på basis av dem har uppfyllts och de har löpt ut.

Finansiella tillgångar och skulder för handel

Alla finansiella tillgångar och skulder som på kort sikt anses ge ränte-, pris- eller kursintäkter eller inbäddade derivat som inte kan avskiljas från värdavtalet, kategoriseras som finansiella tillgångar eller skulder som innehas för handel. Skulder som innehas för handel är skyldigheter att till en motpart leverera värdepapper som har sålts men som inte

innehas vid försäljningstidpunkten (blankning).

I finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel ingår också icke-säkrande derivat.

De finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel bokförs i balansräkningen till verkligt värde och förändringar i det verkliga värdet bokförs på resultatposten Nettointäkter från värdepappershandel.

Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Som finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen kategoriseras sådana finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället oåterkalleligt definieras som sådana. Sådana finansiella tillgångar värderas i balansräkningen till verkligt värde, och förändringarna i det verkliga värdet liksom realisationsvinster och realisationsförluster, ränteintäkter och räntekostnader samt utdelningar redovisas i resultaträkningen.

De finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen är obligationslån som används för likviditetshanteringen. I enlighet med koncernens riskhanteringsprinciper administreras de här placeringarna och resultatet av dem bedöms till verkligt värde för att en så korrekt och tidsenlig bild som möjligt ska fås av placeringsverksamheten. Rapporteringen till koncernens ledning sker till verkligt värde.

Arten av rörelsen är placeringsverksamhet på längre sikt, varför de finansiella tillgångarna redovisas separat från de finansiella tillgångar som innehas för handel.

I den här kategorin redovisas också sådana sammansatta instrument i vilka man inte separat kan fastställa det verkliga värdet av ett inbäddat derivat. De här finansiella tillgångarna värderas i balansräkningen till verkligt värde, och förändringar i det verkliga värdet redovisas i resultaträkningen på posten Nettointäkter från värdepappershandel.

Lån och övriga fordringar

Med finansiella tillgångar som kategoriseras som lån och övriga fordringar avses finansiella tillgångar som inte är derivat med ett fastställt eller fastställbart kassaflöde och som inte noteras på en aktiv marknad. Lån och övriga fordringar noteras inte på en aktiv marknad och de behandlas i bokföringen till anskaffningsvärdet.

Lån och övriga fordringar bokförs vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärdet, som är det verkliga värdet för det vederlag som getts, med tillägg av de transaktionskostnader som direkt kan allokeras till dem. Efter det första redovisningstillfället värderas lån och övriga fordringar enligt det upplupna anskaffningsvärdet.

Nedskrivningar av lån och övriga fordringar bokförs individuellt och gruppvis. En nedskrivning beräknas och bokförs individuellt, om beloppet av kundens åtaganden är betydande. I övrigt beräknas och bokförs nedskrivningar gruppvis.

Nedskrivningarna bokförs som avdrag från krediternas balanspost. Efter nedskrivningen fortsätter räntan att intäktsföras på det nedskrivna beloppet. Som nedskrivning av skuldebrev som kategoriserats i klassen Lån och övriga fordringar bokförs differensen mellan skuldebrevets bokförda värde och det lägre återvinningsvärdet av kassaflödet.

En nedskrivning bokförs då det finns objektiva belägg för att kundens betalningsförmåga försvagats efter det fordran ursprungligen bokfördes i balansräkningen. Värdet av en fordran har försämrats om det inkommande kassaflödet från fordran – med beaktande av säkerhetens verkliga värde – är mindre än summan av det bokförda värdet av krediten och kreditens obetalda räntor. Det inkommande kassaflödet diskonteras med kreditens ursprungliga ränta. Om krediten har rörlig ränta, används den avtalsenliga räntan vid granskningstidpunkten som diskonteringsränta. Som nedskrivning bokförs differensen mellan kreditens bokförda värde och det lägre återvinningsvärdet av kassaflödet. Som nedskrivning av skuldebrev som kategoriserats i klassen Lån och övriga fordringar bokförs differensen mellan skuldebrevets bokförda värde och det lägre återvinningsvärdet av kassaflödet.

För granskningen av gruppvisa nedskrivningar kategoriseras fordringarna i kreditklasser enligt kreditrisk. För varje klass bokförs en gruppvis nedskrivning som baserar sig på en erfarenhetsbaserad genomsnittlig uppskattning av beloppet av framtida förluster och sannolikheten för dem.

Nedskrivningarna bokförs som avdrag från krediternas balanspost och i resultaträkningen på posten Nedskrivningar av

krediter och andra åtaganden. Efter nedskrivningen fortsätter räntan att intäktsföras på det nedskrivna beloppet.

Ett lån tas bort ur balansräkningen då alla indrivningsåtgärder har slutförts eller då ledningen så annars har beslutat. Betalningar som erhålls efter det här bokförs som korrigeringar av nedskrivningar av fordringar. Om det finns objektiva belägg för att betalningsförmågan hos en kund har förbättrats, bedöms beloppet av de tidigare bokförda nedskrivningarna på nytt, och de förändringar som den förbättrade betalningsförmågan medför bokförs i resultaträkningen.

I samband med ändringen av klassificeringen under hösten räkenskapsåret 2008 överfördes skuldebrev från finansiella tillgångar för handel till klassen lån och fordringar. Skuldebrev överfördes också från klassen finansiella tillgångar som kan säljas till klassen lån och fordringar. Överföringarna skedde enligt verkliga värden 1.7.2008.

Investeringar som hålls till förfall

Investeringar som hålls till förfall är finansiella tillgångar som inte är derivat med ett fastställt eller fastställbart kassaflöde och som har förvärvats med avsikt att hållas till förfall.

Investeringar som hålls till förfall behandlas i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Differensen mellan obligationslånens nominella värde och anskaffningsvärde periodiseras på den återstående löptiden.

Nedskrivningar av investeringar som hålls till förfall granskas enligt samma principer som nedskrivningar av lån och fordringar. Som nedskrivning av skuldebrev bokförs differensen mellan skuldebrevens bokförda värde och det lägre återvinningsvärdet av kassaflödet.

Om investeringar säljs ur klassen finansiella tillgångar som hålls till förfall före förfallodagen, måste alla investeringar i ifrågavarande klass överföras till klassen värdepapper som kan säljas och i den här klassen får bolaget inte under de två följande åren kategorisera värdepapper som hålls till förfall.

I samband med ändringen av klassificeringen under hösten räkenskapsåret 2008 överfördes skuldebrev från finansiella tillgångar för handel till klassen som hålls till förfall. Överföringen skedde enligt verkliga värden 1.7.2008.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Med finansiella tillgångar som kan säljas avses finansiella tillgångar som inte är derivat som direkt har kategoriserats som tillgångar som kan säljas eller som inte har inkluderats i de ovan nämnda kategorierna av finansiella tillgångar. Den här kategorin består i huvudsak av skuldebrev, långfristiga aktieplaceringar samt andra aktier och andelar som är nödvändiga för verksamheten.

Skuldebrev överfördes från klassen finansiella tillgångar för handel till klassen finansiella tillgångar som kan säljas enligt verkliga värden 1.7.2008. Värdeförändringarna efter tidpunkten för överföringen redovisas i fonden för verkligt värde bland eget kapital.

Finansiella tillgångar som kan säljas bokförs vid köptidpunkten i balansräkningen till anskaffningsvärdet, dvs. det verkliga värdet av det vederlag som betalats för dem utökat med de transaktionsutgifter som direkt kan riktas till förvärvet. Finansiella tillgångar som kan säljas värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Då det verkliga värdet inte kan fastställas tillförlitligt, värderas aktier och andelar som är nödvändiga för verksamheten samt andra icke noterade aktier och andelar till anskaffningsvärdet. Värdeförändringar bokförs bland eget kapital i Fonden för verkligt värde, varifrån de tillsammans med realisationsvinsten eller realisationsförlusten bokförs på resultatposten Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas, då tillgångsposten tas bort från balansräkningen eller det har konstaterats att dess värde har sjunkit. Ränteintäkter och utdelningar redovisas i resultaträkningen.

I fråga om finansiella tillgångar som kan säljas betraktas för skuldebrevs del som objektiva belägg för nedskrivning till exempel en avsevärd negativ förändring i emittentens kreditriskklassificering eller för ett egetkapitalinstruments del en betydlig eller långvarig nedgång under anskaffningsvärdet i dess verkliga värde.

Om ett egetkapitalinstruments marknadsvärde ytterligare sjunker efter att en nedskrivning gjorts, redovisas en nedskrivning i resultaträkningen.

Om det verkliga värdet av ett nedskrivet skuldebrev som kategoriserats som finansiella tillgångar som kan säljas senare

stiger, och det finns objektiva belägg för att värdestegringen ansluter sig till en händelse efter nedskrivningen, återförs nedskrivningen och redovisas i resultaträkningen. Om det verkliga värdet av ett egetkapitalinstrument senare stiger, redovisas värdestegringen på eget kapital.

Ränteintäkter och utdelningar för finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i resultaträkningen.

Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet av obligationslån med fast ränta periodiseras enligt effektivräntemetoden på lånets uppskattade löptid.

Skuldebrev överfördes från klassen finansiella tillgångar för handel till klassen finansiella tillgångar som kan säljas enligt verkliga värden 1.7.2008. Värdeförändringarna efter tidpunkten för överföringen redovisas i fonden för verkligt värde bland eget kapital.

Aktier och andelar i ägarintresseföretag och företag som hör till samma koncern

Aktier och andelar samt andra egetkapitalinstrument i ägarintresseföretag samt i företag som hör till samma koncern upptas till anskaffningsvärdet, eller om värdet av posten på balansdagen till följd av nedskrivning konstateras vara lägre än anskaffningsvärdet, till anskaffningsvärdet minskat med nedskrivningen.

Nedskrivningarna bokförs på resultatposten Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar.

Likvida medel

Likvida medel består av kontanta medel och på anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut.

Övriga tillgångar

Övriga tillgångar består av på anfordran betalbara betalningsförmedlingsfordringar, fordringar på olika utredningskonton, marginalkontofordringar i anslutning till derivatinstrument samt alla andra fordringar som inte kan tas upp i någon lämplig balanspost, t.ex. olika kund- och hyresfordringar samt fordringar i anslutning till försäkringsersättningar.

Övriga finansiella skulder

I kategorin Övriga finansiella skulder upptas övriga finansiella skulder än finansiella skulder som innehas för handel.

Övriga finansiella skulder behandlas i bokföringen till anskaffningsvärdet efter det första redovisningstillfället.

Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet av obligationslån med fast ränta periodiseras som räntekostnad enligt effektivräntemetoden på lånets löptid. Motposten bokförs som ökning eller minskning av skuldens bokförda värde.

Övriga skulder

Övriga skulder består främst av betalningsförmedlingsskulder, leverantörsskulder och skulder i anslutning till värdepappershandel.

Derivatinstrument

Derivaten kategoriseras som säkrande och icke-säkrande derivat. Både icke-säkrande och säkrande derivat bokförs alltid i balansräkningen till verkligt värde. Den ackumulerade räntan på icke-säkrande ränteswappar upptas bland räntorna och motsvarande resultatregleringsräntor upptas i förutbetalda kostnader och upplupna kostnader. Värdeförändringar i icke-säkrande ränte-, kredit-, valuta-, aktie- och råvaruderivat bokförs på resultatposten Nettointäkter från värdepappershandel. Positiva värdeförändringar och premier som betalats för derivatinstrument bokförs som tillgångar på posten Derivatinstrument, och negativa värdeförändringar och premier som erhållits för derivatinstrument bokförs på posten Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel.

Koncernens riskhantering har för säkringsredovisningen upprättat metoder och interna principer, enligt vilka ett finansiellt instrument kan definieras som säkrande.

I enlighet med säkringsprinciperna kan koncernens moderbolag Pohjola Bank Abp tillämpa säkring av ränterisken, valutakursrisken och prisrisken enligt metoden för verkligt värde eller säkring av kassaflödet. Med säkringen till verkligt

värde skyddas mot förändringar i det verkliga värdet på säkringsobjektet och med säkring av kassaflödet skyddas mot fluktuationer i det framtida kassaflödet.

Koncernens moderbolag Pohjola Bank Abp har derivatinstrument som de facto skyddar mot ekonomiska risker men som inte uppfyller de här kriterierna.

De s.k. inbäddade derivat som hör till emitterade strukturerade lån och bolån med räntetak avskiljs från värdavtalet och värderas till verkligt värde. Förändringar i det verkliga värdet av de här inbäddade derivaten och säkringsinstrumenten bokförs bland räntor.

Säkringsredovisning

Med säkringsredovisning verifieras att förändringar i det verkliga värdet av ett säkringsinstrument som står i säkringsförhållande upphäver det verkliga värdet av det säkrade objektet eller förändringen i kassaflödet helt eller delvis. Sambandet mellan säkringsinstrumenten och de säkrade instrumenten dokumenteras formellt. Dokumentationen innehåller uppgifter om principerna för riskhantering, säkringsstrategin och de metoder som tillämpas för att påvisa hur effektiv säkringen är vid den tidpunkt då säkringen äger rum och under säkringsperioden. Effektiviteten hos säkringen påvisas vid den tidpunkt då säkringen äger rum och medan säkringen gäller genom att jämföra förändringarna i de verkliga värdena eller kassaflödet av säkringsinstrumenten och de säkrade instrumenten med varandra. Säkringen anses vara effektiv då förändringarna i det verkliga värdet eller kassaflödet för säkringsinstrumentet eliminerar 80-125 procent av förändringen i det verkliga värdet eller kassaflödet för det kontrakt eller den position som utgör säkringsobjekt.

Säkringsredovisning enligt metoden för verkligt värde

Säkringen av ränterisken enligt verkligt värde gäller långfristiga skulder med fast ränta (egna emissioner), enskilda obligationslåneportföljer och kreditportföljer samt enskilda krediter. Som säkringsinstrument används ränte- samt ränte- och valutaswappar.

Förändringar i verkligt värde för derivatinstrument som dokumenterats som säkring av verkligt värde och som är effektiva som säkring resultatförs. Också tillgångs- och skuldposter som utgör säkringsobjekt värderas under säkringstiden till verkligt värde och förändringarna i verkligt värde resultatförs. I säkringsredovisning av verkligt värde bokförs värdeförändringar i säkringsinstrumentet och det säkrade instrumentet i Räntenettot.

Säkringsredovisning enligt metoden för kassaflöde

Med säkring av kassaflöde säkras räntekassaflödet från skuldebrevslån med rörlig ränta eller andra tillgångar och skulder med rörlig ränta. Som säkringsinstrument används bl.a. ränteswappar.

Derivatinstrument som har dokumenterats som kassaflödessäkring och som är effektiva i säkringen värderas till verkligt värde. Den effektiva säkringens andel av förändringen i verkligt värde tas upp bland övrigt totalresultat i rapporten över totalresultat. Den överskridande ineffektiva andelen resultatförs. Förändringarna i verkligt värde bland eget kapital tas upp i resultatet för den räkenskapsperiod under vilken det kassaflöde som är föremål för säkringen intäktsförs. När det säkrande derivatet förfaller, säljs, säkringsförhållandet upphör eller säkringen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisningen, kvarstår den förändring i verkligt värde som ackumulerats fram till slutet av säkringen tills den resultatförs på den period under vilken det kassaflöde som är föremål för säkringen intäktsförs.

Leasingobjekt

Tillgångar som leasats ut och förskott på leasingobjekt bokförs bland det oavskrivna anskaffningsvärdet och redovisas i balansposten Leasingobjekt. Leasingobjekten avskrivs i regel enligt annuitetsmetoden.

Intäkterna från tillgångar som leasats ut med leasingavtal bokförs minskade med avskrivningar enligt plan av leasingobjekten i resultaträkningen på Nettointäkter från leasingverksamhet. På den här posten redovisas dessutom nedskrivningar av leasingobjekt, realisationsvinster och realisationsförluster för leasingtillgångar, provisioner som tagits ut av kunder och övriga intäkter och kostnader som direkt följer av leasingavtal. Övriga intäkter och kostnader som följer av leasingverksamhet redovisas i den resultatpost som motsvarar arten hos respektive intäkts- eller kostnadspost.

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningarna kostnadsförs inom en uppskattad brukstid som för dataprogram och licenser är 2–5 år och för övriga immateriella tillgångar i regel 5–10 år. Tillgångarnas nyttjandetid justeras vid varje bokslut.

Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar av immateriella tillgångar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

Materiella tillgångar

Förvaltningsfastigheter

En förvaltningsfastighet är ett markområde och/eller en byggnad eller en del av en byggnad som innehas för att generera hyresintäkter och/eller värdestegring på egendomen. Till förvaltningsfastigheter räknas också sådana fastigheter som i liten utsträckning används av ägarföretaget eller dess personal.

Förvaltningsfastigheterna tas i balansräkningen upp till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan och nedskrivningar. Uppskrivningar kan göras för markområden och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar, om deras sannolika överlåtelsevärde på balansdagen bestående är större än det ursprungliga anskaffningsvärdet. Utgifter som uppkommer efter den ursprungliga anskaffningen aktiveras endast om det är sannolikt att fastigheten ger större ekonomisk nytta än vad som ursprungligen har beräknats.

Det verkliga värdet av affärs-, kontors- och industrifastigheter som kategoriserats som förvaltningsfastigheter fastställs i regel direkt enligt avkastningsvärdesmetoden som grundar sig på kapitalisering. Förvaltningsfastigheter under byggnad kan redovisas till verkligt värde endast om deras verkliga värde kan bestämmas tillförlitligt. Det verkliga värdet av mark-, vatten- och skogsområden samt bostäder beräknas i regel enligt affärsvärdesmetoden. Bokföringen av nedskrivningar grundar sig på hur bestående och väsentliga de är.

Förvaltningsfastigheternas intäkter, kostnader, realisationsvinster och realisationsförluster, avskrivningar enligt plan och nedskrivningar bokförs på resultatposten Nettointäkter från förvaltningsfastigheter.

Övriga materiella tillgångar

Materiella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar och nedskrivningar. Tillgångarna avskrivs linjärt enligt plan under den uppskattade nyttjandetiden. För markområden görs inga avskrivningar enligt plan. Utgifter som uppkommer efter den ursprungliga anskaffningen av en tillgång aktiveras i tillgångens bokförda värde endast, om det är sannolikt att tillgången ger större ekonomisk nytta än vad som ursprungligen har beräknats.

De uppskattade nyttjandetiderna är i huvuddrag följande:
Byggnader 30–50 år
Maskiner och inventarier 4–10 år
ADB-utrustning 3–5 år
Bilar 6 år
Övriga materiella tillgångar 5–10 år

En tillgångs restvärde och nyttjandetid kontrolleras vid varje bokslut och vid behov justeras de i enlighet med förändringarna i förväntningarna på ekonomisk nytta.

Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar av tillgångar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar. Intäkter från och realisationsvinster på rörelsefastigheter bokförs på resultatposten Övriga rörelseintäkter samt kostnader och realisationsförluster på resultatposten Övriga rörelsekostnader.

Ersättningar till anställda

Pensionsersättningar

Det lagstadgade pensionsskyddet för de anställda vid Pohjola Bank Abp sköts av pensionskassan OP-Eläkekassa och tilläggspensionsskyddet av pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätiö. Pensionsstiftelsen har inte tagit emot nya medlemmar

sedan 1.7.1991. Förvaltningskostnaderna bokförs på resultatposten Personalkostnader. Pensionsåtagandena är i sin helhet täckta.

Aktierelaterade ersättningar till anställda

Pohjola Bank har ett kortsiktigt och ett långsiktigt ersättningssystem för ledningen, enligt vilket de personer som omfattas av respektive system kan få en ersättning delvis i form av A-aktier i Pohjola Bank Abp och delvis i kontanter för de arbetsuppgifter som respektive person utfört under intjänande- och bindningsperioden. De här ersättningssystemen redovisas beroende på betalningssättet antingen som transaktioner bland aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument eller bland aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter.

De aktierelaterade ersättningar till anställda som regleras med egetkapitalinstrument värderas till verkligt värde vid den tidpunkt då de beviljas. De belopp som kostnadsförs periodiseras bland personalkostnaderna och ökning av det egna kapitalet för den period då de uppkommit. De aktierelaterade ersättningar som betalas ut i pengar och den skuld som motsvarar dem värderas till verkligt värde vid slutet av respektive period. De belopp som kostnadsförs periodiseras bland personalkostnaderna och upplupna kostnader för den period då de uppkommit.

Det uppskattade beloppet av de aktier som kommer att delas ut granskas kvartalsvis. De eventuella effekterna av justeringarna på de ursprungliga uppskattningarna resultatförs som personalkostnader, och en motsvarande korrigering görs bland eget kapital och upplupna kostnader.

Personalfonden

Pohjola Bank Abp hör till OP-Personalfonden som är gemensam för OP-Pohjola-gruppen. Till fonden betalas enligt på förhand fastställda principer en vinstpremie beroende på hur målen uppnås. Vinstpremieposterna som betalas till fonden bokförs på resultatposten Löner och arvoden, och motposten bokförs som upplupna kostnader.

Avsättningar

En avsättning bokförs i resultaträkningen och balansräkningen på basis av en förpliktelse, om förpliktelsen härrör från en inträffad händelse och det är sannolikt att förpliktelsen kommer att realiseras, men förfallotidpunkten eller beloppet är ovissa. Dessutom måste förpliktelsen basera sig på antingen en informell eller en legal förpliktelse gentemot någon utomstående. Om det är möjligt att få ersättning av en tredje part för en del av en förpliktelse, bokförs ersättningen som en separat tillgångspost, men först då det i praktiken är säkert att ersättningen fås.

Kapitallån

Kapitallån antecknas i en separat post i balansräkningen under Efterställda skulder. I kapitaltäckningsanalysen räknas kapitallånen som primärt kapital. Ränta får betalas på ett kapitallån inom ramen för de utdelningsbara tillgångarna.

Bokslutsdispositioner

I avskrivningsdifferensen för de ackumulerade bokslutsdispositionerna i balansräkningen ingår den ackumulerade differensen mellan de avskrivningar som gjorts och avskrivningarna enligt plan. I reserverna ingår de frivilliga bokslutsdispositioner som gjorts och som skattelagstiftningen tillåter. Ett exempel är den kreditförlustreservering som bl.a. näringsskattelagen tillåter för inlåningsbankerna. Enligt lagen får en inlåningsbank dra av en under skatteåret gjord kreditförlustreservering, vars belopp är högst 0,6 procent av summan av fordringarna vid skatteårets utgång.

Det sammanlagda beloppet av oupplösta kreditförlustreserveringar som gjorts under skatteåret och tidigare får dock inte överstiga 5 procent av summan av fordringarna vid skatteårets utgång.

Ökningar och minskningar i de avskrivningar som gjorts, avskrivningar enligt plan och reserver bokförs i resultaträkningen under bokslutsdispositioner. I resultaträkningen och balansräkningen ingår den uppskjutna skatteskulden också i bokslutsdispositionerna. Beloppet av reserverna och förändringen i dem beskriver inte de risker som banken kan förvänta sig.

Inkomstskatt

I resultaträkningens skatter ingår de skatter som grundar sig på räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst, skatter från tidigare räkenskapsperioder och den uppskjutna skattekostnaden eller skatteintäkten i Pohjola Bank Abp.

Den uppskjutna skatteskulden räknas på alla temporära skillnader mellan det bokförda värdet och beskattningsvärdet av tillgångarna och skulderna. Den uppskjutna skattefordran räknas på alla avdragbara temporära skillnader mellan det bokförda värdet och beskattningsvärdet som ingår i bokslutet och på de i beskattningen fastställda förlusterna. Om det är sannolikt att en beskattningsbar inkomst flyter in så att fordran kan användas, bokförs den.

De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna kvittas. De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna räknas enligt den skattesats som antas gälla då den temporära skillnaden upplöses. Om den uppskjutna skatten beror på balansposter som inte bokförs i resultaträkningen, bokförs inte heller förändringar i den uppskjutna skatten i resultaträkningen utan i eget kapital.

Principer för intäktsföring

Ränteintäkter och -kostnader på tillgångs- och skuldposter med ränta bokförs enligt prestationsprincipen. Också räntor på sådana fordringar för vilka det finns förfallna betalningar som inte skötts intäktsförs. En sådan räntefordran inkluderas i nedskrivningsprövningen.

Differensen av räntenatur (prisdifferensen) mellan anskaffningsvärdet av en fordran och fordrans nominella värde periodiseras bland ränteintäkter och differensen mellan skuldbeloppet och dess nominella värde periodiseras bland räntekostnader.

Provisionsintäkter och -kostnader för tjänster bokförs i samband med att en tjänst utförs. Sådana engångsprovisioner som gäller flera år och som eventuellt måste återbetalas, intäktsförs enligt kontantprincipen och en avsättning bokförs för återbetalningsskyldigheten.

Utdelningar intäktsförs i regel då bolagsstämman vid det bolag som betalar utdelningen har beslutat om utdelningen.

Kvittning av resultatposter

I resultaträkningen redovisas intäkts- och kostnadsposterna var för sig utan att de dras av från varandra om det inte är motiverat att slå ihop en intäkt och kostnad till en enda post för att ge en rättvisande bild.

Åtaganden utanför balansräkningen

Som åtaganden utanför balansräkningen behandlas åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part, såsom garantier och olika garantiförbindelser samt oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder, såsom bindande tilläggskreditarrangemang, kreditlöften, outnyttjade kreditlimiter samt teckningsförbindelser för värdepapper.

Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part bokförs som åtaganden utanför balansräkningen till det belopp som garantin i respektive fall högst motsvarar. Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder bokförs till det belopp som man som mest kan bli tvungen att betala för dem.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Noter angående företag under tillsyn som hör till koncernen

Not 1. Ränteintäkter och räntekostnader

Milj. e	2011	2010
Ränteintäkter		
Fordringar på kreditinstitut	144	96
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	346	283
Skuldebrev	245	226
Derivatinstrument	1 665	1 000
Handel	1 744	1 114
Säkringsredovisning	-80	-114
av vilka säkring av kassaflödet	2	2
Övriga	4	2
Totalt	**2 404**	**1 606**
av vilka ränteintäkter bokförda för nedskrivningar av fordringar	3	2
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	90	56
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	53	16
Skuldebrev emitterade till allmänheten	312	245
Derivatinstrument och övriga skulder som innehas för handel	1 647	1 006
Efterställda skulder	39	41
Övriga	4	2
Totalt	**2 145**	**1 366**

Ränteintäkter som erhållits från och räntekostnader som utbetalats till dotter- och intresseföretag inom samma koncern

	2011		2010	
Milj. e	**Dotterföretag**	**Intresseföretag**	**Dotterföretag**	**Intresseföretag**
Ränteintäkter	3		1	
Räntekostnader	4		2	

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 2. Nettointäkter från leasingverksamhet

Milj. e	2011	2010
Hyresintäkter	226	205
Avskrivningar enligt plan	-189	-171
Nedskrivningar av leasingtillgångar	0	1
Realisationsvinster och -förluster (netto) på leasingtillgångar	0	0
Provisionsintäkter	2	2
Övriga intäkter	1	0
Övriga kostnader	-10	-10
Totalt	**29**	**26**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 3. Intäkter från egetkapitalinstrument

Milj. e	2011	2010
Som kan säljas	9	3
Företag inom samma koncern	28	108
Ägarintresseföretag	3	2
Totalt	**40**	**112**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 4. Provisionsintäkter och -kostnader

Milj. e	2011	2010
Provisionsintäkter		
Utlåningsprovisioner	36	34
Inlåningsprovisioner	0	0
Betalningsförmedlingsprovisioner	14	13
Fondprovisioner		0
Förvaltningsprovisioner	8	7
Avgifter för juridiska tjänster	0	0
Courtage	31	31
Emissionsprovisioner	6	6
Garantiprovisioner	16	17
Övriga	2	2
Totalt	**114**	**110**
Provisionskostnader		
Utbetalda expeditionsavgifter	2	2
Övriga	23	24
Totalt	**25**	**26**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 5. Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet

Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet 2011

Milj. e	Realisationsvinster och -förluster	Förändringar i verkligt värde	Övriga intäkter	Totalt
Skuldebrev	5	2		7
Fair value optio		0		0
Aktier och andelar	0			0
Övriga	-1	0		-1
Derivatinstrument		15	1	16
Skulder som innehas för handel	0	0		0
Nettointäkter från värdepappershandel totalt	**4**	**17**	**1**	**22**
Nettointäkter från valutaverksamhet				**-9**
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet totalt				**12**

Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet 2010

Milj. e	Realisationsvinster och -förluster	Förändringar i verkligt värde	Övriga intäkter	Totalt
Skuldebrev	18	4		22
Fair value optio	0	2		2
Aktier och andelar	0			0
Övriga	0	0		0
Derivatinstrument		-57	62	5
Skulder som innehas för handel	-1	-1		-1
Nettointäkter från värdepappershandel totalt	**18**	**-54**	**62**	**26**
Nettointäkter från valutaverksamhet				**17**
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet totalt				**43**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 6. Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas

Milj. e	2011	2010
Skuldebrev		
Realisationsvinster och -förluster	9	28
Överförts till räkenskapsperioden från fonden för verkligt värde	1	1
Totalt	10	29
Aktier och andelar		
Realisationsvinster och -förluster	5	0
Nedskrivningar	-1	-4
Överförts till räkenskapsperioden från fonden för verkligt värde		0
Totalt	4	-4
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas totalt	**14**	**25**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 7. Nettoresultat av säkringsredovisning

Milj. e	2011	2010
Nettoresultat av säkringsinstrument	-111	-62
Nettoresultat av säkringsobjekt	108	57
Totalt	**-4**	**-5**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 8. Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

Milj. e	2011	2010
Hyresintäkter och utdelningar	1	1
Övriga intäkter	0	0
Realisationsvinster		
Hyreskostnader	0	-1
Avskrivningar enligt plan		
Realisationsförluster		
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar		
Övriga kostnader	0	0
Totalt	**0**	**0**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 9. Övriga rörelseintäkter

Milj. e	2011	2010
Hyresintäkter från rörelsefastigheter	0	0
Realisationsvinster på rörelsefastigheter	0	0
Övriga	21	41
Totalt	**21**	**41**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 10. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Milj. e	2011	2010
Avskrivningar enligt plan	8	7
Nedskrivningar	0	0
Totalt	**8**	**7**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 11. Övriga rörelsekostnader

Milj. e	2011	2010
Hyreskostnader	6	5
Kostnader för rörelsefastigheter	1	1
Övriga	10	15
Totalt	**17**	**21**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 12. Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden samt övriga finansiella tillgångar

Milj. e	Individuella nedskrivningar brutto	Gruppvisa nedskrivningar brutto	Avräknade belopp	Resultatförda
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden				
Fordringar på kreditinstitut				
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	127	4	69	61
Garantier och andra poster utanför balansräkningen				
Övriga				
Totalt	127	4	69	61
Summa nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar				
Skuldebrev som hålls till förfall				
Aktier och andelar i koncernföretag				
Aktier och andelar i ägarintresseföretag				
Totalt				
Nedskrivningar totalt	**127**	**4**	**69**	**61**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 13. Inkomstskatt

Milj. e	2011	2010
Inkomstskatt på den ordinarie verksamheten	26	23
Inkomstskatt totalt	**26**	**23**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 14. Intäkter, rörelsevinst samt tillgångar och skulder per affärsområde

Milj. e	Företagsbanken	Markets	Centralbanken och treasury	Baltia	Övrig	Totalt
Intäkter*	245	119	99	2	36	500
Rörelsevinst	114	55	78	-4	7	250
Tillgångar	13 022	3 981	19 657	233	1 824	38 717
Skulder	3 692	4 425	27 744	143	97	36 101
Antal anställda	450	203	45	28	66	792

* Intäkterna innehåller följande resultatposter: räntenetto, intäkter från egetkapitalinstrument, provisionsintäkter, nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet, nettointäkter från finansiella skulder som kan säljas, nettointäkter från säkringsredovisning, nettointäkter från förvaltningsfastigheter och övriga rörelseintäkter sammanräknade.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 15. Fordringar på kreditinstitut

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Betalbara på anfordran		
Insättningar	293	187
Övriga	66	61
Totalt	**358**	**248**
Övriga än betalbara på anfordran		
Insättningar		0
Övriga	6 517	7 037
Totalt	**6 517**	**7 037**
Fordringar på kreditinstitut totalt	**6 875**	**7 284**
av vilka efterställda	72	93

Pohjola Bank Abp har inga andra fordringar på Finlands Bank än fordringar betalbara på anfordran.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 16. Fordringar på allmänheten och offentlig sektor

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor		
Företag och bostadssammanslutningar	9 684	8 940
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	21	231
Offentlig sektor	240	808
Hushållens ideella organisationer	219	211
Hushåll	841	722
Utlandet	850	755
Gruppvisa nedskrivningar	-14	-10
Totalt	**11 842**	**11 656**
av vilka efterställda	67	74

I balansposten ingår krediter för 6,7 miljoner euro, på vilka inte intäktsförs ränta.

Nedskrivningar av krediter		
Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens början	203	141
+ Individuella nedskrivningar under räkenskapsperioden	80	110
+/- Gruppvisa nedskrivningar under räkenskapsperioden	4	0
- Individuella nedskrivningar som återförts under räkenskapsperioden	-27	-12
- Realiserade nedskrivningar under räkenskapsperioden		
för vilka tidigare gjorts individuella nedskrivningar	-41	-37
Valutakursdifferens för nedskrivningar av krediter	1	2
Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens slut	**219**	**203**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 17. Leasingobjekt

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Förskottsbetalningar	127	170
Maskiner och inventarier	604	532
Fast egendom och byggnader	150	99
Övriga tillgångar	31	23
Totalt	**911**	**823**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 18. Skuldebrev

Skuldebrev belåningsbara i centralbanker och övriga skuldebrev 31.12.2011

Milj. e	Belåningsbara i centralbanker	Övriga skuldebrev	Totalt	Av vilka efterställda
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	108	194	302	1
Som kan säljas	6 374	131	6 505	
Som hålls till förfall	576	141	716	
Som hålls i annan portfölj	499		499	
Totalt	**7 557**	**466**	**8 023**	**1**

Noterade och övriga skuldebrev 31.12.2011

Milj. e	Noterade	Övriga	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	273	29	302
Som kan säljas	6 505		6 505
Som hålls till förfall	716		716
Som hålls i annan portfölj		499	499
Totalt	**7 495**	**528**	**8 023**

Klassen Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen omfattar finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen för totalt 12,9 miljoner euro. Alla de här tillgångarna är noterade.

Skuldebrev enligt instrumentkategori, Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		
Statsskuldförbindelser		30
Kommuncertifikat	13	34
Företagscertifikat	5	2
Bankcertifikat		
Konvertibla skuldebrev	5	1
Övriga obligationslån	279	469
Totalt	**302**	**535**
Som kan säljas		
Konvertibla skuldebrev	2	
Övriga obligationslån	6 504	5 296
Totalt	**6 505**	**5 296**
Som hålls till förfall		
Övriga obligationslån	716	928
Totalt	**716**	**928**
Som hålls i annan portfölj		
Övriga obligationslån	499	781
Totalt	**499**	**781**

31.12.2011 löpte alla skuldebrev med ränta i Pohjola Bank Abp:s bokföring.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 19. Omklassificerade skuldebrev

I följande tabell presenteras de omklassificerade skuldebreven enligt bokfört värde och verkligt värde.

31.12.2011, Milj. e	Bokfört värde	Verkligt värde	Effektiv ränta	Nedskrivningar på grund av kreditrisken
Lån och fordringar	757	713	6,6	25
Investeringar som hålls till förfall	573	502	4,2	8
Totalt	**1 329**	**1 215**		**33**

31.12.2010, Milj. e	Bokfört värde	Verkligt värde	Effektiv ränta	Nedskrivningar på grund av kreditrisken
Lån och fordringar	1 063	1 041	5,3	21
Investeringar som hålls till förfall	677	626	4,2	
Totalt	**1 741**	**1 667**		**21**

Värdeförändringar, om ingen omklassificering skett och skuldebreven hade värderats med verkliga värden på en marknad som inte fungerar:

	1–12/2011		1–12/2010	
Milj. e	Resultaträkning	Fonden för verkligt värde	Resultaträkning	Fonden för verkligt värde
Bankrörelsen	-1		4	
Koncernfunktionerna	-41	-4	-14	1
Totalt	**-42**	**-4**	**-10**	**1**

Räntorna som erhållits för omklassificerade skuldebrev uppgick under januari–december till totalt 34 miljoner euro (45). Den periodiserade prisdifferensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet för skuldebreven uppgick till totalt 12 miljoner euro (15). Nedskrivningar av skuldebrev bokfördes för totalt 12 miljoner euro. År 2010 bokfördes återföringar av nedskrivningar av skuldebrev för 8 miljoner euro. Ränterisken var skyddad med derivat som omfattades av säkringsredovisning från 1.10.2008. För säkrande derivat bokfördes 3,6 miljoner euro i negativ förändring i marknadsvärde. För säkringsinstrument bokfördes 1,4 miljoner euro i positiv förändring i marknadsvärde 2010.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 20. Aktier och andelar

Milj. e	Noterade	Övriga	Totalt
Aktier och andelar			
Som kan säljas	7	91	98
Aktier i dotterföretag		1 248	1 248
Totalt	**7**	**1 340**	**1 346**

Onoterade aktier och andelar har värderats till verkligt värde för 4,7 miljoner euro och resten till anskaffningsvärde.

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Aktier och andelar sektorvis		
Icke-finansiella företag och bostadssammanslutningar	24	30
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	1 279	1 280
Utländska sammanslutningar	44	44
Totalt	**1 346**	**1 354**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 21. Derivatinstrument

Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde 2011

	Nominellt värde/återstående löptid				Verkligt värde	
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	>5 år	Totalt	Positivt	Negativt
Räntederivat	**651**	**8 088**	**3 225**	**11 965**	**224**	**400**
Ränteswappar	651	8 088	3 225	11 965	224	400
Valutaderivat	**711**	**595**	**162**	**1 468**	**114**	**30**
Ränte- och valutaswappar	711	595	162	1 468	114	30

Säkringsinstrument – säkring av kassaflödet 2011

	Nominellt värde/återstående löptid				Verkligt värde	
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	>5 år	Totalt	Positivt	Negativt
Räntederivat	**200**	**800**		**1 000**	**17**	
Ränteswappar	200	800		1 000	17	

Derivatinstrument som innehas för handel 2011

	Nominellt värde/återstående löptid				Verkligt värde	
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	>5 år	Totalt	Positivt	Negativt
Räntederivat	**50 157**	**89 886**	**36 704**	**176 747**	**2 575**	**2 576**
Futur- och terminskontrakt	4 036	261		4 297	3	1
Optionskontrakt	**25 617**	**38 615**	**5 276**	**69 508**	**438**	**342**
Köpta	9 741	20 280	2 524	32 545	436	9
Utfärdade	15 876	18 335	2 752	36 963	2	334
Ränteswappar	17 068	50 920	31 429	99 416	2 132	2 217
Övriga swappar	3 436	90		3 525	2	16
Valutaderivat	**17 346**	**1 743**	**570**	**19 659**	**511**	**389**
Terminskontrakt	15 944	558	89	16 592	412	277
Optionskontrakt	**1 289**			**1 289**	**8**	**9**
Köpta	617			617	8	
Utfärdade	673			673		9
Ränte- och valutaswappar	112	1 185	480	1 778	91	103
Aktiederivat	**96**	**1 110**	**6**	**1 212**	**55**	**1**
Terminskontrakt	1			**1**		1
Optionskontrakt	**95**	**1 110**	**6**	**1 211**	**55**	
Köpta	95	1 110	6	1 211	55	
Utfärdade						
Övriga derivat	**165**	**416**	**22**	**603**	**27**	**26**
Terminskontrakt	96	119	7	221	13	20
Optionskontrakt	**1**	**42**		**43**	**1**	**1**
Köpta	1	26		27	1	
Utfärdade	1	16		16		1
Övriga swappar	29	110	16	154	11	2
Kreditderivat	40	146		186	2	2

Värdet på den underliggande tillgången för räntederivat är instrumentens nominella värde, för valutaderivat instrumentens motvärde i euro för inköpsvalutan vid bokslutstidpunkten och för aktiederivat aktiernas sannolika värde vid bokslutstidpunkten. Värdena uppges i brutto. Andelen upplupna räntor ur marknadsvärde redovisas bland förutbetalda kostnader och upplupna kostnader.

Derivatinstrumentens kreditmotvärde 2011

	Säkringsinstrument		Instrument för handel
Milj. e	Säkring av verkligt värde	Säkring av kassaflödet	
Räntederivat	**208**	**4**	**3 452**
Futur- och terminskontrakt			3
Optionskontrakt			**575**
Köpta			575
Utfärdade			
Ränteswappar	313	21	2 858
Övriga swappar			16
Valutaderivat	**164**		**808**
Terminskontrakt			606
Optionskontrakt			**14**
Köpta			14
Utfärdade			
Ränte- och valutaswappar	164		188
Aktiederivat			**150**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt			**150**
Köpta			150
Utfärdade			
Övriga derivat			**37**
Terminskontrakt			0
Optionskontrakt			**5**
Köpta			5
Utfärdade			
Övriga swappar			28
Kreditderivat			4

Säkringsinstrument 2010

	Nominellt värde/återstående löptid				Verkligt värde	
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	>5 år	Totalt	Positivt	Negativt
Räntederivat	**692**	**6 701**	**2 924**	**10 318**	**131**	**208**
Ränteswappar	692	6 701	2 924	10 318	131	208
Valutaderivat	**749**	**468**	**202**	**1 419**	**86**	**160**
Ränte- och valutaswappar	749	468	202	1 419	86	160

Säkringsinstrument – säkring av kassaflödet 2010

	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	>5 år		Positivt	Negativt
Räntederivat		**800**		**800**	**0**	**6**
Ränteswappar		800		800	0	6

Derivatinstrument som innehas för handel 2010

	Nominellt värde/återstående löptid				Verkligt värde	
Milj. e	**Under 1 år**	**1–5 år**	**>5 år**	**Totalt**	**Positivt**	**Negativt**
Räntederivat	**46 621**	**59 137**	**25 282**	**131 040**	**1 349**	**1 328**
Futur- och terminskontrakt	3 769	400		4 169	0	5
Optionskontrakt	**26 232**	**16 297**	**5 097**	**47 626**	**282**	**219**
Köpta	10 852	9 545	2 499	22 897	282	18
Utfärdade	15 379	6 752	2 598	24 729	0	202
Ränteswappar	12 729	42 325	20 185	75 240	1 064	1 071
Övriga swappar	3 891	114		4 005	2	33
Valutaderivat	**15 442**	**1 613**	**473**	**17 528**	**240**	**249**
Terminskontrakt	15 128	423		15 551	185	181
Optionskontrakt	**241**			**241**	**2**	**2**
Köpta	117			117	2	
Utfärdade	123			123		2
Ränte- och valutaswappar	74	1 190	473	1 737	53	65
Aktiederivat	**106**	**967**	**29**	**1 102**	**128**	
Terminskontrakt						
Optionskontrakt	**106**	**967**	**29**	**1 102**	**128**	
Övriga derivat	**47**	**311**		**358**	**32**	**14**
Terminskontrakt	27	49		76	24	0
Optionskontrakt		**45**		**45**	**2**	**1**
Köpta		27		27	2	
Utfärdade		17		17		1
Övriga swappar	7	56		63	1	13
Kreditderivat	13	162		175	5	0

Värdet på den underliggande tillgången för räntederivat är instrumentens nominella värde, för valutaderivat instrumentens motvärde i euro för inköpsvalutan vid bokslutstidpunkten och för aktiederivat aktiernas sannolika värde vid bokslutstidpunkten. Värdena uppges i brutto. Andelen upplupna räntor ur marknadsvärde redovisas bland förutbetalda kostnader och upplupna kostnader.

Derivatinstrumentens kreditmotvärde 2010

	Säkringsinstrument		Instrument för handel
Milj. e	Säkring av verkligt värde	Säkring av kassaflödet	
Räntederivat	**208**	**4**	**1 970**
Futur- och terminskontrakt			2
Optionskontrakt			**366**
Köpta			366
Utfärdade			
Ränteswappar	208	4	1 576
Övriga swappar			25
Valutaderivat	**132**		**510**
Terminskontrakt			358
Optionskontrakt			**3**
Köpta			3
Utfärdade			
Ränte- och valutaswappar	132		149
Aktiederivat			**215**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt			**215**
Köpta			215
Utfärdade			
Övriga derivat			**21**
Terminskontrakt			
Optionskontrakt			**5**
Köpta			5
Utfärdade			
Övriga swappar			8
Kreditderivat			8

Pohjola Bank Abp:s derivatrörelse har börjat tillämpa nettning av derivat år 2011. I den här noten uppges derivatinstrumnten dock i brutto. Nettningen skulle minska kreditmotvärdet på Pohjola Bank Abp:s derivat med 3 446 miljoner euro.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 22. Immateriella tillgångar och materiella tillgångar och förändringar under räkenskapsperioden

Immateriella tillgångar

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Goodwill	6	9
ADB-kostnader	13	15
Övriga utgifter med lång verkningstid	14	5
Totalt	**33**	**29**

Materiella tillgångar

		Förvaltningsfastigheter	
Milj. e	Rörelsefastigheter	Bokfört värde	Verkligt värde
Fastighetsinnehav			
Mark- och vattenområden	0	0	0
Byggnader	1		
Aktier och andelar i fastighetssammanslutningar	2	10	31
Totalt	**3**	**10**	**31**
Övriga materiella tillgångar		**3**	

Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under räkenskapsperioden

Milj. e	Goodwill	Övriga immateriella tillgångar	Förvaltningsfastigheter	Rörelsefastigheter	Övriga materiella tillgångar
Anskaffningsvärde vid räkenskapsperiodens början	12	66	14	4	69
+ ökning under räkenskapsperioden		12		0	0
- minskning under räkenskapsperioden			0	0	-20
+/- överföringar mellan posterna					
- avskrivningar enligt plan under räkenskapsperioden	-2	-5		0	0
-/+ nedskrivningar och återföringar under räkenskapsperioden				0	
+ ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar som gäller minskningar och överföringar vid början av räkenskapsperioden					20
- ackumulerade avskrivningar vid början av räkenskapsperioden	-3	-46	0	-1	-66
- ackumulerade nedskrivningar vid början av räkenskapsperioden			-3	0	
Bokfört värde vid slutet av räkenskapsperioden	**6**	**27**	**10**	**3**	**3**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 23. Övriga tillgångar

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Kundfordringar för sålda värdepapper	5	40
Marginalkontofordringar för derivatkontrakt	43	50
Betalningsförmedlingsfordringar	28	23
Övriga	612	510
Totalt	**688**	**623**

Posten övriga innehåller 388 miljoner euro i utländska CSA-säkerhetsfordringar (284).

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 24. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Räntor		
Räntefordringar	864	577
Förutbetalda räntekostnader	3	10
Totalt	**867**	**586**
Övriga		
Övriga upplupna intäkter	0	1
Övriga förutbetalda kostnader	5	44
Totalt	**5**	**45**
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter totalt	**872**	**632**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 25. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

Milj. e	Uppskjutna skattefordringar	Uppskjutna skatteskulder	Netto
Periodiseringsskillnader	25	0	25
Övriga temporära skillnader	48	4	45
Totalt	**74**	**4**	**70**

I de uppskjutna skattefordringarna ingår uppskjutna skattefordringar för förluster som fastställts i beskattningen för totalt 0 euro.

De uppskjutna skattefordringar och skatteskulder som beror på övriga temporära skillnader är uppskjutna skattefordringar och skatteskulder som bokförts på värderingsresultaten för finansiella tillgångar som kan säljas och för värderingsresultaten för derivat som säkrar kassaflödet och som har bokförts som eget kapital i fonden för verkligt värde.

Uppskrivningar 31.12.2011
Det ingår inga uppskrivningar i balansräkningen.

Ackumulerade bokslutsdispositioner

Milj. e	Balansvärde	Uppskjutna skatteskulder	Netto
Avskrivningsdifferens	109	27	82
Reserver	691	169	522
Totalt	**801**	**196**	**604**

Avskrivningsdifferensen och reserverna har bokförts i balansräkningen utan avdrag för uppskjuten skatt.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 26. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Milj. e	Bokfört värde 31.12.2011	Nominellt värde 31.12.2011	Bokfört värde 31.12.2010	Nominellt värde 31.12.2010
Bankcertifikat	3 424	3 445	3 421	3 429
Obligationslån	7 208	7 075	7 309	7 441
Övriga	4 689	4 699	6 141	6 151
Totalt	**15 321**	**15 218**	**16 871**	**17 021**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 27. Övriga skulder

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Betalningsförmedlingsskulder	844	587
Leverantörsskulder för köpta värdepapper	6	102
Marginalkontoskulder för derivatinstrument	409	343
Övriga	18	112
Totalt	**1 278**	**1 143**

I posten "övriga" under Övriga skulder ingår inga aktie- eller derivatskulder (94).

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 28. Avsättningar

Avsättningar finns inte.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010
Räntor		
Ränteskulder	851	546
Förutbetalda ränteintäkter	0	0
Totalt	**851**	**546**
Övriga		
Övriga förutbetalda intäkter	0	1
Övriga upplupna kostnader	44	80
Totalt	**44**	**81**
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter totalt	**895**	**628**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 30. Efterställda skulder

Milj. e	Bokfört värde	Nominellt värde
Eviga lån	270	270
Övriga skuldförbindelser emitterade av kreditinstitutet	454	454
Kapitallån	282	300
Totalt	**1 005**	**1 024**

Perpetualer och debenturer

1. Ett perpetuallån på 100 miljoner GBP (motvärde i euro 119,7 miljoner), som kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd för första gången 28.12.2012. På lånet betalas halvårsvis en fast ränta på 6,5 %. Om lånet inte sägs upp till betalning i förtid, upplöper 3 mån. GBP Libor + 1,88 % på lånet.
2. Ett perpetuallån på 150 miljoner euro, som kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 30.11.2012. På lånet betalas en fast årlig ränta på 3,875 %. Om lånet inte sägs upp till betalning i förtid, upplöper 3 mån. Euribor + 1,50 % på lånet.
3. Ett debenturlån på 170 miljoner euro, som kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 25.3.2013. På lånet betalas fast ränta 5,75 %. Om lånet inte sägs upp till betalning i förtid, upplöper 3 mån. euribor + 1,9 % + 1,50 % på lånet.
4. Ett debenturlån på 100 miljoner euro som är ett 5-årigt bulletlån, förfaller 23.12.2013. Låneräntan är rörlig 12 mån. euribor + 2,25 %.
5. Ett debenturlån på 100 miljoner CHF (motvärde i euro 82 miljoner) som är ett 10-årigt bulletlån, förfaller 14.7.2021. På lånet betalas fast ränta 3,375 % p.a.
6. Ett debenturlån på 100 miljoner euro som är ett 10-årigt bulletlån, förfaller 14.9.2021. På lånet betalas fast ränta 5,25 % p.a.

Lånen 1-6 har emitterats på den internationella kapitalmarknaden.

De i Finland emitterade debenturlånen med fast ränta uppgick 31.12.2011 till totalt 1,9 miljoner euro (9,2).

Emissionsdatum	Bokfört värde, Milj. e	Ränta, %	Förfallodag
8.3.2006	0,3	3,25	8.3.2012
20.9.2006	0,2	3,85	20.9.2012
3.3.2008	1,4	4,10	3.3.2013

Pohjola Bank Abp har inga överträdelser av lånevillkoren varken beträffande kapital, ränta eller övriga villkor. Som prisdifferens för lånen har i bokslutet bokförts 0 miljoner euro (0).

Kapitallån

Kapitallån som jämställs med primärt kapital

1) Ett kapitallån på 10 miljarder japanska yen (motvärde i euro 99,8 miljoner)

Lånet är ett perpetuallån, dvs. lånet saknar förfallodag. Låneräntan är fast 4,23 % till 18.6.2034 och därefter rörlig 6 månaders Yen LIBOR + 1,58 % (Step up). Räntan betalas årligen 18.6 och 18.12. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning första gången år 2014. Lånet kan efter år 2014 återbetalas årligen på räntans förfallodagar 18.6 eller 18.12. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

2) Ett kapitallån på 50 miljoner euro

Lånet är ett perpetuallån utan räntedifferentiering, men har ett räntetak på 8 procent. Lånet emitterades 31.3.2005 och låneräntan var 6,5 % det första året. Därefter är räntan CMS 10 år + 0,1 %. Räntan betalas årligen 11.4. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten för ränteperioden. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd årligen på räntans förfallodag från och med 11.4.2010. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

3) Ett kapitallån på 60 miljoner euro

Lånet är ett perpetuallån med rörlig 3 mån. euribor + 0,65 %. Räntan på lånet betalas kvartalsvis 28.2., 30.5., 30.8. och 30.11. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 30.11.2015 och därefter på räntans förfallodag. Efter år 2015 är låneräntan rörlig 3 mån. euribor + 1,65 % (Step up). Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

4) Ett kapitallån på 40 miljoner euro

Ett perpetuallån med rörlig 3 mån. euribor + 1,25 %. Räntan på lånet betalas kvartalsvis 28.2, 30.5, 30.8 och 30.11. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten för ränteperioden. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd på räntans förfallodag från och med 30.10.2010. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

5) Ett kapitallån på 50 miljoner euro

Ett kapitallån på 50 miljoner euro, som är ett evigt lån. Lånet emitterades 17.6.2008 och låneräntan är rörlig 3 mån. euribor + 3,05 %. Räntan betalas kvartalsvis 17.3, 17.6, 17.9 och 17.12. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 17.6.2013 och därefter på räntans förfallodag. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

Av de här lånen är lånen 1 och 3 hybrider.

Lånens ränte- och valutakursrisk har säkrats med derivat. En värdeförändring på 17,6 miljoner euro har bokförts för säkringen i bokslutet (17,1).

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 31. Eget kapital

Milj. e	Eget kapital vid början av räkenskapsperioden	Ökningar	Minskningar	Överföringar mellan posterna	Eget kapital vid slutet av räkenskapsperioden
Eget kapital totalt	**1 606**				**1 483**
Aktiekapital	428				428
Aktieemission					
Överkursfond	524				524
Övriga bundna fonder	**127**				**26**
Reservfond	164				164
Fonden för verkligt värde	-37	16	117		-137
Värdering till verkligt värde	-31		117		-147
Säkring av kassaflödet	-6	16			10
Fria fonder	**331**				**331**
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	308				308
Övriga fonder	23				23
Balanserad vinst eller förlust	196	0	126		70
Räkenskapsperiodens vinst eller förlust		104			104

Förändringar i fonden för verkligt värde

Milj. e	Vid början av räkenskapsperioden	Ökningar	Minskningar	Överförda till resultaträkningen	Vid slutet av räkenskapsperioden
Skuldebrev	**-33**	**37**	**153**	**-1**	**-149**
Uppskjuten skatt	11	37			48
Aktier och andelar	**2**	**0**	**0**		**2**
Uppskjuten skatt	-1	0			-1
Övriga	**-6**	**22**	**5**		**10**
Säkring av kassaflödet	-8	22			13
Uppskjuten skatt	2		5		-3
Totalt	**-37**	**59**	**158**	**-1**	**-137**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 32. Bundet och fritt eget kapital samt icke-utdelningsbara poster i eget kapital

Eget kapital 31.12.2011	
Bundet eget kapital	978
Fritt eget kapital	505
Eget kapital totalt	**1 483**
Utdelningsbara medel 31.12.2011	
Fritt eget kapital	505
Fonden för verkligt värde	-137
Utdelningsbara medel	**368**

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 33a. Löptidsinformation om finansiella tillgångar och skulder 31.12.2011

Återstående löptid	Under 3 mån.	3–12 mån.	1–5 år	5–10 år	över 10 år
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	166	435	5 090	1 844	21
Fordringar på kreditinstitut	3 975	863	998	1 016	22
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	1 907	1 352	5 558	1 860	1 134
Skuldebrev	96	68	260	41	
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	3 307	473	1 421	734	0
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	6 942	456	85	435	155
Skuldebrev emitterade till allmänheten	6 444	3 460	4 484	933	
Efterställda skulder	0	320	463	182	40
Totalt	**22 839**	**7 427**	**18 361**	**7 045**	**1 373**

Andra än tidsbundna insättningar ingår i löptidsklassen ”under 3 mån.”.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 33b. Klassificering i balansräkningen

Tillgångar, Milj. e	Lån och fordringar	Som hålls till förfall	Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen*	Som kan säljas	Säkringsinstrument	Totalt
Kontanta medel och tillgodohavanden på centralbanker	4 247					4 247
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	7 365					7 365
Derivatinstrument			3 175		200	3 375
Fordringar på kunder	12 005					12 005
Skuldebrev**		716	302	6 505		7 524
Aktier och andelar			1	1 317		1 318
Övriga fordringar	2 453		10			2 463
Totalt 31.12.2011	**26 070**	**716**	**3 488**	**7 823**	**200**	**38 298**

Tillgångar, Milj. e	Lån och fordringar	Som hålls till förfall	Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen*	Som kan säljas	Säkringsinstrument	Totalt
Kontanta medel och tillgodohavanden på centralbanker	1 501					1 501
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	8 027					8 027
Derivatinstrument			1 871		98	1 969
Fordringar på kunder	11 864					11 864
Skuldebrev**		928	535	5 296		6 758
Aktier och andelar			0	1 354		1 354
Övriga fordringar	1 977		10			1 987
Totalt 31.12.2010	**23 369**	**928**	**2 416**	**6 649**	**98**	**33 461**

Skulder, Milj. e	Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkringsinstrument	Totalt
Skulder till kreditinstitut		5 935		5 935
Finansiella skulder för handel (exkl. derivat)	1			1
Derivatinstrument	3 128		378	3 506
Skulder till kunder		8 073		8 073
Skuldebrev emitterade till allmänheten		15 321		15 321
Efterställda skulder		1 005		1 005
Övriga skulder		2 973		2 973
Totalt 31.12.2011	**3 129**	**33 307**	**378**	**36 815**

Skulder, Milj. e	Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkringsinstrument	Totalt
Skulder till kreditinstitut		4 960		4 960
Finansiella skulder för handel (exkl. derivat)	0			0
Derivatinstrument	1 857		202	2 059
Skulder till kunder		4 305		4 305
Skuldebrev emitterade till allmänheten		16 871		16 871
Efterställda skulder		1 205		1 205
Övriga skulder		2 455		2 455
Totalt 31.12.2010	**1 857**	**29 796**	**202**	**31 855**

* Tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen omfattar finansiella tillgångar för handel, finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen och förvaltningsfastigheter.
** Bland skuldebreven ingick 31.12.2011 skuldebrev redovisade enligt en option om verkligt värde (Fair Value Option) till ett belopp av totalt 13 miljoner euro (12).

Skuldebrev emitterade till allmänheten har behandlats i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet på de här skuldebreven som uppskattats med hjälp av den information som fanns att få från marknaden och etablerade värderingsmetoder var vid slutet av december 14 miljoner euro högre än det bokförda värdet. Efterställda skulder har behandlats till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet av efterställda skulder är mindre än det bokförda värdet, men fastställandet av tillförlitliga verkliga värden är osäkert.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 34. Tillgångs- och skuldposter i inhemsk och utländsk valuta 31.12.2011

			Varav	
Milj. e	**Inhemsk valuta**	**Utländsk valuta**	**Dotterföretag**	**Intresseföretag**
Fordringar på kreditinstitut	6 662	212		
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	10 855	957	148	
Skuldebrev	8 017	5		
Derivatinstrument	3 079	296	48	
Övriga tillgångar	8 165	48	1 254	28
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	5 222	713		
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	7 450	623	48	
Skuldebrev emitterade till allmänheten	10 730	4 591	23	
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	3 215	291	46	
Efterställda skulder	704	302	5	
Övriga skulder	2 107	66	0	
Totalt	**66 206**	**8 105**	**1 573**	**28**

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 35. Aktier av olika slag vid årets slut och bemyndigande av styrelsen samt rörliga ersättningar

	Serie A	Serie K	Totalt
Aktiekapital, euro	335 540 229	92 077 234	427 617 463
Aktier, st.	251 169 770	68 381 645	319 551 415
Andel av aktiekapitalet, %	78,6	21,4	100
Röstetal/aktie	1	5	
Andel av röstetalet, %	42,3	57,7	100

Det bokföringsmässiga motvärdet för Pohjola Bank Abp:s aktie är 1,34 euro. Motvärdet är inte exakt. Antalet emitterade aktier har enligt bolagsstämmans beslut av 31.3.2004 fördubblats utan att aktiekapitalet har ändrats. Med stöd av bolagsstämmans beslut 27.3.2009 emitterade bolaget 91 179 502 nya aktier i serie A och 25 021 013 nya aktier i serie K för ett sammanlagt belopp på 307 931 364 euro, vilket avsattes i fonden för inbetalt fritt eget kapital. Under 2010 omvandlades 25 080 aktier i serie K till aktier i serie A.

Begränsningar vid förvärv av aktier:
- Aktierna i serie A är avsedda för allmänheten och noterade på Helsingforsbörsen.
- Förvärv av aktier i serie A är inte begränsat.
- Aktierna i serie K får ägas endast av finländska andelsbanker, andelsbanksaktiebolag och centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker, OP-Pohjola anl.
- Aktierna i serie K kan på skriftlig yrkan av aktieägaren eller, beträffande förvaltarregistrerade aktier, av den förmögenhetsförvaltare som har antecknats i värdeandelsregistret omvandlas till aktier i serie A.

Om Pohjola delar ut vinst, berättigar aktierna i serie A till en årlig vinstutdelning som är minst tre cent högre än vinstutdelningen på aktierna i serie K.

Bemyndigande av styrelsen
Pohjola Bank Abp:s ordinarie bolagsstämma bemyndigade 29.3.2011 styrelsen att fram till slutet av följande ordinarie bolagsstämma besluta om en eller flera emissioner mot vederlag. Det sammanlagda antalet aktier som kan tilldelas genom en aktieemission får i serie A uppgå till högst 24 000 000 aktier och i serie K till högst 6 000 000 aktier. Bemyndigandet innehåller också en rättighet för styrelsen att avvika från aktieägarnas företrädesrätt till aktier i bolaget (riktad emission), om det från bolagets synpunkt finns sådana vägande ekonomiska skäl för det som avses i aktiebolagslagen. Bemyndigandet kan i så fall utnyttjas för företagsförvärv eller för att finansiera och genomföra arrangemang som hör till affärsrörelsen. Styrelsen har rätt att besluta om villkoren för aktieemissionen jämte omständigheter i anslutning till åtgärderna. Styrelsen har också rätt att bestämma om teckningspriset helt eller delvis ska avsättas till bolagets fond för inbetalt fritt eget kapital eller tas upp i aktiekapitalet.

Personalfonden
Pohjola Bank Abp anslöt sig 26.10.2004 till OP-Personalfonden pf. Cirka 750 anställda vid Pohjola Bank Abp var medlemmar i fonden 31.12.2011.

Den vinstpremieandel som skulle betalas till OP-Personalfonden för 2011 baserades på att följande mål nåddes: OP-Pohjola-gruppens resultat före skatt med vikten 40 %, tillväxten i % hos marknadsandelen för OP-Pohjola-gruppens

företagskundrörelse och förändringen i antalet koncentreringskunder, båda med vikten 30 %. För beloppet av premieöverföringen till personalfonden har för 2011 reserverats ca 3 % (3 %) av lönesumman för fondens medlemmar. År 2011 bokfördes premier för totalt 1,4 miljoner euro (1,5).

Ledningens långsiktiga belöningssystem 2010 och tidigare
Till ledningens tidigare långsiktiga belöningssystem (2008–2010) hörde inom Pohjola-koncernen Pohjola Bank Abp:s verkställande direktör, funktionsdirektörerna, direktörerna för affärsområdena, avdelningscheferna och personer i separat fastställda direktörs-, chefs- och expertuppgifter. Systemet omfattade inom koncernen sammanlagt 136 personer 31.12.2010. Styrelsen fastställde att verkställande direktören och ledningsgruppen omfattades av systemet samt grunder för val av övriga personer. Pohjola-koncernens ledningsgrupp fastställde valet av de övriga personer som omfattades av systemet.

De som omfattades av ledningens långsiktiga belöningssystem kunde årligen få en belöning som bestod av aktier i Pohjola Bank Abp, om de mål som härletts från strategin uppnåddes ifrågavarande år. En person som omfattas av systemet får de aktier som den förtjänat (efter skatt) tre år efter intjäningsårets början.

Värdet av belöningen som betalas i form av aktier och kontant periodiseras på intjänings- och bindningsperioden som personalkostnader till och med 2013. Under räkenskapsperioden har kostnader för 0,6 miljoner euro (1,3) bokförts i moderbolagets bokslut.

Ersättningsprogram som förnyats 2011
På EU-planet trädde nya preciserade bestämmelser om ersättningssystem i finanssektorn i kraft 1.1.2011. OP-Pohjola-gruppens nya ersättningssystem följer de här bestämmelserna och baserar sig på OP-Pohjola-gruppens strategiska mål.

I OP-Pohjola-gruppens principer som gäller rörliga ersättningar beaktas gruppens riskposition och riskhanteringsmetoder. Intjäningsmätarnas mål har dimensionerats så att de inte uppmuntrar till för stor risktagning. De långsiktiga rörliga ersättningarna baserar sig på hur OP-Pohjola-gruppen når de strategiska målen på grupplanet medan de kortsiktiga rörliga ersättningarna baserar sig på hur ett bolag eller en affärsenhet som ingår gruppen når sina mål. Ersättningarnas högsta belopp är begränsade i alla system.

Ledningens långsiktiga program från 2011
Pohjola Bank Abp:s styrelse beslöt 2011 att bolaget går med i OP-Pohjola-gruppens långsiktiga ersättningssystem med mål på OP-Pohjola-grupplanet. Målen motsvarar målen för hela gruppens personal i OP-Personalfonden.

Ledningens långsiktiga aktiebonussystem omfattar cheferna och anställda i separat angivna nyckelpositioner vid Pohjola Bank och dess dotterbolag. OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd har beslutat att högst 75 personer kan utses till systemet.

Ersättningen har differentierats enligt uppgifterna. Om de uppställda målen nås till 100 procent har personer i ledande ställning och nyckelpersoner årligen rätt till en belöning som motsvarar en regelbunden 2–12 månaders förskottsinnehållspliktig lön.

Systemet består av successiva intjänandeperioder på tre år. Den första infaller 1.1.2011–31.12.2013. Ersättningen för intjänandeperioden 2011–2013 betalas ut efter uppskovstiden i tre lika stora poster före slutet av juni under åren 2015–2017.

I början av systemet har fastställts en målersättning, dvs. ersättningens maximibelopp som antal A-aktier i Pohjola Bank Abp. Målersättningen för intjänandeperioden 2011–2013 är 0,7 miljoner aktier som betalas dels i pengar (förskottsinnehållningens andel) och dels i aktier.

OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd fattar beslut om intjäningsmätarna och målen för dem separat för varje

intjänandeperiod. Målen för 2011–2013 baserar sig på följande kriterier:
- Ökningen i antalet koncentreringskunder
- Förändringen i företagskundrörelsens marknadsandel
- Avkastningen på ekonomiskt kapital

En förutsättning för att ersättning ska betalas ut är att OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckning enligt konglomeratlagen är 1,3 eller mer vid utbetalningstidpunkten. Dessutom förutsätts att personen har varit anställd av OP-Pohjola-gruppen fram till utbetalningstidpunkten.

I systemet behandlas aktiernas andel i Pohjola Bank Abp som aktierelaterade ersättningar och penningandelen som täcker skatten som ersättningar som reglerats med kontanter. Kostnaderna för systemet periodiseras från början av intjänandeperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader och en motsvarande skuld bokförs antingen bland upplupna kostnader eller eget kapital. Andelen eget kapital baserar sig på aktiens verkliga värde på beviljningsdagen med beaktande av förväntade diskonterade utdelningar. Medelvärdet av det verkliga värde som fastställts på beviljningsdagen var 7,59 euro. Av den andel som betalas i aktier bokfördes 31.12.2011 i eget kapital 0,4 miljoner euro. Den skuld som uppkommer av den andel som betalas i pengar värderas till verkligt värde varje balansdag och den uppgick till 0,4 milj. euro 31.12.2011.

OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd administrerar det långsiktiga systemet och övervakar hur det iakttas. Förvaltningsrådet kan på eget initiativ ändra villkoren för systemet och skjuta upp utbetalningen av ersättningen av särskilt vägande skäl.

De kortsiktiga belöningssystemen
I de kortsiktiga ersättningarna är intjänandeperioden ett kalenderår och ersättningen betalas i regel i pengar. De kortsiktiga ersättningssystemen baserar sig på de mål för resultat och annan affärsrörelse som fastställts för olika affärsenheter och de omfattar hela Pohjola Bank Abp:s personal.

Det kortsiktiga systemet behandlas i bokföringen i regel som ersättningar som reglerats med kontanter. Kostnaderna för systemet periodiseras från början av intjänandeperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader och en motsvarande skuld bokförs bland upplupna kostnader. Skulden värderas till verkligt värde varje balansdag och den uppgick 31.12.2011 till 10,5 milj. euro (11,8).

Uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar
Bestämmelser om betalningen av rörliga ersättningar finns i Finansministeriets förordning 1372/2010. Om en person på basis av sina arbetsuppgifter är klassificerad i en grupp, vars yrkesmässiga verksamhet kan förorsaka företaget en betydande risk ("person som kan påverka riskprofilen"), ska utbetalningen av den rörliga ersättningen i vissa fall skjutas upp under tre år.

Till de personer som kan påverka riskprofilen hör i Pohjola Bank Abp bl.a. verkställande direktörerna och andra personer som deltar i att leda verksamheten, övriga personer vilkas verksamhet har en väsentlig betydelse för företagets riskposition, den interna kontrollen samt övriga särskilt utsedda personer eller särskilda grupper.

På den persongrupp som kan påverka riskprofilen tillämpas uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar och utbetalning av ersättning så att hälften sker i pengar och hälften i aktier i Pohjola Bank Abp (eller relaterat till värdet av aktierna), om en persons rörliga ersättning under en intjänandeperiod på ett år överstiger den gräns på 50.000 euro som anges i Finansinspektionens ställningstagande eller den fasta bruttolönen för två månader, om beloppet är större än 50.000 euro. Ersättningarna till en person som kan påverka riskprofilen granskas i förhållande till uppskovsgränsen på 50.000 euro med beaktande av såväl långsiktiga som kortsiktiga ersättningar.

Om gränsen i euro för uppskjutande av ersättning överskrids, betalas en del av ersättningen genast och resten av betalningen skjuts upp. Vid en uppskjutning betalas den ersättning som skjuts upp under de tre följande åren. Vid en uppskjutning betalas i det kortsiktiga programmet hälften av ersättningen i pengar och hälften som aktier i Pohjola

Bank Abp (eller i pengar till ett belopp som är bundet till kursen på aktierna i Pohjola Bank Abp). Samtidigt ändras behandlingen i bokföringen av den andel som betalas i aktier till aktierelaterade ersättningar.

Kostnader som bokförts för rörliga ersättningar *)

Milj. e	2011	2010
Personalfonden	1	2
Kortsiktiga program	10	12
Tidigare långsiktiga program		
Program 2007–2010	1	1
Nytt långsiktigt program		
Programmet 2011	1	
Totalt	**13**	**15**

*) Utan sociala kostnader

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 36. De största aktieägarna och fördelningen av aktieinnehavet

De största ägarna enligt det röstetal som aktierna medför

(De 10 största aktieägarna enligt aktieägarförteckningen 31.12.2011)

		Aktier/st.	Aktier totalt st.	Andel av aktierna, %	Aktiernas röstetal	Andel av röstetalet, %
OP-Pohjola anl	A	58 351 020				
	K	60 641 131	118 992 151	37,2	361 556 675	61,0
Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen	A	31 955 142				
	K		31 955 142	10,0	31 955 142	5,4
Oulun Osuuspankki	A	2 788 615				
	K	1 590 916	4 379 531	1,4	10 743 195	1,8
Keski-Uudenmaan Osuuspankki	A					
	K	772 828	772 828	0,2	3 864 140	0,7
Keski-Suomen Osuuspankki	A	12 572				
	K	717 448	730 020	0,2	3 599 812	0,6
OP-Eläkekassa	A	3 455 529				
	K		3 455 529	1,1	3 455 529	0,6
Länsi-Suomen Osuuspankki	A	1 063 184				
	K	395 716	1 458 900	0,5	3 041 764	0,5
Statens Pensionfund	A	2 500 000				
	K		2 500 000	0,8	2 500 000	0,4
Pohjois-Savon Osuuspankki	A	557 712				
	K	379 936	937 648	0,3	2 457 392	0,4
OP-Eläkesäätiö	A	2 328 568				
	K		2 328 568	0,7	2 328 568	0,4
Totalt			**167 510 317**	**52,4**	**425 502 217**	**71,8**
Förvaltarregistrerade aktier	A		50 789 831	15,9	50 789 831	8,6
Antal aktieägare totalt			33 962			

De största ägarna enligt aktiekapitalet

(De 10 största aktieägarna enligt aktieägarförteckningen 31.12.2011)

	Aktier st.	Andel av aktierna, %	Andel av rösterna, %
OP-Pohjola anl	118 992 151	37,2	61,0
Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen	31 955 142	10,0	5,4
Oulun Osuuspankki	4 379 531	1,4	1,8
OP-Eläkekassa	3 455 529	1,1	0,6
Statens Pensionfund	2 500 000	0,8	0,4
OP-Eläkesäätiö	2 328 568	0,7	0,4
Åbonejdens Andelsbank	1 832 354	0,6	0,3
Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Varma	1 771 569	0,6	0,3
Tampereen Seudun Osuuspankki	1 626 719	0,5	0,3
Suur-Savon Osuuspankki	1 501 161	0,5	0,4
Totalt	**170 342 724**	**53,4**	**70,9**
Förvaltarregistrerade aktier	50 789 831	15,9	8,6

Fördelningen av aktieinnehavet (Enligt aktieägarförteckningen 31.12.2011)

Antalet aktier (serierna A och K)

	Aktieägare	Andel av aktieägarna, %	Aktier st.	Andel av aktierna, %
1-100	4 190	12,3	259 663	0,1
101-1000	22 456	66,1	8 521 311	2,7
1001-10 000	6 516	19,2	17 818 944	5,6
10 001–100 000	631	1,9	17 343 169	5,4
100 001–1 000 000	148	0,4	45 557 571	14,3
1 000 001–	21	0,1	230 050 757	72,0
På samkonto				
Totalt	**33 962**	**100**	**319 551 415**	**100**

Fördelningen av aktieinnehavet sektorvis (Enligt aktieägarförteckningen 31.12.2011)

Ägartyp	Aktieägare	Andel av aktieägarna, %	Aktier st.	Andel av aktierna, %	Aktiernas röstetal	Andel av röstetalet, %
Företag	952	2,8	8 733 735	2,7	8 733 735	1,5
OP-Pohjola anl och medlemsandelsbankerna	206	0,6	168 865 521	52,8	442 392 101	74,6
Andra finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	66	0,2	49 506 130	15,5	49 506 130	8,3
Offentlig sektor	11	0,0	263 923	0,1	263 923	0,0
Ideella organisationer	331	1,0	4 784 272	1,5	4 784 272	0,8
Hushåll	32 329	95,2	33 233 635	10,4	33 233 635	5,6
Utlandet	56	0,2	3 374 368	1,1	3 374 368	0,6
Förvaltarregistrerade	11	0,0	50 789 831	15,9	50 789 831	8,6
På samkonto						
Totalt	**33 962**	**100**	**319 551 415**	**100**	**593 077 995**	**100**

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 37. Egendom som ställts som säkerhet 31.12.2011

Egendom som ställts som säkerhet

Milj. e	Panter	Inteckningar	Totalt
Egendom som ställts som säkerhet för egna skulder			
Övriga skulder	492		492
Totalt	**492**		**492**
Som ställts för egen räkning av andra skäl	**6 819**		**6 819**
Ställda säkerheter totalt	**7 312**		**7 312**

Skulderna med säkerhet uppgick till totalt 650 miljoner euro.

Egendom som ställts för egen räkning av andra skäl består av säkerheter som krävs för att upprätthålla likviditeten.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 38. Pensionsåtaganden

Milj. e	31.12.2011
Direkt åtagande till följd av pensionsförbindelser	3
Andel av pensionsstiftelsens övertäckning av pensionsåtagandet och övriga skulder	-
Återföring av pensionsstiftelsens övertäckning som bokförts som korrigering av pensionskostnaderna	-

Det lagstadgade pensionsskyddet för bankens personal är ordnat genom pensionskassan OP-Eläkekassa och tilläggspensionsskyddet genom pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätiö. Stiftelsen har inte tagit emot nya medlemmar efter 30.6.1991. Bankens pensionsåtaganden är till fullo täckta.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 39. Leasing- och andra hyresåtaganden

De viktigaste uppsägnings- och inlösningsvillkoren i avtalen
Pohjola Bank Abp har inga betydande leasing- och andra hyresåtaganden. Avtalen gäller i huvudsak personalens leasingbilar och leasingtiden är 3 år.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 40. Åtaganden utanför balansräkningen

Milj. e	För dotterföretag	För intresseföretag	För andra	Totalt
Åtaganden utanför balansräkningen 31.12.2011			**7 726**	**7 726**
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part			**2 532**	**2 532**
Garantier och panter			2 307	
Övriga			225	
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder			**5 194**	**5 194**
Kreditlöften			4 957	
Övriga			236	

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 41. Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid slutet av räkenskapsperioden

Pohjola Bank Abp:s åtaganden i kapitalinvesteringsfonder uppgick vid slutet av året till 11,2 miljoner euro. Ovan nämnda åtaganden ingår i åtagandena i not 40.

Kundmedlen i anslutning till förmedlingsverksamheten uppgick till 0,1 miljoner euro, och de ingick i balansposten Skulder till allmänheten och offentlig sektor.

Leverantörsskulderna i anslutning till förmedlingsverksamheten uppgick till 68,7 miljoner euro och försäljningsfordringarna till 68,9 miljoner euro.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 42. Personal och personer i ledande ställning samt närstående

Antalet anställda i genomsnitt 2011	Antal i genomsnitt	Förändring under räkenskapsperioden
Fast anställda på heltid	746	58
Fast anställda på deltid	0	0
Visstidsanställda	68	9
Totalt	**814**	**67**

Löner och arvoden för personer i ledande ställning 2011	Löner och arvoden, miljoner euro
Styrelseledamöterna samt verkställande direktören och dennas ställföreträdare	1

Bolagsstämman fastställde styrelseledamöternas arvoden enligt följande:
Till ledamöterna i styrelsen betalades 2011 i arvoden 520 900 euro.
Ordförandens månadsarvode var 7 000 euro, vice ordförandens 5 000 euro och ledamöternas 4 000 euro. Arvodet höjdes med 1 000 euro per månad för den som är ordförande ett styrelseutskott, om den inte samtidigt är ordförande eller vice ordförande för styrelsen. Alla ledamöter i styrelsen fick ett mötesarvode på 500 euro per möte. Månadsarvodena till styrelseledamöterna behandlas som pensionslön.

Ordförande Reijo Karhinen 93 200 euro
Vice ordförande Tony Vepsäläinen 72 700 euro
Styrelseledamöter:
Merja Auvinen 57 000 euro
Jukka Hienonen 58 500 euro
Simo Kauppi 58 500 euro
Satu Lähteenmäki 54 000 euro
Tom von Weymarn 67 500 euro
Harri Sailas 59 500 euro

Till verkställande direktören betalades för den räkenskapsperiod som slutade 31.12.2011 löner och resultatlöner enligt följande:
Verkställande direktör Mikael Silvennoinen 833 746 euro

Uppsägningstiden i verkställande direktörens anställningsförhållande är sex månader och utöver lönen för uppsägningstiden motsvarar verkställande direktörens avgångsvederlag lön för 12 månader.

Krediter, garantier och säkerheter som beviljats personer i ledande ställning 31.12.2011
Pohjola Bank Abp hade inte beviljat krediter eller garantier till ledamöter av styrelsen 31.12.2011 eller 31.12.2010.

Pensionsåtaganden
Pensionsåtaganden har inte gjorts för personer i ledande ställning. Pensionsåtaganden har inte heller gjorts för personer som tidigare har varit i ledande ställning.

Arvoden till revisorerna	2011	2010
Revision	162 976 euro	159 950 euro
Andra uppdrag som baseras på lag*		
Skatterådgivning	30 203 euro	8 812 euro
Övriga tjänster	225 842 euro	288 775 euro
Totalt	**419 021 euro**	**457 537 euro**

* Uppdrag som avses i 1 § 2 mom. 2 punkten i revisionslagen

Närstående

Till Pohjola Bank Abp:s närstående hör Pohjolas verkställande direktör, verkställande direktörens ställföreträdare, ledamöterna i styrelsen, revisorn och revisorssuppleanten eller den person i revisionssammanslutningens anställning som har huvudansvaret för revisionen samt deras makar eller personer med vilka de lever i ett äktenskapsliknande förhållande och deras minderåriga barn.

Till de närstående hör dessutom den som på grundval av ägande innehar minst 20 % av Pohjola Bank Abp:s aktier eller som på grundval av ägande, optionsrätt eller lån mot konvertibla skuldebrev innehar eller kan inneha motsvarande innehav eller rösträtt i företag som hör till bankens koncern, om inte det bolag som innehavet avser är av liten betydelse när det gäller hela koncernen. De personer som i dessa företag har motsvarande ställning som de personer som avses i stycket ovan hör likaså till de närstående.

Till de närstående hör också företag och stiftelser där en person som avses ovan ensam eller tillsammans med någon annan har sådant bestämmande inflytande som avses i bokföringslagen.

	Innehav
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor 31.12	10
Garantier och andra åtaganden utanför balansräkningen 31.12	8

Inga nedskrivningar har bokförts för posterna.

Ledningens innehav

Pohjola Bank Abp:s styrelseledamöter och verkställande direktör innehade 31.12.2011 sammanlagt 128 855 aktier i Pohjola Bank Abp:s serie A, vilket motsvarade 0,040 % av samtliga aktier och 0,022 % av hela det röstetal som aktierna medför.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 43. Innehav i andra företag 31.12.2011

Dotterföretag	Innehav, %	Eget kapital	Räkenskapsperiodens vinst eller förlust
Pohjola Corporate Finance Ab Helsingfors	60	2	1
Pohjola Kapitalförvaltning Ab Helsingfors	85	28	17
Pohjola Försäkring Ab Helsingfors	100	256	23
A-Försäkring Ab Helsingfors	100	41	1
Pohjola Kiinteistösijoitus Oy Helsingfors	100	2	2
Kaivokadun PL-Hallinto Oy Helsingfors	100	5	0
Vakuutuspalvelu Otava Oy Helsingfors	100	0	0
Conventum Venture Finance Oy Helsingfors	100	10	0
Northclaims Oy Helsingfors	100	0	0
Pohjola Finance Estonia AS Estland	100	2	0
Pohjola Finance SIA Lettland	100	5	1
UAB Pohjola Finance Litauen	100	2	0

Ägarintresseföretag	Innehav, %	Eget kapital	Räkenskapsperiodens vinst eller förlust
VH-Holding 1 Oy Helsingfors	53,34	8	5
Access Capital Partners Group SA Belgien	40	10	5
Promotion Equity I Ky Helsingfors	29,41	5	-1
Suomi Välirahoitusrahasto I Ky Helsingfors	22,08	7	0
Finnmezzanine Rahasto III B Ky Helsingfors	49,49	7	2

Pohjola Bank Abp har inget innehav i företag där Pohjola Bank Abp:s ansvar skulle vara obegränsat.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 44. Notariatverksamhet

Pohjola Bank Abp erbjuder allmänheten placeringstjänster samt förvars- och kapitalförvaltningstjänster.

Noter angående företag under tillsyn som hör till koncernen

Pohjolas Bank Abp:s moderbolag är OP-Pohjola anl och Pohjola-koncernens uppgifter konsolideras i OP-Pohjola anl:s koncernbokslut. En kopia av OP-Pohjola-centralinstitutskoncernens bokslut kan fås av bolaget på adressen Industrigatan 1b, 00510 Helsingfors.

Underskrifter

Helsingfors den 8 februari 2012

Styrelsens verksamhetsberättelse och bokslut, underskrifter:

Reijo Karhinen

Merja Auvinen

Jukka Hienonen

Simo Kauppi

Satu Lähteenmäki

Harri Sailas

Tony Vepsäläinen

Tom von Weymarn

Mikael Silvennoinen
verkställande direktör

Över upprättad revision har idag avgivits en revisionsberättelse.

Helsingfors den 8 februari 2012

KPMG Oy Ab
CGR-samfund

Sixten Nyman
CGR

Revisionsberättelse

Detta dokument på svenska är en översättning av den ursprungligt finska revisionsberättelsen. Endast den finska originala revisionsberättelsen är juridiskt bindande.

Till Pohjola Bank Abp:s bolagsstämma

Vi har reviderat Pohjola Bank Abp:s bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1.2011 – 31.12.2011. Bokslutet omfattar koncernens balansräkning, resultaträkning, rapport över totalresultat, rapport över förändringar i eget kapital, kassaflödesanalys och noter till bokslutet samt moderbolagets balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen och för att koncernbokslutet ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS) sådana de antagits av EU och för att bokslutet och verksamhetsberättelsen ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Styrelsen svarar för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på behörigt sätt och verkställande direktören för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt.

Revisorns skyldigheter

Vår skyldighet är att uttala oss om bokslutet, koncernbokslutet och verksamhetsberättelsen på grundval av vår revision. Revisionslagen förutsätter att vi iakttar yrkesetiska principer. Vi har utfört revisionen i enlighet med god revisionssed i Finland. God revisionssed förutsätter att vi planerar och genomför revisionen för att få en rimlig säkerhet om huruvida bokslutet och verksamhetsberättelsen innehåller väsentliga felaktigheter och om huruvida medlemmarna i moderbolagets styrelse eller verkställande direktören har gjort sig skyldiga till en handling eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet gentemot bolaget, eller brutit mot aktiebolagslagen, lagen om kreditinstitut eller bolagsordningen.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen. Valet av granskningsåtgärder baserar sig på revisorns omdöme och innefattar en bedömning av risken för en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn den interna kontrollen som har en betydande inverkan för upprättandet av ett bokslut och verksamhetsberättelse som ger riktiga och tillräckliga uppgifter. Revisorn bedömer den interna kontrollen för att kunna planera relevanta granskningsåtgärder, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i företagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i företagsledningens bokföringsmässiga uppskattningar, liksom en bedömning av den övergripande presentationen av bokslutet och verksamhetsberättelsen

Enligt vår mening har vi inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som grund för vårt uttalande.

Uttalande om koncernbokslutet

Enligt vår mening ger koncernbokslutet riktiga och tillräckliga uppgifter om koncernens ekonomiska ställning samt om resultatet av dess verksamhet och kassaflöden i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS) sådana de antagits av EU.

Uttalande om bokslutet och verksamhetsberättelsen

Enligt vår mening ger bokslutet och verksamhetsberättelsen riktiga och tillräckliga uppgifter om koncernens och moderbolagets ekonomiska ställning samt om resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är konfliktfria.

Uttalande om beviljandet av ansvarsfrihet och disposition av vinstmedel

Vi förordar fastställande av bokslutet. Styrelsens förslag till disposition av den vinst som balansräkningen utvisar beaktar stadgandena i aktiebolagslagen. Vi förordar beviljande av ansvarsfrihet för styrelseledamöterna i moderbolaget samt för verkställande direktören för den av oss granskade räkenskapsperioden.

Helsingfors den 8 februari 2012

KPMG OY AB

Sixten Nyman
CGR

op-pohjola-annualreport.fi/2011/sv